

Talousarvio 2024

Taloussuunnitelma 2024-2026

Kaupunginhallituksen esitys 4.12.2023

Sisällysluettelo

Kaupunginjohtajan katsaus	4
1 Toimintaympäristö	6
1.1 Väestö.....	6
1.2 Työpaikat ja työllisyys.....	8
1.3 Hyvinvointi, terveys ja osallisuus.....	10
1.4 Ilmastotavoitteet ja toimenpiteet.....	16
2 Taloudelliset lähtökohdat	21
2.1 Talouden kehitysnäkymät.....	21
2.2 Kuntatalous.....	22
2.3 Kaupungin talous.....	25
3 Kaupungin organisaatio	28
4 Konsernistrategia	29
5 Talousarvion perustelut.....	31
5.1 Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman linjaukset	31
5.2 Tuloperusteet.....	37
5.3 Menoperusteet.....	44
5.4 Henkilöstö.....	46
5.5 Riskienhallinta ja varautuminen	50
6 Talousarvion sitovuus, toimintavaltuudet ja määräykset	51
6.1 Sitovuusmääräykset	51
6.2 Talousarviossa annettavat toimintavaltuudet vuodelle 2024	54
6.3 Muut määräykset.....	58
7 Peruskaupunki.....	59
7.1 Käyttötalous.....	59
7.1.1 Kaupunginvaltuusto	59
7.1.2 Tarkastuslautakunta	60
7.1.3 Kaupunginhallitus	61
7.1.4 Osallisuus- ja vetovoimalautakunta.....	79
7.1.5 Hyvinvoinnin toimiala.....	83
7.1.6 Kaupunkiympäristön toimiala	102
7.2 Investointiosa.....	119
8 Joensuun Vesi.....	127
9 Rahastot	128
10 Konserni ja konserniyhtiöt	129
11 Tulos- ja rahoituslaskelmat	135

11.1 Tuloslaskelma.....	135
11.2 Rahoituslaskelma	138

Liitteet

Liite 1	Yhteenvetotaulukot muutoksista tulosalueittain
Liite 2	Vuoden 2024 talousarvioon sisältyvät talouden sopeutustoimenpiteet
Liite 3	Yhteenvetotaulukot - tuloslaskelmat toimielimittäin ja investointiosa yhteenveto
Liite 4	Vuoden 2024 valtionosuudet
Liite 5	Tilakeskuksen tulosbudjetti, toimitiloja koskevat toimenpiteet ja toimitilahankkeiden kuvaukset
Liite 6	Joensuun Vesi -liikelaitoksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys
Liite 7	Tulevaisuus- ja elinkeinorahaston tulos- ja rahoituslaskelma

Kaupunginjohtajan katsaus

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2026 on tasapainoilua mittavien talouden sopeutus-toimien ja samalla kasvua tukevien tekojen, toimintatapamuutosten ja investointien välillä.

Vuosi 2023 merkitsi historiallisen suurta muutosta kuntien taloudessa, kun hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymisen myötä sosiaali- ja terveystalouden järjestämis- ja rahoitusvastuu siirtyi pois kuntien vastuulta. Vaikka uudistus toteutui jo vuoden 2023 alusta lukien, vaikutukset realisoituvat kuntien talouteen viiveellä ja näkyvät täysimääräisesti vasta vuonna 2024. Muutos konkretisoituu kaupungin merkittävimpien tulolähteiden – verojen ja valtionosuuksien – tason laskuna kuluvaan vuoteen nähden. Tämä merkitsee, että meillä on jatkossa vuositasolla yli 25 milj. euroa vähemmän rahoitusta käytettävissä kaupungin vastuulla olevien palveluiden järjestämiseen kuin kuluvana vuonna.

Talousarvio ja -suunnitelmakausi onkin käynnistymässä varsin hankalista lähtökohdista. Vaikeuserrointa lisää Suomen talouden heikko kasvunäkymä sekä julkisen talouden edessä olevat mittavat sopeutustarpeet. Talousarvion ja -suunnitelman rakentamisessa on jouduttu tasapainoilemaan niukkenevien taloudellisten resurssien ja kasvavan kaupungin tarpeiden välillä. Vuoden 2024 talousarvio perustuu pääosin nykyiseen palvelurakenteeseen, mutta talousarviossa on huomioitu toimenpiteitä, joiden avulla kaupungin menojen kasvu pysäytetään. Samalla käynnistyy hallittu, kolmelle vuodelle ajoittuva talouden sopeutustyö. Vuoden 2024 toimenpiteissä merkittävimmät toimenpiteet kohdistuvat kaupungin omaisuudesta luopumiseen, kuten metsän myyntitavoitteiden kasvattamiseen sekä tyhjiksi tai vähälle käytölle jääneiden toimitilojen myyntiin.

Talousarvio sisältää myös toimenpiteitä, joilla on vaikutuksia kuntalaisten käyttämiin palveluihin. Kaikista toimenpiteistä on päätöksenteon tueksi tehty ennakkovaikutusten arviointi. Toimenpiteistä huolimatta vuoden 2024 talousarvio on kuitenkin poikkeuksellisen heikko tilikauden muodostuessa yli 16 milj. euroa alijäämäiseksi. Toteutuessaankin talousarvio merkitsee kaupungin aiempien vuosien ylijäämäpuskurin pienenemistä merkittävästi.

Laajempi talouden sopeutuspaketti valmistellaan maaliskuun 2024 loppuun mennessä. Valmistelua tehdään kaupungin viranhaltijaorganisaation ja luottamushenkilöiden yhteistyönä. Valmisteluun osallistetaan myös kaupungin henkilöstö sekä kuntalaiset palveluiden käyttäjinä. Tavoitteena on löytää tasapainoinen kokonaisuus toimenpiteistä, joilla jatkossakin turvataan laadukkaat palvelut kuntalaisille ja varmistetaan kaupungin pysyminen kasvun uralla. Koska sopeutustarve on kuitenkin mittava – vuositasolla yli 20 milj. euroa –, toimenpiteillä tulee väistämättä olemaan vaikutuksia myös kuntalaisten arkeen. Kaupungin menoista yli 60 % kohdistuu hyvinvointialueiden käynnistymisen jälkeen hyvinvoinnin toimialalle eli kasvatus- ja koulutuspalveluihin sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluihin, joten muutokset ovat välttämättömiä myös näissä palveluissa. Toimenpiteet voivat koskea kaupungin palveluiden palveluverkkoa (esimerkiksi koulut), palveluiden laajuutta (esimerkiksi aukioloajat) sekä palveluista perittäviä taksoja ja maksuja sekä kunnallis- ja kiinteistöveron tasoa. Lisäksi arvioidaan muun muassa tarpeettomasta omaisuudesta luopumista ja kaupungin konserniyhtiöitä.

Vaikka talous kireä ja väistämättä lähikuukausina keskeisesti esillä, talousarvio ja -suunnitelma mahdollistaa edelleen kaupungin kehittymisen. Kaupungin strategian ”Helppo hengittää” tavoitteiden mukaisesti kaupungin toiminnan tavoitteena ovat hyvinvoivat ja onnelliset asukkaat ja Joensuu

tavoittelee asemaa Itä-Suomen loistavimpana kasvukaupunkina. Etenemme kohti 80 000 asukkaan kaupunkia vuoteen 2025 mennessä ja edelleen kohti Suomen 10. suurimman kaupungin asemaa vuoteen 2030 mennessä. Joensuu profiloituu sopivan kokonaisena yliopistokaupunkina, jossa arki sujuu ja luonto voimaannuttaa. Joensuussa jokainen saa aidosti olla oma itsensä. Arvojen mukaisesti toimimme yhdenvertaisesti, yhdessä, rohkeasti ja kestävästi. Joensuussa on helppo hengittää.

Strategiassa määriteltyjä Joensuun erottautumistekijöitä – opiskelijakaupunki, metsäpääkaupunki, fotonikkakaupunki, yrityskaupunki, urheilukaupunki, kulttuurien kaupunki ja hiilineutraalius – koskevat ohjelmat ovat valmistuneet ja vuoden 2024 talousarvio sisältää ohjelmien tavoitteita edistäviä toimenpiteitä. Kaikki strategiaa täsmentävät ohjelmat ovat valmistuneet ja toimenpiteitä sisällytetty vuoden 2024 talousarvioon. Vuonna 2024 keskiössä on myös valmistautuminen TE-palveluiden muutokseen, jonka myötä julkiset työvoima- ja yrityspalvelut siirtyvät TE-toimistosta, ELY-keskuksesta ja KEHA-keskuksesta kunnille 1.1.2025 alkaen. Pohjois-Karjalassa palvelut siirtyvät kuntien yhteistoiminnassa muodostamalle työllisyysalueelle, jonka vastuukuntana kaupunki toimii. Uudistus on merkittävä ja tuo kunnille lisää mahdollisuuksia edistää työllisyyttä ja elinvoimaa. Muutos lisää kuitenkin valitettavasti ainakin lyhyellä tähtämellä kaupungin talouden haastetta, sillä ennakollisten laskelmien mukaan kaupungin saama valtionosuus ei riitä kattamaan siirtyvien palveluiden kustannuksia.

Kasvava kaupunki tarvitsee investointeja ja talouden kiristymisestä huolimatta kaupungin investointitaso on edelleen korkea. Vuosina 2024-2026 investoidaan yhteensä 130 milj. eurolla, mikä mahdollistaa kaupungin kasvun. Toimitilahankkeisiin kohdennetaan yhteensä 58 milj. euroa. Suurimmat hankkeet ovat Enon ja Hammaslahden uudet koulut, Mehtimäen jääurheilukeskuksen laajennus ja peruskorjaus sekä museohankkeet – kaupungintalon muutos museoksi sekä taidemuseon peruskorjaus. Lisäksi Reijolan koulun ja päiväkodin rakennushankkeet käynnistyvät suunnitelmakaudella. Yhdyskuntatekniikan investointitaso laskee aiempiin vuosiin, mutta turvaa jatkossakin uudisrakentamisen ja luo edellytyksiä yritystoiminnan kehittämiseksi kaupungissa. Kaupunkikuva kehittyy edelleen, mm. asemanseudun muutos jatkuu. Investoinnit ovat välttämättömiä, mutta korkea investointitaso yhdistettynä vuoden 2024 alijäämäiseen tulokseen johtaa kaupungin lainakanan kasvuun lähes 300 milj. euron tasolle jo ensi vuonna. Kaupungin lainakanta on koko maan keskitasoa, mutta korkotason nousun myötä velkaantumiseen liittyvät riskit lisäävät kaupungin talouden haasteita. Riskit ovatkin konkretisoituneet jo korkomenojen nopeana kasvuna, mikä pienentää suoraan palveluiden järjestämiseen käytettävissä olevan rahoituksen määrää.

Joensuu ei ole yksin talouden haasteiden kanssa eikä vaikea tilanne ole seurausta huonosti hoidusta taloudesta. Kuntien talous kiristyy ja kunnat joutuvat laajalla rintamalla etsimään keinoja järjestää palvelut niukkenevilla resursseilla. Talouden sopeutustarve on mittava, mutta yhdessä onnistumme löytämään keinot, joilla rakennetaan silta vaikean ajan yli ja turvaamme kuntalaisten palvelut ja varmistamme kaupungin kasvun myös tulevaisuudessa.

kaupunginjohtaja Jere Penttilä

1 Toimintaympäristö

1.1 Väestö

Joensuun väkiluku 31.12.2022 oli 77 513. Väestömäärä kasvoi vuoden 2022 aikana 252 henkilöllä (+ 0,3 %). Vuonna 2022 syntyi 576 lasta ja kuolleiden määrä oli 834. Nettomuutto oli maahanmuutto huomioiden 511.

Joensuun väestömäärä kasvoi 2010-luvulla vuosittain keskimäärin noin 400 henkilöllä, mutta väkiluvun kasvu on hidastunut 2020-luvulle tultaessa. Väestömäärä on kasvanut vuoden 2015 jälkeen vain positiivisen muuttoliikkeen johdosta. Kokonaisnettomuutto on ollut vuosina 2010-2022 keskimäärin 414 asukasta. Vuoden 2015 jälkeen syntyneitä on ollut vähemmän kuin kuolleita. Väestömäärän kasvu on kohdistunut erityisesti kantakaupungin alueelle, muilla alueilla väestömäärä on pääsääntöisesti laskenut.

Muuttoliikkeestä Joensuuhun on iso osa maahanmuuttoa. Vuosina 2015-2021 sekä maan sisäinen että ulkomailta tuleva muuttoliike oli positiivista, mutta vuonna 2022 vain maahanmuutto oli positiivinen. Vuodesta 2015 vieraskielisten osuus Joensuun väestöstä on kasvanut 4,2 %:sta vuoden 2022 6,2 %:iin. Suurimmat vieraskielisten ryhmät olivat vuonna 2022 venäjää puhuvat (2 462 henkilöä, 3,2 % väkiluvusta), arabiaa puhuvat (250 henkilöä, 0,32 %) ja englantia puhuvat (212 henkilöä, 0,27 %).

Tilastokeskuksen lokakuun lopun väestötilaston mukaan kaupungin väestömäärä oli 78 084. Väestömäärä on kasvanut vuodenvaihteen tilanteeseen nähden 571 henkilöllä. Syntyneiden määrä oli 412, mikä oli 61 lasta edellisvuotta vähemmän. Kuolleita oli 688, saman verran kuin vuoden 2022 lokakuussa. Nettomuutto maahanmuutto huomioiden oli lokakuun lopussa 834. Joensuun väestömäärä kasvaa tyypillisesti elo-syyskuussa johtuen opiskelijoiden muuttoliikkeestä.

Kaupungin oman kesällä 2023 tehdyn väestöennusteen mukaan väestömäärän ennustetaan kasvavan kuluvana vuonna noin 255 asukkaalla ja vuosina 2024-2026 keskimäärin noin 250 asukkaalla vuodessa.

	2022	2023	2024	2025	2026
Väkiluku	77 513	77 768	78 040	78 303	78 581
Muutos	252	255	272	263	278

Vuoden 2022 väkiluku toteutuneen mukainen, ennustevuodet väestöennusteen mukaisesti.

Syntyneiden määrä on vaihdellut 2010-luvun alusta lähtien vuositasolla 556-814 välillä. Viime vuosina syntyneiden lasten määrä on ollut laskusuunnassa, kuten koko maassa. Vuosina 2020 ja 2021 syntyvien lasten määrä kasvoi edellisvuoteen nähden, mutta vuonna 2022 syntyi 576 lasta, mikä oli 37 lasta edellisvuotta vähemmän ja vuonna 2023 näyttää syntyvän alle 500 lasta. Väestöennusteissa on arvioitu, että syntyvien lasten määrä vakiintuisi noin 530 lapsen vuositasolle. Syntyneiden määrä on alempi kuin aiemmissa ennusteissa, joissa syntyneiden määräksi ennakoitiin noin 600 lasta vuodessa.

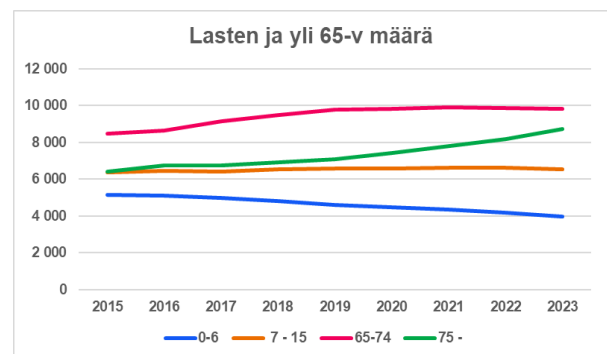
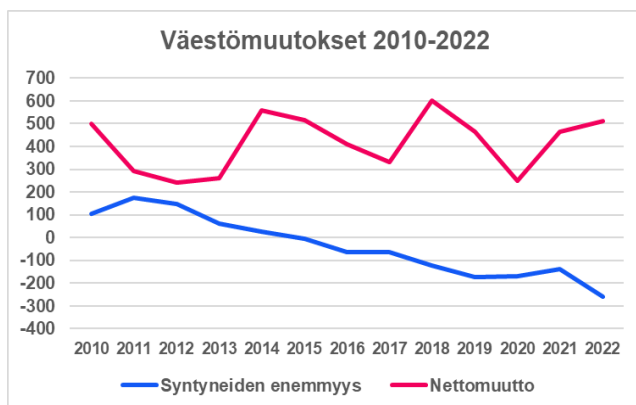
Syntyvyyden muutoksilla on merkittävä vaikutus varhaiskasvatusikäisten lasten määrään. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä laski vuonna 2022 169 lapsella edellisvuoteen nähden. Vuonna 2023 varhaiskasvatusikäisten arvioidaan vähentyvät noin 180 lapsella, mutta vuodesta 2024 läh-

tien vähentymisen ennakoidaan olevan noin 100 lasta per vuosi, kunnes vuonna 2026 lasten määrän ennustetaan pysyvän samalla tasolla edellisvuoteen nähden. Väestöennusteen mukaan taloussuunnitelmakauden aikana varhaiskasvatusikäisten lasten määrä vähenisi 212 lapsella vuoden 2023 lopun arvioidusta tilanteesta.

Kouluikäisten (7-15 v) määrän ennustetaan vuodesta 2023 lähtien vähenevän. Vuonna 2022 kouluikäisiä oli 2 enemmän kuin edellisenä vuonna, mutta vuonna 2023 ennakoidaan olevan 61 lasta edellisvuotta vähemmän. Ennusteen mukaan kouluikäisten määrä vähenee 360 lapsella taloussuunnitelmakauden aikana vuoden 2023 lopun arvioidusta tilanteesta. Vähentyminen kiihtyy ennustejakson loppua kohden. Varhaiskasvatus- ja kouluikäisten lasten osuus kaupungin väestöstä oli vuonna 2022 19,6 %.

Työikäisten (16-64-vuotiaat) määrä on laskenut viime vuosina lievästi, mutta vuosina 2021-2022 työikäisen väestön määrä kasvoi. Kasvun ennakoidaan jatkuvan vuosina 2023-2026 siten, että vuonna 2026 työikäisiä on noin 382 henkilöä enemmän kuin vuoden 2022 lopussa.

65-74 -vuotiaiden ikäryhmän koko pienenee lähivuosina ja vuonna 2026 ikäryhmään kuuluvia ennakoidaan olevan noin 280 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2022 lopussa. Yli 75-vuotiaiden määrän kasvu sen sijaan kiihtyy ja vuonna 2026 yli 75-vuotiaita on väestöennusteen mukaan noin 1 780 henkilöä vuotta 2022 enemmän. 65-vuotta täyttäneiden osuus kaupungin väestöstä nousee nykyisestä noin 23,3 %:sta 24,9 %:iin vuoden 2026 loppuun mennessä.

Lähde: tilastokeskus ja kaupungin väestöennuste

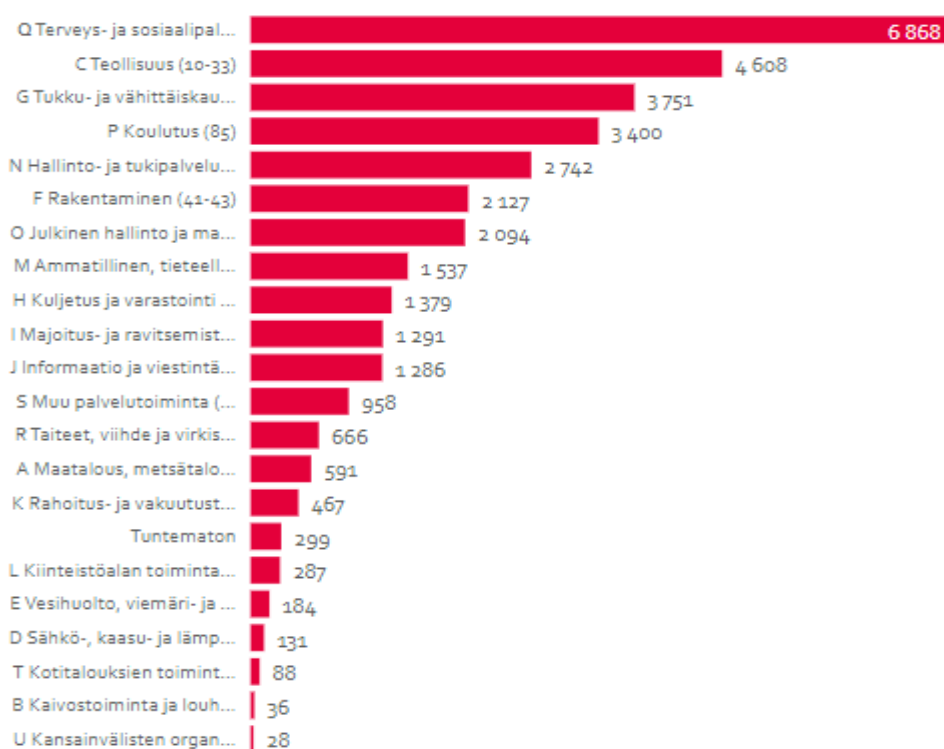
Väestörakenteen muutokset vaikuttavat palvelujen kysyntään. Ikäihmisten määrän kasvu lisää tulevaisuudessa sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntää. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteutumisen myötä kustannusten nousu kohdistuu tältä osin vuonna 2023 toimintansa aloittaneille hyvinvointialueille. Sote-uudistuksen jälkeen kuntatalouden jäljelle jäävistä kustannuksista suurin osa syntyy varhaiskasvatuksen sekä koulutuksen järjestämisestä. Syntyvyyden lasku 2010-luvulla on kääntänyt varhaiskasvatuksen ja koulutuksen laskennallisen palvelutarpeen laskuun. Jotta palvelutarpeen pieneneminen toteutuisi menosäästönä, kunnissa on oltava valmiutta sopeuttaa palvelutuotantoaan palvelutarpeen muuttuessa. Myös Joensuussa lasten määrän väheneminen merkitsee palvelutarpeen vähenemistä taloussuunnitelmakaudella. Tilanne vaihtelee kuitenkin merkittävästi kaupungin osa-alueiden välillä – osalla alueista lasten määrä kasvaa, kun toisilla alueilla lasten määrä vähenee nopeasti. Lasten määrän vähenemisellä on vaikutusta myös kuntien rahoitukseen, koska hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen peruspalvelujen valtionosuudet määräytyvät pääosin lasten ja nuorten ikäluokkien perusteella.

1.2 Työpaikat ja työllisyys

Joensuussa oli vuoden 2021 lopussa 34 818 työpaikkaa. Työpaikkojen määrä kasvoi edellisvuoteen nähden 1 221 työpaikalla eli 3,6 %. Työpaikkamäärä kasvoi määrällisesti eniten teollisuuden (500), koulutuksen (277) sekä rakentamisen (223) toimialoilla. Vastaavasti eniten työpaikkamäärä väheni julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen (-163) ja terveys- ja sosiaalipalveluiden (-64) toimialoilla.

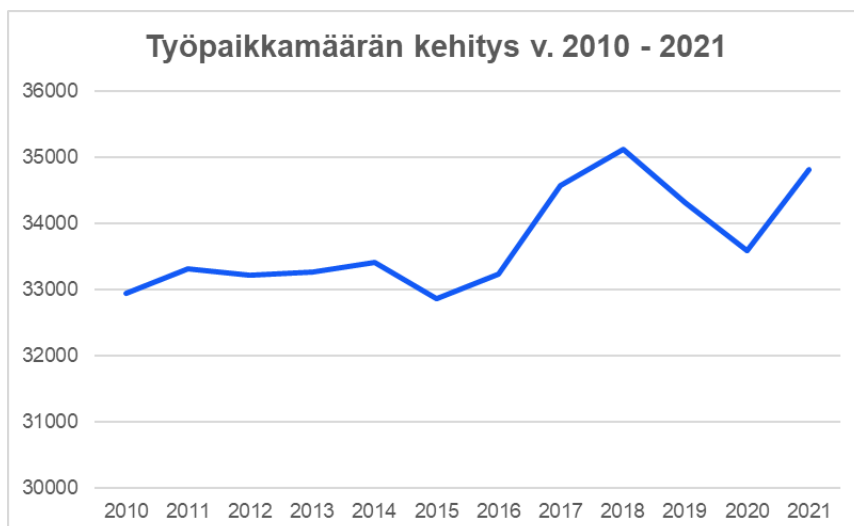
Joensuun työpaikoista 35,5 % sijoittuu julkisen hallinnon, maanpuolustuksen, terveys- ja sosiaalipalveluiden ja koulutuksen toimialalle. Toimialan osuus on pysynyt vuosien 2015-2021 aikana suurin piirtein samalla tasolla, mutta työpaikkojen määrä on kasvanut. Teollisuuden työpaikkojen osuus on 13,2 % kaikista työpaikoista. Tukku- ja vähittäiskaupan, kuljetuksen ja varastoinnin sekä majoitus- ja ravitsemustoiminnan osuus on 18,4 % kaikista työpaikoista.

Joensuun työpaikat toimialan mukaan vuonna 2021

Lähde: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Joensuun seudulla oli vuoden 2021 lopussa 49 129 työpaikkaa, yhteensä 1 433 työpaikkaa edellisvuotta enemmän. Joensuun seudullakin suurimmat toimialat ovat terveys- ja sosiaalipalvelut, teollisuus ja tukku- ja vähittäiskaupat, kuten Joensuussakin.

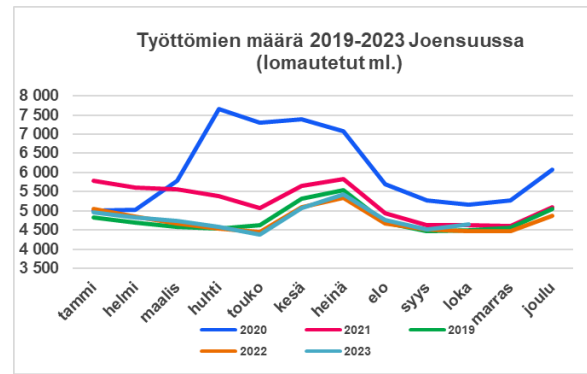
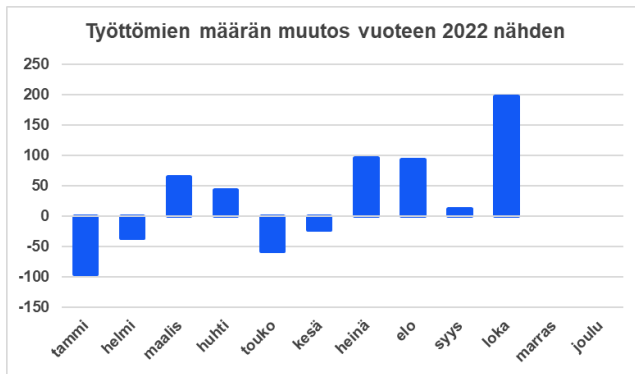
Lähde: tilastokeskus

Joensuun työpaikkamäärän lasku jäi vuonna 2020 koko maata pienemmäksi: Joensuun työpaikkamäärä väheni 2,1 %, kun suurten kaupunkien työpaikkamäärä väheni keskimäärin 3,8 %. Voidaan sanoa, että koronan vaikutus työpaikkojen vähennykseen ei ollut yhtä jyrkkä Joensuussa kuin suurissa kaupungeissa keskimäärin. Vuonna 2021 Joensuun työpaikkakehitys kuitenkin jäi jälkeen suurten kaupunkien kehityksestä, kun 12 suurimman kaupungin työpaikkamäärät kasvoivat keskimäärin 4,6 % ja Joensuun kasvu oli 3,6 %.

Talouden suhdannetilanne on heikentynyt vuoden aikana. Myös maakunnan yritysten liikevaihdon kasvu jatkui Pohjois-Karjalan Trendit –julkaisun mukaan vuoden 2023 alkupuoliskolla vaisuna. Tammi-kesäkuussa liikevaihdon kasvu oli vain 0,7 % ja liikevaihtoa kertyi 27 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2022 ensimmäisellä puoliskolla, kun edellisvuonna vastaavan ajankohdan liikevaihdon kasvu oli 389 milj. euroa. Maakunnan kasvu keskittyi vuoden ensimmäisellä puoliskolla Joensuun seutukunnalle, jossa yritysten liikevaihdon kasvu oli 4,3 %. Eniten Joensuun seudulla kasvoivat muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus (31,8 %), muiden koneiden ja laitteiden valmistus (25,6 %) ja metsätalous ja puunkorjuu (24,3 %). Maakunnan vienti supistui -7,4 %, mikä oli lähellä valtakunnan keskiarvoa -7,0 %. Alueen talouskehitykseen ovat vuoden 2023 aikana vaikuttaneet Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, korkealla tasolla oleva inflaatio, kohonneet tuotantokustannukset ja korkojen nousu.

Kaupungin työllisyystilanne on viime vuosina vaihdellut. Vuosina 2020 ja 2021 koronapandemia vaikutti merkittävästi myös työllisyystilanteeseen. Työllisyystilanne oli heikoimmillaan huhtikuussa 2020, jolloin työttömyysaste oli 21,6 %. 2021 työllisyystilanne parani koko vuoden, keskimääräinen työttömyysaste oli 14,8 %. Vuonna 2022 työttömien määrä laski vuoden 2019 tasolle. Kuluvana vuonna työttömien määrän lasku on pysähtynyt ja kääntynyt lievään kasvuun. Joensuun työttömien työnhakijoiden määrä on tyypillisesti laskenut syksyllä, mutta noussut lievästi loppuvuonna. Työttömien määrään vaikuttaa mm. oppilaitosten lukuvuosien päättyminen ja alkaminen.

Lokakuussa 2023 työttömyysaste oli 13,1 % ja työttömiä työnhakijoita oli 4 660. Miehiä työttömistä oli 30,4 % ja naisia 39,6 %. Pitkäaikaistyöttömiä oli 1 780 (38,2 % työttömistä) ja alle 25-vuotiaita 623 (13,4 % työttömistä). Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi lokakuusta 2023 lokakuuhun 2022 verrattuna kaikissa ryhmissä, paitsi yli 50-vuotiaiden (-26) ja pitkäaikaistyöttömien (-23) osalta.

Lähde: Ely-keskuksen työllisyyskatsaukset

Koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli lokakuussa 9,7 %, kun se vuotta aiemmin oli 8,8 %. Samoin kuin Joensuussa, koko maassa työttömien määrä on kääntynyt lievään kasvuun.

1.3 Hyvinvointi, terveys ja osallisuus

Hyvinvoinnin edistämisen painotukset vuoteen 2025

Hyvinvoivat ja terveet kaupunkilaiset ylläpitävät kaupungin elinvoimaisuutta ja kestäväää taloutta. Päätöksenteossa ja toiminnassa tulisi kohdistaa erityistä huomiota kaupunkilaisten eriarvoisuuden kaventumiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn sekä kestäväään hyvinvointiin. Varhainen tuki ja ehkäisevä toiminta tukee parhaiten kaupunkilaisten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn säilymistä ja vähentää raskaiden palveluiden tarvetta.

Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön tavoitteita ohjaa tieto asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilanteesta. Joensuun Hyvinvointikertomus -ja suunnitelma 2021–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 7.12.2020 § 121. Hyvinvointikertomuksessa kuvataan joensuulaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilannetta ja suunnitelmassa asetetaan kaupunkilaisten hyvinvointia edistävät tavoitteet vuoteen 2025 saakka. Toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi asetetaan vuosittain talousarvion- ja toimintasuunnitelman yhteydessä. Toimenpiteitä arvioidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan valtuustokauden lopussa.

Joensuun hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painotukset vuoteen 2025 mennessä ovat seuraavat:

Tavoite	Vastuutaho kaupungilla
Kestävä talous ja elinvoima	
Maahanmuuttajataustaisten kuntalaisten määrä kasvaa vähintään 150 henkilöllä vuosittain.	Konsernipalvelut
Vuonna 2023 kaupunki on saanut Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen.	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä ikäihmisten kohtaamispaikkojen määrä kasvaa tai säilyy vähintään ennallaan. Kohtaamispaikoista tehty tiedotussuunnitelma, joka toteutunut.	Hyvinvoinnin toimiala
Vähintään 2 järjestötapaamista/vuosi ja vähintään 60 järjestöä osallistuu. Laadittu kaupunki-järjestö yhteistoiminnan asiakirja, jossa kuvattu yhteistoiminnan rakenteita ja toimintoja. Kaupungin yhdistystoiminnan viestintää kehitetään yhdessä järjestöjen kanssa.	Hyvinvoinnin toimiala

Eriarvoisuuden kaventuminen ja syrjäytymisen ehkäisy	
Vuoteen 2025 mennessä vähintään 77 % 1-5-vuotiaista osallistuu varhaiskasvatukseen.	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä 0-17-vuotiaista kodin ulkopuolelle on sijoitettu enintään 2 %.	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä vähintään 83 % viidesluokkalaisista on luetun ymmärtämisessä ikäistensä tasolla tai ikäisiään parempia.	Hyvinvoinnin toimiala
Vuonna 2025 vähintään kerran viikossa kiusattujen 4. ja 5. luokan oppilaiden osuus on enintään 4,5 %.	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä 2-6-vuotiaista ylipainoisia on enintään 12 % tytöistä ja 22 % pojista.	Hyvinvoinnin toimiala
Suurimmalla osalla hammastarkastetuista ikäluokista on puhtaat hampaat ja terveet ikenet (eli CPI=0).	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä 1. ja 2. vuoden ammatillisen oppilaitoksen päivittäin nuuskaa käyttävien miesopiskelijoiden osuus on enintään 15 %.	Hyvinvoinnin toimiala
Työttömyysaste on vuonna 2025 valtakunnan keskiarvo.	Konsernipalvelut
Vuoteen 2025 mennessä vähintään 200 myönnettyä EU:n vammaiskorttia ja vähintään 16 vammaiskorttikohdetta.	Hyvinvoinnin toimiala
Kestävä hyvinvointi	
Tyytyväisyys juomaveden laatuun säilyy vähintään ennallaan.	Kaupunkiympäristön toimiala
Vuoteen 2024 mennessä jalankulun ja pyöräilyn yhteismäärä Pieisjoen ylittävien siltojen mittauspisteissä on yhteensä vähintään 2,7 miljoonaa.	Kaupunkiympäristön toimiala
Vuonna 2025 joukkoliikenteen matkamäärä JOJO-alueella vuosittain 2,6 miljoonaa matkaa.	Kaupunkiympäristön toimiala

Hyvinvointisuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden lisäksi kaupungin toimialoilla ja palveluissa on vuodelle 2024 myös muita toiminnallisia tavoitteita, jotka tukevat kaupunkilaisten hyvinvointia ja terveyttä. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan osavuosikatsauksissa.

Osallistuva budjetointi

Joensuun osallisuusohjelma 2021-2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 31.1.2022 § 8. Ohjelman päätavoitteena on olla osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Ohjelman kolme kärkeä ovat:

- luomme asukkaille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa
- edistämme järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia
- viestimme avoimesti ja monikanavaisesti.

Osallisuuteen vaikuttavat taustatekijät ovat moninaiset ja osallisuutta edistävässä työssä ovat mukana kaupungin eri toimialat, hyvinvointialue, kolmas ja neljäs sektori, yritykset, oppilaitokset sekä monet muut paikalliset ja valtiolliset toimijat. Asukkaiden todellisiin tarpeisiin vastaavien ja sitä kautta vaikuttavien palvelujen toteutumisen mahdollistamiseksi on olennaista, että asukasdemokratia on mukana kaupungin suunnittelussa. Osa kaupungin toiminnoista suunnitellaan jo nyt erilaisten asukas- ja käyttäjäyhdydyspintojen kautta saatua tietoa hyödyntämällä ja tarkoituksena on, että toiminta on poikkileikkaavaa kaupungin kaikilla toimialoilla ja entistä useammassa palveluissa.

Yhdeksi asukkaiden osallistumisen ja vaikuttamisen toimenpiteeksi osallisuusohjelmaan on asetettu osallistuvan budjetoinnin Joensuun mallin käyttöönotto. Vuoden 2022 aikana erilaisia osal-

listuvan budjetoinnin kokeiluja toteutettiin yhteensä neljä. Vuoden 2023 aikana kartoitettiin ja kehitettiin edelleen erilaisia osallistuvan budjetoinnin kohteita osana kaupungin jatkuvaa toimintaa ja olemassa olevia palveluja yhdessä asukkaiden kanssa, jotta osallistuvasta budjetoinnista tulee aito vuorovaikutuskanava kaupungin toimintojen ja palveluiden kehittämiseen.

Kokeilujen perusteella on luotu toimintaperiaatteet osallistuvan budjetoinnin Joensuun mallille:

- Osallistuva budjetointi on toimintamalli, jossa joensuulaiset ovat mukana suunnittelemassa ja päättämässä talousarvioon kirjattujen kohteiden määrärahojen käytöstä. Osa kohteista voi toistua talousarviossa säännöllisesti ja osa olla kertaluonteisia kohteita.
- Osallistuvan budjetoinnin kohteet ovat asukkaiden arjen lähellä olevaa kaupungin toimintaa ja palveluita ja mahdollistavat asukkaille merkityksellisen tavan osallistua.
- Osallistuvan budjetoinnin kohteita on kaupungin eri alueilla ja kaikilla alueen asukkailla on mahdollisuus vaikuttaa kohteiden määrärahojen käyttöön.
- Osallistuvan budjetoinnin kohteista tiedotetaan monikanavaisesti, vuorovaikutteisesti ja osallistumisen helppous huomioidaan.
- Osallistuvassa budjetoinnissa tehdään jatkuvaa arviointia sen toimivuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Arvioinnin pohjalta toimintaperiaatteisiin on mahdollista tehdä muutoksia. Osallistuvan budjetoinnin mallin arvioinnista raportoidaan osallisuus- ja vetovoimalautakunnalle osavuosisikatsausten yhteydessä.

Vuoden 2024 talousarvioon on sisällytetty seuraavassa taulukossa esitetyt osallistuvan budjetoinnin kohteet.

Vuonna 2024 kutsumme asukkaat ja käyttäjät suunnittelemaan kanssamme
• Reijolan uutta alakoulua • Maaseutualueen kuntosalin/liikuntapaikan päivitystä • Enon nuorisotilan kalustusta • Marjalan koirapuistoa • Niittylahdenrannan puistoreittien parantamista • Ympäristö- ja metsätaiteen sijoituspaikkoja • Katusuunnittelukohteita (esim. Papinkatu, Tikkamäentien/Karjalankadun kiertoliittymä, Nuohoojankadun alue ja Niskakatu välillä Kirkkokatu-Torikatu) • Liikkuvia palveluita
Vuonna 2024 kuulemme toiveita ja toteutamme niitä talousarvion puitteissa
• Kansalaisopiston kaikille avoimien luentojen aiheista • Museoiden kävijöiltä • Orkesterin kuulijoilta • Kirjaston aineistohankinnoista • Päiväkotien ja kouluruuista
Vuonna 2024 pyydämme palautetta ja kehitämme toimintaamme
• Ulkovalaistuksesta (sis. myös leikki- ja ulkoliikuntapaikat) • Varhaiskasvatuksesta • Liikuntavuorojen jakamisesta • Uimakouluista • Kansalaisopiston kursseista • Konservatorion opinnoista • Joukkoliikenteestä

Hyvinvointipalvelujen kokonaisuus

Kaupungilla on merkittävä rooli kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä; kaupungin järjestämistä palveluista esimerkiksi varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluilla, liikunta- ja kulttuuripalveluilla sekä asumista, kaavoitusta, elinvoimaa ja liikennejärjestelyjä koskevilla ratkaisuilla on yhteys kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen. Työllisyyden edistäminen on yksi merkittävimmistä niin yksittäisten ihmisten kuin perheidenkin hyvinvointia edistävästä kokonaisuuksista. Kaupungin järjestämisvastuulla olevien palveluiden ohella erityisesti Pohjois-Karjalan hyvinvointialue Siun soten järjestämät palvelut tukevat merkittävästi kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Lisäksi mm. järjestöjen ja kolmannen sektorin työ edistää osallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia.

Kaupungin ja hyvinvointialueen järjestämät palvelut muodostavat julkisten hyvinvointipalvelujen ytimen, jota on edelleen perusteltua tarkastella kokonaisuutena, vaikka palveluiden rahoitusvastuu vuoden 2023 alusta muuttuikin hyvinvointialueuudistuksen myötä. Molemmilla organisaatioilla on osana kokonaisuutta selkeät omat vastuualueensa, toisaalta palveluilla on asiakasnäkökulmasta tarkasteltuna merkittäviä yhdyspintoja.

Roolitusten ja palveluketjujen näkökulmasta hyvinvointipalveluita voidaan tarkastella asiakaslähtöisesti elämäntapaajattelumalliin perustuen lasten ja nuorten, työikäisten ja ikäihmisten palvelukokonaisuuksittain. Tarvelähtöisesti palvelut voidaan jakaa ennaltaehkäiseviin ja yleisiin palveluihin, erityisiin palveluihin sekä raskaan tuen palveluihin.

Sosiaali- ja terveysten palveluiden järjestämisen rahoitusvastuun muututtua hyvinvointialueen vastuulle, joensuulaisten palveluiden käytöstä ja kustannuksista ei saada vastaavalla tavalla enää tietoa vuodesta 2023 lähtien. Seuraavassa esitetyt tiedot koskevatkin viimeistä kaupungin rahoitusvastuulla ollutta vuotta 2022 ja hyvinvointipalveluiden kustannukset kertovat hyvin kaupungin ja hyvinvointialueen roolista eri ikäryhmien palveluiden järjestämisessä. Hyvinvointipalveluiden kokonaisuuden kustannukset olivat vuonna 2022 yhteensä 461,5 milj. euroa. Tästä kaupungin hyvinvointipalvelujen osuus on noin 36,1 % ja hyvinvointialueelle siirtyneiden palvelujen osuus 63,9 %. Lasten ja nuorten palvelujen osuus kokonaisuudesta on 43 % %, työikäisten 36 % ja ikäihmisten 22 %. Palvelujen luonteen mukaan tarkasteltaessa ennaltaehkäisevien ja yleisten palvelujen osuus on 46 %, erityispalvelujen 14 % ja raskaiden palvelujen 40 %. Raskaat palvelut sisältävät tässä tarkastelussa erikoissairaanhoidon palvelut kokonaisuutena.

Kaupungilla on merkittävä rooli erityisesti lasten ja nuorten palvelujen järjestämisessä. Kaupungin järjestämistä hyvinvointipalveluista 87 % kohdistuu lapsiin ja nuoriin. Valtaosa (93 %) on ennaltaehkäiseviä ja yleisiä palveluita terveyden ja hyvinvoinnin edistämistehtävän näkökulmasta. Työikäisten ja ikäihmisten hyvinvointia tukeva palvelukokonaisuus muodostuu erityisesti liikunta- ja kulttuuripalveluista. Laajemmin tarkasteltuna hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tukevat myös muut kaupungin järjestämät palvelut, kuten työllisyyden ja elinvoiman sekä kaupunkiympäristön palvelut. Osallistavan toimintatavan vahvistaminen kaikissa kaupungin palveluissa tukee myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Vastaavasti Siun soten palveluista lasten ja nuorten palveluiden osuus on hiukan vajaa 18 %. Työikäisten palveluihin kohdentuu 49 % ja ikäihmisten palveluihin 33 % kustannuksista. Siun soten palveluista yleisten ja ennaltaehkäisevien palvelujen osuus on 19 %, erityisten palveluiden osuus 19 % ja raskaiden palvelujen osuus 62 %.

Erityisesti kaupungin tuottamilla koko ikäryhmää tai kaikkia kuntalaisia koskevilla palveluilla on merkittävä ennaltaehkäisevä ote. Esimerkiksi varhaiskasvatuspalveluiden merkitys lasten hyvinvoinnin tukemisessa on suuri, mistä johtuen nimenomaisesti ennaltaehkäisevien palvelujen erottaminen ei ole tarkoituksenmukaista tai mahdollista. Laajasti katsoen kaikkiin palveluihin sisältyy ennaltaehkäisevää toimintaa. Kaupungin järjestämät palvelut vaikuttavat hyvinvointialueen palveluiden käyttöön. Toisaalta hyvinvointialueen erityispalveluillakin on ehkäisevä rooli, sillä niillä ehkäistään raskaan tuen palveluiden käyttöä. Esimerkiksi ikäihmisten kotona asumista tukevilla palveluilla ehkäistään raskaampien asumispalvelujen käyttöä.

Kaupungin strategian toimintaa ohjaavan periaatteen mukaan tavoitteena on hyvinvoivat asukkaat. Strategian mukaan kaupungin toimintaa ohjaa hyvinvointikertomus- ja suunnitelma ja toiminnassa panostetaan ennaltaehkäiseviin palveluihin. Hyvinvointialueen toiminnan päämääränä on yhdessä tehden vaikuttavammat palvelut. Keskeisen strategisen tavoitteen mukaan hyvinvointialueen toiminnan lähtökohtana on ennaltaehkäisy sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen yhteistyössä asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Toimiva hyvinvointipalvelujen kokonaisuus edellyttää selkeitä roolituksia kaupungin ja hyvinvointialueen palveluiden välillä, jotta prosessien sujuvuus eri palveluketjujen välillä voidaan varmistaa organisaatorajoista huolimatta eikä resursseja hukata päällekkäisiin toimintoihin. Kaupungin näkökulmasta erityisesti palveluketjun toimivuus lasten ja nuorten palveluissa on keskeistä, hyvinvointialueen rooli on tukea ja täydentää kaupungin järjestämiä palveluja. Hyvinvointialue, Pohjois-Karjalan kunnat ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto hyväksyivät syksyllä 2023 sopimuksen yhdyspintarakenteista, toimintamalleista, työnjaosta ja tiedonkulusta, jota lähdetään toteuttamaan vuoden 2024 aikana.

Joensuun kaupunki on vahvasti edustettuna perhekeskuksen johtamisrakenteessa niin maakunnallisella kuin hyvinvointialueen keskisellä alueella. Joensuulaisten lasten, nuorten ja perheiden palvelut pyritään tuomaan lapsen luonnolliseen kehitysympäristöön (päiväkot, koulu, koti, vapaa-aika). Lapset puheeksi -keskustelut ja -neuvonpidot mahdollistavat tuentarpeiden havaitsemisen eri kehitysympäristöissä mahdollisimman varhain sekä niihin vastaamisen oikea-aikaisesti ja monialaisesti.

Joensuun kaupungin ja Siun Soten Joensuun alueelle tuottamien hyvinvointipalvelujen kokonaisuus vuoden 2022 toteumatietojen mukaisena. Merkintä (S) tarkoittaa Siun Soten tuottamaa palvelua. Palveluiden kirjauskohteet ovat voineet vaihtua edellisvuodesta, joten vuodet eivät välttämättä ole vertailukelpoisia.

Palveluluokka	Lapset ja nuoret (milj. euroa)		Aikuiset (milj. euroa)		Ikäihmiset (milj. euroa)	
Ennaltaehkäisevät ja yleiset palvelut 188,1 milj. euroa	Aamu- ja iltapäiväkerhot	0,6	Liikunta	8,5	Liikunta	1,2
	Kulttuuri (museot, orkesteri, kirjasto)	2,8	Yhteisötalotoiminta	0,0	Kansalaisopisto	0,4
	Kansalaisopisto	0,7	Kansalaisopisto	2,5	Kulttuuri (museot, orkesteri, kirjasto)	1,0
	Varhaiskasvatus	38,6	Kulttuuri (museot, orkesteri, kirjasto)	7,3		
	Kotihoidon tuki	2,3	Lukion aikuislinja	0,9		
	Esiopetus	3,9				
	Perusopetus	66,6				
	Lukio-opetus	9,2				
	Konservatorio	4,0				
	Liikunta	2,4				
	Nuorisotyö	2,0				
			Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (S)	3,6		
	Neuvolat (S)	5,2	Vastaanottopalvelut (S)	9,2		
	Opiskeluterveydenhuollon palvelut (S)	1,7	Aikuisten sosiaalityö ja sosiaaliohjaus (S)	0,2	Asiakas- ja palveluohjaus (S)	0,7
	Vastaanottopalvelut (S)	1,0	Päivystys (S)	10,2	Vastaanottopalvelut (S)	3,6
	Päivystys (S)	2,2	Suun terveydenhuolto (S)	4,6	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (S)	0,5
	Suun terveydenhuolto (S)	2,8	Muut sotepalvelut (S)	0,4	Suun terveydenhuolto (S)	0,5
	Muut lasten, nuorten ja perheiden palvelut (S)	1,3	Vammaisten avopalvelut (S)	3,3	Päivystys (S)	4,7
	Erityispalvelut 60,5 milj. euroa	Perusopetuksen ohjaajat ja oppilashuolto	4,3			
Perusopetus / erityisopetus		5,8				
			Vammaispalvelujen avopalvelut (S)	6,5		
			Mt-, päihdeavopalvelut (S)	10,7	Kotona asumista tukevat palvelut (S)	14,8
			Kuntoutuspalvelut (S)	3,7	Omaishoidon tuki (S)	2,0
Terapiat, kuntoutus (S)		2,1	Sosiaalipalvelut (S)	3,0	Sosiaalipalvelut (S)	0,1
Vammaispalvelujen avopalvelut (S)		0,7	Hoiva- ja hoitopalvelut (S)	5,0	Muut sotepalvelut (S)	1,2
Omaishoidon tuki (S)		0,7	Suun terveydenhuolto (S)	0,5	Kuntoutuspalvelut (S)	2,9
Muut lasten, nuorten ja perheiden palvelut (S)		0,7	Omaishoidon tuki (S)	1,1	Muistisairaiden poliklinikat (S)	0,6
Raskaan tuen palvelut 172,7 milj. euroa		Vaikeasti vammaisten opetus	0,6			
	Sairaalaopetus	0,6				
			Erikoissairaanhoito (S)	40,6		
	Lastensuojelun perhe-, laitoshoido (S)	12,4	Vamm.palv. asuminen, laitokset (S)	10,6	Ympärivuorokautinen hoito (S)	54,8
	Psykososiaalinen avohoido (S)	4,0	Mt-, päihdepalv, asuminen, lait. (S)	13,9	Erikoissairaanhoito (S)	9,0
	Muut lasten, nuorten ja perh.palvelut (S)	2,3	Vaativan kuntoutuksen osastot (S)	2,0	Vaativan kuntoutuksen osastot (S)	1,4
	Vammaispalv. asuminen, laitokset (S)	1,1	Perheiden palvelut (S)	3,9	Muut sotepalvelut (S)	0,8
	Muu erikoissairaanhoito (S)	14,7	Hoito- ja hoivapalvelut (S)	11,7		
YHTEENSÄ	Lasten ja nuorten palvelut	197,5	Aikuisten palvelut	163,9	Ikäihmisten palvelut yhteensä	100,2

1.4 Ilmastotavoitteet ja toimenpiteet

Joensuun tavoite on olla hiilineutraali vuonna 2025. Tavoitteeseen on tarkoitus päästä vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä kaikki alueen toimijat huomioiden vähintään 60 % vuodesta 2007 vuoteen 2025 mennessä. Lisäksi kaupunki on sitoutunut vähentämään päästöjään 80 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon. Keskeisimmät keinot päästöjen vähentämiseksi ovat uusiutuvien energialähteiden osuuden lisääminen energialähteenä, energiatehokkuus ja fossiilittoman liikenteen edistäminen. Loput päästöistä sidotaan hiilivarastoihin hiilinielujen avulla. Joensuu on hiilineutraali vuonna 2025, kun hiilinielut ovat vähintään yhtä suuret kuin kasvihuonekaasupäästöt. Mikäli hiilinielujen jälkeen jäljelle jää päästöjä, ne hyvitetään. Toimenpiteet konkretisoidaan valtuustokausittain päivitettävässä ilmasto-ohjelmassa. Ilmasto-ohjelma vuosille 2022–2025 on hyväksytty kaupunginhallituksessa 10.1.2022. Joensuun ilmastoasioista kerrotaan kattavasti Climate Joensuu -ilmastoportaalissa sekä Joensuun Ilmastovahti-palvelussa. Vuosina 2026–2030 on tarkoitus saavuttaa hiilinegatiivisuus. Mikäli vuodelle 2025 asetetut päästövähennystavoitteet saavutetaan, edetään kohti vuodelle 2030 asetettuja päästövähennystavoitteita siten, että metsien hiilinielut ovat jatkuvasti päästöjä suuremmat.

Ilmastobudjetti yhdistää kaupungin ilmastotyön talousarviomenettelyyn ja raportointiin tilinpäätöksen yhteydessä. Ilmastobudjetoinnissa talousarviossa olevat ilmastotoimenpiteet ja -tavoitteet kootaan yhteen. Tavoitteena on tuoda näkyväksi kaupungin toimenpiteitä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja ilmastomuutokseen sopeutumiseksi, sekä mahdollistaa avoin keskustelu ja seurata toimenpiteiden riittävyyttä.

Ilmastobudjetin myötä talousarvio ja taloussuunnitelma kertovat ilmastotoimille budjetoidut taloudelliset resurssit. Siihen on eritelty kaupunkiorganisaation tavanomaisesta budjetista käyttötalouden ja investointien osalta ne erät, jotka on suunnattu ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen. Kaupunkikonsernin keskeisimpien tytäryhteisöjen osalta on esitetty myös keskeiset toimenpiteet.

Päästöbudjetti vuosille 2024–2026 ja 2030

Päästöbudjetti esittää Joensuun hiilineutraaliustavoitteen mukaisen vuosittaisen päästöjen enimmäismäärän. Päästöbudjetin avulla voidaan seurata vähenevätkö päästöt riittävästi suhteessa vuosille 2025 ja 2030 asetettuihin tavoitteisiin. Päästöbudjetti on esitetty erikseen jokaiselle päästösektorille, jotta voidaan nähdä, onko kehitys kullakin sektorilla riittävää. Päästöbudjetissa on asetettu vuosittaiset tavoitteet myös hiilinielujen määrälle. Päästöbudjetin laadinnassa on otettu huomioon käytettävissä olevat tiedot päästöjen odotettavissa olevasta kehityksestä. Sen tarkoitus ei kuitenkaan ole osoittaa ennustetta päästöjen kehityksestä, vaan asettaa sektorikohtaiset tavoitteet päästöjen enimmäismäärälle. Sektorikohtaisia tavoitteita seuraamalla pystytään arvioimaan millä sektoreilla toimet päästöjen vähentämiseksi ovat riittäviä.

Päästöbudjetin laadinnassa on hyödynnetty Suomen Ympäristökeskuksen kunnille kehittämää skenaariotyökalua sekä Sustainable Energy and Climate Action Plan –raportin (SECAP) laadintaa varten Sitowiseltä tilattuja päästökehitysskenaarioita vuosille 2025 ja 2030. Sektoreille määritetyt päästöjen enimmäismäärät perustuvat edellä mainittujen työkalujen tuottamiin tietoihin ja niistä tehtyihin arvioihin.

Päästösektorit	Ennakkotieto 2022	Päästö-budjetti 2024	Päästö-budjetti 2025	Päästö-budjetti 2026	Päästö-budjetti 2030
Tieliikenne	105	80	72	68	45
Kaukolämpö	50	30	21	9	4
Erillislämmitys	25	15	11	9	4
Sähkölämmitys	16	12	10	9	4
Sähkönkulutus	22	15	13	12	5
Maatalous	17	12	11	10	8
Jätehuolto	15	10	8	7	5
Teollisuus ja työkoneet	173	126	119	106	58
Kaikki yhteensä	423	300	265	230	133
Hiilinielut	492	200	265	272	300

Ennakkotieto vuoden 2022 päästöistä sekä päästöbudjetit vuosille 2024 - 2026 ja 2030 hiilidioksidiekvivalenttitonneina (t CO₂ ekv). Sektorijako noudattaa CO₂-raportin mukaista menetelmää sillä erotuksella, että "Sähkölämmitys" sisältää "Maalämmön". *Teollisuuden ja työkoneiden päästöistä ei ole saatavilla ennakkotietoa, joten vuoden tietona käytetään vuoden 2021 toteumaa.

Päästökehitystä seurataan vuosittain Sitowisen tuottamalla CO₂-raportilla. Seuraava CO₂-raportti, joka julkaistaan keväällä 2024, sisältää lopulliset päästötiedot vuodelta 2022 sekä ennakkotiedon päästöistä vuodelle 2023. Joensuun hiilinielujen kehittymistä seurataan Sitowisen tekoälyyn pohjautuvalla laskennalla. Hiilinielujen määrä on kyseisellä menetelmällä tiedossa vuosilta 2020-2022. Vuonna 2022 Joensuun hiilinielut kattoivat vuoden 2022 ennakkotiedon mukaisista päästöistä noin 116 %.

Kaupungin ilmastobudjetin käyttötalous vuosina 2024 – 2026

Vastuutaho	Toimenpide	TA2024	TS2025	TS2026
Yhdyskuntatekniikka	Kävely- ja pyöriteiden kunnossapito	735 000	770 000	800 000
Yhdyskuntatekniikka	Ympäristöystävällisen polttoaineen käytön lisääminen ajoneuvokaluksissa	15 000	13 000	7 500
Yhdyskuntasuunnittelu/joukkoliikenne	Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen.	293 000	343 000	393 000
Yhdyskuntasuunnittelu/joukkoliikenne	Puhtaat käyttövoimat joukkoliikenteessä	303 000	403 000	503 000
Konsernipalvelut	Kestävien kulkumuotojen käyttöä työmatkoilla edistävien työsuhde-etujen hyödyntäminen.	200 000	200 000	200 000

Kaupungin ilmastobudjetin investointiosa vuosina 2024 – 2026

Vastuutaho	Toimenpide	TA2024	TS2025	TS2026
Yhdyskuntatekniikka	Kävely- ja pyöriteiden rakentaminen	1 140 000	1 680 000	140 000
Yhdyskuntatekniikka	Ajoneuvokannan uudistaminen vähäpäästöiseksi, työkoneet ja kuorma-autot	620 000	50 000	260 000
Tilakeskus	Öljylämmityksestä luopuminen kaupungin kiinteistöissä	0	250 000	0
Tilakeskus	Uusiutuvan energiantuotannon lisääminen olemassa olevissa rakennuksissa.	100 000	100 000	100 000
Joensuun vesi	Vesihuoltolaitoksen aurinkoenergiajärjestelmien toteuttaminen	150 000	150 000	150 000
Yhdyskuntatekniikka	Ulkovalaistuksen uusiminen led-valaistukseksi.	400 000	400 000	400 000
Yhdyskuntatekniikka	Polkupyörien liityntäpysäköintiä lisätään joukkoliikenteen saavutettavuuden parantamiseksi.	30 000	30 000	30 000

Muut toimenpiteet vuosille 2024 – 2026

Vastuutaho	Toimenpide	TA2024	TS2025	TS2026
Hyvinvointipalvelut	Käytetyn kaluston kierrätys	x	x	x
Joensuun Vesi	Vesihuoltolaitoksen varastohallinnan kehittäminen	x	x	
Joensuun Vesi	Jätevedenpuhdistamon biokaasugeneraattorin tehokas hyödyntäminen	x	x	x
Koulutuspalvelut	Sähköisten oppimateriaalien käytön lisääminen	x	x	x
Koulutuspalvelut/ varhaiskasvatus	Ruokahävikin vähentäminen	x	x	x
Maaomaisuus	Tontinluovutusehtoihin otetaan mukaan rakennuksen elinkaaren hiilijalanjälkeä koskeva kriteeri.			x
Tilakeskus	Selvitetään hukkalämpöjen talteenottoa kaupungin kiinteistöissä.	x	x	x
Tilakeskus	Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen.	x	x	x
Varhaiskasvatus/ koulutuspalvelut	Välineiden ja materiaalien korjaamisen/paikkaamisen lisääminen uusimisen sijasta	x	x	x
Yhdyskuntasuunnittelu/ kaavoittajat	Kaavojen toteutumisen kasvihuonekaasupäästöjen selvittäminen.	x	x	x
Yhdyskuntatekniikka	Suunnittelussa ja rakentamisessa suositaan vettä läpäiseviä pintoja ja korvataan vettä läpäisemättömiä päällystettyjä pintoja esimerkiksi viherkaistoilla.	x	x	x

Vastuutaho	Toimenpide	TA2024	TS2025	TS2026
Yhdyskuntatekniikka	Puistoissa hyödynnetään lajikkeita, jotka tuottavat syötäväksi kelpaavaa satoa.	x	x	x
Yhdyskuntatekniikka	Kaupunkivihreää lisätään kaikissa rakentamishankkeissa.	x	x	x
Yhdyskuntatekniikka	Luonnon monimuotoisuus huomioidaan selvittämällä sen vaalimisen ja lisäämisen mahdollisuudet kaikissa hankkeissa.	x	x	x
Yhdyskuntatekniikka	Uusiomateriaalien (betonimurske, pohjatuhka) käytön lisääminen rakentamisessa.	x	x	x
Yhdyskuntatekniikka	Rakentamisessa ja korjaamisessa syntyvän kiviaineksen uusiokäytön lisääminen.	x	x	x

Kaupungin tytäryhteisöjen ilmastobudjetin keskeiset toimenpiteet vuosina 2024 – 2026

Vastuutaho	Toimenpide	TA2024	TS2025	TS2026
Joensuun Kodit Oy	Öljylämmityksestä luopuminen kaupungin kiinteistöissä	x	x	x
Joensuun Kodit Oy	Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	x	x	x
Joensuun Kodit Oy	Uusiutuvan energiantuotannon lisääminen olemassa olevissa rakennuksissa	x	x	x
Joensuun Kodit Oy	Sähköautojen latausinfra rakentaminen	x	x	x
Joensuun Pysäköinti Oy	Metropolin pysäköintitalon valaistuksen muutos led-valaistukseksi ja valaistuksen älykäs ohjaus	x		
Joensuun Pysäköinti Oy	Niskaparkin sähköauton latauspiste markkinaehtoisesti	x	x	x
Joensuun Pysäköinti Oy	Hallitien pysäköintitalon aurinkosähköselvitys	x		
Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli	Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	x	x	x
Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli	Sähköautojen hankkiminen	x		
Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli	Aurinkopaneelinen lisääminen	x		
Business Joensuu Oy	Led-valaistuksen lisääminen ja valaistuksen älykäs ohjaus	x	x	x
Business Joensuu Oy	Aurinkopaneelientakan laajentaminen Länsikadun kiinteistön katolla	x	x	x
Business Joensuu Oy	Energiansäästösuunnitelman päivittäminen Tiedepuiston kiinteistöille	x	x	x

Vastuutaho	Toimenpide	TA2024	TS2025	TS2026
Puhas Oy	Energiatehokkaiden valaistus- ratkaisujen käyttäminen jätekes- kuksella	x	x	x
Puhas Oy	Biokaasun käyttö liikennepoltto- aineena yhtiön omissa autoissa	x	x	x
Puhas Oy	Biokaasun käyttö pakkausjätteiden keräykseen ja kuljetukseen sekä jätekeskuksen urakoitsijan pakettiautolla tehtäviin ajoihin.	x	x	x
Puhas Oy	Edistetään työmatkapyöräilyä työsuhdepyöräedun avulla.	x	x	x
Puhas Oy	Uusiutuvan energian tuotanto uudisrakennuksessa	x	x	x
Puhas Oy	Jätteiden kierrätysasteen nos- taminen	x	x	x
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	Korkeakoulujen päästölaskennat	x	x	x
Joensuun Satama Oy	Maasähkön rakentaminen	x	x	x
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	Sähköisten palveluiden lisäämi- nen	x	x	x
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	Energian kulutuksen seuranta kehitetään ja automatisoidaan	x	x	x
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	Hyödynnetään työsuhde-etuja, jotka edistävät kestävien kulku- muotojen käyttöä työmatkoilla.	x	x	
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	Liitytään Joensuun ilmasto- kumppanuusverkostoon	x		
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Lisätään kiinteistöjen energian- käytön tehokkuutta talotekniikan automaatiota lisäämällä	x	x	x
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Parannetaan hukkalämmöntal- teenottoa silloin kun se on talou- dellisesti kannattavaa	x	x	x
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Tarjotaan henkilöstölle työsuh- depyöräetua	x	x	x
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Rakennushankkeissa tarkastel- laan aina maalämmön ja aurin- kovoimaloiden hyödyntäminen huomioiden taloudelliset hyödyt sekä tekniset toteutusmahdolli- suudet	x	x	x
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Savon Voiman, Joensuun Ve- den, BusinessJoensuun ja Yri- tyskiinteistöjen yhteistyössä sel- vitetään kaupungin jätevesien hukkalämmön hyödyntämistä kaukolämpöverkossa	x	x	x

2 Taloudelliset lähtökohdat

2.1 Talouden kehitysnäkymät

Valtiovarainministeriön talouskatsauksen (9.10.2023) mukaan talouskasvu oli Suomessa alkuvuonna yllättävän hyvä palveluiden kasvun ansiosta. Teollisuuden tilanne on kuitenkin selvästi heikompi ja rakentaminen on syvässä laskussa. Loppuvuonna korkojen ja hintojen nousun vaikutus on talouteen edelleen negatiivinen ja tuotanto vähenee. Koko vuoden tasolla Suomen bruttokansantuote (BKT) ei kasva tänä vuonna, vaan pysyy viime vuoden tasolla. Useiden ennustelaitosten ennuste tälle vuodelle on heikompi.

Myös muualla Euroopassa hintojen ja korkojen nousu ovat lähes pysäyttäneet talouskasvun. Erityisesti Saksan talous on ollut ongelmassa. Yhdysvalloissa talouskasvu on yllättänyt positiivisesti reaalityulojen elpymisen ja vahvan työllisyystilanteen ansiosta. Kiinassa kotimainen kulutus on ollut heikko eikä vientikään ole vetänyt. Lisäksi kiinteistösektori on edelleen jo ennen koronapandemiaa alkaneessa kriisissä. Talouskasvun ongelmat ovat kuitenkin saaneet Kiinan elvytystoimiin. Kysynnän odotetaan kuitenkin piristyvän niin Suomessa kuin maailmantaloudessa ensi vuonna. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Suomen BKT kasvaa vuonna 2024 1,2 % ja 1,8 % vuonna 2025.

Kuluttajahintojen nopea nousu on taittumassa. Alkuvuodesta 2023 inflaatiota piti yllä erityisesti palveluiden ja ruuan hinta sekä asuntoluottojen korot, mutta loppuvuotta kohden hintojen nousu on hidastunut. Inflaation ennakkoidaan edelleen hidastuvan, mikä kohentaisi kotitalouksien ostovoimaa. Kotitalouksien ostovoimaa parantaa myös palkkojen ja sosiaalietuuksien, kuten eläkkeiden, totuttua nopeampi nousu erityisesti vuonna 2023. Toisaalta sosiaalietuuksien leikkaukset vuosina 2024-2025 hillitsevät kotitalouksien tulojen kasvua. Ostovoima kuitenkin kohenee ja kääntää yksityisen kulutuksen kasvuun ensi vuonna.

Teollisuuden ja investointien näkymä on ensi vuodelle kuluvaan vuoteen parempi. Asuntoluottojen korkojen nopea nousu on lamauttanut asuntomarkkinoita. Uudet asunnot eivät olekaan menneet kaupaksi aiempaan tahtiin ja niiden rakentamisen aloituksia on lykätty. Uusien kohteiden aloitukset ovat vähentyneet noin 40 % huipustaan. Asuntorakentaminen vähenee reippaasti sekä tänä että ensi vuonna. Asuntomarkkinoiden pysähdystilan ennakkoidaan kuitenkin todennäköisesti jäämään lyhytaikaiseksi. Tuotannollisissa investoinneissa näkymät ovat valoisammat kuin asuntorakentamisessa, vaikka niidenkin määrä tänä vuonna laskee. Suomeen on suunnitteilla poikkeuksellisen suuri määrä tuulivoimainvestointeja ja sen tuottamaa halpaa ja puhdasta energiaa hyödyntäviä tuotantolaitosinvestointeja, esimerkiksi vedyn ja teräksen tuotantoon.

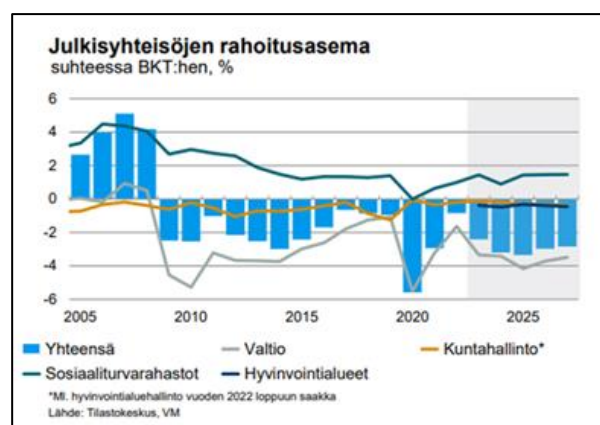
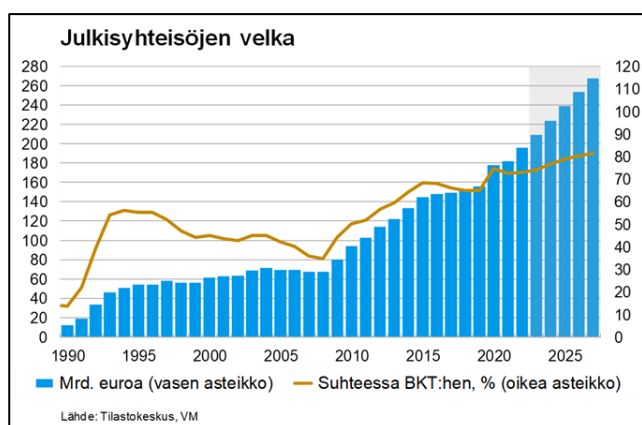
Vienti ja tuonti laskevat kumpikin tänä vuonna, mutta tuonti selvästi enemmän ja ulkomaankaupan nettovaikutus kasvuun on positiivinen. Maailmankaupan piristyminen kääntää viennin kasvuun. Myös tuonnin kasvu nopeutuu, kun kulutus ja investoinnit lisääntyvät ensi vuodesta eteenpäin. Suomen vaihtotase pysyy negatiivisena. Venäjän markkinoiden sulkeutuminen on jättänyt pitkäaikaisen jäljen erityisesti palveluiden vientiin, jossa näkyy matkailun väheneminen Suomeen. Lisäksi yrityspalveluiden alijäämä on kasvanut ja tulevat investoinnit kasvattavat osaltaan alijäämää.

Alkuvuoden jatkunut työllisyyden kasvu on taittunut kesällä ja lievä lasku jatkuu loppuvuonna. Heikoin työllisyystilanne on rakentamisessa. Työllisyyden lasku jää kuitenkin lyhytaikaiseksi ja työllisyys kasvaa uudelleen jo ensi vuonna. Vuoteen 2025 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste

nousee 74,3 %:iin ja työttömyysaste laskee 7 %:iin. Avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt huipusta selvästi, mutta niitä on edelleen varsin paljon.

Julkisen talouden tilanne on heikko. Reaalitalouden heikkous yhdistettynä hintojen ja kustannusten nopeaan nousuun iskee julkiseen talouteen tänä vuonna toden teolla. Vaikka talouden ei tänä vuonna ennusteta supistuvan ja kasvu on kohtalaista ennusteperiodilla, heikentynyt työllisyystilanne ja vaikea yksityisen kulutuksen kasvu hidastavat verotulojen kasvua. Julkisyhteisöjen alijäämä on tänä vuonna 2,4 % suhteessa BKT:een. Hallituksen julkisen taloutta vahvistavat toimet, talouskasvu ja hidastuva inflaatio alkavat vähitellen vaikuttaa julkiseen talouteen, mutta sitä ennen alijäämä ennättää revetä suureksi: vuonna 2024 alijäämä on 3,2 % suhteessa BKT:een ja 3,4 % vuonna 2025. Vuonna 2027 julkisyhteisöjen alijäämä asettuu 2,8 % suhteessa BKT:sta. Velkasuhde puolestaan on ensi vuonna 76,8 % ja kasvaa siitä 81,6 %:iin vuonna 2027. Päivitetty kestävyysvajearvio on 3,0 % suhteessa BKT:een, eli noin 10 mrd. euroa v. 2027 tasolla.

Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jossa ei ole odotettavissa merkittävää kohenemista koko ennustejaksolla. Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa alijäämäisinä, eikä alijäämä tule pienenemään ilman alueiden omia toimia. Kuntahallinnossa tilanne on samakaltainen: ilman kuntien omia toimia alijäämä kasvaa ennustejakson loppua kohti. Sosiaaliturvarahastot ovat ylijäämäisiä. Sopeutustoimista huolimatta julkinen velkasuhde kasvaa hiljalleen ennustejaksolla.

Valtiovarainministeriön ennusteessa on mukana hallitusohjelmasta ne toimet, jotka ovat mukana julkisen talouden suunnitelmassa tai vuoden 2024 talousarvioesityksessä. Tämä on hieman yli puolet 6 miljardin suunnitellusta sopeutuskokonaisuudesta.

Ennusteessa on monia riskejä, jotka liittyvät esimerkiksi rakentamiseen, kotitalouksien kulutuskäytäytymiseen ja maailmantalouteen. Niiden toteutuminen viivästyttäisi talouden elpymistä ja pitkittäisi taantumaa.

2.2 Kuntatalous

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2022 tilinpäätöksissä kuntatalouden tilikauden tulos oli 1,3 mrd. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli noin 200 milj. euroa negatiivinen. Kuntatalouden lukuja paransivat kuitenkin kertaluonteiset tekijät kuten omaisuuden myyntivoitot ja HKL:n yhtiöittäminen. Kuntatalouden lainakanta kasvoi yhteensä vajaalla 600 milj. eurolla. Lainakantaa kasvattivat etenkin sairaanhoitopiirien lainat.

Vuosi 2023 merkitsi historiallisen suurta muutosta kuntatalouteen, kun hyvinvointialueiden käynnistymisen myötä sosiaali- ja terveystalouden palvelut siirtyivät pois kuntataloudesta. Muutoksen vaikutukset realisoituvat kuntatalouteen viiveellä ja vuosi 2023 näyttää kuntataloudessa vahvalta, vaikkakin sote-uudistuksen vuoksi siihen liittyy edelleen epävarmuutta. Käänne heikompaan on kuitenkin edessä, kun alkuvuoden suotuisa tulokehitys hiipuu talouskasvun vaiementuessa ja kuntien saamat poikkeuksellisen suuret verohännät poistuvat. Käytännössä kunnille kertyy vielä vuonna 2023 verotuloja sote-uudistusta edeltäneiden korkeampien kunnallisveroprosenttien ja jako-osuuksien mukaisesti. Kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden tilinpäätöstenusteet indikoivat merkittävää toimintakatteen heikkenemistä kuluvaan vuonna viime vuoteen verrattuna. Kuntataloudessa paineita aiheuttaa etenkin kustannusten nopea nousu, sillä vuoden 2023 sopimuskorotukset nostavat palkkoja 4,85 % ja inflaatio on pitkittynyt. Kiihtyneen inflaation täysimääräiset vaikutukset näkyvät kuntapuolella osin viiveellä pitkien ostopalvelusopimusten vuoksi

Kuntatalousohjemaan sisältyvän arvion mukaan verotulot laskevat 5,0 % vuonna 2024, mikä on seurausta siitä, että sote-uudistuksen vaikutus näkyy kuntien verotuloissa viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana. Verotulojen laskua hidastaa työttömyysvaikutusmaksun aleneminen, mikä kasvattaa kuntien verotuloja 85 milj. euroa vuodesta 2024 alkaen. Tämän jälkeen kuntien verotulojen kehitys normalisoituu keskimäärin 3,2 %:n vuotiseen kasvuun vuosina 2025–2027. Kuntien valtionosuudet laskevat ensi vuonna 9,0 %:a. Kuntien valtionapuihin osoitetaan kokonaisuudessaan noin 5,1 mrd. euroa vuonna 2024. Kehyskauden loppuun mennessä vuonna 2027 valtionavut ovat noin 6,1 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuus kasvaa noin 0,9 mrd. eurolla vuonna 2025, kun TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille ja kuntien työttömyysturvan rahoitusosuutta kasvatetaan.

Kuntatalousohjelman valtionosuusarvio ei huomioi sote-siirron lopullisia vaikutuksia. Lopullisten verotulotietojen perusteella laskettu valtionosuuden vähennystarve poikkeaa aiemmin arvioidusta tasosta. Valmistuneen verotuksen perusteella pysyväksi vähennykseksi muodostuu 501 milj. euroa aiemmin arvioidun 224 milj. euron sijaan. Lisäksi vuodelta 2023 takaisinperittävä osuus kasvoi. Muutos kuntatalousohjelman perusteena oleviin lokakuussa julkaistuihin laskelmiin nähden on mitattava ja muutosten vaikutuksia jaksotetaan. Sote-siirtoon liittyvä pysyvä muutos (501 milj. euroa) tulee voimaan jo vuonna 2024, mutta vuodelle 2024 tehdään määräaikainen 192 milj. euron (34,70 euroa asukasta kohden) valtionosuuden lisäys, joka kompensoi vuoden 2024 osalta pysyvän vähennyksen nousua. Vastaavasti valtionosuutta vähennettäisiin määräaikaisesti vuosittain 64 miljoonaa vuosina 2025–2027 (11,57 euroa asukasta kohden) eli käytännössä vuoden 2024 määräaikainen lisäys peritään kunnilta takaisin kolmen vuoden aikana. Vuotta 2023 koskevan valtionosuuksien takaisinperintä siirretään vuosille 2025–2027 aiemmin 2024–2025 sijaan. Valtionosuuksien muutosten jaksottamisen myötä kuntien vuoden 2024 valtionosuudet eivät alene, mutta vuodesta 2025 alkaen valtionosuuksien taso jää selvästi matalammaksi kuin kuntatalousohjelmassa on arvioitu.

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 % vuodessa vuosina 2024–2027. Kuntatalouden suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin 3 % vuonna 2024. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Työ- ja elinkeinopalveluiden siirto kuntien vastuulle laajentaa kuntien tehtäväkenttää ja kasvattaa myös kuntatalouden toimintameinoja vajaalla 900 milj. eurolla vuonna 2025. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa

noin neljällä tuhannella henkilötyövuodella, mikä näkyy vuonna 2025 etenkin henkilöstömenojen voimakkaana kasvuna.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan sisältyy niin kuntien tehtäviä ja rahoitusta lisääviä kuin vähentäviä toimenpiteitä. Uusiin ja laajeneviin valtionosuustehtäviin osoitetaan täysimääräinen rahoitus. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on vuonna 2024 hieman kuntataloutta vahvistava. Hallitusohjelma sisältää myös monia kuntien toimintaan ja talouteen vaikuttavia uudistuksia. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätestunto-kaudella 2025, ja uuden lainsäädännön tulla voimaan 1.1.2026. Myös TE-palveluiden rahoitusmallia tarkistetaan ja työvoimapalveluiden lakisääteistä palveluprosessia kevennetään. Koska kunnat vastaavat näiden palveluiden järjestämisestä vuodesta 2025 alkaen, on linjatuilla toimenpiteillä vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen.

Kuntien toimintaedellytysten vahvistamiseksi hallitus käynnistää kuntien normituksen keventämishajelman, johon kytketään kaikki kuntia ohjaava sektorilainsäädäntö soveltuvien osien. Käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan. Kiinteistöverouudistuksessa päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käypiä arvoja. Hallituksen lainsäädäntösuunnitelmassa hallituksen esitys on kaavailtu annettavaksi keväällä 2024.

Lisäksi osana julkista taloutta ja työllisyyttä kohentavia toimia sosiaaliturvaetuuksiin ja erityisesti työttömyysturvaan ja asumisen tukiin tehdään muutoksia, jotka vaikuttavat välillisesti myös kuntien verotuloihin ja kuntien rahoitusosuuteen toimeentulotuesta. Muutoksilla on toimeentulotukea sekä lisääviä että vähentäviä vaikutuksia.

Hallituksen suoraan kuntatalouteen vaikuttavia panostuksia ovat muun muassa perusopetuksen vahvistaminen ja tasa-arvon edistäminen esi- ja perusopetuksessa. Perusopetuksen vahvistamiseen liittyvien toimenpiteiden kuntatalousvaikutukset tarkentuvat jatkovalmistelun yhteydessä. Oppilas- ja opiskelijamäärien pieneneminen alentaa reaalisesti hieman opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuuksia kehyskaudella.

Kuntatalousohjelmaan sisältyvän kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuntien talous heikkenee tulevina vuosina. Vuosikate riittää kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina, mutta nettoinvestointeihin se ei riitä. Kunnilla on merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän/puhtaan siirtymän vuoksi. Kuntatalouden lainakanta jatkaa kasvuaan vuosina 2024-2027, mutta kasvuvauhti hidastuu viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Kuntatalousohjelmaan sisältyvä kehitysarvio perustuu vielä ennakkolisiin sote-siirtolaskelmiin ja valtionosuusarvion heikentymisen vuoksi kuntatalouden kehitysarvio tulee olemaan kuntatalousohjelmaan sisältyvää arviota heikompi.

Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuntataloudessa sopeutuspaineita tuleville vuosille. Sopeutus voidaan tehdä menoja vähentämällä, tuloja lisäämällä tai näiden yhdistelmällä. Kunnilla on tehtäväkentän supistuttua aiempaa vähemmän mahdollisuuksia menosopeutukseen, joten sopeutuspaine kohdistuu aiempaa enemmän veroprosenttien korotukseen. Kunnallisveroprosentteihin ennakoidaan kohdistuvan nousupainetta kaikissa kuntakokoryhmissä vuosina 2024-2027. Vuonna 2023 negatiivisen vuosikatteen kuntia on vain muutama, mutta kehyskauden loppua koh-

den määrä nousee painottuen erityisesti pienempiin kuntakokoryhmiin. Veropohjan heikkeneminen voi muodostaa uhkan varsinkin pienemmissä kuntakokoryhmissä, jos väestöennusteen mukainen demografia- ja muuttotappiokehitys jatkuu ennustetun kaltaisena. Myös niiden kuntien lukumäärä, joiden taseessa on kertynyttä alijäämää, kasvaa kehyskauden loppua kohden.

Kuntien välinen eriytyminen näkyy entistä enemmän myös kuntakentän näkymien ja tulevaisuudenhaasteiden eriytymisenä. Lapsi- ja nuorisoiäloukkien pienenemisen myötä tarvittaneen entistä enemmän kuntien välistä yhteistyötä koulutuspalvelujen järjestämisessä. Myös osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen edellyttää uusia palveluiden järjestämistapoja. Näiden kehityssuuntien ja heikkenevien talousnäkymien myötä palveluverkon ennakoin suunittelun ja investointien tar- kan tarveharkinnan tärkeys korostuu

Taulukko 15. Laskennallinen paine veroprosentin korotukseen (%-yks.), kuntakokoryhmittäin.

Laskennallinen paine vero- prosentin korotukseen (%-yks.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
yli 100 000 asukasta	-1,6	-0,5	0,3	0,4	0,5	0,6
40 001 – 100 000	-0,2	-1,1	0,8	1,0	1,0	1,0
20 001 – 40 000	0,9	0,2	0,7	1,1	1,2	1,2
10 001 – 20 000	1,2	-0,0	1,1	1,7	1,7	1,7
5 001 – 10 000	-0,2	0,2	1,1	1,3	1,4	1,3
2 001 – 5 000	-0,3	0,1	0,9	1,9	2,3	2,5
alle 2 000	-0,4	-0,1	0,8	2,4	2,9	3,1
Manner-Suomen kunnat yhteensä	-0,5	-0,4	0,6	0,9	0,9	0,7

Lähde: Kuntatalousohjelma

2.3 Kaupungin talous

Kaupungin talouden tilanne heikkeni vuoden 2022 aikana koronatukien ja kertaluontoisten erien siivittämänä ylijäämäiseksi muodostuneiden vuosien 2020-2021 jälkeen. Vuoden 2022 tilikauden tulos muodostui 6,8 milj. euroa alijäämäiseksi. Tulosta heikensi erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen menojen nopea kasvua ja kaupungin rahastojen heikko kehitys. Kaupungilla oli vuoden 2022 lopussa aiempien vuosien ylijäämäpuskureita noin 24 milj. euroa.

Kaupungin talouden haasteena on viime vuosina ollut käyttötalouden nopea kasvu. Kasvu kiihtyi vuonna 2022 inflaation nopeutumisen myötä. Käyttötalouden nettomenot kasvoivat kokonaisuutena 8,4 %. Oman toiminnan menokasvuksi muodostui 6,5 %. Merkittävimmin kaupungin talouteen kuitenkin vaikutti Siun soten maksuosuuksien kasvu, joka oli vuoden 2021 tilinpäätökseen nähden jopa 31 milj. euroa, 11,5 %. Maksuosuuksien kasvun johdosta kunnille muodostui vuoden 2022 aikana katettavaa alijäämää lähes 64 milj. euroa, josta Joensuun osuus oli 27 milj. euroa. Lisäksi kuntien katettavaksi tuli vuoden 2021 tilinpäätöksen mukainen noin 17 milj. euron suuruinen alijäämä, josta Joensuun osuus oli runsas 7 milj. euroa.

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymisen myötä kaupungin talouden rakenne muuttui vuoden 2023 alusta lukien merkittävästi. Sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyessä pois kuntien järjestämisvastuulta kaupungin talouden nettomenot pienenivät lähes 300 miljoonalla eurolla vuoteen 2022

nähdessä. Samanaikaisesti myös kaupungin verotulot ja valtionosuudet alenivat. Joensuun veroprosentti laski nykyisestä 20,50 prosentista 7,86 prosenttiin. Vaikka verotulot ja valtionosuudet pienenevät, velat ja vastuut jäivät kaupungille. Näin kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus sekä velkaantuneisuuteen liittyvät riskit kasvoivat. Kaupungilla oli vuoden 2022 lopussa lainaa 235 milj. euroa.

Uudistuksen vaikutukset realisoituvat kaupungin talouteen viiveellä. Kaupungin talouden tilanne vahvistuu vuonna 2023 sote-uudistukseen liittyvien väliaikaisten kuntataloutta vahvistavien vaikutusten johdosta ja vuoden 2023 talousarvio laadittiin 14 milj. euroa ylijäämäiseksi. Muutetun talousarvion mukainen talousarvio on 10,9 milj. euroa ylijäämäinen. Talouden tilanne heikkenee kuitenkin voimakkaasti jo vuonna 2024 verotulojen ja valtionosuuksien vakiintuessa vastaamaan sote-uudistuksen jälkeistä pysyvää tulotasoa. Tuloja pienentää ns. verohäntien vaikutusten poistuminen ja valtionosuuksien tason tarkistus vastaamaan vuoden 2022 toteutunutta sote-menojen tasoa.

Verohäntillä tarkoitetaan sitä, että kunnat saavat verotuloja vuonna 2023 vielä korkeampien, vuoden 2022 veroprosenttien mukaisesti, koska osa verovuoden veroista kertyy aina seuraavana vuonna. Kaupunkikin saa siten tänä vuonna verotuloja vielä vuodelta 2022 korkeamman 20,50 %:n veroprosentin mukaan. Kuntaliitto on arvioinut, että koko maan tasolla verokertymä alenee kuluvaan vuoteen nähden ensi vuonna 5 %:lla. Joensuun osalta tämä merkitsee verotulojen alentumista ensi vuonna lähes 10 milj. eurolla vuoteen 2023 nähden.

Verohäntien poistumistakin merkittävämpi vaikutus kaupungin talouteen on kuitenkin sote-uudistuksen jälkikätestarkistuksella. Sote-uudistuksen kuntatalousvaikutukset tarkistetaan vuoden 2024 alusta lukien siten, että kunnilta hyvinvointialueille siirtyvät menot vastaavat toteutuneita vuosien 2021-2022 sote-menoja. Koska Siun soten menokehitys ylitti talousarvion, jälkikätestarkistuksessa kaupungin valtionosuuksien määrä vähenee merkittävästi ennakkolisiin vuoden 2021 tilinpäätöstietoihin ja vuoden 2022 talousarviotietoihin perustuviin valtionosuuksiin. Kaupungin valtionosuus on vuonna 2024 jopa 16 milj. euroa, lähes 30 % pienempi kuin vuonna 2023. Muutos on merkittävä, kun valtionosuuksien taso on kuluvaan vuonna 56 milj. euroa. Vuodesta 2025 valtionosuuksien vertailukelpoinen taso alenee entisestään, koska sote-siirron jälkikätestarkistuksessa pysyvän vähennyksen määrä kasvoi merkittävästi ennakkolisiin laskelmiin nähden. Lisäleikkauksen vaikutuksia lykättiin alkamaan vuodesta 2025. Kaupungin valtionosuuksien määrä aleneekin tästä johtuen vielä runsaalla 7 milj. eurolla vuonna 2025.

Kokonaisuutena kaupungin verorahoituksen taso alenee vuonna 2024 kokonaisuutena noin 10 %, yli 20 milj. euroa kuluvaan vuoteen nähden. Samanaikaisesti käyttötalouden menot kasvavat palkankorotusten ja kustannustason muutoksen myötä. Peruspalvelujen hintaindeksin mukainen kustannusten nousua kuvaava muutos on nykyisellä palvelurakenteella runsas 3 % vuoteen 2023 nähden. Korkotason nousu on kasvattanut kaupungin korkomenoja kuluvaan vuonna ja korkomenojen nousu jatkuu korkean investointitason ja tulorahoituksen riittämättömyyden vuoksi. Kaupungin talous painuikin jo vuodesta 2024 merkittävästi alijäämäiseksi ilman sopeutustoimenpiteitä. Alijäämä syvenee tulevana vuosina, sillä tulojen odotettu kasvu on jäämässä kustannustason muutosta pienemmäksi. Taloussuunnitelmakauden sopeutustarpeen suuruudeksi on arvioitu 20 milj. euroa. Sote-siirron jälkikätestarkistuksen lopullisten vaikutusten johdosta sopeutustarve on nousemassa tätäkin suuremmaksi.

Talouden sopeutustarvetta lisää vuoden 2025 alusta toteutuva TE-uudistus, jonka vaikutus on kaupungin talouden näkökulmasta lyhyellä aikavälillä arvioituna negatiivinen, sillä siirtyvät menot

ovat suuremmat kuin kaupungin uudistuksen myötä saama valtionosuuden lisäys. Tämän hetken laskelmien mukaan siirtyvien TE-palveluiden kustannukset ovat Joensuun osalta 12,8 milj. euroa ja kaupungin näihin palveluihin saama valtionosuus kahden vuoden siirtymäkauden jälkeen 10,9 milj. euroa. Lisäksi työttömyysturvan rahoitusvastuun laajeneminen lisää kaupungin menoja 4,4 milj. euroja. Vastaavasti valtionosuus kasvaa saman verran. Laskelmat päivittyvät, mutta tämän hetken tietojen mukaan työllisyyspalveluihin kohdistuva sopeutustarve on yli 1,9 milj. euroa vuosina 2025-2027.

Kaupunki teetti talouden sopeutustyön taustaksi talous- ja toiminta-analyysin elokuussa. Työn teki FCG Oy. Talous- ja toiminta-analyysi antaa monipuolisen kuvan kaupungin nykyisestä talouden tilasta, sopeutustarpeesta ja toiminnasta vertailutietoineen. Myös ulkopuolinen analyysi osoittaa, että kaupungin taloudessa on mittava sopeutustarve. Talous- ja toiminta-analyysiä on esitelty kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle, kaupungin johtoryhmälle sekä esihenkilöille.

Kaupungin talousarvion valmistelua ohjaa kuntalain talousarvion valmistelua koskevat säännökset. Kuntalain 110 §:n mukaan:

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Käytännössä säännöksistä seuraa, että kunta, jonka kuluvan vuoden tasearvio on ylijäämäinen, voi tehdä alijäämäisen taloussuunnitelman. Suunnitelman alijäämäisyys ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin talousarvion laadintavuoden tasearvion mukainen kertynyt ylijäämä. Kaupungilla oli vuoden 2022 lopussa taseessa kumulatiivista ylijäämää 24 milj. euroa. Ylijäämäpuskuri kasvaa kuluvan vuoden aikana talousarvion toteutuessa noin 36 milj. euroon.

3 Kaupungin organisaatio

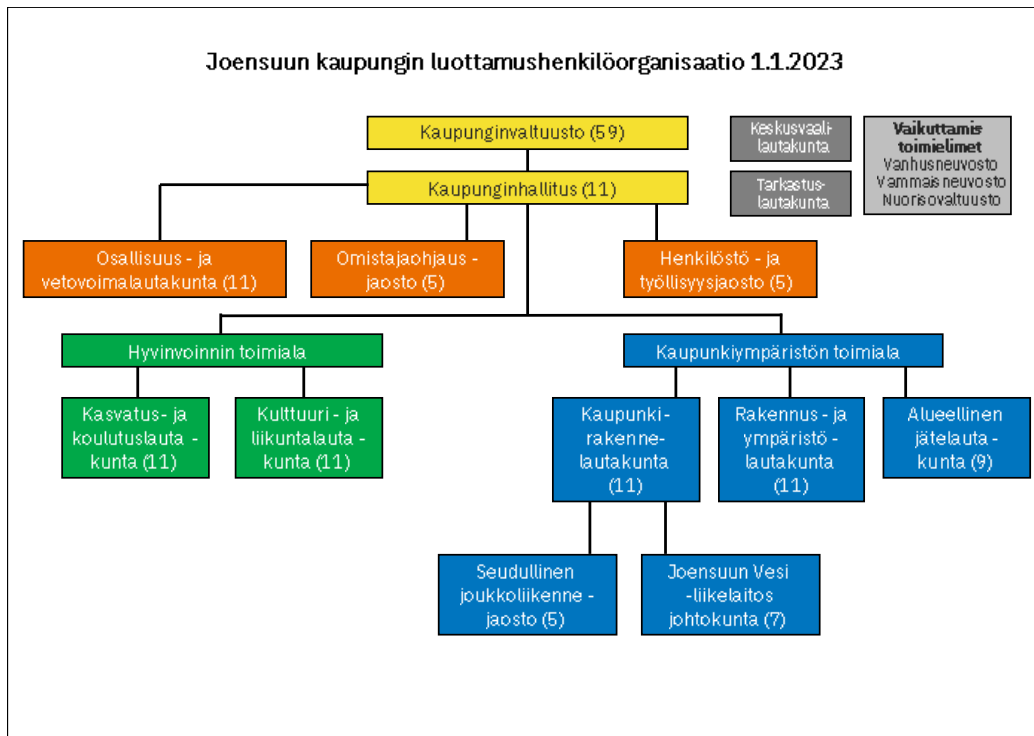
Joensuun kaupungin organisaatio perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään hallintosääntöön. Kaupunginvaltuusto, joka muodostuu 59 valtuutetusta, vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. 11 jäsenen kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu mm. ohjata ja seurata kaupungin toimintaa, taloutta ja päätöksentekoa, kehittää kaupungin kilpailukykyä, elinvoimaa ja imagoa, valmistella valtuustossa käsiteltävät asiat lautakuntien esitysten pohjalta sekä panna valtuuston päätökset täytäntöön ja valvoa kaupungin oikeutta ja edustaa kaupunkia. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii henkilöstö- ja työllisyysjaosto ja omistajaohjausjaosto.

1.8.2021 alkaen kaupungin organisaatioon on kuulunut osallisuus- ja vetovoimalautakunta, joka vastaa kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien sekä asukaslähtöisyyden edistämisestä, kaupungin vetovoimaisuuden ylläpitämisestä ja kasvattamisesta sekä kaupungin viestinnästä ja markkinoinnista.

Hyvinvoinnin toimialalla toimii kaksi lautakuntaa: kasvatus- ja koulutuslautakunta sekä kulttuuri- ja liikuntalautakunta. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, lasten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä nuorisopalvelut. Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan toimialaan kuuluvat kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä konservatorion ja kansalaisopiston toiminnan järjestäminen. Lautakunnan toimialaan kuuluvat myös museot, kaupunginorkesteri, seutukirjasto ja urheiluakatemian toiminnan koordinointi.

Kaupunkiympäristön toimialalla luottamustoimielimet ovat kaupunkirakennelautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta ja alueellinen jätelautakunta sekä Joensuu Vesi – liikelaitoksen johtokunta. Kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa toimii alueellinen joukkoliikennejaosto. Kaupunkiympäristön toimialan yksiköitä ovat kaupunkirakennepalvelut, tilakeskus, lupa- ja viranomaistoiminnot ja Joensuun Vesi- liikelaitos. Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä. Kaupunkirakennelautakunta vastaa Tilakeskuksen toiminnasta ja taloudesta, mutta toimitilainvestointien osalta vastaava toimielin on omistajaohjausjaosto.

Kaupungin luottamuselinorganisaatioon kuuluu myös tarkastuslautakunta sekä keskusvaalilautakunta. Vaikuttamistoimieliminä toimivat vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto.

4 Konsernistrategia

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Joensuun vuoteen 2025 ulottuvan strategian puolivälitarkastelun 28.8.2023. Strategia on luonteeltaan konsernistrategia ja antaa tulevaisuuden suunnan kaikelle kaupungin toiminnalle. Strategia ja sen valmistelun taustaselvitykset löytyvät kaupungin internetsivuilta www.joensuu.fi/strategia.

Uuden strategian myötä on otettu käyttöön vahvempi toteutussuunnittelun kytkentä joka vuosi tehtävään talousarviovalmisteluun. Kaikkien kaupungin toimintojen osalta talousarvion toiminnalliset tavoitteet kuvataan yhdenmukaisen strategiaohjaustaulukon mukaisesti. Strategian avainmittareiden tavoitetasot sekä strategisten painopistealueiden mukaiset toiminnalliset tavoitteet on esitetty peruskaupungin käyttötalousosan talousarvioiden yhteydessä. Tavoitteissa on huomioitu myös strategiaa toimeenpanevissa ohjelmissa asetetut tarkemmat tavoitteet ja toimenpiteet.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on muuttanut voimallisesti geopolitiikkaa, Euroopan turvallisuutta, liikenneyhteyksiä, inflaatiokehitystä sekä energia- ja talousjärjestelmää. Rajakaupunkina vaikutukset Joensuun toimintaympäristöön ovat olleet mittavia ja näkyviä, kun esimerkiksi Saimaan kanavan kautta kulkeneet vesikuljetukset ovat lakanneet. Joensuuhun on myös saapunut noin 1 000 ukrainalaista sotapakolaista, joiden vastaanottamisessa kaupungin toiminnalla ja palveluilla on ollut suuri merkitys.

Lokakuun 2023 näkymässä Joensuun strategian toteuttamiseen liittyy paljon epävarmuustekijöitä. Kaupungilta tämä edellyttää nopeaa reagointikykyä ja valmiutta tarkastella strategiaa tarvittaessa uudestaan. Kaupungin varautumiseen liittyvät näkökulmat korostuvat. Samanaikaisesti on tarkasteltava sekä talouden sopeuttamista, että tulevaisuuden elinvoiman turvaavaa kehittämistä ja investointeja.

Syksyn 2023 talousnäköymä on ankea. Ukrainan sodan kerrannaisvaikutukset ovat syventäneet talouden kääntymistä taantumaan ja vauhdittaneet inflaatiota. Nopeaa käännettä parempaan ei ole näköpiirissä. Riskikerroin on kasvanut myös lokakuussa sodaksi kriisiytyneen Lähi-Idän tilanteen vuoksi. Kansallisella tasolla taloussykin kääntyminen on jo lisännyt työttömyyttä erityisesti rakentamisessa sekä teollisuudessa. Toisaalta samanaikaisesti on myös rekrytointivaikeuksia, jotka koskevat myös kuntatyönantajia. Kuntataloudessa lähivuodet tulevat olemaan vaikeita. TE-palvelut ovat siirtymässä kuntien vastuulle 2025 alusta lukien ja järjestämisen rakenteista päätetään loppuvuoden 2023 aikana.

Korona-aikana yhteiskunnan digitalisaatio on kiihtynyt, mikä on näkynyt mm. etätöiden lisääntymisenä. Monipaikkaisuuden käytännön vaikutukset jäänevät kuitenkin sen verran pieniksi, ettei muuttoliikkeeseen, kaupungistumiseen ja väestölliseen keskittymiseen ole odotettavissa suurta muutosta. Suomen väestörakenteen, syntyvyyden ja huoltosuhteen kehitysnäköymä jatkuu vaikeana. Kilpailu työvoimasta, opiskelijoista ja yritysinvestoinneista kiristyy. Saavutettavuus, kuten lento- ja junayhteyksien kehittyminen, ovat Joensuun kannalta edunajamisen painopiste jatkossakin. Myös säh-

könsiirtoverkkojen kehitys on osoittautunut ratkaisevan tärkeäksi kilpailtaessa vihreän/puhtaan siirtymän investoinneista.

Vuosi 2024 on valtuustokauden strategian kolmas toteutusvuosi. Kaupungin toiminnan tavoitteena ovat hyvinvoivat ja onnelliset asukkaat. Toiminta-ajatuksen mukaisesti Joensuu tavoittelee asemaa Itä-Suomen loistavimpana kasvukaupunkina. Elinvoiman tavoitelinjauksen mukaisesti etenemme kohti 80 000 asukkaan kaupunkia vuoteen 2025 mennessä. Vuoteen 2030 mennessä tavoitteena on Suomen 10. suurimman kaupungin asema. Ydinviestin mukaisesti Joensuu profiloituu sopivan kokoisena yliopistokaupunkina, jossa arki sujuu ja luonto voimaannuttaa. Lisäksi Joensuussa jokainen saa aidosti olla oma itsensä. Arvojen mukaisesti toimimme yhdenvertaisesti, yhdessä, rohkeasti ja kestävästi. Joensuussa on helppo hengittää. Strategiassa on määritelty erottautumistekijöiksi opiskelijakaupunki, metsäpääkaupunki, ftoniikkakaupunki, yrityskaupunki, urheilukaupunki, kulttuurien kaupunki ja hiilineutraalius. Kaikki strategiaa täsmentävät ohjelmat ovat valmistuneet ja vuosi 2024 on ohjelmien toimeenpanon osalta tärkeä.

Strategian erottautumistekijät yhdessä kuudelle teemalliselle painopisteelle asetettujen tavoitelinjausten ja avainmittareiden kanssa luovat perustan talousarvion toiminnalliselle tavoiteasettelulle. Vakaata ja vastuullista taloutta on edelleen Joensuun strategian keskiössä. Samanaikaisesti on kuitenkin kyettävä investoimaan myös elinvoimaan ja kasvuun, jotta väkilukukehitys saadaan pidettyä myönteisellä uralla.

Strategian avainmittareiden tavoitetasot vuodelle 2024 sekä strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet on esitetty luvussa 7.

5 Talousarvion perustelut

5.1 Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman linjaukset

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024 – 2026 taloussuunnitelman perusteita ja linjauksia käsiteltiin 25.9.2023 pidetyssä valtuuston talousseminaarissa.

Talousarvio- ja suunnitelma perustuu kaupunginvaltuuston elokuussa hyväksymään kaupungin strategian ”Helppo hengittää” puolivälitarkasteluun. Strategian toimintaa ohjaavan periaatteen mukaan pidämme talouden tasolla, joka turvaa kaupungin toimintojen jatkuvuuden ja kehittämisen. Strategiaan sisältyvän Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu linjausten mukaan pidämme verotuksen kilpailukykyisenä tarkalla taloudenpidolla ja verotuloja lisäävällä elinvoimapolitiikalla. Kaupungin toimintamenot ja investoinnit mitoitetaan tulokehitys ja kantokyky huomioiden. Lainakannan sekä vuokra- ja leasingvastuiden taso vakautetaan.

Talousarvion laadinnassa huomioidaan kuntalain määräykset. Kuntalain mukaan talouden on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen taloussuunnitelmakaudella. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määrääjässä tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kaupungin palvelutoiminta rahoitetaan pääosin verotuloilla ja valtionosuuksilla, joiden taso alenee voimakkaasti vuoteen 2023 nähden sote-uudistukseen liittyvien väliaikaisten kuntien taloutta vahvistavien vaikutusten poistuessa vuonna 2024 (ns. verohännät). Sote-uudistukseen liittyvä kunta-kohtaisten vaikutusten jälkikäteistarkistus pienentää lisäksi kaupungin valtionosuuksien tasoa lähes 30 % vuoteen 2023 nähden. Jälkikäteistarkistus pienentää valtionosuutta edelleen vuodesta 2025 alkaen. Tulojen aletessa voimakkaasti talous kääntyy alijäämäiseksi. Talouden sopeutustarpeeksi on arvioitu vuositasolla noin 20 milj. euroa, mikä vastaa noin 11 % käyttötalouden nettomenoista. Sote-siirron jälkikäteistarkistuksen lopullisten vaikutusten johdosta sopeutustarve on nousemassa tätäkin suuremmaksi.

Strategian tavoitteiden mukaisesti toimintamenot ja investoinnit tulee mitoittaa kaupungin aleneva tulokehitys huomioiden. Strategian linjausten mukaisesti vuoden 2024 talousarvioon ja vuosien 2024-2026 suunnitelmaan sisällytetään talouden tasapainon varmistava ohjelma. Ohjelma sisältää palveluiden tuottamisen menotasoa alentavia toimenpiteitä, kaupungin päätösvallassa olevien taksojen ja maksujen tason tarkistamista, tarpeettomasta omaisuudesta luopumista sekä investointitason keventämisen ja linjattuun tasoon sitoutumisen ja omistajaohjaukseen liittyviä keinoja. Ohjelmassa asetetaan myös reunaehdot veroperusteiden tarkistamiselle strategian tavoitelinjauksen mukainen verotuksen kilpailukykyisyys huomioiden.

Strategian Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu sisältää myös investointikehystä koskevat linjaukset. Linjaukset sisältävät strategiaan sisältyvät investointien priorisointiperiaatteet sekä taloussuunnitelmakauden investointikehyksen enimmäismäärän – 130 milj. euroa – vuosille 2024-2026. Investointikehys määrittää siten myös talousarvion valmistelua investointien osalta.

Talouden sopeutustoimenpiteet jaksotetaan sopeutustarpeen suuruus huomioiden kolmelle vuodelle 2024-2026. Sopeutustoimenpiteiden hallittu toteuttaminen on mahdollista kaupungin ylijäämäpuskurin turvin. Toisaalta, koska sopeutustarve on mittava ja ylijäämäpuskuri siihen nähden suhteellisen pieni, on vuoden 2024 talousarvioon välttämättömästi sisällyttävä toimenpiteitä, jotta sopeutustarve ei pääse kasvamaan enää ennakoitua suuremmaksi ja ylijäämäpuskuria jää vielä vuosille 2025-2026.

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 talousarvion linjaukset voidaan tiivistää seuraavasti:

- Talous tasapainotetaan hallitusti siten, että talous on tasapainossa viimeistään vuonna 2026.
- Talouden tasapainotusta tehdään ensivaiheessa nettomenojen tason alentamisen kautta
 - Vuonna 2024 käyttötalousmenojen kasvu pysäytetään (ns. nollakasvu), mikä kustannustason nousun johdosta edellyttää lähes **4 milj. euron edestä** toimenpiteitä ensi vuonna.
 - Vuosina 2025-2026 nettomenojen tasoa alentavia toimenpiteitä kasvatetaan siten, että toimenpiteiden kokonaisvaikutus on vuonna 2026 yhteensä **vähintään 10 milj. euroa**.
- Veroperusteiden muutostarve arvioidaan vuonna 2024, kun päätökset menotasoa alentavista toimenpiteistä ovat tarkentuneet.

- Investoinnit mitoitetaan hyväksytyn investointikehyksen mukaisesti (enintään 130 milj. euroa vuosina 2024-2026).

Toimenpiteistä huolimatta vuoden 2024 talousarvio jää yli 16 milj. euroa alijäämäiseksi tulokertymän voimakkaan laskun seurauksena. Tuloslaskelman mukainen alijäämä pienenee vuosina 2025-2026, mutta edellyttää toimenpiteitä, joilla nettomenojen tasoa alennetaan tai tulokertymää kasvatetaan. Tulevien vuosien valtionosuusarvion heikentymisen johdosta tällä hetkellä näyttää, että sopeutustoimenpiteiden määrää tulee kasvattaa 20 milj. euron tasoa korkeammaksi. Talouden sopeutustyön tukena käytetään ulkopuolista asiantuntijapalvelua (FCG Oy). Sopeutustyön tuki voidaan jakaa kahteen kokonaisuuteen: talouden sopeutussuunnitelman laatimiseen sekä päätöksenteon tukeen. Sopeutustyön tuloksena syntyy esitys sopeutuspaketiksi, jonka toimenpiteiden avulla kunnan talous voidaan tasapainottaa sovitussa aikajänteessä. Työ sisältää toimialoitain konkreettiset euroiksi laskettavat ja eri vuosille jakotettavat keinot sekä erikseen hankkeet ja prosessit, joiden avulla toimintaa voidaan kehittää ja parantaa tuottavuutta. Sopeutuspaketin valmistelussa huomioidaan valmistelutyö, jota on tehty kesän ja syksyn 2023 aikana.

Vuosien 2025-2026 toimenpiteiden valmistelu tehdään siten, että toimenpiteiden kokonaisuus valmistuu maaliskuun 2024 loppuun mennessä ja kokonaisuudesta päätetään kevätkaudella 2024. Mikäli toimenpiteitä saadaan käynnistettyä jo vuoden 2024 aikana, vuoden 2024 alijäämää voidaan pienentää. Veroperusteiden tarkistamista osana sopeutuskokonaisuutta arvioidaan samassa yhteydessä. Koska talouden sopeutustarve on mittava, ei veroperusteiden tarkistamisella lähtökohtaisesti voida kuitenkaan ratkaista talouden sopeutustarvetta kokonaisuutena.

Vuoden 2025 alusta toteutuva TE-uudistus on huomioitu taloussuunnitelmakauden luvuissa viimeisimpien kuntakohtaisten laskelmien mukaisina. Ennakollisten tietojen mukaan uudistus lisää kaupungin talouden haastetta, koska valtionrahoitus on siirtyviä menoja pienempi. Tämä edellyttää, että työllisyyspalveluiden menoja sopeutetaan siirtymäkaudella vuosina 2025-2027 vastaamaan valtionosuusrahoitusta. Joensuu toimii maakunnallisen työllisyysalueen vastuukuntana, mutta talousarviossa on tässä vaiheessa huomioitu vain kaupungille jäävä siirtyvien työllisyyspalveluiden nettokustannus työllisyyspalveluiden tulosalueella. Työllisyysalueen vaikutus talousarviorakentamiseen tarkentuu vuoden 2024 aikana.

Vakaa käyttötalous

Vuoden 2024 tavoitteena on käyttötalousmenojen kasvun pysäyttäminen vuoden 2023 ennusteeseen nähden. Kustannustason nousun johdosta tämä edellyttää toimenpiteitä. Nettomenojen kasvun pysäyttämällä voidaan varmistaa, että talouden sopeutustarve ei kasva entisestään. Toisaalta talouden sopeutustoimenpiteiden porrastaminen mahdollistaa talouden sopeutuksen hallitusti useamman vuoden aikana.

Vuoden 2024 talousarviota on rakennettu arvioimalla eri tulosalueiden kustannuspaineita, käytännössä muutostekijöitä kuluvan vuoden talousarvion toteutumaennusteeseen nähden. Muutostekijöiden arvioinnilla pystytään kohdentamaan rajallisia resursseja tarkoituksenmukaisesti.

Talousarviossa on huomioitu voimassa olevan kunta-alan virka- ja työehtosopimuksen mukaiset muutokset. Vuosikeskiarvovertailussa palkat nousevat vuonna 2024 vuoteen 2023 nähden 2,99 %. Vuosien 2023-2024 muutos ilman vuonna 2023 maksettua kertaerää on 4,2 %. Kokonaisuutena

sopimuskorotusten vaikutus on n. 3,8 milj. euroa koko kaupungin tasolla, kertaerän vaikutus pois lukien noin 2,5 milj. euroa. Kehittämishjelmaerä sekä järjestelyvaraerät on tässä vaiheessa huomioitu yleishallinnon talousarviossa, josta ne kohdennetaan tulosalueille talousarviomuutoksen yhteydessä.

Työntajan sivukulut alenevat vuoteen 2023 nähden työttömyysvakuutusmaksujen alenemisen myötä. Työllisyysrahaston esityksen mukaan työntajien työttömyysvakuutusmaksu laskisi keskimäärin noin 0,90 %-yksikköä kunta-alalla. Maksun alenemiseen (+0,6 milj. euroa) on varauduttu yleishallinnon tulosalueella. Muutos kohdennetaan tulosalueille maksujen tason vahvistumisen jälkeen.

Sisäisten vuokrien muutos on sidottu pääomavuokrien osalta elinkustannusindeksin muutokseen ja hoitokulujen osalta kiinteistön hoidon ylläpidon kustannusindeksiin. Elinkustannusindeksin muutos on 7,92 % (huhtikuu 2022-huhtikuu 2023) ja kiinteistönhoidon ylläpidon kustannusindeksi 13,73 % (Q4/2021 – Q4/2022). Lisäksi maa-alueiden sisäinen vuokra tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksillä. Muutokset vaikuttavat sisäisten vuokrien tasoon, mutta muutokset on huomioitu toimialoille talousarviokehityksessä. Tilavuokrien muutoksissa on huomioitu myös palveluverkon muutosten vaikutus. Sisäisten vuokrien muutos on lähes 3,9 milj. euroa.

Käytöstä poistettujen tilojen purkukustannukset ja alaskirjaukset on huomioitu Tilakeskuksen tulostavoitteessa.

Talousarviossa on myös huomioitu tehtävien ja velvoitteiden sekä palveluiden tarpeen muutoksista aiheutuvia muutostarpeita, kuten oppivelvollisuuden laajentuminen, oppilasmäärien muutokset perusopetuksessa sekä hoidossa olevien lasten määrän muutokset varhaiskasvatuksessa. Lisäksi talousarviossa on huomioitu arvio merkittävimpien ostopalveluiden kustannustason muutoksesta (erityisesti puhtaus- ja ateriapalvelut sekä logistiikkapalvelut, joukkoliikenne, yhdyskuntatekniikka sekä kiinteistöhuolto).

Käyttötalouden tulosarvioissa on otettu huomioon myyntivoittotavoitteen palautuminen vuoden 2023 alkuperäisen talousarvion tasolle (2 milj. euroa), maankäyttökorvausten arvio sekä maanvuokrien ennakoitu muutos. Lisäksi kaupungin päätösvallassa oleviin taksoihin ja maksuihin tehdään kustannustason muutosta vastaavat korotukset. Käynnissä olevat ja käynnistyvät investoinnit alentavat väliaikaisesti museoiden sekä jäähallin tulokertymää. Varhaiskasvatusmaksuihin 1.3.2023 tullut muutos pienentää maksujen tasoa vuoden 2023 talousarvioon nähden, koska tammi-helmikuussa 2023 maksukertymä oli korkeammalla tasolla. Kysynnän palautumisen jatkuminen koronapandemian jäljiltä nostaa puolestaan joukkoliikenteen sekä kansalaisopiston tulokertymää.

Talousarviossa on huomioitu talouden sopeutustoimenpiteitä, jotta käyttötalouden nettomenojen kasvu voidaan pysäyttää. Tästä huolimatta vuoden 2024 talousarvio jää yli 16 milj. euroa alijäämäiseksi. Talousarvio sisältää palveluverkkoa, palveluiden tuottamista ja palveluiden tasoa koskevia toimenpiteitä, kaupungin omistuksista luopumista sekä tulorahoituksen vahvistamista. Taloudellisesti merkittävimmät toimenpiteet kohdistuvat omistuksista luopumiseen. Palveluita koskevien toimenpiteiden arvioitu vaikutus on vajaa miljoona euroa ja ne kohdistuvat laajasti eri tulosalueille. Tulorahoituksen vahvistaminen sisältää talousarvioon sisältyvien taksatarkistusten lisäksi rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron käyttöönoton.

Vuoden 2024 talousarvioon sisältyviä toimenpiteitä:

Palveluiden tuottaminen, palveluverkko ja palveluiden laajuus	Omistuksista luopuminen	Tulorahoituksen vahvistaminen, taksat ja maksut
• Kesäleikkikenttätoiminnasta luopuminen • Avoimen varhaiskasvatuksen laajuus • Liikenne- ja viheralueiden hoito • Kiinteistöhoiton päivystyksen keskittäminen • Hissiavustusten taso • Maakuntaliiton jäsenmaksuosuus • Matkailun määrärahat • Talous- ja henkilöstöpalveluiden muutokset • Carelicumin aukioloajat (museomuutos) • Joensuun Uutisista luopuminen, panostus päätösviestintään ja monikanavaiseen viestintään • Kulttuuritoimen- ja kansalaisopiston menot • Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden tilamuutoksia • Nuorten työpajatoiminnan laajuus • Toimielinten kokoukset, vieraanvaraisuudet, kaupunkirakenteen ohjelmistot	• Hakkuiden ja puun kasvun mukainen myynti • Muiden kuntien alueella sijaitsevista metsäomaisuudesta luopuminen • Tyhjiillään olevista kiinteistöistä luopuminen • Palveluverkon tiivistämisen seurauksena vapautuvista rakennuksista luopuminen • Asuntojen myynti	• Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron käyttöönotto • Lisäksi kehyspohjassa taksojen ja maksujen korotukset vähintään kustannustason muutosta vastaavasti

Mikäli esitetyt toimenpiteet eivät joltain osin toteudu, tulee käynnistää muita toimenpiteitä, joiden toteuttamiselle varmistetaan menokasvun pysäyttäminen vuonna 2024. Koska sopeutustarve on mittava, on vuoden 2024 aikana ensiarvoisen tärkeää pysyä hyväksytyissä talousarvioissa ja mahdollisuuksien mukaan käynnistää uusiakin toimenpiteitä, joka pienentäisi tulevien vuosien sopeutustarvetta.

Vuosien 2025-2026 tulosaluekohtaisissa talousarvioissa on huomioitu kustannustason muutos. Talouden sopeutustoimenpiteitä koskeva tavoite kasvattaa nettomenojen tasoa alentavia toimenpiteitä on kohdennettu yleishallinnon tulosalueelle. Tavoitteena on, että toimenpiteiden kokonaisuus valmistuu maaliskuun loppuun mennessä. Sopeutustarve kohdennetaan tulosalueille, kun toimenpiteiden kokonaisuudesta on päätetty.

Vuoden 2025 alussa voimaan tuleva TE-palvelujen muutos on huomioitu taloussuunnitelmavuosien luvuissa viimeisimpien kuntakohtaisten laskelmien mukaisesti siten. Käyttötaloudessa kunnalle siirtyvät menot on huomioitu työllisyyden tulosalueen talousarviossa. Siirtyvät menot ovat kaupungin saamaa valtionosuutta korkeammat. Valtionosuuksiin sisältyy siirtymäaika: käytännössä valtionosuuksien taso alenee vuosina 2026-2027. Taloussuunnitelmakauden menot on mitoitettu siten, että ne vastaavat arvioitua valtionosuuksien määrää.

Muutokset muutettuun talousarvioon nähden on esitetty yksilöityinä liitteessä 1 ja vuoden 2024 talousarvioon sisältyvät talouden sopeutustoimenpiteet on tarkemmin esitetty liitteessä 2.

Vakaa investointitaso

Kaupungin investointitaso on ollut viime vuosina kohtuullisen korkea, mikä on johtanut kaupungin velkaantumiseen. Samanaikaisesti myös vuokra- ja leasingvastuiden määrä on kasvanut. Sote-uudistuksen myötä velkaantumiseen liittyvät riskit kasvoivat, koska toimintamenojen ja tulojen pienentymisestä huolimatta velat ja vastuut jäivät kaupungille. Suhteellinen velkaantuneisuus eli vieraan pääoman suhde kaupungin tuloihin (toimintatuotot, verot ja valtionosuudet) kasvoi aiemmasta noin 50 %:n tasosta yli 100 %:iin. Velkaantumiseen liittyvät riskit ovat konkretisoituneet korkojen nousun myötä. Korkomenojen kasvu ja siitä aiheutuva sopeutustarpeen kasvu tulee kattaa kaupungin nykyisistä palveluista.

Strategian Vakaan ja vastuullisen talouden linjausten mukaan kaupungin toimintamenot ja investoinnit mitoitetaan tulokehitys ja kantokyky huomioiden. Lainakannan sekä vuokra- ja leasingvastuiden taso vakautetaan. Vuosien 2024-2026 investointien taso perustuu kaupunginvaltuuston strategiassa hyväksymään investointikehyksen tasoon, joka on enintään 130 milj. euroa. Investointitaso sisältää sekä peruskaupungin investoinnit (toimitilat, yhdyskuntatekniikka, kalusto- ja laitehankinnat sekä muut investointimenot) että Joensuun Vesi -liikelaitoksen investoinnit. Investointitaso on edelleen varsin korkea myös viimeisen 10 vuoden tasoon nähden. Investointitaso turvaa strategiassa keskeiseksi tavoitteeksi asetettua 80 000 asukkaan tavoitetta.

Tälläkin investointitasolla kaupunki kuitenkin velkaantuu ja investoinneista aiheutuva vuosittainen nettomeno lisää tulevien vuosien talouden sopeutustarvetta. Investointitason alentamisella voitaisiin vaikuttaa kaupungin lainakannan kehitykseen ja siten korkomenojen tasoon, vuosittaisten poistojen tasoon sekä palveluverkon laajentumisesta aiheutuvien kulujen tasoon (vuokramenot, ylläpitokulut, tukipalvelut jne.). Käytännössä mitä korkeampi investointitaso on, sitä suurempi sopeutuspaine kohdistuu kaupungin palvelutoimintaan.

Talouden mittava sopeutustarve huomioiden sitoutuminen linjattuun investointien enimmäismäärään on tärkeää. Osana tulevien vuosien sopeutustoimenpiteitä tulee edelleen arvioida myös investointitasoa investointeja priorisoimalla ja arvioimalla investointien laajuutta sekä mahdollisuuksia siirtää investointeja myös muiden toimijoiden toteutettavaksi. Investointipäätösten yhteydessä arvioidaan myös investointien rahoitusta: osa investoinneista voidaan toteuttaa kaupungin rahoitusriskien hallinnan parantamiseksi leasingrahoituksella tai vuokraamalla. Tällä vaikutetaan mm. kaupungin taseen rakenteeseen, tasataan investoinneista aiheutuvaa vaikutusta kaupungin kassavirtaan sekä pienennetään lainasalkun jälleenrahoitukseen liittyviä riskejä. Rahoitusriskien ohella pienennetään myös omistamiseen liittyviä riskejä.

Investointien priorisoinnissa noudatetaan strategiaan sisältyviä linjauksia. Toimitilahankkeiden priorisoinnissa noudatetaan seuraavaa tärkeysjärjestystä:

1. Palveluverkon kannalta välttämättömät kohteet (koulut, päiväkodit)
2. Tilojen terveellisyydestä/kunnosta/esteettömyydestä huolehtiminen ja korjausvelan pienentäminen
3. Liikuntaa, vapaa-ajantoimintoja ja kulttuuria tukevan palveluverkon täydentäminen

Talousarviossa ja -suunnitelmassa noudatetaan käytäntöä, jonka mukaan hankkeet huomioidaan talonrakennuksen investointiohjelmassa, kun hankesuunnitelmat valmistuvat. Keskeisenä tavoitteena kaikissa hankkeissa on investointien kohtuullistaminen. Järkevillä tilaratkaisuilla pystytään vaikuttamaan merkittävästi paitsi investointien kokonaistaseeseen, myös niistä elinkaarensa aikana aiheutuviin kustannuksiin. Myös toimitilojen kalustehankinnoissa huomioidaan kohtuullisuuden periaate ja määritellään kalustamista koskevat tavoitteet (€/oppilas, €/lapsi). Tällä turvataan resursien tasapuolista ja tehokasta kohdentumista kaupungin eri yksiköissä sekä lisätään talouden suunnitelmallisuutta.

Yhdyskuntatekniikan investointien priorisoinnissa noudatetaan seuraavaa tärkeysjärjestystä:

1. Uudisrakentaminen turvataan ja alueet tehdään valmiiksi
2. Elinkeinoelämää edistävät kohteet

3. Vastuiden toteuttaminen kumppanuushankkeissa (valtio, yritykset)
4. Omaisuuden arvo säilytetään ja korjausvelkaa pienennetään

Yhdyskuntatekniikan investointien osalta noudatetaan käytäntöä, jossa kaupunginvaltuustoon nähdessä sitovaa on nettoinvestointien taso. Tällä kannustetaan hankkimaan aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta kaupungin tavoitteiden kannalta tärkeiden investointien eteenpäin viemiseksi.

Sote-uudistus toi muutoksia hyvinvointialueiden käytössä oleviin tiloihin. Hyvinvointialueet ovat vuokranneet kuntien omistamat sosiaali- ja terveystalouksien sekä pelastuspalveluiden käytössä olevat tilat 1.1.2023 alkaen siirtymäkaudeksi (3+1 vuotta). Siirtymäkauden jälkeen tilojen vuokraamisesta ei voi vastata kunta vaan vuokraustoiminta tulee yhtiöittää. Vuoden 2023 aikana on tehty selvitys kaupungin omistamien hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen yhtiöittämisestä. Tarkastelussa tunnistettiin tarkoituksenmukaisimmat hallinta- ja omistusmallit perustettavan yhtiön kiinteistöjen osalta sekä arvioitiin vaihtoehtoihin liittyviä riskejä ja hyötyjä sekä taloudellisia vaikutuksia kaupungin talouteen. Työssä arvioitiin lisäksi perustettavan yhtiön omavaraisuutta sekä omistajan osakepääoman ja takausten tarvetta. Vuoden 2024 aikana valmistellaan hyvinvointialuetta palvelevien toimitilojen yhtiöittämistä päätöksentekovalmiuteen hyödyntäen tehdyn selvityksen tuloksia.

Talousarvio ja -suunnitelmakaudella jatketaan lisäksi kaupungin palvelutuotannosta vapaaksi jäävien kohteiden myymistä/jalostamista muuhun käyttöön tai muiden toimijoiden vuokrattavaksi aina, kun se on mahdollista.

5.2 Tuloperusteet

Verotulot

Kunnallisvero

Joensuun verotulojen kasvu on aiempina vuosina pääsääntöisesti ollut alempi kuin maassa keskimäärin. Vuonna 2021 kasvu koko maassa oli 4,3 %, kun Joensuussa kunnallisverotulojen muutos oli 3,9 %. Vuoden 2022 verotusta koskevien tietojen mukaan Joensuun kasvu olisi jäämässä myös vuonna 2022 koko maan tasosta: Joensuun kasvu oli 3,0 %, kun koko maassa kasvu oli 4,0 %.

Kuluvana vuonna kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 119 milj. euroa. Vuoden 2023 talousarviossa kunnallisverojen määräksi arvioitiin 116 milj. euroa, joten verotulojen kasvu on ollut syksyllä 2022 arvioitua parempaa. Lopulliseen vuoden 2023 toteutumaan vaikuttaa paitsi loppuvuoden verokehitys koko maan tasolla, myös verotilityksiin vuoden 2022 verotuksen perusteella tehtävät oikaisut valtion ja kuntaryhmän jako-osuuden osalta sekä kuntaryhmän sisällä yksittäisten kuntien osalta. Ennakollisten tietojen mukaan kaupungin jako-osuus pienenee, koska verotulojen kasvu on jäämässä vuoden 2022 valmistuvassa verotuksessa koko maata matalammaksi.

Vuoden 2023 alusta lukien kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin 12,64 %-yksiköllä sosiaali- ja terveystalouksien sekä pelastustoimen palveluiden siirtyessä kuntien vastuulta hyvinvointialueille. Näin ollen kuntien tuloveroprosentit ovat tällä hetkellä prosentin sadasosan tarkkuudella. Vuoden 2024 alusta lukien tuloveroprosentit tulee määrätä ja ilmoittaa 0,10 %-yksikön tarkkuudella, eli käytännössä kaikkien kuntien tuloveroprosentit muuttuvat.

Sote-uudistuksen vaikutus verotuloihin ei näy täysimääräisesti vielä vuonna 2023, koska tuolloin kunnille kertyy vielä korkeamman veroprosentin mukaan kunnallisverotuloja aiemmilta verovuosilta. Verohännät nostavat vuoden 2023 tilitysten tasoa poikkeuksellisesti arviolta lähemmäs 1,5 mrd. eurolla. Verohäntien vaikutusten poistuessa kunnallisverotulokertymä laskee vuonna 2024. Kuntaliitto on arvioinut 9.10.2023 että kunnallisverotilitykset alenevat vuoteen 2023 nähden noin 6,6 %. Vuoden 2024 kunnallisveron tuottoon vaikuttavat hallitusohjelmaan liittyvät veromuutokset ja veroperuste-muutokset sekä tulo- ja työllisyyskehitys. Vuonna 2025 verotulojen arvioidaan kasvavan koko maan tasolla 2,9 % ja vuonna 2026 4,1 %.

Koska kuntien tuloveroprosentit tulee määrätä vuodesta 2024 alkaen 0,10 %:n yksikön tarkkuudella, Joensuun kunnallisveroprosentti muuttuu. Vuoden 2024 talousarvion perusteena oleva kunnallisveroprosentti on 7,90 % (vuonna 2023 7,86 %). Koko maan kehityksen huomioiva arvio kunnallisverokertymästä on 112 milj. euroa.

Tässä vaiheessa Joensuun kaupungin kunnallisverokertymäksi 7,90 %:n mukaan arvioituna vuodelle 2025 on yhteensä 115,5 milj. euroa ja 2026 120 milj. euroa. Veroperusteiden muutostarve arvioidaan osana talouden sopeutustoimenpiteiden kokonaisuutta vuonna 2024.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi vuoden 2023 talousarviomuutoksessa on arvioitu 23,5 milj. euroa. Kiinteistöverokertymä nousee vuoteen 2022 nähden noin 1,5 milj. euroa kiinteistöjen verotusarvojen muutosten myötä.

Hallitusohjelman mukaisesti maapohjan kiinteistöveroprosentti on esitetty eriytettäväksi yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluvälin alaraja korotettavaksi yleisen kiinteistöveroprosentin alarajasta 0,93:sta 1,30:aan. Yläraja säilyisi 2,00 %:ssa.

Kiinteistöverotuksen kokonaisuudistus on ollut vireillä. Kiinteistöverouudistuksessa päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käypiä arvoja. Hallituksen lainsäädäntösuunnitelmassa hallituksen esitys on kaavailtu annettavaksi keväällä 2024.

Vuoden 2024 talousarviokehityksessä kiinteistöveroarvio 24 milj. euroa on arvioitu nykyisten veroperusteiden mukaisesti lukuun ottamatta maapohjan kiinteistöveroa, joka esitetään nostettavaksi lainsäädännön muutosten myötä 1,30 %:iin. Yleinen kiinteistöveroprosentti rakennusten osalta on 1,10 %, vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,45 %, muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,00 % ja voimalaitosrakennusten kiinteistöveroprosentti 2,85 %. Lisäksi käyttöön otetaan rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero (3,0 %). Lain mukaan rakentamattomalle rakennuspaikalle voidaan määrätä erikseen veroprosentti, joka on vähintään 2,00 % ja enintään 6,00 %. Joensuussa ei ole määrätty aiemmin erillistä veroprosenttia rakentamattomalle rakennuspaikalle ja kiinteistövero on siten määräytynyt yleisen kiinteistöveroprosentin mukaisesti.

Kiinteistöveroprosentit ja lain mahdollistamat vaihteluvälit:

	Vaihteluväli	Joensuu 2023	Joensuu 2024
Yleinen kiinteistövero rakennukset	0,93-2,00 %	1,10 %	1,10 %
Yleinen kiinteistövero maapohja	1,30-2,00 %	1,10 %	1,30 %
Vakituiset asuinrakennukset	0,41-1,00 %	0,45 %	0,45 %
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset	0,93-2,00 %	1,00 %	1,00 %
Voimalaitosrakennukset	0,93-3,10 %	2,85 %	2,85 %
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00-6,00 %	-	3,00 %

Kiinteistöverokertymän arvioidaan kasvavan taloussuunnitelmakaudella noin 0,2 milj. eurolla vuodessa.

Yhteisövero

Kuntaryhmän jako-osuus vuonna 2023 on 23,91 %. Jako-osuus aleni vuoden 2023 alusta voimaan tulleen sote-uudistuksen myötä. Vuonna 2022 kuntien jako-osuus oli 33,76 %. Vuonna 2024 kuntaryhmän jako-osuudeksi on arvioitu 23,69 %.

Sote-uudistuksen vaikutus ei kunnallisverotulojen tavoin näy myöskään yhteisöverotuloihin täysimääräisesti vielä vuonna 2023, koska tuolloin kunnille kertyy vielä veroja korkeamman jako-osuuden mukaisesti aiemmilta verovuosilta. Kuntaliitto on 9.10.2023 arvioinut, että vuoden 2024 yhteisöverokertymä alenee ns. verohäntien poistumisen myötä 10,0 %. Vuonna 2025 yhteisöverokertymän on arvioitu kasvavan 7,2 % ja vuonna 2026 2,1 %.

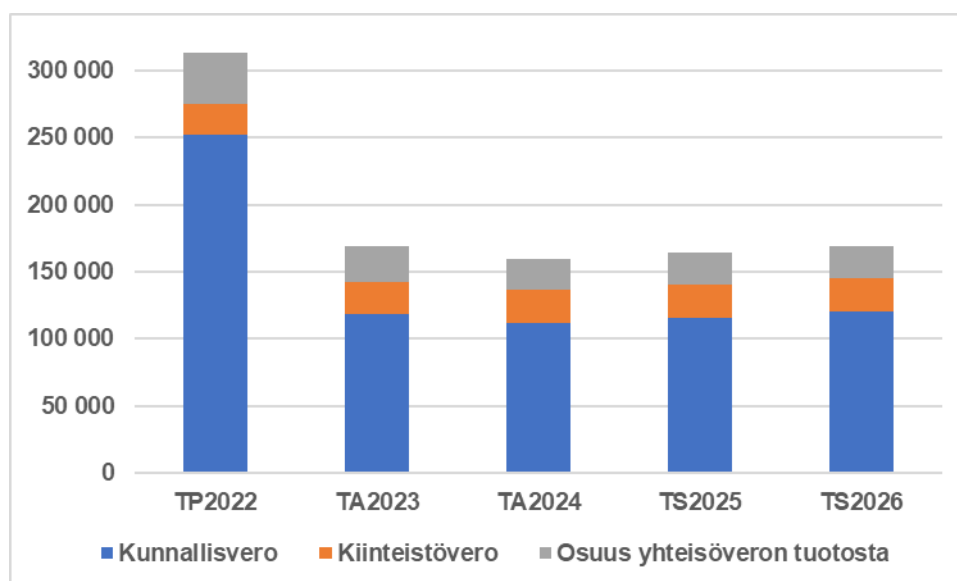
Joensuun osuus kunnille tilitettävistä veroista on kuluvana vuonna 1,338 %. Osuus määräytyy kahden viimeksi valmistuneen verotuksen keskiarvona. Joensuun osuus yhteisöveron tuotosta on viime vuosina kasvanut. Viime vuosien kehityksestä poiketen ennakollisten tietojen mukaan jako-osuus olisi alenemassa vuodelle 2024 ja olisi 1,222 %.

Vuonna 2023 yhteisöveroja arvioidaan muutetun talousarvion mukaan kertyvän 27,0 milj. euroa, mikä on vähän talousarviossa arvioitua (26 milj. euroa) enemmän. Yhteisöveroennuste on syksyn aikana heikentynyt ja on mahdollista, että kertymä jää muutettua talousarviota pienemmäksi.

Kaupungin yhteisöverokertymäksi vuodelle 2024 arvioidaan 22,5 milj. euroa, vuonna 2025 23,6 milj. euroa ja vuonna 2026 24,0 milj. euroa. Kertymäärvion perusteena on Kuntaliiton lokakuun veroennusteet sekä Verohallinnon ennakollinen tieto kuntakohtaisesta yhteisöveron jako-osuudesta.

Yhteenveto verotulojen kehitysarviosta

Verotulot 1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Kunnallisvero	252 225	119 000	112 000	115 500	120 000
Kiinteistövero	22 957	23 500	24 700	24 900	25 100
Osuus yhteisöveron tuotosta	37 901	27 000	22 500	23 600	24 000
Verotulot yhteensä	313 083	169 500	159 200	164 000	169 100

Valtionosuudet

Vuoden 2024 valtionosuusarviot perustuvat valtion talousarvioehdotukseen sekä ennakkollisiin valtionosuuslaskelmiin.

Sote-uudistuksen myötä kunnan peruspalvelujen valtionosuuden kriteerit muuttuivat. Uudistuksen jälkeen kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Sosiaali- ja terveyspalveluiden menot poistuvat kuntien valtionosuuslaskennasta.

Peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys (0-5-vuotiaat, 6-vuotiaat, 7-12-vuotiaat, 13-15-vuotiaat ja yli 16-vuotiaat). Aiemmin ikäryhmiä oli yli 16-vuotiaiden sijaan useampia. Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Peruspalvelujen valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohden yhtä suuri. Näiden perusteiden lisäksi kunnille myönnetään valtionosuutta lisäosien perusteella. Soteuudistuksen myötä lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus sekä hyte-kerroin ja väestönkasvu.

Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perusteena ovat vuosittain vahvistettavat perushinnat ikäryhmille, kriteereille ja lisäosille. Laskennalliset kustannukset muodostuvat ikäryhmittäin (asukasluku x perusosan hinta) ja kriteereittäin (asukasluku x perusosan hinta x kriteerin kerroin). Sairastavuus lasketaan sairastavuuskertoimen perusteella, jonka pohjana ovat erikseen päätetyt kansansairaudet.

Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus. Taseusraja on 100 %, mutta taseuslisässä on 10 %:n omavastuu. Taseusvähenys on 10 %. Voimalaitosten osalta taseuksessa huomioidaan vain ydinvoimalaitokset, ja nii-

den veroprosentteina käytetään tasauksen laskennassa yleistä (keskimääräistä) kiinteistöveroprosenttia.

Sote-tehtävien siirtyessä pois kunnilta valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvä, sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutoksen rajoitin. Rajoittimessa ei huomioida valtionosuusjärjestelmän varsinaisia uusia kriteerimuutoksia, vaan pelkästään puhtaasti sote-tehtävien siirrosta aiheutuvat taloudelliset muutokset. Toisin sanoen rajoitin määritetään niin kutsutulla ”poikileikkaushetkellä”, kun järjestämisvastuu siirtyy vuodenvaihteessa 2022–2023. Sote-siirron muutusrajoittimen lisäksi suuria kuntakohtaisia muutoksia tasataan porrastetulla siirtymäkaudella sekä sen jälkeen toistaiseksi pysyvällä siirtymätasauksella. Siirtymätasauksen määrää alennetaan vuosittain siten, että muutos rajataan +/-15 euroon/asukas per vuosi. Viidentenä vuonna muutos on enintään +/-60 euroa/asukas, joka jää toistaiseksi pysyvänä voimaan.

Peruspalvelujen valtionosuuksien määräksi on arvioitu vuonna 2024 koko maan tasolla 2,5 mrd. euroa. Valtionosuus laskee vuoden 2023 varsinaiseen valtion talousarvioon verrattuna noin 290 milj. eurolla. Merkittävin muutos valtionosuuksissa koskee kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien kustannusten ja rahoituksen tarkistamista vuoden 2024 talousarviossa vastaamaan kuntien vuoden 2022 tilinpäätösten mukaisia hyvinvointialueille siirtyneitä kustannuksia ja tuloja. Sote-tehtävien siirrosta aiheutuvien taloudellisten muutosten vaikutus on huomioitu vuoden 2023 valtionosuuksissa vuoden 2021 tilinpäätös ja vuoden 2022 talousarviotietojen perusteella. Jotta kuntataloudesta siirtyisi uudistuksen yhteydessä yhtä paljon kustannuksia ja tuloja, tulee kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähentää vuodesta 2024 alkaen pysyvästi 501 milj. euroa. Lisäksi siirtyvien kustannusten ja tulojen tarkentumisesta johtuva valtionosuuden vähennys huomioidaan vuoden 2023 osalta takautuvasti. Vielä lokakuussa valtionosuuden pysyvän vähennyksen suuruudeksi arvioitiin 224 milj. euroa. Vähennysten määrät tarkentuivat marraskuussa 2023, kun sote-uudistukseen liittyvät rahoituslaskelmat päivitettiin lopullisiksi vuoden 2022 verotuksen valmistuttua. Muutos lokakuussa julkaistuihin laskelmiin nähden on mittava, mistä johtuen vaikutuksia vuodelle 2024 lievennetään lykkäämällä vuotta 2023 koskevan jälkikäteisen valtionosuuden vähennyksen alkamista vuodelle 2025 ja jakamalla vähennys kolmelle vuodelle. Lisäksi vuodelle 2024 tehdään määräaikainen 192 milj. euron (34,70 euroa asukasta kohden) valtionosuuden lisäys, joka kompensoi vuoden 2024 osalta pysyvän vähennyksen nousua. Vastaavasti valtionosuutta vähennettäisiin määräaikaisesti vuosittain 64 miljoonaa vuosina 2025–2027 (11,57 euroa asukasta kohden) eli käytännössä vuoden 2024 määräaikainen lisäys peritään kunnilta takaisin kolmen vuoden aikana.

Vuoden 2024 valtionosuuksissa on huomioitu arvioitu indeksikorotus 2,2 % (koko maan tasolla vaikutus + 53 milj. euroa). Julkisen talouden sopeutustoimenpiteenä indeksikorotukseen tehdään kuitenkin leikkaus (-24,0 milj. euroa), joka pienentää valtionosuuksien määrää. Valtionosuuden tasossa on vuonna 2024 huomioitu uusina ja laajenevina tehtävinä B1-kielen opetuksen lisääminen yhdellä vuosiviikkotunnilla (+ 4,1 milj. euroa), sitouttava kouluyhteisötyö (4,7 milj. euroa) sekä oppivelvollisuuden laajentaminen (0,5 milj. euroa). Lisäksi valtionosuuden tasossa on otettu huomioon vähennys varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmiin liittyen (-0,25 milj. euroa).

Valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta ei oteta huomioon vuonna 2024, sillä sote-uudistuksen yhteydessä peruspalvelujen valtionosuuslakiin tehdyn siirtymäsäännöksen mukaan kustannustenjaon tarkistus tehdään seuraavan kerran vasta valtion vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 22,09 %:sta 21,92 %:iin vuonna 2024. Muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 0,07 %-yksikköä liittyen uusien ja laajenevien tehtävien toteuttamiseen siten, että valtionosuus on 100 %. Indeksissästö puolestaan alentaa valtionosuusprosenttia 0,24 %-yksikköä. Kuntien omarahoitusosuus on noin 1 390 euroa/asukas.

Valtionosuuksiin sisältyvät veroperustemuutosten kompensatiot esitetään valtion talousarviossa valtionosuuksista omalla momentillaan. Koko maan tasolla korvaukset ovat vuonna 2023 yhteensä 861 milj. euroa. Valtion vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon verrattuna korvausten määrä nousee 10 milj. eurolla.

Ennakollisten laskelmien mukaan Joensuun kaupungin vuoden 2023 peruspalvelujen valtionosuus on noin 27 milj. euroa ja veroperustemuutosten kompensatiot 13 milj. euroa. Joensuun vuoden 2024 valtionosuudet laskevat merkittävästi sote-uudistuksen jälkikäteistarkistuksen myötä. Sosiaali- ja terveystalouden menot toteutuivat vuonna 2022 merkittävästi talousarviossa arvioitua korkeampana, mistä johtuen myös tuloja siirtyy ennakollisia laskelmia enemmän hyvinvointialueille. Koko maassa peruspalveluiden valtionosuuksien muutos on keskimäärin noin -47 euroa/asukas. Joensuun osalta muutos on lähes -220 euroa/asukas.

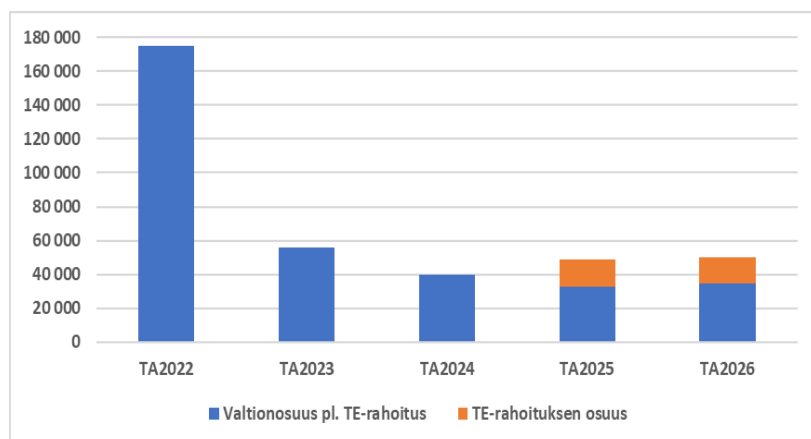
Peruspalvelujen valtionosuuden ohella kaupungin kokonaisvaltionosuuksien määrään vaikuttaa opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus (mm. lukio- ja ammatillisen koulutuksen, kansalaisopiston, liikunnan ja nuorisotyön sekä orkestereiden ja museoiden rahoitus). OKM:n valtionosuuksien määrään vaikuttaa suoritemäärien (oppilasmäärät, tuntimäärät, henkilötyövuodet) muutokset sekä mahdolliset yksikköhintojen muutokset.

Alustavien laskelmien mukaan kaupungin saama OKM:n valtionosuus vuodelle 2023 on kunnan omarahoitusosuuden jälkeen noin -0,2 milj. euroa. Valtionosuuksien perusteena olevat suoritemäärät tarkentuvat syksyn aikana, mikä voi muuttaa arviota valtionosuuksien kokonaismäärästä.

Valtionosuuksien määräksi on arvioitu vuodelle 2024 yhteensä 39,55 milj. euroa. Vuonna 2023 valtionosuuksien määräksi on arvioitu 56 milj. euroa. Valtionosuuksien määrä laskee siten 29 % vuoteen 2023 nähden.

Vuoden 2025 valtionosuuksiksi arvioidaan tässä vaiheessa kertyvän 48,7 milj. euroa. Valtionosuudet vähenevät vuoteen 2024 sote-siirron jälkikäteistarkistukseen liittyvien lisäleikkausten johdosta. Valtionosuuksia puolestaan kasvattaa TE-palveluiden järjestämisvastuun muutos, jonka on arvioitu nostavan kaupungin valtionosuuksia noin 16 milj. euroa. Vuonna 2026 TE-palveluiden muutokseen liittyvä valtionosuus alenee siirtymäaikaan liittyvien säännösten myötä. Kokonaisuutena vuoden 2026 valtionosuuksien määräksi on arvioitu 50,3 milj. euroa.

Yhteenveto valtionosuuksien kehitysarviosta 1 000 euroa

Vuoden 2024 valtionosuuslaskelmat Liite 4

Maksut ja taksat

Koronapandemian ja siihen liittyvien rajoitustoimien vuoksi palvelujen alentunut kysyntä on laske-
nut kaupungin toimintatuottojen tasoa erityisesti vuosina 2020-2021. Kysyntä on palautunut vähitel-
len vuosien 2022-2023 aikana ja vaikuttaa osaltaan myös vuoden 2024 tulokertymään. Erityisesti
joukkoliikenteen matkustajamäärien kehitys on ollut myönteistä.

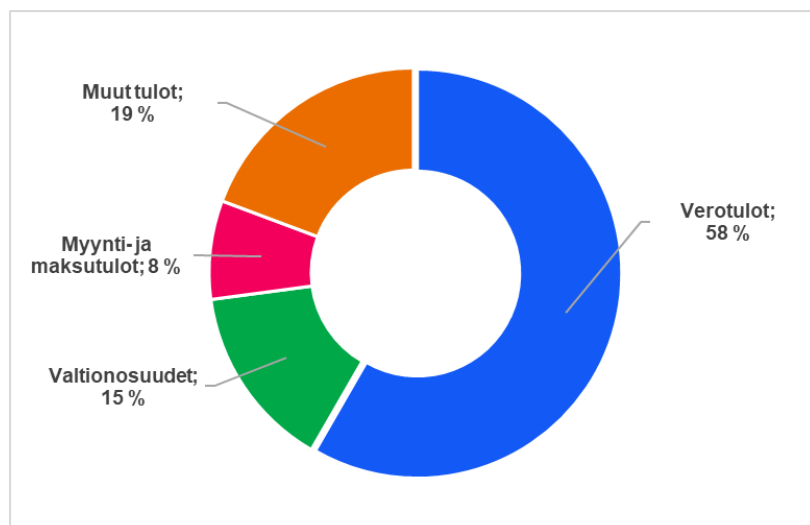
Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut muuttuivat 1.3.2023 alusta lukien. Asiakasmaksuja alennettiin
tarkistamalla asiakasmaksujen määrittelyssä noudatettavia tulorajoja. Muutoksen arvioitiin alenta-
van kuntien asiakasmaksutuloja noin 70 milj. eurolla, mikä kompensoitiin kunnille kohdistamalla
niille aiempaa suurempi osuus yhteisöveron tuotosta. Koska maksumuutos tuli voimaan kesken
vuoden, maksujen muutoksella on vaikutusta myös vuoden 2024 tulokertymään.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja tarkistetaan seuraavan kerran 1.8.2024 alkaen. Varhaiskas-
vatuksessa perittävät asiakasmaksut tarkistetaan opetustoimen hintaindeksillä ja maksun mää-
räämisessä käytettävät tulorajat yleisellä ansiotasoindeksillä.

Taksojen ja maksujen tason tarkastelu tulee sisällyttää osaksi talouden sopeutustoimia ja mahdol-
liset taksojen ja maksujen tason ja rakenteen muutokset voivat tulla huomioiduksi osana toimenpi-
deohjelmaa. Kaikkia kaupungin määräysvallassa olevia taksoja ja maksuja tulee korottaa vuodelle
2024 kuitenkin vähintään ko. palvelun kustannustason muutoksen verran.

Peruskaupungin tulojen yhteenveto

pl. sisäiset erät

5.3 Menoperusteet

Suunnitelmakauden menot ja tulot on esitetty kunkin vuoden rahanarvossa.

Henkilöstömenot

Kunta-alan voimassa oleva sopimusratkaisu on kolmivuotinen ajalla 1.5.2022–30.4.2025. Sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 10,87 %. Korotukset sisältävät ns. perälautasopimuksen mukaiset korotukset.

Vuonna 2024 palkkoja nostaa 1.2.2024 kehittämisohjelmaerä (0,40 %). OVTES:n osalta palkkoihin tulee 0,77 %:n yleiskorotus 1.5.2024 ja 1,50 %:n yleiskorotus 1.6.2024. KVTES:n ja TS:n osalta palkkoja nostetaan 1.6.2024 alkaen 2,27 %:n yleiskorotuksella. Lisäksi palkat nousevat kaikkien sopimusalojen osalta 1.6.2024 voimaantulevan 0,73 %:n paikallisen järjestelyvaraerän ja 0,60 % kehittämisohjelmaerän myötä.

Vuosikeskiarvovertailussa palkat nousevat vuonna 2023 vuoteen 2022 nähden 4,85 % ja vuonna 2024 vuoteen 2023 nähden 2,99 %. Muutos ilman vuonna 2023 maksettua kertaerää on 4,2 %.

Vuodesta 2019 alkaen palkkaperusteinen eläkemaksu on muodostunut kaikille jäsenyhteisöille samansuuruisesta työansiopohjaisesta eläkemaksusta, joka korvasi aiemmat työnantajan ja työntekijän palkkaperusteiset eläkemaksut sekä jäsenyhteisökohtaisesti vaihtelevasta työkyvyttömyyseläkemaksusta.

Työkyvyttömyysmaksu lasketaan etukäteen prosenttina palkkasummasta. Maksu on kerralla lopullinen. Työkyvyttömyysmaksun laskennassa huomioidaan kahden kalenterivuoden aikana alkaneet työkyvyttömyyseläkkeet ja kuntoutustuet ja niistä aiheutunut eläkemeno 24 kuukauden aikana. Työkyvyttömyyttä edeltävä osatyökyvyttömyyseläke tai osakuntoutustuki huomioidaan eläkemenoa vähentävänä 24 kuukauden ajalta. Vuoden 2024 työkyvyttömyyseläkemaksun laskennassa huomioidaan vuosina 2021 ja 2022 alkaneet työkyvyttömyyseläkkeet ja kuntoutustuet, jotka ovat mak-

sussa Kevassa. Eläkemenot kohdennetaan työnantajille vuosien 2018-2020 ansioiden suhteessa. Työkyvyttömyyseläkemaksu on Kevan arvion mukaan vuonna 2024 0,82 % palkkasummasta ja kohdistuu tulosalueille osana KuEL-palkkaperusteista maksua.

Työantajan sivukulut alenevat vuoteen 2023 nähden työttömyysvakuutusmaksujen alenemisen myötä. Työllisyysrahaston esityksen mukaan työnantajien työttömyysvakuutusmaksu laskisi keskimäärin noin 0,90 %-yksikköä kunta-alalla.

Vuoden 2024 KuEL:n alaiset työantajan palkkojen sivukulut 20,85 % ja VaEL:n alaisten peruskoulujen ja lukioiden opettajien sivukulut 21,08 %.

Tasausmaksu korvasi vuoden 2023 alusta lukien aiemman eläkemenoperusteisen maksun. Vuoden 2024 tasausmaksun kokonaismääräksi on arvioitu 689 milj. euroa. Maksu jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden kesken siten, että kuntien osuudeksi tulee 336 milj. euroa. Kuntien maksettavaksi tuleva summa jaetaan kuntien kesken vuoden 2022 verorahoituksen suhteessa. Kevan antaman arvion mukaan kaupungin tasausmaksun osuus vuodelle 2024 on 4,4 milj. euroa. Tasausmaksu kohdennetaan kaupungin kirjanpidossa henkilösivukulujen ryhmään. Tasausmaksu jaetaan henkilöstömenojen suhteessa tulosalueille.

Sisäiset vuokrat

Sisäisten vuokrien muutos on sidottu pääomavuokrien osalta elinkustannusindeksiin muutokseen ja hoitokulujen osalta kiinteistön hoidon ylläpidon kustannusindeksiin. Elinkustannusindeksiin muutos on 7,92 % (huhtikuu 2022-huhtikuu 2023) ja kiinteistönhoidon ylläpidon kustannusindeksi 13,73 % (Q4/2021 – Q4/2022). Lisäksi maa-alueiden sisäinen vuokra tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksillä. Muutokset vaikuttavat sisäisten vuokrien tasoon, mutta muutokset kompensoidaan toimialoille ns. teknisenä korjauseränä. Sisäisissä erissä on huomioitu myös tilamuutosten sekä mahdollisten muiden muutostöiden vaikutus.

Rahoitusmenot ja tulot

Rahoitusmenoissa on huomioitu vuosina 2022-2023 tapahtuneen korkotason nousun vaikutus korkomenoihin. Korkotason ennakoidaan hieman laskevan vuoden 2024 aikana. Korkotason muutokset vaikuttavat uusiin lainoihin sekä nykyisen lainakannan vaihtuvakorkoisten lainojen osuuteen. Korkea investointitaso ja alijäämäinen tulos kasvattavat vuoden 2024 lainakantaa, mikä nostaa korkomenoja. Lainasalkun korkomenojen tasoksi on vuodelle 2024 arvioitu 7,6 milj. euroa.

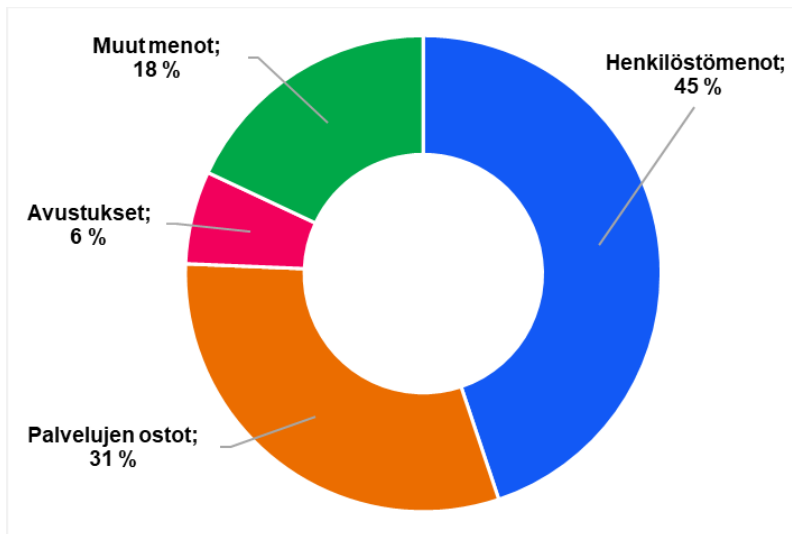
Korkotuloissa on huomioitu kaupungin antolainojen korkotulot. Antolainat ovat pääosin kolmassijalainoja vuokrataloyhtiöille. Muissa rahoitustuloissa on Joensuun Veden ja Tilakeskuksen maksamat korvaukset peruspääomasta (Vesi 0,8 milj. euroa, tilakeskus 5,5 milj. euroa) sekä arvio osinkotuloista.

Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset

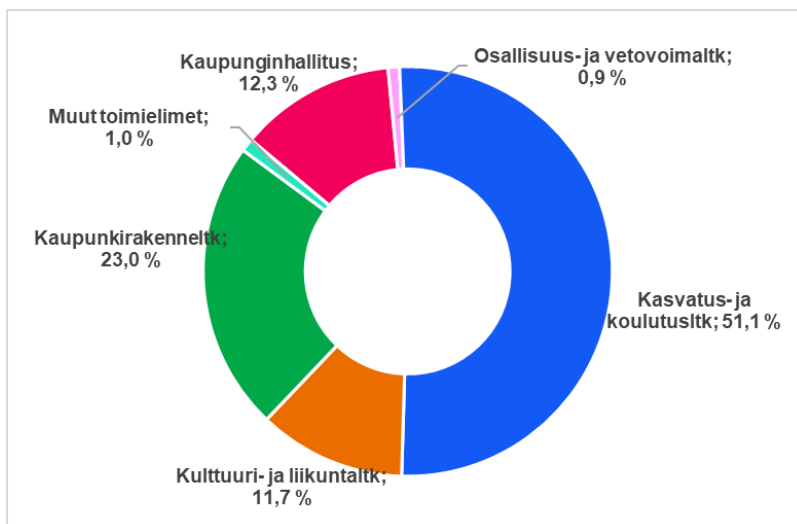
Peruskaupungin suunnitelmapoistot ovat arviolta 30,4 milj. euroa. Lisäksi arvonalentumisissa on huomioitu North Karelia Growth Fundin kaupungin osuuteen kohdistuvat alaskirjaukset sekä Tilakeskuksen käytöstä poistettujen rakennusten alaskirjaukset. Arvonalentumisten arvio on 0,52 milj. euroa.

Peruskaupungin menojen yhteenveto

Peruskaupungin käyttömenojen jakautuminen tiliryhmittäin pl. sisäiset erät

Peruskaupungin käyttömenojen jakautuminen toimielimittäin

5.4 Henkilöstö

Henkilöstöohjelman tavoitteet

Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu on yksi strategian painopistealueista. Strategian päivitettyjen tavoitelinjausten mukaan

- Olemme veto- ja pitovoimainen kaupunkityönantaja. Huomioimme työntekijän ja mahdollisen perheen muun elämän, tarjoten joustoja ja soviteltuja ja räätälöityä työnantajapolitiikkaa. Lisäämme ja vahvistamme työnantajanäkyvyyttämme.
- Edistämme henkilöstön työssä kehittymistä, osaamista ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja uralla. Tarjoamme laadukkaat työterveyspalvelut.

- Kehitämme toimintatapojamme sekä johtamista vahvistamaan osallistumista, vastuunottoa ja onnistumista. Viestintä ja vuorovaikutteisuus on tärkeää, jotta työntekijä tuntee olonsa tärkeäksi ja turvalliseksi.

Keväällä 2022 hyväksytty henkilöstöohjelma on toimintakautensa puolivälissä. Ohjelma tarkentaa henkilöstöjohtamisen ja henkilöstövoimavarojen valintoja, joilla kaupungin strategian toteutumista tuetaan. Ohjelma tarkentaa myös toimenpiteitä, joilla Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu-tavoitetta toteutetaan. Tavoitteet ja toimenpiteet on asetettu strategian tavoitelinjausten mukaisesti. Osaavan ja innostuneen henkilöstön avainmittareita ovat vakituisten rekrytointien täyttöprosentti ja hakijamäärä, kaupungin henkilöstön lähtövaihtuvuus, työkyvyttömyyskustannukset ja niiden suhteutus verrokkikaupunkeihin sekä sairauspoissaolot/henkilötyövuosi.

Henkilöstöohjelman toteuttaminen on yhteistyötä, joka koostuu johtamisesta, hyvästä esihenkilötyöstä, työntekeisestä ja yhteistoiminnasta. Henkilöstöohjelman toimenpiteissä korostuvat vuonna 2024 seuraavat konkreettiset toimet.

Kaupungin asemaa veto- ja pitovoimaisena kaupunkityönantajana tuetaan ottamalla käyttöön henkilöstöetuna erilaisia liikkumisen tukia, joilla tuetaan erityisesti hiilineutraalimpia tapoja kulkea työmatkoja. Lisäksi työpäivän aikaista työmatkaliikkomista ohjataan kohti hiilineutraalimpia vaihtoehtoja käyttämällä sähkökäyttöisiä yhteiskäyttöautoja. Anonyymia rekrytointikäytäntöä vahvistetaan, tällä vahvistetaan entisestään hakijoiden tasa-arvoista sekä yhdenvertaista kohtelua. Työntekijäkokemuksen mallintamisen ja mittaamisen avulla pyritään johtamista ja henkilöstöpolitiikan valintoja tekemään entistä enemmän tiedolla johtamisen periaattein.

Pitovoiman vahvistamisessa keskeisessä asemassa on henkilöstön työssä kehittymiseen, osaamisen ja työhyvinvoinnin edistämiseen liittyvät toimenpiteet. Henkilöstön työkyvystä huolehtiminen on edelleen yksi henkilöstötyön kulmakivistä, johon kaupungilla työnantajana on vakiintuneet toimintamallit. Uuden työterveyshuoltotoimijan kanssa luodaan yhteiset toimintamallit tukemaan jo olemassa olevia toimintamalleja ja edelleen kehittämään niitä. Jo edellisinä vuosina aloitettua mentoritoimintaa vakiinnutetaan laajemmaksi, koko kaupunkia koskevaksi toimintamalliksi. Tällä toiminnalla tuetaan erityisesti uusien työntekijöiden kiinnittymistä työnantajaan ja pyritään vahvistamaan perehtymistä sekä entistä helpompaa sijoittumista uusiin tehtäviin. Sisäisten urapolkujen tukeminen ja henkilöstön kasvattaminen vaativampiin tehtäviin on kaupungin valittu linja ja sitä pyritään systemaattisesti tukemaan. Tätä tuetaan mm. räätälöidyillä koulutuksilla ja tarjoamalla omalle henkilöstölle mahdollisuutta hakea avoimia paikkoja ennen julkista hakua.

Henkilöstön tiedonsaantia tuetaan monikanavaisella ja säännöllisellä viestinnällä. Esihenkilöitä tiedotetaan myös säännöllisesti ja tietoa muutoksista viedään työyksiköihin erityisesti esihenkilöiden välityksellä. Talouden tiukassa tilanteessa tiedonsaannin tärkeys korostuu entisestään ja henkilöstön osallistumismahdollisuuksia kehitetään jatkuvasti. Työtyytyväisyyttä pyritään kehittämään edelleen ja sitä mitataan säännöllisesti.

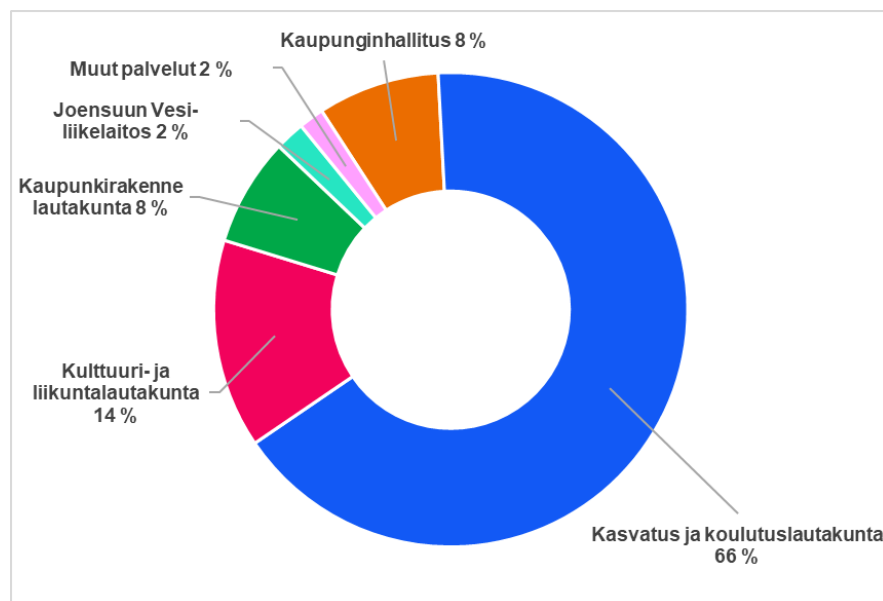
Vuoden 2024 henkilöstösuunnitelma

Vuoden 2024 henkilöstösuunnitelma on laadittu talousarvioprosessin yhteydessä. Henkilöstösuunnitelma ohjaa henkilöstöresurssin kohdentamista ja rekrytointeja.

Vuoden 2024 talousarvion mukaiset henkilöstömenot ovat peruskaupungin osalta 118,7 milj. euroa, mikä 3,6 milj. euroa vuoden 2023 muutettua talousarviota enemmän. Joensuun Vesi -liikelaitoksen henkilöstömenot ovat 2,7 milj. euroa, jossa kasvua vuoteen 2023 0,1 milj. euroa. Henkilöstömenojen kasvua selittää suurelta osin virka- ja työehtosopimusten mukaisten palkankorotusten vaikutus. Vuosien 2023-2024 muutos ilman vuonna 2023 maksettua kertaerää on 4,2 %. Kokonaisuutena sopimuskorotusten vaikutus on n. 3,8 milj. euroa koko kaupungin tasolla.

Talousarvion mukainen henkilötyövuosiarvio on 2313. Henkilötyövuosien ennustetaan kasvavan 18 henkilötyövuotta vuoden 2023 talousarvioon nähden, mutta suuri osa muutoksesta selittyy jo vuoden 2023 aikana tapahtuneilla muutoksilla. Konsernipalvelut kasvavat 23 henkilötyövuoden verran. Muutosta selittää talouspalveluiden keskittäminen konsernipalveluihin. Hyvinvoinnin toimialalla kasvua on 13 henkilötyövuoden verran ja se kohdentuu koulutus- ja nuorisopalveluihin sekä varhaiskasvatuspalveluihin. Kaupunkiympäristön puolella henkilötyövuodet vähentyvät 13 talouspalveluiden muutoksesta johtuen. Henkilöstösuunnitelma viedään hyväksyttäväksi henkilöstö- ja työllisyysjaostoon alkuvuodesta.

Henkilöstömenojen jakautuminen palveluittain

Henkilöstömäärien jakautuminen palveluittain

	HTV TP 2022	HTV TA 2023	HTV TA 2024	Henkilöstö menot 1000e 2023
Kaupunginvaltuusto				
Kaupunginvaltuusto				654
Tarkastuslautakunta				
Tarkastuslautakunta				40
Kaupunginhallitus				
Yleishallinto	3	7	6	1 415
Työllisyyspalvelut	85	104	94	4 511
Konsernipalvelut	47	49	72	3 889
Elinvoimapaalvelut			1	88
Pohjois-Karjalan hankintatoimi	17	17	20	1 070
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta				
Osallisuus- ja vetovoimapaalvelut	18	17	16	1 083
Kasvatus ja koulutuslautakunta				
Hyvinvointipalv. hallintopaalvelut	37	32	21	1 171
Koulutus- ja nuorisopaalvelut*	847	889	908	51 704
Varhaiskasvatusta palvelut	590	600	605	26 544
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta				
Kulttuuripalvelut	224	262	261	12 653
Liikuntapaalvelut	72	68	68	3 267
Kaupunkirakennelautakunta				
Kaupunkiymp. toimialan hallinto	9	12	5	343
Yhdyskuntasuunnittelu	16	16	15	944
Maaomaisuus	24	28	28	1 459
Yhdyskuntatekniikka	61	58	56	3 010
Tilakeskus	63	65	66	3 499
Joensuun alueellinen jätelautakunta				
Joensuun alueellinen jätelautakunta	3	3	3	144
Rakennus- ja ympäristölautakunta				
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1	1	1	81
Pysäköinninvalvonta	5	6	6	268
Rakennusvalvonta	11	12	11	719
Ympäristönsuojelu	5	4	3	187
Joensuun Vesi-liikelaitos				
	48	46	47	2 724
YHTEENSÄ	2 185	2 295	2 313	121 467

*Vertailuvuosien luvut esitetty vuoden 2024 rakenteen mukaisina

5.5 Riskienhallinta ja varautuminen

Joensuun kaupungin riskienhallinnan kannalta toimintaympäristön ennustettavuus on heikentynyt 2020-luvun ajan. Tuoreimpina epävakauttavina tekijöinä ovat lisääntyneet häiriöt ja konfliktit Euroopassa ja Lähi-Idässä. Suomalaiseen infrastruktuuriin on kohdistunut tiedustelua ja mahdollisesti myös tahallista vaikuttamista. Lisäksi tietoverkoissa tapahtuu merkittävästi erilaisia häiriöitä, jotka näkyvät etenkin palvelunestohyökkäyksinä. Ruotsissa on nähtävillä merkittävää kasvua terrorismin uhkassa, ja konkreettisia aseellisia väkivallantekoja on ollut kiihtyvään tahtiin. Suomessa on noussussa jengiytyminen ja erilaiset väkivaltaa ihanhoivat ilmiöt ovat rantautuneet muuallekin Suomeen. Väestön eriarvoisuus on ollut kasvavassa määrin esillä mediassa ja erilaiset mielenilmaukset ovat lisääntyneet. Nuorten pahoinvoinnin arvioidaan näkyvän lisääntyvänä vahingontekoina ja häiriökäyttäytymisenä.

Pakolaisten määrä Suomessa on ollut suuri johtuen Venäjän hyökkäyssodasta, mutta myös Lähi-idän kriisin pahentuminen voi lisätä väestöryhmien liikehdintää Eurooppaan. Pakolaisvirtojen hyödyntäminen myös hybridivaikuttamiskeinona on jatkossakin mahdollinen keino luoda epävakautta suomalaista yhteiskuntaa kohtaan. Tähän varaudutaan laaja-alaisella viranomaisyhteistyöllä.

Vaikka Siun sote on ollut toiminnassa vuodesta 2017, niin hyvinvointialueuudistus on muuttanut ja on muuttamassa edelleen toimintamalleja kuntien ja HVA:n välillä. Erilaisten ilmiöiden sidokset toisiinsa ovat monimutkaistuneet ja kompleksisten ilmiöiden hallinnassa on tärkeänä keinona aktiivinen ja luottamukseen perustuva sidosryhmäyhteistyö. Kaupungin strategisia tavoitteita uhkaavia riskejä ovat erityisesti väkiluvun lasku, taloustilanne, työvoiman saatavuus, liikenneyhteyksien heikkeneminen ja maahanmuuttajien kotiuttamisessa epäonnistuminen.

Vuoden 2024 aikana aloitetaan systematisoimaan riskienhallinnan prosesseja. Joensuun kaupunki ottaa käyttöön ohjelmiston, jolla merkittävimpien riskien tunnistaminen, riskien vaikutusten ja todennäköisyyden arviointi, toimenpiteiden valinta ja seuranta tehostuu aiempaan verrattuna. Ohjelmisto mahdollistaa myös erilaisten riskienhallintaprosessien yhdistämisen sekä riskien seurausvaikutusten laajan käsittelyn. Lisäksi tullaan jatkamaan kuukausittaista turvallisuusraportointia.

Varautumisen osalta vuonna 2024 osallistutaan moniviranomaisharjoitukseen syksyllä, jossa sotilaallinen uhkatilanne harjoitellaan sekä työpöytäharjoituksena että osittain käytännön harjoituksina. Joensuu osallistuu aktiivisesti sekä harjoituksen suunnitteluun että harjoitustapahtumien hyödyntämiseen oman toiminnan kehittämiseksi. Joensuun kaupungin valmiussuunnitelmia päivitetään vuosittain, ja vuonna 2024 päivitetään valmiussuunnitelman yleinen osa, henkilöstöpalvelujen valmiussuunnitelma ja koulutuspalveluiden valmiussuunnitelma. Poikkeusolojen johtamiskäytänteitä kehitetään jatkuvasti.

Fyysisen turvallisuuden (tilaturvallisuus) suunnitelman laadinta on aloitettu vuonna 2023, ja sen ensimmäinen versio viimeistellään alkuvuoden 2024 aikana. Tämä parantaa kaupungin vastuulla olevan kriittisen infrastruktuurin suojausta ja turvallisuuspoikkeamien havainnointia, mutta on samalla osa varautumista julkishallintoon kohdistuviin häiriöihin. Lisäksi turvallisuuden teemassa jatketaan lukituksen yhtenäistämistä, kameravalvonnan kehittämistä ja sidosryhmäyhteistyötä viranomaisten kanssa. Joensuun turvallisuussuunnitelma, jonka tavoitteena on parantaa asukkaiden turvallisuutta ja koordinoita sidosryhmäyhteistyötä, viimeistellään ajantasaiseksi 2024. Rekrytointeihin liittyvien riskien pienentämiseksi panostetaan henkilöstön turvallisuus selvityksiin.

Joensuu toimii jatkossakin aktiivisena kumppanina paikallisissa, maakunnallisissa, alueellisissa ja valtakunnallisissa turvallisuuden ja varautumisen yhteistyöryhmissä. Erityisesti huomioidaan ICT-varautumisen yhteistyö Meidän IT ja Talous Oy:n kanssa. Vuoden 2024 aikana tullaan riskienhallinnan keinoin tarkastelemaan TE-muutoksen tuomat uudet riskit.

6 Talousarvion sitovuus, toimintavaltuudet ja määräykset

6.1 Sitovuusmääräykset

Talousarvioon merkityt menot ja tulot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset menot ja tulot.

Talousarvioon merkityt menot, tuloarviot ja tavoitteet ovat sitovia seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto

1) Peruskaupunki

- Käyttötalouden tulosalueen toimintakate lukuun ottamatta seuraavia kokonaisuuksia, joissa sitovuustaso on lueteltujen tulosalueiden toimintakatteiden summa:
 - tulosalueet 210, 240, 270, 280 (kaupunkirakennelautakunta, pl. 295 Tilakeskus)
 - tulosalueet 400, 420, 440 (kasvatus- ja koulutuslautakunta)
 - tulosalueet 660, 690 (kulttuuri- ja liikuntalautakunta)
 - tulosalueet 850, 860, 870, 880 (rakennus- ja ympäristölautakunta)
- Tilakeskus –taseyksikön tilikauden tulos (tulosalue 295)
- Investointiosan tulosalueen menot lukuun ottamatta tulosaluetta 280 Yhdyskuntatekniikka, jossa sitovuustaso on tulosalueen nettoinvestoinnit
- Tuloslaskelmaosan korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma
- Rahoituslaskelman antolainojen lisäys
- Rahoituslaskelman pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus (nettolainanoton tarve)
- Strategiasta johdetut avainmittareiden tavoitetasot sekä toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024

2) Joensuun Vesi –liikelaitos

- Tuloslaskelman tilikauden tulos
- Toiminnalliset tavoitteet
- Liikelaitoksen maksama korvaus peruspääomasta

Mikäli toiminnalliset tavoitteet ja toimintakate tai liikelaitoksen tilikauden tulos ovat ristiriidassa, on ensisijaisesti noudatettava toimintakatetta tai tulostavoitetta.

Sitovuustasoa vastaavat euromäärät on esitetty lihavoituina käyttötalouden ja investointiosan luvussa 7 esitetyissä määrärahojen taulukoissa.

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja johtokunnat

Kaupunginhallitukseen, lautakuntaan tai johtokuntaan nähden sitovaa on sen toimialalla

- käyttötalousosan vastuualueen menot tai toimintakate toimielimen valinnan mukaisesti (pl. Tilakeskus)
- taloudelliset ja määrälliset tavoitteet
- investointiosan hankeryhmän menot pl. 280 Yhdyskuntatekniikka, jossa sitovaa on investointiosan hankeryhmän nettomenot ja pl. toimitilainvestoinnit, joissa sitovaa omistajaohjausjaostoon nähden on hankekohtaisesti nimettyjen hankkeiden menot ja pienten hankkeiden yhteenlasketut menot
- Joensuun Vesi –liikelaitoksen tulos-, investointi- ja rahoituslaskelmien erät liikelaitoksen johtokunnan päätöksen mukaan

Peruskaupungin toimielimet hyväksyvät käyttösuunnitelmat joulutammikuussa kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion pohjalta. Samalla toimielinten tulee asettaa tarpeen mukaan tarkempia tavoitteita, hyväksyä mahdolliset työohjelmat ja päättää talousarvion seurannasta.

Joensuun Vesi –liikelaitoksen osalta liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen seuraavan vuoden talousarviosta joulukuussa kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion asettamien sitovien tavoitteiden mukaisesti. Johtokunnan tulee päättää liikelaitoksen talousarviosta tarvittaessa myös vuoden aikana huomioiden kaupunginvaltuuston hyväksymät muutokset liikelaitoksen sitoviin tavoitteisiin. Liikelaitoksen talousarvio ei voi olla ristiriidassa valtuuston päättämien tavoitteiden kanssa. Samalla johtokunnan tulee asettaa tarpeen mukaan tarkempia tavoitteita, hyväksyä mahdolliset työohjelmat, päättää talousarvion seurannasta ja sitovuudesta suhteessa johtokuntaan.

Yhteenveto kaupunginvaltuuston sitovuustasoista

Taloudelliset tavoitteet, 1 000 euroa

Käyttötalous

			TA2023
Kaupunginvaltuusto			
100 Valtuusto	tulosalue	toimintakate	-453
Tarkastuslautakunta			
110 Talouden ja hallinnon tarkastus	tulosalue	toimintakate	-116
Kaupunginhallitus			
120 Yleishallinto	tulosalue	toimintakate	-4 850
140 Työllisyyspalvelut	tulosalue	toimintakate	-14 950
150 Konsernipalvelut	tulosalue	toimintakate	-5 454
174 Ympäristöterveysthuollon palvelut	tulosalue	toimintakate	-1 242
184 Elinvoimapaalvelut	tulosalue	toimintakate	-2 634
190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi	tulosalue	toimintakate	0
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta			
310 Osallisuus- ja vetovoimapaalvelut	tulosalue	toimintakate	-2 572
Hyvinvoinnin toimiala			
46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta	toimielin	toimintakate	-144 424
47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	toimielin	toimintakate	-27 674
Kaupunkiympäristön toimiala			
75 Kaupunkirakennelautakunta pl. 295 Tilakeskus		toimintakate	-4 416
295 Tilakeskus	tulosalue	tilikauden tulos	4 533
810 Alueellinen jätelautakunta	tulosalue	toimintakate	0
85 Rakennus- ja ympäristölautakunta	toimielin	toimintakate	-512
Joensuun vesi	liikelaitos	tilikauden tulos	2 200
Joensuun vesi	liikelaitos	korvaus peruspääomasta	818
Investointiosa			
120 Yleishallinto	tulosalue	investointimenot	-1 210
420 Koulutus- ja nuorisopaalvelut	tulosalue	investointimenot	-579
440 Varhaiskasvatuspalvelut	tulosalue	investointimenot	-34
660 Kulttuuripaalvelut	tulosalue	investointimenot	-1 033
690 Liikuntapaalvelut	tulosalue	investointimenot	-737
210 Kaupunkirak.toimialan hallinto ja talous	tulosalue	investointimenot	-620
280 Yhdyskuntateknikka	tulosalue	nettoinvestoinnit	-11 100
295 Tilakeskus	tulosalue	investointimenot	-31 944
Tulos- ja rahoituslaskelma			
Korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma			-13 100
Rahoituslaskelman antolainojen lisäys			-500
Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus			37 300

6.2 Talousarviossa annettavat toimintavaltuudet vuodelle 2024

Kaupunginhallituksen toimintavaltuudet hallintosäännön 6 §:n mukaisissa asioissa:

1. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostaminen, myyminen ja vaihtaminen 3 milj. euroon saakka,
2. asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ja muiden kuin tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeiden ostaminen ja myyminen 3 milj. euroon saakka,
3. tytär- ja osakkuusyhteisöjen osakkeiden hankkiminen ja myyminen 3 milj. euroon saakka,
4. toimitiloina olevien tai niiksi tarkoitettujen rakennusten tai niiden hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostaminen ja myyminen 3 milj. euroon saakka,
5. rakennusten ja rakennelmien vuokraaminen kaupungin käyttöön, kun vuokrattavan rakennuksen ja rakennelman vuosivuokra on enintään 750 000 euroa tai mikäli rakennuksen tai rakennelmien vuokraaminen perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään periaatepäätökseen,
6. tavaroiden ja palvelujen hankkiminen ja myyminen 3 milj. euroon saakka,
7. lainan antaminen tytäryhteisöille ja oman pääomanehtoiset sijoitukset yhtiöihin (mm. osallistuminen osakeantteihin) kaupunginvaltuuston hyväksymien omistajapolitiikan linjausten mukaisesti 3 milj. euroon saakka,
8. hankkeiden tarveselvitysten sekä hankesuunnitelman ja kustannusarvion hyväksyminen 3 milj. euroon saakka,
9. rakennus- ja laitesuunnitelmien hyväksyminen 3 milj. euroon saakka,
10. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen, kun vaadittu korvaus on enintään 500 000 euroa,
11. maankäytösopimusten hyväksyminen kaupunginvaltuuston hyväksymien yleisten perusteiden mukaisesti 3 milj. euroon saakka (MRL 91b §), kehittämiskorvauksen määrääminen ja sille suoritettava korko.

Omistajaohjausjaoston toimivaltuudet hallintosäännön 9 §:n mukaisissa asioissa:

1. hyväksyä elinkeino- ja tulevaisuusrahastojen sijoituspolitiikka ja saattaa se kaupunginhallituksen tiedoksi,
2. tehdä esitykset investointihankkeiden vaihtoehtoista rahoitusmalleista (omistus, vuokraus, muu järjestely) kaupunginhallitukselle,
3. valmistella kaupungin toimitilahankkeiden tarveselvitykset, hankesuunnitelmat ja kustannusarviot yli 500 000 euroa ylittävien hankkeiden osalta sekä kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluvat rakennusten ja rakennelmien toteuttamiseen, vuokraamiseen ja myyntiin liittyvät asiat,
4. päättää kaupungin kannasta tytäryhteisöön liittyvässä strategisessa tai muutoin sen toimintaan tai talouteen merkittävästi vaikuttavassa asiassa.

Osallisuus- ja vetovoimalautakunnan toimivaltuudet hallintosäännön 12 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 200 000 euroon saakka.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan toimivaltuudet hallintosäännön 15 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myyminen 1,5 milj. euroon saakka ja tämän ylittävissä hankinnoissa ottaen huomioon näissä toimintavaltuuksissa määritelty lupakäytäntö.
2. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen 100 000 euroon saakka.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan toimivaltuudet hallintosäännön 17 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myyminen 1,5 milj. euroon saakka ja tämän ylittävissä hankinnoissa ottaen huomioon näissä toimintavaltuuksissa määritelty lupakäytäntö.
2. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen 100 000 euroon saakka.

Kaupunkirakennelautakunnan toimintavaluudet hallintosäännön 19 §:n mukaisissa asioissa:

1. kiinteän omaisuuden myyminen, ostaminen ja vaihtaminen 1,5 milj. euroon saakka, ja lukuun ottamatta kaupungin omistamia tai kaupungin käyttöön tulevia rakennuksia ja rakennelmia,
2. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myyminen 1,5 milj. euroon saakka ja tämän ylittävissä hankinnoissa ottaen huomioon näissä toimintavaluuksissa määritelty lupakäytäntö,
3. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen vastuualueellaan 200 000 euroon saakka,
4. maankäyttösopimusten hyväksyminen valtuuston hyväksymien yleisten perusteiden mukaisesti 1,5 milj. euroon saakka (MRL 91 b §),
5. muun yleisen alueen kuin kadun suunnitelman hyväksyminen, kun suunnitelman kustannusarvio on enintään 1,5 milj. euroa (MRL 90 §).

Rakennus- ja ympäristölautakunnan toimintavaluudet hallintosäännön 22 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 200 000 euroon saakka,
2. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen 100 000 euroon saakka.

Alueellisen jätelautakunnan toimintavaluudet hallintosäännön 24 §:n mukaisissa asioissa:

2. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 200 000 euroon saakka.

Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunnan toimintavaluudet hallintosäännön 26 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myyminen 1,5 milj. euroon saakka ja tämän ylittävissä hankinnoissa ottaen huomioon näissä toimintavaluuksissa määritelty lupakäytäntö,
2. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen 100 000 euroon saakka,
3. liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista päättäminen, jos investointimenot mahdolliset rahoitusosuudet huomioden on hankesuunnitelmassa tai investointiohjelmassa esitetyn kustannusarvion mukainen, alittaa kustannusarvion tai ylittää sen enintään 20 %:lla. Jos ylitys on enemmän kuin 20 %, asia on saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.
4. hanke-, rakennus- ja laitesuunnitelmien hyväksyminen 1,5 milj. euroon saakka.

Kaupunginjohtajan toimintavaluudet hallintosäännön 30 §:n mukaisissa asioissa:

1. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen, kun vaadittu korvaus on enintään 100 000 euroa.
2. tavaroiden ja palvelujen hankkimista tai myymistä konsernipalveluissa 200 000 euroon saakka, kun asia ei kuulu kenenkään konsernipalvelun yksikön johtajan toimivaltaan.

Konsernipalvelujen yksiköiden johtajien toimintavaluudet hallintosäännön 32 §:n mukaisissa asioissa:

1. irtaimen omaisuuden luovuttaminen tai poistaminen käytettäväksi sekä tavaroiden tai palveluiden hankkiminen tai myyminen 200 000 euroon saakka.

Kansliapäällikön toimintavaltuudet hallintosäännön 33 §:n mukaisissa asioissa:

1. asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostaminen ja myyminen 200 000 euroon saakka.
2. muiden kuin asunto-osakeyhtiöiden tai keskinäisten kiinteistöyhtiöiden osakkeiden ostaminen ja myyminen 50 000 euroon saakka.

Strategiajohtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 36 §:n mukaisissa asioissa:

1. irtaimen omaisuuden luovuttaminen tai poistaminen käytettäväksi sekä tavaroiden tai palveluiden hankkiminen tai myyminen 200 000 euroon saakka.

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 37 §:n mukaisissa asioissa:

1. päättää kaupungin edustamisesta omalla toimialallaan tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa, kun edustettavaan asiaan liittyvä vastuu, arvo tai merkitys on olennainen toimialan kannalta,
2. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
3. urakka-, suunnittelu-, hankinta- tai muun sopimuksen tekeminen hyväksytyn hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä ao. lautakunnassa.

Kaupunkiympäristöjohtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 38 §:n ja 39 §:n mukaisissa asioissa:

1. päättää kaupungin edustamisesta omalla toimialallaan tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa, kun edustettavaan asiaan liittyvä vastuu, arvo tai merkitys on olennainen toimialan kannalta
2. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
3. urakka-, suunnittelu-, hankinta- ja muun kuin edellisessä kohdassa 2 mainitun vastuualuetta koskevan sopimuksen samoin kuin puukauppasopimuksen tekeminen hyväksytyn hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä ao. lautakunnassa.

Rakennustarkastajan toimintavaltuudet hallintosäännön 41 §:n mukaisissa asioissa:

1. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 200 000 euroon saakka.

Liikelaitoksen johtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 42 §:n mukaisissa asioissa:

1. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
2. urakka-, suunnittelu-, hankinta- tai muun sopimuksen tekeminen hyväksytyn hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä ao. johtokunnassa.

Tilakeskuksen johtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 43 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
2. yksikön vastuualueeseen kuuluvien rakennusten ja rakennelmien vuokraamista, kun vuokratavan rakennuksen ja rakennelman vuosivuokra on enintään 150 000 euroa,

3. liike-, teollisuus-, toimisto- ja muiden vastaavien muuhun kuin asuinkäyttöön tarkoitettujen tilojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden sekä mainittuun käyttöön tarkoitettujen rakennusten (ilman maapohjaa) ostaminen ja myyminen 200 000 euroon saakka.
4. urakka-, suunnittelu-, hankinta- tai muun Tilakeskusta koskevan sopimuksen tekeminen hyväksytyn hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä omistajaohjausjaostossa.

Kaupunginjohtajan ja kaupunginlakimiehen toimivaltuudet hallintosäännön 148 §:n mukaisissa asioissa

1. Kaupunginjohtajalla ja kaupunginlakimiehellä on edustaessaan kaupunkia tuomioistuimissa oikeus sopia tuomioistuimessa vireillä oleva riita-asia 100 000 euroon saakka.

Hallintosäännön 2 §:n mukaan uusien palvelujen käynnistäminen tai entisten laajentaminen vaatii kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston päätöksen talousarvion toimintavaltuuksissa annettujen toimivaltarajojen mukaisesti. Vuonna 2024 uusien palvelujen käynnistäminen tai entisten laajentaminen edellyttää kaupunginhallituksen lupaa, jos palvelujen käynnistäminen tai palvelujen laajentaminen ei ole mahdollista hyväksytyn talousarvion puitteissa. Kaupunginhallituksen suostumus on kuitenkin aina saatava uuden palvelun käynnistämiseen, jos palvelun arvioitu vuosikustannus ylittää 300 000 euroa, jos palvelun käynnistämistä ei ole hyväksytty talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Edelleen hallintosäännön 2 §:n mukaan strategisesti ja taloudellisesti merkittävät ostopalvelut ja tukipalvelujen hankinnat esitetään talousarviossa. Vuonna 2024 tällaiseksi ostopalveluksi sekä peruskaupungin että liikelaitoksen osalta luetaan käynnistettävä palveluhankinta, jonka arvo ylittää 1,5 milj. euroa. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten arvo lasketaan kertomalla vuosikustannus luvulla 4. Hankinnalle on saatava ennen tarjouspyynnön lähettämistä tai suorassa hankinnassa ennen hankintapäätöksen tekemistä kaupunginhallituksen suostumus. Mikäli hankinnan arvo ylittää 3 milj. euroa ja hankinta ei ole mahdollinen hyväksytyn talousarvio- ja taloussuunnitelman puitteissa, edellyttää hankinnan käynnistäminen kaupunginvaltuuston suostumuksen määrärahamuutoksen osalta.

Tavaroiden ja palvelujen hankintoja koskevat toimintavaltuusrajat tarkoittavat sisäisiä hankintapäätöksiä. Sisäisellä hankintapäätöksellä tarkoitetaan toimialan tai liikelaitoksen päätöstä hankinnan käynnistämisestä. Sisäisten hankintapäätösten tekemisestä on tarkemmin määrätty talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Ulkoiset hankintapäätökset tekee pääsääntöisesti hankintapäällikkö.

Selvyyden vuoksi todetaan, että tavaroiden ja hankintojen toimivaltuusrajoiden sovelletaan myös hankkeita koskevaan päätöksentekoon. Hankkeen käsittelevä ja hyväksyvä toimielin tai viranhaltija määräytyy hankkeen kokonaisrahoituksen määrän sekä hallintosäännön ja talousarvion toimivaltuuksien perusteella. Mikäli toimielin tai viranhaltija on delegoinut toimivaltaansa hallintosäännön perusteella eteenpäin, delegointipäätöksen kohteena olevan viranhaltijan toimivalta määräytyy delegointipäätöksen mukaisesti. Talousarviossa määritelty lupamenettely ei koske hankkeisiin osallistumista koskevia päätöksiä, jos hanke toteutuu talousarvion määrärahojen puitteissa.

Toimintavaltuuksissa mainitut euromäärät ovat ilman arvonlisäveroa.

6.3 Muut määräykset

Kaupunginhallituksella on oikeus antaa tarkempia määräyksiä talousarvion sitovuudesta ja puuttua vuoden kuluessa minkä tahansa määrärahan ja tuloarvion käyttöön.

Kaupunginhallitus antaa yksityiskohtaiset ohjeet talousarvion täytäntöönpanosta ja tilinkäyttäjien määräämisestä.

Toimialojen ja niiden yksiköiden sekä Joensuun Vesi -liikelaitoksen on raportoitava talouden ja talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta lauta- tai johtokunnalle talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa annettavien raportointiohjeiden mukaisesti. Vaikean taloustilanteen johdosta talouden toteutumasta raportoidaan kuukausittain.

Vuoden 2024 talousarvio sisältää talouden sopeutustoimenpiteitä, mutta toimenpiteet eivät ole riittäviä talouden saamiseksi tasapainoon. Nettomenojen tasoa alentavia toimenpiteitä kasvatetaan vuosina 2025-2026 siten, että toimenpiteiden kokonaisvaikutus on vuonna 2026 vähintään 10 milj. euroa. Rinnalla on lisäksi arvioitava veroperusteiden muutoksen tarpeellisuutta, koska kokonaissopeutustarve on noin 20 milj. euroa. Toimenpiteiden kokonaisuus valmistellaan maaliskuun 2024 loppuun mennessä päätöksentekoa varten. Tavoitteena on, että osa toimenpiteistä pystyttäisiin käynnistämään jo vuonna 2024, jotta vuoden 2024 alijäämä pienenesi talousarvion mukaisesta.

Mittavan sopeutustarpeen johdosta tavoitteena on, että vuoden 2024 talousarvioon ei tulla tekemään lisätalousarvioita, jotka kasvattavat kokonaisuutena kaupungin nettomenoja. Mikäli esitetyt toimenpiteet eivät joltain osin toteudu tai talousarvio uhkaa ylittyä muuten, tulee käynnistää muita toimenpiteitä, joiden toteuttamiselle varmistetaan menokasvun pysäyttäminen vuonna 2024. Tällä varmistetaan, että kaupungin talouden vuosien 2025-2026 sopeutustarve ei kasva jo ennakoidusta varsin mittavasta sopeutustarpeesta eikä kaupungin ylijäämäpuskurit syövy vuoden aikana ennakoitua enempää.

Vastaavasti, mikäli investointimenot uhkaavat ylittyä, on käynnistettävä talousarvion toteutumisen varmistavien toimenpiteiden suunnittelu. Toimenpiteet voivat koskea hankkeiden laajuuden tai sisällön muutoksia tai hankkeiden toteutusajan siirtämistä. Toimenpiteiden käynnistäminen on aloitettava välittömästi myös tilanteessa, jossa useammalle vuodelle ajoittuvan hankkeen kokonaiskustannusarvio uhkaa ylittyä, vaikka muutostarve ei koskisi vuotta 2024.

Kaupunginvaltuuston sitovuustason sisällä on ao. toimielimillä oikeus tehdä muutoksia talousarvioihin tulosalueiden välillä.

7 Peruskaupunki

7.1 Käyttötalous

7.1.1 Kaupunginvaltuusto

100 Valtuusto

Vastuuhenkilö: kaupunginlakimies

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Tulosalue sisältää kaupunginvaltuuston toiminnan ja vaalit.

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupunkikonsernille. Määrärahat on varattu valtuuston perustoimintaan ja sen hoitamiseen.

Kaupunginvaltuuston kokousten lisäksi kaupunginvaltuustolle järjestetään iltakouluja ja seminaareja ajankohtaisista- ja päätöksentekoon tulevista asioista.

Vuonna 2024 toimitetaan presidentinvaalit (1-2 vaalikierrosta) sekä europarlamenttivaalit. Vuonna 2025 järjestetään kunta- ja aluevaalit. Vuonna 2026 ei järjestetä säännönmukaisia vaaleja.

Vaalien kustannukset jaetaan siten, että kaikissa vaaleissa valtio huolehtii keskitetysti materiaali- ja tietojärjestelmien kustannuksista ja kunta muista kustannuksista. Valtiollisissa vaaleissa oikeusministeriö kuitenkin suorittaa kunnille niiden äänioikeutettujen lukumäärään perustuvan korvauksen, jolla katetaan osa vaalien järjestämisestä kunnille aiheutuvista menoista.

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	174	142	449	216,5 %	142	0
Toimintamenot	-538	-508	-902	77,4 %	-508	-266
Toimintakate	-364	-366	-453	23,6 %	-366	-266

7.1.2 Tarkastuslautakunta

110 Talouden ja hallinnon tarkastus

Kuvaus 2024

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Arviointisuunnitelman mukaan valtuustokaudella arvioidaan kaikkien kaupunkikonsernin yhteisöjen toimintaa niiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa.

- Strategian täytäntöönpanon seuranta
- Kaupungin palveluverkon seuranta ja yhdenvertaisuus
- Käyttämättömien toimitilojen seuranta (Tilakeskus)
- Kaupungin ja hyvinvointialueen rajapintojen seuranta (hyte)
- Työllisyyspalveluiden muutoksen valmistelun seuranta
- Työterveydenhuollon seuranta
- Työhyvinvoinnin seuranta
- Merkittävimpien tytäryhteisöjen tavoitteiden seuranta

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintamenot	-111	-116	-116	0,0 %	-116	-116
Toimintakate	-111	-116	-116	0,0 %	-116	-116

7.1.3 Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja

Kuvaus 2024

Kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin kilpailukyvyn ja elinvoiman kehittämisestä sekä edunvalvonnasta, konsernistrategian, konsernistrategian toimeenpano-ohjelmien ja muiden toimintaa linjaavien, koko konsernia koskevien suunnitelmien valmistelusta ja seurannasta, talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja seuraamisen toimeenpanosta.

Kaupunginhallitus vastaa myös konserniohjauksesta, konsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kehittämisestä, antaa tarvittaessa ohjeet kaupungin edustajille kuntayhtymissä sekä sellaisissa seutuhallinnon toimielimissä, joissa kaupunki ei toimi isäntäkuntana, vastaa asuntopolitiikasta, päättää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta sekä määrittelee alueen, jolla vesihuoltolaitos huolehtii hulevesien viemäroinnistä.

Lisäksi kaupunginhallitus vastaa TE2024-uudistuksen ja siihen kiinteästi liittyvien asioiden valmistelusta, markkinoinnista, tiedottamisesta ja viestinnästä, huolehtii sisäisen valvonnan järjestämisestä, vastaa asianhallinnasta sekä sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, ilmastotoimien koordinoinnista sekä vastaa hankintatoimen järjestämisestä sekä sen seurannasta ja kehittämisestä.

Strategiassa määriteltujen avainmittareiden tavoitteet vuodelle 2024

Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Tavoitetila 2025
tilikauden yli/alijäämä	tilinpäätös 4,5 M€ ylijäämäinen (2020)	talous on alijäämäinen, mutta talouden tasapainon vuoteen 2026 mennessä varmistavat toimenpiteet on päätetty ja käynnissä	tasapainossa tai ylijäämäinen
nettomenojen muutos-%	nettomenot 396 M€ ja verorahoitus 445 M€ (2020)	nettomenot 177 M€ ja verorahoitus 199 M€	korkeintaan verorahoituksen muutoksen verran
kaupungin laina- ja vuokravastuut €/asukas	lainakanta ja vuokravastuut 4792 €/asukas (2021)	lainakanta ja vuokravastuut 5507 €/asukas	lainakanta ja vuokravastuut €/asukas ei kasva vuoteen 2021 nähden

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Tavoitetila 2025
kunnallisveroprosentti	20,50 % (2021) 21 suurimman kaupungin kunnallisveroprosentit 18,00-22,00 %, KA 20,43 % (ei painotettu)	7,90 % Joensuun asema isojen kaupunkien verrokkiryhmässä ei heikkene	Joensuun suhteellinen asema isojen kaupunkien verrokkiryhmässä ei heikkene
korjausvelan määrä	toimitilat 36,7 M€ (2020) kadut 14,7 M€ (korjattu 2020 arvio)	alle 36 M€ enintään 14,5 M€	korjausvelan määrä ei kasva tai alenee
voimassa olevien hankintasopimusten vuosittaisen kokonaismyynnin joensuulaisten ja Pohjois-Karjalaisten toimittajien osuus	Vuonna 2022 voimassa olevien hankintasopimusten, joissa Joensuun kaupunki on ollut mukana, myynti oli yhteensä n. 59,3 milj. euroa. Tästä Pohjois-Karjalaisten toimittajien osuus n. 20 milj. euroa. (33,7 %) Joensuulaisten toimittajien osuus kokonaissummasta n. 17,8 milj. euroa. (30,0 %)	myynti €/vuosi kasvaa Pohjois-Karjalaisten toimittajien osuus kasvaa joensuulaisten toimittajien osuus kasvaa	kasvaa lähtövuodesta
kaupungin tyhjien tilojen lukumäärä	Tilakeskuksen vuokrattavissa olevien tyhjien tilojen määrä 16 757 h-m ² (2022)	enintään 14 000 h-m ²	Tilakeskuksen vuokrattavissa olevien tyhjien tilojen määrä 10 000 h-m ²

Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Tavoitetila 2025
väkiluku	76 935 (2020)	78 650	80 000
työttömyysaste	17,1 (2020)	11,0	valtakunnan keskiarvo
työllisyysaste	63,2 (2019)	65,0	nousee merkittävästi
nettomuutto kotimaassa	188 (2019)	200	vähintään 300
nettomaahanmuutto	278 (2019)	700	500

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Tavoitetila 2025
viikkolentovuorot	10 (2023)	10	15
junavuorotJoensuusta Helsinkiin, Pieksämäelle ja Nurmekseen	arkisin 11 (2021)	11	vähintään 12
työpaikat	34 321 (2019)	36 000	vähintään 37 000
yriytysten liikevaihto	4 973 M€ (2019)	pysyy ennallaan tai nousee	nousee reaalisesti
yrittäjien kuntabaro- metri (sijoitus yli 50 000 asukkaan kau- punkien joukossa)	4. (2020)	4.	1. – 3.
uusien Joensuuhun sijoittuneiden yriytys- ten investoinnit ja työpaikat	-	115	Business Joensuun tulosohtauksen mukaisesti

Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Tavoitetila 2025
CO2 päästöt ja hiilitase	661 kt CO ² -ekv (2007) -181 (2020)	300 kt CO ² -ekv max.+100	265 kt CO ² -ekv
jojo- matkustajamäärät	1 688 367 (2020)	2 650 000	2 800 000
luovutetut tontit	73 (2020)	25	40/vuosi
tonttivaranto	asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa useamman vuoden ky- syntään (2022)	asemakaava- alueiden tonttivaranto vastaa kolmen seu- raavan vuoden tontti- kysyntään	asemakaava- alueiden tonttiva- ranto vastaa kol- men seuraavan vuoden tonttikysyn- tään
keskustan tyhjt liikehuoneistot	59 (4/2021)	57	enintään 40

Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Tavoitetila 2025
elämänsä erittäin tai melko tyytyväisten lasten ja nuorten %-osuus ikäluokasta	4. ja 5. lk 85,1 % 8. ja 9. lk 71,7 % lukio 1. ja 2. lk 71,1 % Aol 1. ja 2. lk 75,6 % (2021)	ei määrällistä tavoitetta vuodelle 2024 (seuraava kouluterveyskysely 2025)	nousee merkittävästi
terveydentilansa erittäin tai melko hyväksi kokevien lasten ja nuorten %-osuus ikäluokasta	4. ja 5. lk 91,7 % 8. ja 9. lk 76,3 % lukio 1. ja 2. lk 77,3 % Aol 1. ja 2. lk 73,1% (2021)	ei määrällistä tavoitetta vuodelle 2024 (seuraava kouluterveyskysely 2025)	4. ja 5. lk 93 % 8. ja 9. lk 79 % lukio 1. ja 2. lk 82 % Aol 1. ja 2. lk 80 %
sijoittuminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin	99,5% (2021)	100 %	100 %
syrijntää koulussa tai vapaa-ajalla kokevien nuorten %-osuus ikäluokasta	8. ja 9. lk 25,8 % lukio 1. ja 2. lk 19,9 % Aol 1. ja 2. lk 16,3 % (2021)	ei määrällistä tavoitetta vuodelle 2024 (seuraava kouluterveyskysely 2025)	vähenee merkittävästi
opiskelukaupunkien mainetutkimuksen sijoitus suositelluhalukkuudesta	11. (2020)	sijoitus vähintään 8.	sijoitus vähintään 8.

Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Tavoitetila 2025
vakituisten rekrytointien täyttö-% ja hakijamäärä	100 % (2020) 18 (2020)	vakituisten rekrytointien täyttö 100 %, hakijamäärä säilyy vähintään vuoden 2021 tasolla (17)	100 % säilyy vähintään vuoden 2020 tasolla
kaupungin henkilöstön lähtöpoistuma	9 % (2022)	9 %	ei kasva
työkyvyttömyyskustannukset ja suhteutus verrokkikaupunkeihin	4,1 % palkkasummasta / verrokkien keskiarvo 5,5 % palkkasummasta (2020)	4,5 % palkkasummasta / kustannukset alle verrokkien keskiarvon	4,0 % palkkasummasta / kustannukset alle verrokkien keskiarvon
sairauspoissaolot / htv, vertailu omaan ja verrokkikaupunkien kehitykseen	13 päivää/ htv (2020)	14 päivää/ htv	12 päivää/htv/ alle verrokkien keskiarvon

Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Tavoitetila 2025
äänestys-% seuranta kaikissa vaaleissa	eduskuntavaalit 2023: 68,0 % aluevaalit 2022: 43,6 % kuntavaalit 2021: 47,6 % europarlamenttivaalit 2019: 37,7 % presidentinvaali 2018 (1. kierros, toista ei järjestetty): 66,4 %	- - - 40,8 (valtakunnan keskiarvo) 66,8 (valtakunnan keskiarvo)	- 47,5 (valtakunnan keskiarvo) 55,1 (valtakunnan keskiarvo) - -
tapahtumien lkm	3 315 (2019)	2 800	3 500
tapahtumien kävijä-määrä	1 124 885 (2019)	950 000	1 200 000
liikunta-aktiivisuus	liikuntasuositusten mukaan liikkuu 18,4 %	ei määrällistä tavoitetta vuodelle 2024 (seuraava liikunta-aktiivisuuskysely 2025)	liikuntasuositusten mukaan liikkuu 19,5 %
tea-viisarin pistemäärä*	pisteet 70	pisteet 71	pisteet 73
rekisteröidyt majoitussyöpymiset	179 000 (2019)	190 000	> 220 000
kirjastojen lainausmäärät asukasta kohden ja vertailu koko maahan	2 112 588 lainausta (2022), 18,38 lainausta/as, koko maan ka 14,58 lainausta/as	lainat/as. kaksi yksikköä maan keskiarvoa korkeammalla	lainausten määrä/asukas on 4 korkeampi kuin koko maassa

*THL:n vertailutietojärjestelmä, jonka tiedot kuvaavat terveydenedistämisaktiivisuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

120 Yleishallinto

Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Tulosalue sisältää mm. kaupunginhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot, vanhus- ja vammaisneuvoston kulut, sisäisen tarkastuksen menot, tonttien myyntivoitot, valtiolle maksettavat verotuskustannukset, edunvalvonnasta aiheutuvat menot, jäsenmaksut- ja osuudet ja kansainvälisen toiminnan menot, käyttövarausmäärärahat eri tarkoituksiin sekä kehittämistoiminnan. Tulosalueella on määrärahavaraus myös kaupungin ilmastotyön koordinointiin.

Tonttien myyntivoittotavoite on 2,0 milj. euroa. Lisäksi tulosalueella on huomioitu myös myyntivoittotulo 0,8 milj. euroa muiden kuntien alueella sijaitsevan metsäomaisuuden myynnistä. Vuonna 2024 on suunniteltu luovuttavaksi Pärnävaaran alueen metsäomaisuudesta.

Jäsenmaksuihin ja -avustuksiin on varattu 4,3 milj. euroa. Jäsenmaksuissa on varauduttu Pohjois-Karjalan maakuntaliiton jäsenmaksuun 1,946 milj. eurolla, mikä vastaa vuoden 2023 tasoa. Suomen Kuntaliiton ja Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajan jäsenmaksuihin on varattu 0,2 milj. euroa.

Kaupunginhallitus ei myönnä muita avustuksia kuin Pohjois-Karjalan Teatteriyhdistys ry:n toiminta-avustuksen sekä suurtahtumatuet. Pohjois-Karjalan Teatteriyhdistys ry:n toiminta-avustukseen ja vuokratukeen on varattu yhteensä 1,6 milj. euroa. Suurtahtumatukiin on varattu 0,37 milj. euroa. Lisäksi tulosalueella on varauduttu Itä-Suomen yliopiston professuurin rahoitukseen (DI-koulutus).

Talousarviovuonna 2024 sovitaan Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy:n kanssa palveluista, joita yhtiö tuottaa kaupungille kaupungilta saamansa omistajapolitiittiseen ohjelmaan perustuvan rahoituksen (0,15 milj. euroa) vastineeksi.

Tulosalue sisältää kehittämishankkeisiin varatut määrärahat. Kaupunki on varautunut Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 uuden EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden mukaisiin sekä muihin kehittämishankkeisiin 0,4 milj. eurolla.

Valtiolle maksettavat verotuksen kustannusosuudet ovat ennakotiedon mukaan 0,87 milj. euroa.

Tulosalueelle on kohdistettu varaus kunta-alan virka- ja työehtosopimuksen mukaiseen kehittämisohjelmaerään sekä järjestelyvaraeriin (1,2 milj. euroa). Määrärahat kohdennetaan tulosalueille talousarviomuutoksen yhteydessä, kun erien kohdentuminen on tarkentunut. Lisäksi tulosalueella on huomioitu myös työttömyysvakuutusmaksujen aleneminen koko kaupungin osalta (-0,6 milj. euroa). Muutos kohdennetaan tulosalueille maksujen tason vahvistumisen jälkeen.

Talouden tasapainon varmistava toimenpideohjelma valmistellaan maaliskuun loppuun mennessä. Ohjelma sisältää toimenpiteet vuosien 2025-2026 osalta sisältäen myös konsernin tarkastelun. Talouden sopeutustyötä tukee ulkopuolinen asiantuntija-apu, johon on varattu määräraha yleishallinnon tulosalueelle. Konsernin selvitykseen on varauduttu lisäksi konsernipalveluiden tulosalueella.

Talouden sopeutustoimenpiteet vuoden 2024 osalta on kohdennettu tulosalueiden talousarvioihin. Vuosien 2025-2026 taloussuunnitelmassa on yleishallinnon tulosalueella huomioitu nettomenojen

tason alentamista koskeva tavoite. **Tavoite edellyttää vuonna 2025 uusia toimenpiteitä vähintään 5 milj. eurolla ja vuonna 2026 4 milj. eurolla.** Tavoite kohdennetaan tulosalueille toimenpiteiden tarkennettua. Nettomenojen tason alentaminen 10 milj. eurolla ei kuitenkaan riitä tasapainottamaan taloutta. 20 milj. euron sopeutustarpeen toteuttaminen edellyttää joko tulojen lisäämistä tai menotason alentamista koskevien toimenpiteiden lisäämistä 10 milj. eurolla vuonna 2025.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu		
Tavoitelinjaus:. Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmakauden investointikehitys on enintään 130 miljoonaa euroa. Samassa yhteydessä valmistellaan laaja-alainen talouden tasapainon varmistava toimenpideohjelma.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Vuoden 2024 talousarvioon sisältyvät talouden sopeutustoimenpiteet toteutetaan ja talouden tasapainon varmistava toimenpideohjelma vuosien 2025-2026 osalta valmistuu maaliskuun loppuun mennessä. Toimenpiteiden kokonaisuudesta päätetään viimeistään kesäkuussa.	Vuoden 2024 toimenpiteet toteutuvat Talouden tasapainoon varmistava toimenpideohjelma vuosien 2025-2026 osalta valmistunut maaliskuun loppuun mennessä ja toimenpidekokonaisuudesta päätetty viimeistään kesäkuussa	Konsernipalvelut

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu		
Tavoitelinjaus:. Asukaslukumme kasvaa, investoimme elinvoimaan ja pidämme Joensuun kasvukaupunkien joukossa etenemällä kohti 80 000 asukkaan kaupunkia 2025 mennessä, ja Suomen 10. suurimman kaupungin asemaa vuoteen 2030 mennessä. Olemme vahvasti muuttovoittokaupunki ja avoimia kuntarakenneskustelulle. Vahvistamme markkinointia.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Seuraamme tehostetusti ja kuukausitasolla asukasluvun kehittymistä ja vahvistamme Joensuun kaupungin kansallista näkyvyyttä kotimaan muuttotaseen parantamiseksi.	Asukasluku 78 650 (31.12.2024)	Konsernipalvelut
Tavoitelinjaus:. Joensuun saavutettavuus paranee kaikilla liikennemuodoilla sekä henkilö- että tavaraliikenteessä. Lentoliikenteen jatkuvuus turvataan ja Joensuun syväsatamaa kehitetään eri liikennemuotojen solmupisteeksi. Junaliikennettä nopeutetaan ja vuorotarjontaa lisätään. Tieverkolla tavoitteena on sujuva ja turvallinen henkilöliikenne sekä teollisuuden kuljetukset.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Joensuun lentoliikenne jatkuu valtion maksamana ostoliikenteenä. Kaupunki osallistuu hankintaosapuolena kilpailutukseen. Lentojen kysyntä on korkealla tasolla.	Viikkolentovuorojen lukumäärä keskimäärin 10 / viikko Vuorojen käyttöaste	Konsernipalvelut
Itärata Oy toimii tehokkaasti ja Porvoo-Kouvola linjauksen suunnittelu etenee. Joensuun junamatkustajamäärät ovat kasvussa. Imatra-Joensuu ratayhteyden investoinnit etenevät.	Aktiivinen osallistuminen osakaana Itärata Oy:n toimintaan Vähintään kaksi yhteistoimintatapaamista VR:n kanssa Junavuorot Joensuusta 11 / arkipäivä	Konsernipalvelut

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu		
Tavoitelinjaus: Olemme ilmastotyön edelläkävijä. Toteutamme hiilineutraaliustavoitteen 2025 mennessä ja huomioimme ilmastovaikutukset kaikessa toiminnassa. Toteutamme ilmastoviisasta rakentamista ja lisäämme luonnon monimuotoisuutta.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Ilmasto-ohjelman toimenpiteiden tehokkuuden seuranta ja tarvittaessa uusien keinojen määrittely yhdessä eri toimijoiden kanssa.	Ohjelman seuranta on toteutettu tilinpäätöksen yhteydessä. Ohjelman toimenpiteet mitoitetaan suhteessa hiilineutraaliustavoitteeseen.	Konsernipalvelut/ Ilmastokoordinaattori
Kaupunkikonsernin hankintojen ja hankintakriteerien kehittäminen hiilineutraaliustavoitteen mukaisesti.	Joensuun kaupunkikonsernin hankintaohjeiden päivittäminen ilmasto-ohjelman tavoitteet huomioiden	Konsernipalvelut/ Ilmastokaupunki Joensuu 2025 – hanke

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu		
Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Opiskelijakaupunkiohjelman lisäresursoimiseksi jätetään hankerahoitushakemus alkuvuodesta 2024. Opiskelijakaupunkiohjelman ohjausryhmätyöskentely on aktiivista toimenpiteiden koordinoimiseksi.	Hankerahoitus on saatu ja hanke on käynnissä Ohjausryhmäkokousten lukumäärä	Konsernipalvelut, Hyvinvointipalvelut

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	5 537	1 858	3 381	82,0	4 081	2 581
Toimintamenot	-13 247	-8 555	-8 231	-3,8	-4 086	-266
Toimintakate	-7 709	-6 697	-4 850	-27,6	-5	2 315

Vuoden 2022 luvut eivät vertailukelpoisia eläkemenooperusteisen maksun muutoksen johdosta. Lisäksi vertailukelpoisuuteen vaikuttaa hyvinvointialueiden käynnistymiseen liittyvä verotuskustannusten muutos. Talouden sopeutustoimenpiteiden myöhemmin tulosalueille kohdennettava säästö on huomioitu vuosien 2025-2026 toimintamenojen kohdassa toimintamenoja alentavana eränä.

140 Työllisyyspalvelut

Vastuuhenkilö: työllisyyspäällikkö

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Työllisyyspalvelujen tehtävänä on edistää kaupungin elinvoimaa ja työllisyyttä sekä vähentää työttömyyttä. Toiminta perustuu työnhakija- ja työnantaja-asiakkaiden tarpeiden mukaisesti räätälöityihin palveluihin ja työllisyyttä edistävän verkoston hyödyntämiseen. Vuoden 2024 toimintaresurssit vähenevät merkittävästi edellisiin vuosiin nähden ESR-rahoitteisten kehittämishankkeiden Luotsin ja Topakan päätyttyä. Hankkeista jää jäljelle henkilöstöresurssia, joilla tarjotaan yksilöllistä palvelua joensuulaisille työttömille työnhakijoille ja työnantajille. Muita työnhakijoita palvellaan työllisyyspal-

velujen Luotsi-palvelupisteellä sekä alle 30-vuotiaille suunnatussa Ohjaamossa. Yksilölliset palvelut jakautuvat avoimille työmarkkinoille ja koulutukseen tähtäävään valmennustyöhön sekä työ- ja toimintakyvyn selvittelypalveluihin.

Työnhakijoiden valmennus- ja työkykypalvelujen lisäksi työllisyyspalvelut palvelevat työnantajia osaavan työvoiman löytämisessä. Työllisyyspalvelujen yritysagentit tukevat rekrytoinneissa ja työllistämisessä tarjoten yksilöllistä palvelua työnantajille. Työllisyyspalvelut voivat myöntää työnantajalle kuntalisää, joka on määrääkainen rahallinen korvaus työttömän joensuulaisen työllistämistä.

Joensuu on ollut mukana työllisyyden kuntakokeilussa keväästä 2021 alkaen toimien Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilun vastuukuntana. Kuntakokeilun tehtävänä on hoitaa työnhaun lakisääteisiä tehtäviä sekä järjestää asiakkaan tarpeiden mukaan kohdennettuja palveluita alle 30-vuotiaille, maahanmuuttajille sekä Kelan työttömyysetuutta saaville joensuulaisille. Kuntakokeilun myötä kaupungin työnjohtoon on siirtynyt henkilöstöä TE-toimistosta, lisäksi kaupunki on palkannut kokeiluun omaa valmennus- ja hallintohenkilöstöä. Kuntakokeilu jatkaa toimintaansa TE2024-siirtymään vuoden 2024 loppuun asti.

Palkkatukilainsäädännön muutokset sekä työllistämiseen käytetyn resurssin väheneminen vaikuttavat kaupungin työllistämiseen. Vuonna 2024 työllisyysvaroja suunnataan pääasiassa työllisyyspalvelujen ylläpitämään valmennusympäristö Taitamoon. Kaupungin eri toimialueille voidaan edelleen työllistää veloitetyöllistettäviä. Taitamossa tarjotaan monipuolisia, avoimien työmarkkinoiden kysyntää vastaavia työtehtäviä, joiden tarkoituksena on kehittää työnhakijan osaamista tai selvittää työkykyä. Toimintaan voi osallistua työsuhteen, oppisopimuksen, työkokeilun tai erilaisten harjoittelujaksojen perusteella.

Vuoden 2024 merkittävimpänä tehtävänä on TE2024-uudistukseen valmistautuminen. Uudistuksessa julkiset työvoima- ja yrityspalvelut siirtyvät TE-toimistosta, ELY-keskuksesta ja KEHA-keskuksesta kunnille 1.1.2025 alkaen. Pohjois-Karjalassa palvelut siirtyvät kuntien yhteistoiminnassa muodostamalle työllisyysalueelle, jonka vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki. Kunnat saavat palvelujen järjestämiseen yleiskatteellista valtionosuutta, jonka määrä Pohjois-Karjalassa vähenee nykytilanteeseen nähden vuonna 2025 n. 3,4 milj. euroa. Joensuun kaupungin osuus em. vähennyksestä on n. 1 milj. euroa. Kahden vuoden siirtymäajan aikana (2025-2026) yleiskatteellinen valtionosuus vähenee edelleen siten, että vähennys nykytasoon nähden on Pohjois-Karjalassa yhteensä n. 6,8 milj. euroa. Joensuun kaupungin osuus vähennyksestä on lähes 2,0 milj. euroa. Uudistuksen myötä Joensuun kaupungille siirtyy liikkeenluovutuksella henkilöstöä n. 150 htv.

TE-uudistusta valmistellaan työllisyyspalvelujen yhteyteen keväällä 2023 perustetussa TE2024-valmisteluyksikössä. Valtio korvaa TE2024-uudistuksen valmistelukustannuksia kunnille erikseen. Lakisääteisten palvelujen siirtymän valmistelun lisäksi yksikkö kehittää maakunnallista työllisyyttä edistävää kumppaniverkostoa, työllisyyden ekosysteemiä. Kaupunki on hakenut työllisyyden ekosysteemiä edistävää ESR-rahoitusta kehittämishankkeelle TNO -tietoa, neuvontaa ja ohjausta pohjoiskarjalaisten menestyksen tueksi. Lisäksi kaupunki osallistuu omarahoitusosuudella Kuhina -järjestötyöllistäminen työllisyyden ekosysteemissä (ESR) -hankkeeseen.

Vuonna 2024 työllisyyspalvelujen talous on suunniteltu toteutuvaksi vuoden 2023 talousarvion suuruisena. Talouden suunnittelussa on huomioitu kaupungin talouden sopeutustavoitteet. ESR-hankkeista jäljelle jäävät uudet työsuhteet, palkkamenojen kasvu, indeksikorotukset sekä yleinen

hintatason nousu on sisällytetty talousarvioon karsimalla menoja työllistämiseen varatusta määrärahasta. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan toteutuvan noin edellisen vuoden tasoisena.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu		
Tavoitelinjaus: Valmistaudumme TE-palvelujen siirtymiseen valtiolta kunnalle johtamalla maakunnallista muutosvalmistelua. Parannamme työllisyyttä kohti valtakunnan keskiarvoa ja edistämme nopeaa työllistymistä. Panostamme osaamista ja työkykyä parantaviin palveluihin yhdessä kumppanien kanssa muodostamalla työllisyyden ekosysteemin.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Joensuun kaupunki on valmis vastaanottamaan vuonna 2025 siirtyvät TE-palvelut maakunnallisen työllisyysalueen vastuukuntana	Työllisyysalueen organisaatio on muodostunut sekä palvelut ja prosessit ovat valmisteltuja toimimaan kuntaympäristössä. Henkilöstön siirtymä on valmisteltu yhteistyössä henkilöstön kanssa. Työllisyysalueen palvelusuunnitelma ja talousarvio on laadittu yhteistyössä työllisyysalueen kuntien kesken.	Konsernipalvelut, Työllisyyspalvelut
Työllisyyden ekosysteemi on käynnistänyt toimintansa	Työllisyyden ekosysteemin kumppanuussopimus sekä kehittämisohjelma v. 2024–2027 ovat laadittuina ja valmisteltu laajassa verkostoyhteistyössä Ekosysteemin kehittämishankkeet ovat käynnistyneet hankesuunnitelmien mukaisesti	Työllisyyspalvelut
Työllisyyspalvelujen toiminta on vaikuttavaa	70 % työllisyyspalvelujen asiakkuuden päättäneistä etenee avoimille työmarkkinoille, tutkintoon johtavaan koulutukseen, yrittäjyyteen tai muuhun työttömyyden päättävään ratkaisuun (esim. eläke) Työllisyyspalvelujen asiakkuus katkaisee työttömyyden 6 kk:n sisällä asiakkuuden alkamisesta 80 %:lla asiakkaista Taitamon Paikko- osaamistodistuksia myönnetään vuosittain vähintään 45 asiakkaalle. Helposti Joensuuhun -hankkeen toiminnalla kannustetaan ja autetaan vähintään 100 Joensuuhun työn perusteella muuttavaa henkilöä.	Työllisyyspalvelut

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	1 798	1 375	1 297	-5,7 %	1 300	1 300
Toimintamenot	-16 996	-16 325	-16 247	-0,5 %	-32 250	-31 350
Toimintakate	-15 198	-14 950	-14 950	0,0 %	-30 950	-30 050

Vuoden 2022 luvut eivät vertailukelpoisia hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen seurauksena. Vuosien 2025-2026 luvuissa on huomioitu TE-palveluiden järjestämisvastuun siirtymisen ja työttömyysturvan laajentumisen vaikutus.

150 Konsernipalvelut

Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, strategiajohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Konsernipalvelujen tehtävänä on johtaa, ohjata, yhteensovittaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa kaupunginjohtajan johdolla. Konsernipalvelut vastaa kaupungin talouden johtamisesta, tarve- ja hankesuunnitelmien yhteensovittamisesta, henkilöstövoimavarojen johtamisesta, hallinnon kehittämisestä sekä johdon tuesta. Konsernipalvelut muodostuvat hallintopalveluista, talouspalveluista sekä henkilöstöpalveluista. Lisäksi konsernipalveluissa on kaupunginjohtajan alaisuudessa strategiajohtaja.

Hallintopalvelujen tehtäviin kuuluu konsernin omistajaohjaus sekä kaupungin lakipalveluiden tuottaminen. Hallintopalvelut vastaa kaupungin asianhallinnan, asiakirjahallinnon sekä arkistotoimen järjestämisestä sekä kehittämisestä. Myös asuntotoimen lakisääteiset tehtävät, kuten asunto-olojen kehittäminen kuuluu hallintopalvelujen vastuualueelle. Asuntotoimen kustannuspaikalle kohdentuu myös vanhojen hissittömien asunto- ja vuokratyöyhtiöiden hissiavustukset. Lisäksi hallintopalvelujen palveluvalikoimaan sisältyy International House Joensuu-yksikön palvelut. International House Joensuu toimii asiantuntijatahona maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvissä kysymyksissä sekä edistää työperäistä maahanmuuttoa, elinvoimaisuutta ja hyviä väestösuhteita. Maahanmuuttajapalveluihin liittyviä asioita käsitellään kaupunginhallituksen alaisessa henkilöstö- ja työllisyysjaostossa.

Talouspalvelut vastaavat kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta, taloushallinnosta, laskentatoimesta, rahoituksesta, sijoitustoiminnasta ja konsernirahoituksesta. Talouspalvelut vastaa myös tietohallinnon järjestämisestä, yhteensovituksesta ja ohjauksesta sekä talouden raportointijärjestelmistä. Toimialojen talouden (ml. tietohallinto) tehtävät keskitetään vuoden 2024 alusta talouspalveluiden alaisuuteen. Muutoksen myötä konsernipalveluihin siirtyy kaupunkiympäristön sekä hyvinvoinnin taloustiimit ja hyvinvoinnin toimialalta tiedolla johtamista tukevia toimintoja.

Henkilöstöpalvelut johtaa ja valvoo kaupungin henkilöstöhallintoa, vastaa henkilöstöpolitiikasta ja henkilöstösuunnittelusta, huolehtii henkilöstön uudistumiskyvystä ja osaamisen kehittämisestä sekä henkilöstön motivointi- ja kannustusjärjestelmistä. Henkilöstöpalvelut vastaa myös palvelussuhteasioita koskevista työnantajaneuvotteluista, virka- ja työehtosopimusten tulkinnasta ja täytännönpanosta sekä vastaa henkilöstöpalveluiden, työhyvinvointiasioiden ja työsuojelun järjestämisestä. Lisäksi henkilöstöpalveluiden vastuulle kuuluu työterveyshuollon hankkiminen ja ohjaus sekä henkilöstöasioiden viestintä sekä johdon ja henkilöstön yhteistoiminnan kehittäminen.

Strategiajohtajan vastuualueelle kuuluu kaupungin strateginen suunnittelu sekä valmius- ja turvallisuusasiat.

Tietohallinnon, taloushallinnon ja palkanlaskennan palvelut ostetaan Meidän IT ja talous Oy:ltä, joka tuottaa em. palvelut hyväksytyjen palvelusopimusten mukaisesti. Kaupungin näkökulmasta toimintaa ohjaa keskeisesti vuonna 2022 hyväksytty digiohjelma, jonka tähtää digitalisaation hyödyntämiseen kaupungin palveluissa ja niiden kehittämisessä. Tavoitteena on luoda entistä parempia sekä helppokäyttöisempiä palveluita, lisäksi digitalisaation laajempi hyödyntäminen edistää kaupungin elinvoimaa ja luo mahdollisuuksia uudelle yritystoiminnalle.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu		
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digiohjelman tavoitteiden toteuttaminen otetaan luontaiseksi osaksi kaupungin kaikkea toimintaa. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2024 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Talousspalvelut/tietohallinto
Tekoälyn tuomia mahdollisuuksia kaupungin palvelutoiminnan sujuvoittamisessa selvitetään aktiivisesti	Tekoälyn käyttömahdollisuuksia kartoitettu ja pilotointi käynnistetty	Talousspalvelut/tietohallinto

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu		
Tavoitelinjaus: Turvaamme työvoiman saatavuuden ja edistämme paikkariippumattoman työn tekemisen mahdollisuuksia. Edistämme koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa ja kotoutumista keskistetyllä toimintamallilla.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Innostetaan ja neuvotaan ulkomailta Joensuuhun muuttaneita siten, että he tuntevat olonsa tervetulleeksi, saavat riittävät tiedot toimimiseen itsenäisesti Joensuussa, hakeutuvat aktiivisesti koulutukseen ja työmarkkinoille ja asettautuvat pysyvästi Joensuuhun.	IHJ:n asiakastytytyväisyys, vieraskielisten työllistyminen ja vieraskielisten yrittäjyys	Hallintopalvelut/International House Joensuu
Uuden kotoutumislain toimeenpanoa sekä TE-palveluiden uudistusta tukevan maakunnallisen ESR-hankkeen suunnittelu, rahoitushaku ja toteutus vastuukuntana	Hankkeelle on myönnetty rahoitus haetun suuruisena, hankkeen käynnistyminen syksyllä 2024	Hallintopalvelut/International House Joensuu
Vuoden 2025 alussa voimaan tulevaan kotoutumislakiin perustuvan uuden kuntakohtaisen kotoutumisohjelman laatiminen yhdessä työllisyyspalvelujen kanssa	Uusi työllisyyttä ja kotoutumista edistävä ohjelma on valmis ja hyväksytty vuoden 2025 alkuun mennessä	Hallintopalvelut/International House Joensuu

Strateginen painopiste: Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu		
Tavoitelinjaus: Olemme veto- ja pitovoimainen kaupunkityönantaja. Huomioimme työntekijän ja mahdollisen perheen muun elämän, tarjoten joustoja ja soviteltua ja räätälöityä työnantajapoliitiikkaa. Lisäämme ja vahvistamme työnantajanäkyvyyttämme.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Liikkumisen tuet ovat käytössä, ja liikkumiseen on ohjeistus.	Vakituudesta henkilöstöstä 25 % (450 henkilöä) on ottanut käyttöön hiilineutraaliutta tukevan liikkumisen tuen	Henkilöstöpalvelut
Anonyymejä rekrytointeja toteutetaan rekrytoinneissa ja toimintamalli vakiintuu	Anonyymien rekrytointien määrä kasvaa (> 10)	Henkilöstöpalvelut
Työntekijäkokemuksen vahvistaminen	Työntekijäkokemuksen määrittäminen ja mittaaminen on toteutettu (tavoitetaso tuleville vuosille määritetty)	Henkilöstöpalvelut
Tavoitelinjaus: Edistämme jatkuvasti henkilöstön työssä kehittymistä ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja uralla. Tarjoamme laadukkaita työterveyspalveluita.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Työterveyshuolto on toimiva ja henkilöstö tyytyväinen	Sairauspoissaolopäivät suhteessa henkilötötyvuosiin vähenvät (< 14) Työtyytyväisyyskyselyn tulos paranee: Työntekijöiden tyytyväisyys työterveyshuoltoon kasvaa (> 2,1)	Henkilöstöpalvelut
Mentoritoiminta vakiinnutetaan	Uusia mentoreita koulutetaan yhden ryhmän verran Jokaisella toimielimellä on vähintään yksi mentori	Henkilöstöpalvelut
Mahdollistetaan sisäisiä urapolkuja	Lisätään sisäisten rekrytointien määrää (on > 20)	Henkilöstöpalvelut
Tavoitelinjaus: Kehitämme toimintatapojamme sekä johtamista vahvistamaan osallistumista, vastuunottoa ja onnistumista. Viestintä ja vuorovaikutteisuus on tärkeää, jotta työntekijä kokee olonsa tärkeäksi ja turvalliseksi.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Toteutetaan monikanavaista viestintää	Tiedotteita lähetään säännöllisesti vähintään kerran kuukaudessa. Työtyytyväisyyskyselyn tulos paranee: Tiedonkulku työpaikallamme on hoidettu hyvin (> 2,9)	Henkilöstöpalvelut
Tyytyväisyys johtamiseen ja työnantajaan	Työtyytyväisyyskyselyn tulos paranee: 1. työpaikkamme johtamistapa on hyvä paranee (> 3,1) 2. suosittelisin nykyistä työnantajaa tuttavalleni (> 3,2)	Henkilöstöpalvelut

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	4 254	1 868	2 010	7,6	2 074	2 149
Toimintamenot	-8 666	-6 579	-7 464	13,5	-7 703	-7 980
Toimintakate	-4 413	-4 710	-5 454	15,8	-5 629	-5 831

Vuosien 2022 toimintatulojen ja -menojen taso ei ole vertailukelpoinen erityisryhmien asumista koskevien vuokratulojen ja niitä vastaavien menojen hyvinvointialueelle siirtymisen johdosta sekä talouspalveluiden muutoksen vuoksi.

174 Ympäristöterveydenhuolto

Vastuuhenkilö: talousjohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Tulosalue sisältää ympäristöterveydenhuollon maksuosuudet Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle.

Pohjois-Karjalan maakunnan kunnat sekä hyvinvointialue ovat sopineet sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettun lain (616/2021) 65 §:n mukaisesti, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue hoitaa sopijakuntien puolesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain (410/2009) 1 §:ssä tarkoitetut ympäristöterveydenhuollon tehtävät.

Sopimuksen piiriin kuuluvat seuraavat tehtävät:

- terveydensuojelulain mukaiset kunnan viranomaistehtävät (kunnan terveydensuojeluviranomainen),
- elintarvikelain mukaiset kunnan viranomaistehtävät (kunnan elintarvikevalvontaviranomainen),
- tupakkalain mukaiset kunnan lupa- ja valvontaviranomaistehtävät,
- lääkelain mukaiset kunnan lupa- ja valvontaviranomaistehtävät,
- eläinlääkintähuoltolain ja eläinsuojelulain mukaiset kunnan tehtävät.

Sopimus on voimassa voimaantulolain mukaisesti 1.1.2023-31.12.2027 ja tämän jälkeen se on voimassa toistaiseksi.

Sopimuksen mukaan terveystalvonnann, hallinnon ja talteen otettujen eläinten palvelujen maksuosuudet määräytyvät jäsenkuntien kesken asukasluvun perusteella. Eläinlääkintähuollon maksuosuuksien perusteena käytetään eläinten lukumääriä kunnissa. Eläinlääkintähuollon maksuosuuksista poiketen jäsenkunnat maksavat ne kustannukset, jotka aiheutuvat hyvinvointialueen osallistumisesta eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 ja 13 §:ssä tarkoitetusta eläinlääkäripalvelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Sopimuksen piiriin kuuluvien toimintojen kustannukset eivät kokonaisuutena kasva vuoteen 2023 nähden. Huomioiden vuoden 2023 ennakoitu toteutuma sekä sopimuksen mukaan jäsenkuntien erikseen eläinlääkintähuollon osalta maksamat kustannukset ympäristöterveydenhuollon kokonais-kustannusten kasvu vuoden 2023 talousarvioon nähden on 0,5 %.

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintamenot	-1 156	-1 236	-1 242	0,5 %	-1 242	-1 242
Toimintakate	-1 156	-1 236	-1 242	0,5 %	-1 242	-1 242

184 Elinvoimapalvelut

Vastuuhenkilö: elinkeino- ja kansainvälisten asioiden päällikkö

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Elinvoimapalvelujen tehtävänä on kaupungin kilpailukyvyyn ja elinvoiman vahvistaminen sekä edelleen kehittäminen niin alueellisesti, kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Elinvoimapalvelut kehittää ja koordinoi kaupungin elinkeinopolitiikkaa yhdessä kaupungin toimialojen, konserniyhtiöiden sekä aktiivisessa vuorovaikutuksessa elinkeinoelämän ja sidosryhmien kanssa. Se myös edistää ja koordinoi kaupungin kansainvälistä toimintaa ja vaikuttavuutta sekä toimii aktiivisesti verkostoissa.

Elinvoimapalvelut valmistelee, koordinoi sekä toimeenpanee Työ- ja elinkeinoministeriön sekä Joensuun kaupungin välistä ekosysteemisopimustyötä. Tulosalue vastaa Joensuun kaupungin sekä TEM:n välisen Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen mukaisen hanketoiminnan ohjaamisesta ja rahoittamisesta. Joensuun kaupungin ekosysteemisopimuksen painopistealueet ovat bio- ja kiertotalous sekä fotonikka. Joensuu on lisäksi kansallisessa vetovastuussa fotonikan innovaatioekosysteemin vahvistamisesta Suomessa. Ekosysteemisopimuksen perusteella toteutettaviin kehityshankkeisiin on varattu 0,2 milj. euroa/vuosi vuosille 2024–2025.

Elinvoimapalvelut tulosalue ostaa kaupungin yrityskehityspalvelut Business Joensuu Oy:ltä, joka tuottaa laaja-alaisesti yleisen edun mukaisia elinkeino- ja yrityspalveluita maakunnan alueella. Näitä palveluja ovat: toimivien yritysten liiketoiminnan kasvu- ja kehityspalvelut, uusien yritysten perustaminen ja kasvupalvelut, kansainvälistymis- ja vientipalvelut, Invest In- ja sijoittumispalvelut sekä internetin kautta 24/7 -käytettäviä verkkopalveluita, jotka auttavat yrityksen perustamisessa ja kehittämisessä, yritysten hakemisessa seudulta, toimitilojen löytämisessä sekä yritysten myynnissä ja ostamisessa. Lisäksi yhtiö tuottaa eri toimialojen kasvu- ja kilpailukykyohjelmia sekä erikseen sovitavia elinkeinotoimintaa ja sen toimintaympäristön kehitystä edistäviä projekteja. Joensuun kaupungin vuosikustannus sopimuksen mukaisista palveluista vuonna 2024 on enintään 27,55 euroa / asukas eli n. 2,1 milj. euroa. Joensuun kaupunki omistaa Business Joensuu Oy:stä 89,89 %.

Elinvoimapalvelut vastaa konsernistrategiaan liittyvän Yrityskaupunki Joensuu – ohjelman toimeenpanosta, seurannasta ja kehittämisestä. Yrityskaupunki Joensuu – ohjelman tavoitteiden edistämiseksi elinvoimapalvelut ylläpitää ja koordinoi mm. Joensuun Elinkeinoallianssin toimintaa sekä verkostoituu yritystoimijoiden ja kehitysyhtiön kanssa. Elinvoimapalvelut koordinoi tarpeen mukaan myös keskustavision edistämistä.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu		
Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntymisen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osaajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat. Yrityksiä palvelemme yrityskaupunkiohjelman palvelulupauksen mukaisesti – kokonaisvaltaisesti ja luvatussa määrääjassa.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Yrityskaupunki -ohjelman tavoite: Vastaus yrittäjän yhteydenottoon arkena 24 tunnin kuluessa, prosessi käynnistetään sekä hoidetaan asiakaskontaktin seuranta.	Kaupungin vuosittain toteut-tama asiakastyytyväisyyskysely (aloitustaso toukokuu 2023 7,5), tavoitetaso 8,0	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy
Yrityskaupunki -ohjelman tavoite: Business Joensuun yrityspalvelut toimivat ja ovat helposti saavutettavissa niin fyysisesti kuin digitaalisesti.	Business Joensuun asiakastyytyväisyyskysely, tavoitetaso: NPS vähintään 60	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy
Joensuun seudun alueen yritykset kasvavat ja kansainvälistyvät	Business Joensuun kasvuvalmennuksissa olleiden yritysten määrä 120 kpl/vuosi Uusia vientiyrityksiä Business Joensuun palveluista, tavoitetaso 10 kpl Uusia vientiavauksia nykyisillä vientiyrityksillä Business Joensuun palveluista 10 kpl Seuranta Joensuun kaupungin osalta edellä esitetystä mittareista tehdään erikseen.	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy
Pienten – ja keskisuurten yritysten kasvupalukkuuden vahva tukeminen Joensuun kaupungin palveluissa	Pilotoidaan asiakasvastaavallia, tavoitetaso 10 yritystä	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy
Joensuun seudulle syntyy uusia työpaikkoja	Uusien työpaikkojen määrä Business Joensuun palveluista 200kpl, joista Joensuuhun 100kpl	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy
Business Joensuun toimialueelle tulee uusia yrityksiä ja investointeja maakunnan ulkopuolelta	Toimialueelle tulleita investointeja, tavoitetaso 10 milj. euroa Toimialueelle tulleet uudet yritykset, tavoitetaso 65 kpl Toimialueelle tulleista yrityksistä uusia työpaikkoja, tavoitetaso 85 kpl Seuranta Joensuun kaupungin osalta edellä esitetystä mittareista tehdään erikseen.	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Ekosysteemisopimuksen kärkitoimialojen TKI-toiminnan kautta saatava vaikuttavuuden kasvu	Joensuuhun syntyy fotonikka -liiketoimintaan uusia yrityksiä, tavoitetaso 5 kpl (tulevat ja uudet käynnistyvät) Fotonikka -liiketoiminnan yrityksiin syntyy uusia työpaikkoja, tavoitetaso 20 kpl Joensuuhun sijoittuu tai tänne perustetaan vihreän/puhtaan siirtymän yrityksiä, tavoitetaso 5 kpl Vihreän/puhtaan siirtymän (ml. bio- ja kiertotalous) -liiketoiminnan yrityksiin syntyy uusia työpaikkoja, tavoitetaso 20 kpl	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy
Yrityskaupunki -ohjelman tavoite: Säännöllinen vuoropuhelu yritysten kanssa	Kaupungin ja elinkeinoelämän vuoropuhelun vuosikello on laadittu ja vuoropuhelu käynnistetty	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy
Metsäpääkaupunki -ohjelman tavoite: Metsäpääkaupungin tunnettuuden lisääminen sekä kaupunkikehittäminen Mehtimäen alueella sekä kaupungin metsissä	Innokaupunkihanke 2:n toimenpiteiden toteuttaminen. Tavoitetaso: toimenpiteet on toteutettu aikataulussa 6/2025.	Elinvoimapalvelut
Opiskelijakaupunki -ohjelman tavoite: Laaditaan kumppanuussopimus oppilaitosten kanssa	Sopimukset oppilaitosten kanssa on laadittu	Elinvoimapalvelut

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	74	0	0	0,0 %	0	0
Toimintamenot	-2 534	-2 370	-2 634	11,1 %	-2 718	-2 816
Toimintakate	-2 460	-2 370	-2 634	11,1 %	-2 718	-2 816

190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi

Vastuuhenkilö: hankintapäällikkö

Tulosalue sisältää seudullisesta hankintatoimesta aiheutuvat menot ja tulot. Pohjois-Karjalan hankintatoimi vastaa yhteistyötahojen tavaroiden ja palveluiden yhteishankinnoista. Hankintatoimi kilpailuttaa myös yhteistyötahojen erillishankintoja tarpeen vaatiessa ja resurssien niin salliessa. Hankintatoimi mahdollistaa yhteistyötahoilleen avoimen, sähköisen kilpailuttamisen myös pienhankinnoissa tarjoamalla sähköisen pienhankintapalvelun sekä opastusta pienhankintojen kilpailuttamiseen.

Yhteistoimintasopimuksen on hyväksynyt 13 kuntaa, 11 seurakuntaa ja 45 muuta tahoa, joiden tulee noudattaa hankintalakia.

Pohjois-Karjalan hankintatoimen tärkeimpiä tavoitteita on tuottaa yhteistyötahoilleen laadukkaita julkisten hankintojen palveluja. Tuotamme asiakkaillemme lisäarvoa. Tavoitteemme on helpottaa julkisten hankintojen tekemistä, ja huomioimme myös asiakkaiden hankintoja koskevia strategisia linjauksia. Näin ollen yhteistyötahojen omatoimisen kilpailuttamisen tarkoituksenmukaisuus vähenee.

Tavoitteemme on edistää kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja sekä edistää sosiaalisten kriteerien käyttöä julkisissa hankinnoissa (mm. työllistyminen julkisten hankintojen avulla).

Pohjois-Karjalan hankintatoimen palveluiden kysyntä on jatkanut kasvuaan, joka selittää talousarviossa tapahtuneen nousun vuodelle 2024. Hankintatoimen henkilömäärä on noussut, joka vaikuttaa sekä henkilöstökuluihin, että myös ict-kustannuksiin.

Hankintatoimen rahoitusmallina on ollut vuodesta 2012 ns. komissiomalli, jonka ansiosta hankintatoimen palvelujen käyttäjät eivät maksa kaupungille palveluista mitään, vaan hankintatoimi kattaa kustannuksensa tavaroiden ja palveluiden toimittajilta perittävillä komissiomaksuilla. Komissiomallin tavoitteena ei ole tuottaa voittoa vaan kattaa hankintatoimen kustannukset.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoitelinjaus:. Toteutamme hankintamme laadukkaasti, tehokkaasti, kestävästi ja innovatiivisesti. Alueellisia/paikallisia yrityksiä hyödynnetään entistä paremmin.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Osallistumme aktiivisesti Keino-akatemian Vähähiilisten hankintojen johtamisen kehittämisohjelmaan	Kaikki akatemian kehittämistehävät on suoritettu ja saavutettuja tuloksia on soveltuvin osin otettu käyttöön päivittäisessä toiminnassa	Hankintatoimi
Hyödynnämme aktiivisesti tietopyyntöjä ja markkinavuoropuhelua hankinnan laadukkaassa valmistelussa	14 % hankinnoista on käytetty tietopyyntöä ja/tai markkinavuoropuhelua	Hankintatoimi
Pilotoidaan hankintojen vaikuttavuuden mittaamista Joensuun kaupungin hankinnoissa	Joensuun kaupungin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on mitattu hankinnan vaikuttavuutta	Hankintatoimi

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	1 231	1 304	1 322	1,4 %	1 322	1 322
Toimintamenot	-1 186	-1 304	-1 322	1,4 %	-1 322	- 1 322
Toimintakate	45	0	0	0 %	-0	0

Kaupunginhallitus yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	13 020	6 405	8 010	25,0 %	7 456	6 030
Toimintamenot	-339 247	-36 369	-37 140	2,1 %	-47 999	-38 492
Toimintakate	-326 227	-29 964	-29 130	-2,8 %	-40 544	-32 462

Vuoden 2022 luvuissa mukana hyvinvointialueelle siirtyneet menot

7.1.4 Osallisuus- ja vetovoimalautakunta

Vastuuhenkilö: hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö, markkinointijohtaja

310 Osallisuus- ja vetovoimapalvelut

Vastuuhenkilö: hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö, markkinointijohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Osallisuus- ja vetovoimalautakunnan tehtävänä on vastata kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien sekä asukaslähtöisyyden edistämisestä, maaseudun kehittämisestä sekä kaupungin vetovoimaisuuden ylläpitämisestä ja kasvattamisesta. Näiden lisäksi lautakunta vastaa kaupungin palvelupisteistä, viestinnän ja markkinoinnin kehittämisestä sekä tapahtumien ja matkailun edistämisestä.

Osallisuutta, vaikuttamismahdollisuuksia sekä maaseudun kehittämistä ohjaavat Osallisuusohjelma sekä Maaseutuohjelma hyväksyttiin alkuvuodesta 2022. Osallisuusohjelman mukaan tavoitteenamme on olla osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Ohjelman kolmen kärjen mukaisesti luomme asukkaille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa, edistämme järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä viestimme avoimesti ja monikanavaisesti. Maaseutuohjelman mukaisena tavoitteenamme on osallistuva ja kehittyvä kaupunkimaaseutu. Huomioimme alueiden erilaisuuden, kehitämme Joensuuta kokonaisuutena monimuotoisesti ja mahdollistamme turvallisen arjen.

Vuoden 2024 aikana jatketaan osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia koskevien toimintamallien kehittämistä. Tavoitteena on tukea ja vahvistaa osallistavaa toimintakulttuuria kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa. Osallistuvaa budjetointia vakiinnutetaan osaksi kaupungin jatkuvaa toimintaa ja olemassa olevia palveluja. Asukasosallisuuden avustuskokonaisuus ja sen periaatteet tarkennetaan. Maaseutualueiden palvelupisteiden toimintaa kehitetään asukkaiden tarpeet huomioiden.

Joensuun vetovoimaa lisätään markkinointiviestinnän keinoin. Markkinointi ja viestintä tukevat kaupungin strategian ja sitä toimeenpanevien ohjelmien tavoitteiden toteuttamista. Keskeisenä painopisteenä on muuttajamarkkinointi ja kaupungin opiskelijamyönteisyyden lisääminen markkinointiviestinnän keinoin. Tämän lisäksi vetovoimaa lisätään kaupunkimatkailua ja tapahtumia edistämällä.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meaningin Joensuu		
Tavoitelinjaus: Edistämme Jokaisen Joensuuta. Vahvistamme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kehitämme osallistavaa budjetointia. Luomme monikulttuurisia kohtaamispaikkoja, joissa syntyy vuoropuhelua esimerkiksi kirjastojen yhteyteen. Rakennamme kokeilevaa toimintakulttuuria. Teemme vaikuttavaa ja monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Testaamme uusia digitaalisia vaihtoehtoja osallistua ja arvioimme niiden käytettävyyttä.	Uusia digitaalisia vaihtoehtoja on kokeiltu ja käyttäjäkokemuksia on kartoitettu.	Osallisuus- ja veto-voimapaalvelut
Selvitämme keinoja monipaikkaisten asukkaiden tavoittamiseksi ja kokeilemme niitä.	Keinoja on löydetty ja ensimmäiset kokeilut tehty.	Osallisuus- ja veto-voimapaalvelut
Toteutamme osallistuvan budjetoinnin Joensuun mallia ja arvioimme sen toimivuutta. Lisäksi selvitämme joukkorahoitusmalleja ja arvioimme niiden soveltuvuutta Joensuussa.	Kutsumme asukkaat ja käyttäjät suunnittelemaan kanssamme vähintään 20 osallistuvan budjetoinnin kohdetta. Joukkorahoitusmalleja selvitetty.	Osallisuus- ja veto-voimapaalvelut
Kartoitamme kaupungin tilojen käyttömahdollisuuksia järjestöjen käyttöön.	Tilojen käyttömahdollisuuksien kartoitus on tehty.	Osallisuus- ja veto-voimapaalvelut
Tiivistämme yhteistyötä alueellisen osallisuuden edistämiseksi kaupunkirakennepalvelujen kanssa.	Nykyiset käytännöt selvitetty, uusia tapoja benchmarkattu ja kokeiltu.	Osallisuus- ja veto-voimapaalvelut
Selvitämme liikkuvien palveluiden käyttöönottoa.	Nykyiset käytännöt selvitetty, uusia tapoja benchmarkattu.	Osallisuus- ja veto-voimapaalvelut
Uudistamme joensuu.fi -verkkopalvelun	Palvelun tekninen alusta ja palvelutuottaja on valittu. Palvelun uudistamisesta on laadittu suunnitelma ja toteutus on käynnistetty. On laadittu ohjeet selkeämpään kieleen sekä saavutettavuuteen. Verkkosivun sisällöntuottajia on koulutettu selkokieliyydestä ja saavutettavuudesta.	Viestintä- ja tapahtumapaalvelut
Uudistamme kaupungin viestintästrategian ja viestinnän keskeiset ohjeet	Viestintästrategia päätetty kaupunginhallituksessa.	Viestintä- ja tapahtumapaalvelut

Tavoitelinjaus: Mahdollistamme matkailun kasvuloikan panostamalla saavutettaviin ja digitaalisesti myytävissä oleviin tapahtumiin, kulttuuriin sekä urheiluun. Nämä vetovoimatekijät yhdistettynä kestävästi kehittyviin luontokohteisiin ja ohjelmapalveluihin hyödyttävät alueemme matkailuliiketoimintaa ja investointeja.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Maakunnan ja Joensuun matkailun yhteistyöverkoston toiminnan uusi alku.	Alueellisen matkailuyhtiön Visit-Karelia Oy:n muutoksien jälkeen alueelle käynnistetään uusi yhteistyö matkailutoimijoiden kesken. Kansainvälisen ja valtakunnallisen matkailumarkkinoinnin toteuttamisen tapa selkiytyy. Business Joensuun, kaupungin ja maakunnan matkailua edistävän yksikön roolit sekä vastuut ovat selkiytyneet.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut
Joensuun matkailutalvi on huomattu laajalti eri puolilla Suomea ja Joensuu on nostanut selkeästi profiiliaan talvimatkailukohteena	Talviliikkumisen mahdollisuuksia Joensuussa tuodaan esille kaupunkilaisille ja matkailijoille Laulurinteen Lumipuiston avulla, joka tavoittelee 20 000 kävijää talvilomaviikkojen aikana. Talvimatkailusesonkia aktivoidaan etsimällä ja kehittämällä kolme (3) talvitapahtumaa Kauppatorille. Talvitapahtumat lisäävät Joensuun talvikaupungin näkyvyyttä ja tuovat asiakkaita kaupunkikeskustaan.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut
Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun tunnettuutta tapahtumakaupunkina yhdessä suur tapahtumakumppaneiden kanssa. Etsimme Joensuuhun uusia valtakunnallisia suur tapahtumia. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Karjalaisuus näkyy vahvasti. Vieraanvaraisuutemme on voimavara.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Kaupunki etsii joustavia toimintamalleja kaupungin koulutilojen hyödyntämiseen suur tapahtumissa	12 koulusta laadittu tilapäisen käyttöön liittyvät suunnitelmat ja julkaistu tiedot kaupungin verkkosivuilla.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut
Joensuuhun löydetään uusia suur tapahtumia, kokouksia ja kongresseja.	Kolmen (3) valtakunnallisen suur tapahtuman tai tapahtuman saaminen Joensuun seudulle.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu		
Tavoitelinjaus: Asukaslukumme kasvaa, investoimme elinvoimaan ja pidämme Joensuun kasvukaupunkien joukossa etenemällä kohti 80 000 asukkaan kaupunkia 2025 mennessä, ja Suomen 10. suurimman kaupungin asemaa vuoteen 2030 mennessä. Olemme vahvasti muuttovoitokaupunki ja avoimia kuntarakennepöytäkustelulle. Vahvistamme markkinointia.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Vahvistamme Joensuun vetovoimaa markkinointiviestinnän keinoin	Jatkamme muuttajamarkkinointia ja toteutamme vähintään kaksi (2) kampanjaa valituille kohderyhmille. Vahvistamme yrityskaupunki Joensuun ja painopisteenä olevien toimialojen markkinointiviestintää kahdella (2) uudella toimenpiteellä.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu		
Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Vahvistamme opiskelijakaupunki Joensuun vetovoimaa markkinointiviestinnän keinoin	Toteutamme opiskelijamarkkinoinnin toimenpiteitä opiskelijakaupunki Joensuun ohjausryhmän tukemana. Jalkaudumme vähintään kolmeen (3) opiskelijatapahtumaan.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut Osallisuus- ja veto-voimapalvelut

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	218	200	166	-17,0 %	171	177
Toimintamenot	-2 390	-2 811	-2 738	-2,6 %	-2 763	-2 862
Toimintakate	-2 172	-2 611	-2 572	-1,5 %	-2 591	-2 685

7.1.5 Hyvinvoinnin toimiala

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille varhaiskasvatus-, koulutus- ja nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut. Hyvinvointipalvelut koordinoivat myös ehkäisevää päihdetyötä, hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laatimista, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimista sekä Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutumista. Hyvinvointipalvelut tekevät kiinteää yhteistyötä mm. hyvinvointialueen, oppilaitosten sekä alueella toimivien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa.

Vuotta 2024 määrittää talouden raamien tiukentuminen, joka näkyy hyvinvointipalveluissa sopeutustoimina palveluissa sekä vuosien 2025–2026 talouden reunaehtoihin sopivien toimenpiteiden valmisteluna.

Hyvinvointialueet ovat toimineet vuoden 2023 alusta ja hyvinvointipalveluiden osalta yhteistyökanteet ovat hyvät ja toimivat. Vammaispalvelulain lykkääntyminen näkyy toimialalla vuonna 2024 erityisesti kehitysvammaisten lasten iltapäivähoidon järjestelyinä.

Kaupungin hallinnon muutto Torikadulle aiheuttaa pieniä muutoksia organisoitumiseen ja tästä aiheutuu toimialueiden välisiä henkilösiirtoja, mutta näillä ei ole kustannusvaikutusta kaupungin tasolla.

Koulutuspalveluissa arvioidaan vuonna 2024 olevan oppilaita lähes saman verran kuin vuonna 2023. Syntyvyyden lasku alkaa näkyä alakoululaisten määrässä vähenemisenä, mutta yläkouulaisten määrä kasvaa vielä hieman. Oppilasmäärää kasvattaa tällä hetkellä käytännössä maahanmuutto. Vuoden 2024 talousarvioon on tehty panostuksia mm. valmistavaan opetukseen, S2-kielen opetukseen, kehitysvammaisten lasten pienryhmäopetukseen sekä tuva-toimintaan.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on hyvin korkea. Joensuussa syntyvien lasten määrä näyttäisi jäävän alle 500 lapseen, mutta syntyvyyden lasku näkyy varhaiskasvatuspalveluissa vasta loivana laskuna lapsimäärissä. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu päättyi 2023 ja kokeilun tulosten arviointi on käynnissä. Elokuussa 2024 aloittaa Joensuussa Norlandia-päiväkodit yhdellä 5-osastoisella päiväkodilla yksityisen varhaiskasvatustoiminnan Aallontiellä. Ollilan päiväkotia lopettaa toiminnan viimeistään 30.6.2025.

Harrastamisen Suomen mallia toteutetaan hyvinvointipalveluissa vuonna 2024 hieman vuotta 2023 laajemmin. Myös Lapsiystävällinen kunta –mallissa alkaa toinen toimintakausi vuoden 2024 alusta ja tavoitteita kaudelle tarkistetaan suhteessa ensimmäisen kauden toteumaan ja kokemuksiin. Hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ovat toimialan yhteisiä.

Kulttuuripalveluissa vuonna 2024 alkaa molempien museoiden peruskorjausprosessit. Kaupungintalon peruskorjaus Pohjois-Karjalan museoksi alkaa alkuvuodesta 2024 ja Taidemuseon peruskorjauksen valmistuminen alkaa syksyllä 2024. Liikuntapalveluissa Mehtimäen jääurheilukeskuksen laajennus ja peruskorjaus näkyy toiminnassa vuonna 2024 ja Mehtimäellä alkaa testausasemahanke.

46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Kasvatus- ja koulutuslautakunta käsittää varhaiskasvatuspalvelut, koulutus- ja nuorisopalvelut, sekä hyvinvoinnin toimialan hallintopalvelut.

Koulutus- ja nuorisopalveluiden ja varhaiskasvatuspalvelujen osalta 2024 tilojen osalta prosessissa ovat Enon uusi koulu, joka valmistuu lukuvuoden 2024–2025 alkuun mennessä, Hammaslahden koulu, jossa toimii alakoulu, nuorisopalvelut, kirjasto sekä kaupungin palvelupiste. Lisäksi Reijolan koulun ja päiväkodin hankesuunnittelut ovat käynnissä. Nuorisopalveluiden osalta Sirkkalan liikkeskeskuksen toimintamallin vakiinnuttaminen on keskeinen vuoden 2024 prosessi. Rantakylässä Bobo toimii jälleen vanhoissa tiloissa, jotka on remontoitu. Tuupovaarassa nuorisopalvelut järjestävät toimintaansa uudelleen tilajärjestelyin.

Varhaiskasvatuksessa avoin varhaiskasvatus päättyy vuoden 2024 aikana.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu		
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2024 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalueet

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, koulutuksen ja opiskelun Joensuu		
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme turvallisen kasvun polun. Lapset, nuoret ja perheet saavat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan. Olemme lapsi- ja perheystävällinen kaupunki. Lasten ja nuorten etu huomioidaan kaikessa päätöksenteossa.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Unicef:n Lapsiystävällinen kunta –malliin tehdään uusi toimintasuunnitelma vuosille 2024–2026	Toimintasuunnitelma on tehty ja hyväksytty	Koko kaupungin hallinto, koordinointi konsernipalvelut
Koulutuspalvelujen toimintakulttuuri tukee elinikäisen oppimisen valmiuksia (halu oppia, yritteliäisyys, kansainvälisyys ja kyky käyttää teknologiaa) sekä yhdenvertaisuutta	Sijoittumistiedot: 100 % peruskoulun päättävistä sijoittuu syksyllä 2024 jatko-opintoihin	Koulutus- ja nuorisopalvelut (koulutus- ja nuorisajohtaja, koordinoiva opinto-ohjaaja ja OPO-tiimi)

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Koulutuspalvelujen toimintakulttuuri tukee elinikäisen oppimisen valmiuksia (halu oppia, yritteliäisyys, kansainvälisyys ja kyky käyttää teknologiaa) sekä yhdenvertaisuutta	Jokainen koulutuspalvelujen esihenkilö on kirjannut päivitetyn version omasta johtamisen käyttöteoriastaan, jolla tukee koulutuspalvelujen arvojen toteutumista ja sen myötä yhteisen toimintakulttuurin kehittymistä	Koulutus ja nuorisopalvelut (koulutus- ja nuorisajohtaja ja koulutus- ja nuorisopalvelujen esihenkilöt)
	Jokainen koulu on kehittänyt ainakin yhden teknologiaavusteisen oppimisinnovaation	Koulutus ja nuorisopalvelut (rehtori ja Mediakeskus)
	Kaikki koulut ovat aloittaneet suunnitelmansa mukaisen yritteliäisyyskasvatuksen	Koulutus ja nuorisopalvelut (Y-tiimi ja rehtorit)
	Jokainen koulu on kehittänyt vähintään yhden osallistavan menetelmän tai toimintamallin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi	Koulutus ja nuorisopalvelut (globaalikasvatustiimi ja rehtorit)
Tuettu leikki päiväkodeissa	Tuettua leikkiä on vahvistettu varhaiskasvatuksen suunnitelmissa	Varhaiskasvatus
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste säilyy	Osallistumisaste yli 80 %	Varhaiskasvatus
Huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatukseen pysyy hyvällä tasolla	Tyytyväisyys 4,4 tai yli kaupungin omissa päiväkodeissa (asteikko 1–5)	Varhaiskasvatus
Tavoitelinjaus: Edistämme monipuolisia harrastusmahdollisuuksia sekä vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Kehitämme ja lisäämme nuorten vapaa-ajanviettopaikkoja. Edistämme arkiliikuntamahdollisuuksia.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Harrastamisen Suomen mallin mukaisen toiminta vakiintuu	Suomen mallin mukaista harrastustoimintaa on jokaisessa Joensuun peruskoulussa	Koulutus- ja nuorisopalvelut, liikunta- ja kulttuuripalvelut
Tavoitelinjaus: Kasvatuksemme ja koulutuksemme on laadukasta ja osaamisemme on kansallisesti arvostettua. Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu kouluissa ja päiväkodeissa.	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitetty jokaisessa koulussa ja päiväkodissa.	Koulutus- ja nuorisopalvelut sekä varhaiskasvatuspalvelut

Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Oppilaitosyhteistyö tiivistyy	Opiskelijayhteistyöryhmä kokoontuu 2 kertaa	Koulutus- ja nuorisopalvelut
Strateginen painopiste: Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu		
Tavoitelinjaus: Edistämme henkilöstön työssä kehittymistä, osaamista ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja uralla. Tarjoamme laadukkaita työterveyspalveluita.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024
Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolojen vähentäminen	Sairauspoissaolojen määrä vähenee 10 % vuoden 2023 tasosta	Varhaiskasvatuksen johto, henkilöstöpalvelut

400 Hyvinvointipalveluiden hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: talouspäällikkö

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Hyvinvointipalveluiden hallintopalvelut vastaa hallinnon prosesseista toimialalla. Lisäksi se osallistuu hyvinvoinnin toimialan tilojen suunnittelu- ja rakentamisprosesseihin. Hallintopalveluissa sijaitsevat myös hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimien ja suunnitelmien koordinaatio, hyvo-tiimi, sekä hyvinvoinnin toimialan palveluita koskevat vahtimestaripalvelut. Taloustiimi ja osa hyvo-tiimistä siirtyy konsernipalvelujen talouspalveluihin vuoden 2024 alussa.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos %
Toimintatulot	1 024 141	918 000	729 000	-20,6 %
Toimintamenot	-2 051 339	-1 797 000	-1 485 000	-17,4 %
Toimintakate	-1 027 198	-879 000	-756 000	-14,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	37	32	21	-34,4 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	1 024	918	729	-20,6 %	752	779
Toimintamenot	-2 051	-1 797	-1 485	-17,4 %	-1 533	-1 588
Toimintakate	-1 027	-879	-756	-14,0 %	-780	-808

420 Koulutus- ja nuorisopalvelut

Vastuuhenkilö: koulutus- ja nuorisajohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen esiopetus, perusopetus ja lukiokoulutus. Tulosalueeseen sisältyy myös oppimisen tuki ja osin varhaiskasvatuksen tuki (mm. erityisopetus, koulunkäynninohjaajat, hyvinvointiohjaajat, (lumiukkotoiminta, oppilas- ja opiskeluhuollon koordinaatio ja Icehearts-toiminta), nuorisotyö (alueellinen ja keskitetty nuorisotyö, nuorisovaltuusto, järjestöavustukset), sekä oppilaitosyhteistyö, koulutusvienti, perhekeskustyö (lasten ja perheiden palveluintegraatio hyvinvointialueen ja kaupungin kesken) sekä toimialan hanketoiminnan koordinaatio.

Vuonna 2024 koulutus- ja nuorisopalveluiden toiminnan keskiössä on budjetoinnin kehittäminen sekä toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen.

Esi- ja peruskoululaisten määrän kaupungin kouluissa ennakoidaan syksyllä 2024 olevan 60 oppilasta vähemmän kuin syksyllä 2023. Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen oppilaita siirtyy mukaan pitkin lukuvuotta, kokonaisiksi opiskeluvuosiksi muutettuna arvio on 55 oppilasta.

Perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilasmäärän ennakoidaan pysyvän edelleen suurena. Vuoden 2023 talousarvioon verrattuna kasvu on 78 %, 873 läsnäolokuukaudesta 1550 kuukauden arvioon vuonna 2024. Vuoden 2023 ennakoituun toteumaan verrattuna luku on hieman pienempi, koska Ukrainan sodan ja vastaanottokeskusten perustamisvaiheessa tulijamäärän arvellaan olleen vuoden 2022 syksyllä ja vuoden 2023 keväänä vielä vuotta 2024 korkeammalla tasolla. Jatkunut sotatilanne, muut kriisit maailmalla ja yliopiston sekä Riverian kansainvälisten opiskelijoiden määrä kasvattavat myös valmistavan opetuksen oppilasmääriä kuitenkin edelleen aiempaan keskiarvomäärään verrattuna. Syksyn 2024 osalta oppilasmäärä on arvioitu maltillisesti, joten toteuma voi olla paljon ennakoitua suurempi. Vuoden 2022 toteumaan perustuvaan vuoden 2024 valtionosuusrahoitukseen haettiin rahoitusmuutosta arvioidun merkittävän suoritelmäärän kasvun perusteella.

Aikuisten perusopetuksen oppilas- ja suoritelmäärän ennakoidaan kasvavan vuoden 2023 talousarvion määristä 29 % (1030 suoritteesta 1330 suoritteeseen). Määrää lisää koulutaustaa vailla olleiden nuorten siirtyminen perusopetuksesta aikuisten perusopetukseen vuonna 2023 ja 2024 sekä myös vailla koulutaustaa tulleiden aikuisten määrän kasvu.

Nuorten ja aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijoiden määrän ennakoidaan olevan vuoden 2023 tasolla, mutta perusopetuksen ja lukiokoulutuksen nivelvaiheen koulutuksen oppilasmäärän ennakoidaan kasvavan oppivelvollisuuden laajennuksen myötä myös vuonna 2024 tai vähintään säilyvän lukuvuoden 2023–2024 tasolla. Nivelvaiheen koulutuksen tarpeen kasvuun vastataan perustamalla uusi ryhmä tutkintoon valmistaan koulutukseen. Syksyllä 2022 oli 34 nivelvaiheen opiskelijaa ja syksyn 2023 tilastopäivänä oli 54 opiskelijaa vastaavassa tutkintoon valmentavassa koulutuksessa (TUVA).

Perusasteella ja lukiokoulutuksessa jatketaan oppivelvollisuuden laajennuksen vaiheittaista toimenpanoa. Tämä tarkoittaa materiaalikustannusten nousua sekä ohjauksen tehostamista. Vuoden 2024 aikana oppivelvollisuuden laajentuminen on saatettu täysimääräisenä voimaan.

Reijolan koulun hankesuunnitelma alkaa vuoden 2024 alussa.

Vaikeasti kehitysvammaisten oppilaiden määrä sekä kuulovammaisten oppilaiden tulkkauspalveluiden sekä oman äidinkielen opetuksen tarve palveluissa kasvaa edelleen. Kasvaneen palvelutarpeen kustannusten nousua pyritään tasoittamaan tuottamalla viittomakielentulkausta kaupungin omana palveluna ostopalveluiden lisäksi.

Painopisteenä on myös lasten ja perheiden palveluiden integraation edistäminen edelleen hyvinvointialueen ja kaupungin kesken.

Vammaispalvelulain perusteella Siun sotelle liikkeenluovutuksella toteutettu kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoito on muutoksessa. Em. lain hyväksyminen on siirtynyt edelleen 1.1.2025 saakka. Tämänhetkisen tiedon valossa kaupunki jatkaa tämän palvelun tuottamista hyvinvointialueen ja kaupungin välisellä sopimuksella vielä vuoden 2024 ajan, kuten tähänkin saakka. Nykyinen sopimus päättyy vuoden 2023 loppuun.

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa toteutetaan monitoimijaisesti. Vuonna 2024 jatketaan Pakkamallin toteuttamista yhdessä hyvinvointialueen ja maakunnan muiden kuntien kanssa. Unicefin lapsiystävällinen kunta -prosessi on edennyt vuoden 2023 aikana hyväksytyin toimenpidesuunnitelman mukaisesti ja vuonna 2024 käynnistetään työskentelyn toinen kaksivuotinen toimintakausi.

Enossa nuorisotilan toiminta siirtyy uudelle alakoululle syyskauden alusta. Hammaslahden nuorisotilan valmistuminen alakoulun yhteyteen etenee suunnitelman mukaisesti.

Nuorisopalveluille laaditaan nuorisotyön perussuunnitelma vuoden 2024 aikana. Suunnitelma kuvaa nuorisotyön perustehtävän ja valitut työmuodot.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos %
Koulutuspalvelujen yhteiset palvelut				
Toimintatulot	788 525	800 000	1 036 000	29,5 %
Toimintamenot	-7 882 565	-9 780 500	-11 455 000	17,1 %
Toimintakate	-7 094 040	-8 980 500	-10 419 000	16,0 %
Kasvun ja oppimisen tuki				
Toimintatulot	516 057	363 000	363 000	0,0 %
Toimintamenot	-12 232 985	-13 848 500	-13 246 000	-4,4 %
Toimintakate	-11 716 929	-13 485 500	-12 883 000	-4,5 %
Kehittämisen keskitetyt				
Toimintatulot	15 233	8 000	0	-100,0 %
Toimintamenot	-548 481	-1 070 500	-44 000	-95,9 %
Toimintakate	-533 248	-1 062 500	-44 000	-95,9 %

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos %
Kehittämishankkeet				
Toimintatulot	3 727 754	4 203 100	4 319 000	2,8 %
Toimintamenot	-3 728 600	-4 203 100	-4 319 000	2,8 %
Toimintakate	-845	0	0	
Aamu- ja iltapäivätoiminta				
Lasten määrä	468	467	467	0,0 %
€/lapsi	-1 079	-1 369	-1 333	-2,6 %
Toimintatulot	77 793	245 400	245 400	0,0 %
Toimintamenot	-582 641	-884 900	-868 000	-1,9 %
Toimintakate	-504 848	-639 500	-622 600	-2,6 %
Perusopetus (sis. Esiopetuksen peruskouluissa)				
Esiopetus, omat koulut*	79	65	60	-7,7 %
Oppilaat, omat koulut yleisopetus 1-9lk	5 391	5 429	5 369	-1,1 %
Oppilaat, valmistava opetus	129	202	208	3,0 %
Oppilaat, muut joensuulaiset koulut	1 299	1 300	1 300	0,0 %
€/oppilas, sis. Esiopetuksen	-7 675	-8 393	-8 801	4,9 %
Toimintatulot	883 695	765 000	812 000	6,1 %
Toimintamenot	-52 836 786	-57 240 500	-59 504 000	4,0 %
Toimintakate	-51 953 091	-56 475 500	-58 692 000	3,9 %
Lukio				
Nuorten lukiokoulutus	*	1 269	1 329	4,7 %
Aikuisten lukiokoulutus	*	131	140	6,9 %
Aikuisten perusopetus	*	40	43	7,5 %
Tutkintokoulutukseen valmentava	*	30	40	33,3 %
Opiskelijat	1 392	1 470	1 552	5,6 %
€/opiskelija	-7 042	-7 154	-7 074	-1,1 %
Toimintatulot	144 451	100 000	100 000	0,0 %
Toimintamenot	-9 947 393	-10 617 000	-11 079 000	4,4 %
Toimintakate	-9 802 942	-10 517 000	-10 979 000	4,4 %
Nuorisopalvelut				
Toimintatulot	206 911	200 000	192 600	-3,7 %
Toimintamenot	-1 817 013	-1 891 000	-2 077 000	9,8 %
Toimintakate	-1 610 102	-1 691 000	-1 884 400	11,4 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	847	889	908	2,1 %
Toimintatulot	6 360 419	6 684 500	7 068 000	5,7 %
Toimintamenot	-89 576 464	-99 536 000	-102 592 000	3,1 %
Toimintakate	-83 216 045	-92 851 500	-95 524 000	2,9 %

*Raportoitu yhteismääränä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	6 354	6 685	7 068	5,7 %	7 294	7 557
Toimintamenot	-89 576	-99 536	-102 592	3,1 %	-105 717	-109 523
Toimintakate	-83 216	-92 852	-95 524	2,9 %	-98 423	-101 966

440 Varhaiskasvatuspalvelut

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus on kasvatusta ja koulutusjärjestelmämme perusta ja se kattaa ikävuodet 0–6 eli lapsen elämän ensi vuodet. Nämä ensi vuodet antavat pohjan sekä lapsen koulupolulle, että koko elämänpolulle. Varhaiskasvatus tukee sekä täydentää kotien kasvatustehtävää ja mahdollistaa huoltajien osallistumisen työelämään. Se, osallistuuko lapsi varhaiskasvatukseen ja millaiseen toimintamuotoon, on huoltajien päätettävä asia.

Varhaiskasvatusta järjestetään kaupungin päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäiväkodeissa, avoimen varhaiskasvatuksen ryhmissä (31.7.2024 asti) ja yksityisissä päiväkodeissa. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiaasta lasta hoidetaan kotona.

Varhaiskasvatuspalveluiden lapsimäärissä tapahtuu vähenemistä vuoteen 2023 verrattuna. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten kokonaismäärän ennustetaan vähenevän 80 lapsella vuonna 2024 verrattuna vuoteen 2023. Tämä muutos selittyy syntyvyyden laskulla. Varhaiskasvatuksen tulot pienenevät johtuen varhaiskasvatuksen asiakasmaksumuutoksista, mikä vaikuttaa samalla siten, että yksityisen varhaiskasvatuksen menot lisääntyvät eli kaupungin palvelusetelikustannukset kasvavat (johtuu lisäksi tuen kertoimista). Noin 70 % varhaiskasvatuksen asiakkaista ei maksa tällä hetkellä enää varhaiskasvatusmaksuja. Varhaiskasvatuksen sopeutustoimenpiteenä avoin varhaiskasvatus loppuu kokonaan 31.7.2024. Iltahoito päättyy Huvikummun päiväkodissa 1.8.2024 alkaen. Muita sopeutustoimenpiteitä 2024 on muun muassa yhden perhepäivähoidon esihenkilön, yhden päiväkodinjohtajan ja kahden perhetyöntekijän vähentäminen. Varhaiskasvatuksen avustajien määrässä tapahtuu myös muutos vuonna 2024, sillä kyseiselle vuodelle OKM:n myöntämää Tasa-arvorahaa tuli vain 387 000 euroa eli 1 125 000 euroa vähemmän kuin vuodelle 2023. Tällä Tasa-arvorahalla on palkattu aikaisemmin kaksi perheohjaajaa, kuusi lumikkia/lumiukkoa ja noin 60 varhaiskasvatuksen avustajaa eli yhteensä noin 70 varhaiskasvatuksen työntekijää. Vuonna 2024 tasa-arvorahalla on mahdollista palkata vain 12 varhaiskasvatuksen työntekijää.

Varhaiskasvatustalouteen tehtiin muutoksia 1.8.2022 alkaen ja lakiin lisättiin luku 3 a Oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen. Lakiin lisätty 35 § eli Päiväkodin henkilöstön mitoitus velvoittaa varhaiskasvatuksen järjestäjää huomioimaan tuen tarpeessa olevan lapsen ryhmässä, joko pienentämällä ryhmän lapsimäärää tai palkkaamalla ryhmään lisäkasvatusvastuullisen tai varhaiskasvatuksen avustajan. Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa lähes kaikki varhaiskasvatuspaikat ovat käytössä ja palveluissa on yli 400 tukea tarvitsevaa lasta. Tämä tarkoittaa käytännössä lisähenkilöstön palkkaamista ja siten myös palkkakustannusten nousua. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa päätetyt tuen kertoimet (1,5 ja 2,0) ovat lisänneet tuen lasten määriä yksityisissä päiväkodeissa ja siten myös yksityisen varhaiskasvatuksen kustannuksia. Lisäksi perhevapaaudistus vaikutti varhaiskasvatukseen siten, että alle 1-vuotiaiden lasten määrä on lisääntynyt pienten ryhmässä merkittävästi (alle 3-vuotiaiden ryhmät). Tämä muutos haastaa ryhmän henkilöstömäärää siten, että pienten ryhmiin tarvitaan lisäkasvatusvastuullisia.

Norlandia Päiväkodit avaavat yksityisen 5-ryhmäisen päiväkodin Aallontielle 1.8.2024. Ollilan päiväkotia lopettaa toimintansa viimeistään 30.6.2025. Päiväkotia Pääsky jatkaa toimintaansa kaupungin päiväkotina 30.6.2025 saakka.

Varhaiskasvatuksen osallistumisastetavoite vuodelle 2024 on 80 % ja päiväkotien täyttöastetavoite on 100 %.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos %
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	147 133	150 000	150 000	0,0 %
Toimintamenot	-2 593 872	-2 392 600	-3 227 400	34,9 %
Toimintakate	-2 446 739	-2 242 600	-3 077 400	37,2 %
Avoin varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	51	32	12	-62,5 %
€/lapsi	-3 749	-4 444	-4 967	11,8 %
Toimintatulot	13 599	15 000	8 000	-46,7 %
Toimintamenot	-204 783	-157 200	-67 600	-57,0 %
Toimintakate	-191 184	-142 200	-59 600	-58,1 %
Perhepäivähoito				
Lapsia hoidossa	267	260	255	-1,9 %
€/lapsi	-9 632	-10 553	-10 306	-2,3 %
Toimintatulot	310 163	183 000	158 000	-13,7 %
Toimintamenot	-2 881 981	-2 926 900	-2 786 000	-4,8 %
Toimintakate	-2 571 818	-2 743 900	-2 628 000	-4,2 %
Päiväkodit				
Lapsia hoidossa	2 083	2 207	2 100	-4,8 %
€/lapsi	-13 479	-14 109	-15 329	8,6 %
Toimintatulot	1 819 585	1 289 300	1 189 000	-7,8 %
Toimintamenot	-29 896 945	-32 427 600	-33 380 000	2,9 %
Toimintakate	-28 077 360	-31 138 300	-32 191 000	3,4 %
Kotihoidontuki				
Lapsia hoidossa	702	680	674	-0,9 %
Toimintatulot	0	0	0	
Toimintamenot	-2 286 104	-2 291 000	-2 291 000	0,0 %
Toimintakate	-2 286 104	-2 291 000	-2 291 000	0,0 %
Yksityinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	788	762	810	6,3 %
€/lapsi	-8 845	-9 858	-9 749	-1,1 %
Toimintatulot	2 260	3 000	3 000	0,0 %
Toimintamenot	-6 972 249	-7 515 000	-7 900 000	5,1 %
Toimintakate	-6 969 989	-7 512 000	-7 897 000	5,1 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	590	600	605	0,8 %
Toimintatulot	2 292 741	1 640 300	1 508 000	-8,1 %
Toimintamenot	-44 835 933	-47 710 300	-49 652 000	4,1 %
Toimintakate	-42 543 193	-46 070 000	-48 144 000	4,5 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	2 293	1 640	1 508	-8,1 %	1 556	1 612
Toimintamenot	-44 836	-47 710	-49 652	4,1 %	-51 064	-52 903
Toimintakate	-42 543	-46 070	-48 144	4,5 %	-49 508	-51 290

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	9 549	9 243	9 305	0,7 %	9 603	9 948
Toimintamenot	-136 212	-149 043	-153 729	3,1 %	-158 314	-164 013
Toimintakate	-126 657	-139 801	-144 424	3,3 %	-148 711	-154 065

47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat kulttuuripalvelut (kirjasto, museot, orkesteri, yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuuri), konservatorio ja kansalaisopisto sekä liikuntapalvelut. Palveluilla tuetaan ja edistetään eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointia.

Vuoden 2024 talouden ja toiminnan suunnittelussa vahvistetaan kompaktia kulttuuripalveluiden kokonaisuutta. Palveluiden kehittämisellä ja buustaamisella yhtenäisesti kulttuuripalveluiden kaikissa yksiköissä ovat saavutettavuuden, vaikuttavuuden sekä myös elinvoiman näkökulmasta merkittävä rooli. Museopalveluiden kehittämissuunnitelmien liittyminen arvokohteisiin ja uuteen kokoluomakeskukseen toimivat kulttuuripalveluiden kärkenä ensi vuoden toiminnassa.

Liikunnan keskeisin toimitiloihin liittyvä hanke on Mehtimäen jääurheilukeskuksen laajennus ja peruskorjaus, joka parantaa huomattavasti tilojen käyttömukavuutta sekä lisää tilojen turvallisuutta ja nykyaikaisen tekniikan hyödyntämistä tiloissa.

Tehdään kokonaiselvitys siitä, kuinka kaupungin toimesta voidaan parantaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä kulttuuri- ja liikuntapalveluilla huomioiden esim. palvelujen asiakasmaksut.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Strateginen painopiste: Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu		
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvykkyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2024 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalueet

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, koulutuksen ja opiskelun Joensuu		
Tavoitelinjaus: Edistämme monipuolisia harrastusmahdollisuuksia sekä vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Kehitämme ja lisäämme nuorten vapaa-ajanviettopaikkoja. Edistämme arkiliikuntamahdollisuuksia.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Harrastamisen Suomen mallin mukainen toiminta vakiintuu	Suomen mallin mukaista harrastustoimintaa on jokaisessa Joensuun peruskoulussa	Koulutus- ja nuorisopalvelut, liikunta- ja kulttuuripalvelut

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu		
Tavoitelinjaus: Edistämme Jokaisen Joensuuta. Vahvistamme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kehitämme osallistavaa budjetointia. Luomme monikulttuurisia kohtaamispaikkoja, joissa syntyy vuoropuhelua esimerkiksi kirjastojen yhteyteen. Rakennamme kokeilevaa toimintakulttuuria. Teemme vaikuttavaa ja monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Lisätä yhdistysten tietoisuutta kaupungin liikunnan olosuhteista, palveluista ja koordinoinnista	Liikuntaan aktivoivan toimintamallin luominen liikuntapalvelujen ja yhdistysten välille	Liikuntapalvelut
Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun tunnettuutta tapahtumakaupunkina yhdessä suurtapahtumakumppaneiden kanssa. Etsimme Joensuuhun uusia valtakunnallisia suurtapahtumia. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Karjalaisuus näkyy vahvasti. Vieraanvaraisuutemme on voimavara.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Kulttuurin unelmavuoden vuoden 2023 käytänteiden ja mahdollisuuksien jatkohyödyntäminen	Viisi kulttuuritapahtumaa kulttuurin perustuksen lisäksi	Kulttuuripalvelut
Tavoitelinjaus: Kulttuuri kuuluu kaikille tuottaen hyvinvointia ja elinvoimaa. Kulttuuri ja luovuus nähdään henkisenä voimavarana, joka lisää ihmisten vuorovaikutusta ja osallisuutta, vahvistaa kaupunkimme ainutlaatuisuutta, sekä tukee yrittäjyyttä, työllisyyttä ja kotoutumista.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Kulttuurista hyvinvointia	Tapahtumien lukumäärä 5 % enemmän peruspalveluissa	Kulttuuripalvelut
	Kulttuuripalvelujen kuntalaiskyselyn tulokset analysoitu ja suunniteltu toimenpiteet tulosten pohjalta	Kulttuuripalvelut
	Kulttuurin TEA-viisarin tavoitetaso yli kuntakeskiarvon (noin 80)	Kulttuuripalvelut
Kulttuurista elinvoimaa	Kulttuuripalveluiden kumppanuussopimukset mahdollistavat yhdistyksille jatkuvuutta sekä toiminnan kehittämistä.	Kulttuuripalvelut
Mahdollisuuksia kulttuurille	Osallistujamäärät lisääntyvät peruspalveluissa 5 %	Kulttuuripalvelut

Tavoitelinjaus: Jatkamme Urheilukaupunki Joensuu-ohjelman toimeenpanoa. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tukemalla kaiken ikäisten liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa sekä panostamme laaja-alaisesti ennaltaehkäisevään toimintaan. Kehitämme liikkumisen olosuhteita koko kaupungin alueella. Mehtimäen aluetta kehitetään Suomen hienoimmaksi keskellä kaupunkia sijaitsevaksi toiminnan ja palvelujen keskittymäksi. Toimimme ikäihmisten turvallisen ja aktiivisen arjen edistäjänä, ja toteutamme perheliikuntamarkkinointia perheellisille.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Urheilukaupunkiohjelman ohjausryhmätyöskentely on aktiivista toimenpiteiden koordinoimiseksi. Mehtimäen testausasemahanke etenee suunnitellusti.	Ohjausryhmäkokousten lukumäärä. Mehtimäen testausasemahankkeen eteneminen.	Konsernipalvelut, Hyvinvointipalvelut
Luoda kaupungin liikuntatoimijoista koostuva strateginen verkosto (Liikkuva Joensuu), joka yhdessä mm. edistää joensuulaisten liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa	Verkostolla on toimiva ohjausryhmä, yhteiset toimintaperiaatteet sekä yhteinen suunnitelma ja vuosikello liikuntaaktiivisuuden edistämiseksi	Liikuntapalvelut
Mehtimäen hyvinvoinnin ja liikunnan testausaseman toimintakonseptin suunnittelun edistäminen hankkeen avulla	Testausaseman toimijoille toimintamallin luominen Joensuu Areenaan	Liikuntapalvelut
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme matkailun kasvuloikan panostamalla saavutettaviin ja digitaalisesti myytävissä oleviin tapahtumiin, kulttuuriin sekä urheiluun. Nämä vetovoimatekijät yhdistettynä kestävästi kehittyviin luontokohteisiin ja ohjelmapalveluihin hyödyttävät alueemme matkailuliiketoimintaa ja investointeja.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Kulttuuri vetovoimatekijänä	Kulttuurikohteiden uudistustoiminta tai uudistaminen sekä monipuolinen sisältö- ja ohjelmatarjonta	Kulttuuripalvelut
Tavoitelinjaus: Edistämme kirjastopalveluilla ja kansalaisopistolla monipuolista elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta ja osallisuutta, sekä oman hyvinvoinnin edistämistä. Kirjastot turvaavat monilukutaitoa ja lukuintoa.		
Sivistyksen ja koulutuksen edistäminen	Kansalaisopiston kurssitarjonnan monipuolisuuden sekä kirjastopalveluiden saavutettavuuden ja lukemiseen innostavan otteen takaaminen Osallistuja-, kävijämäärä- ja lainausmäärätilastointi	Kulttuuripalvelut

660 Kulttuuripalvelut

Vastuuhenkilö: kulttuurijohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Joensuun kaupungin strategian alaohjelmaan kuuluvassa kulttuuriohjelmassa linjataan Joensuun kulttuuripalveluiden olemassaolon tarkoituksiksi tuoda kulttuuri osaksi arkea ja vapaa-aikaa kaikkiin elämän eri vaiheisiin, sekä mahdollistaa kulttuuri tasa-arvoisesti kaikille asuinpaikasta, iästä, varallisuudesta, kulttuurisesta taustasta ja terveydentilasta riippumatta. Kuntien kulttuuritoimintalaki asettaa kulttuurin kunnalliseksi peruspalveluksi.

Kulttuuripalveluiden tulosalueeseen kuuluvat yleinen kulttuurityö, lastenkulttuurikeskus, konservatorio, Joensuun seudun kansalaisopisto, Joensuun museot - Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, (Pohjois-Karjalan museo Hilma, Joensuun taidemuseo ONNI, Joensuun bunkkerimuseo, Galleria Annamajja Tuupovaarassa), kaupunginorkesteri ja Joensuun seutukirjasto. Kulttuuripalvelut tukevat yhteisöjen, järjestöjen sekä kolmannen sektorin kuin ammattitaiteilijoiden toimintaa kulttuuriavustuksin. Avustuksien piiriin kuuluvat vuonna 2023 lanseeratut kolmivuotiset kumppanuussopimukset. Lastenkulttuurikeskus koordinoi maakunnallista lastenkulttuuriverkostoa sekä kulttuurikasvatuksellista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Valtionosuuteen oikeuttavaa taiteen perusopetusta järjestetään niin konservatoriolla musiikin opetuksessa kuin kansalaisopistossa kuvataiteen puolella. Konservatorio antaa opetusta myös ammatillisen toisen asteen koulutuksessa sekä myy myös musiikkiopistopalveluitaan Kontiolahdelle. Kansalaisopiston ja kirjastopalveluiden toimialueeseen kuuluvat Joensuun lisäksi Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi. Joensuun seutukirjasto toimii Pohjois-Karjalan alueellisena kehittämiskirjastona. Valtionosuuden piiriin kuuluu myös Joensuun kaupunginorkesteri.

Visioita, kehittämisajatuksia sekä ideoita kulttuuripalveluiden tulosalueiden yhdessä toimimiseen sekä kulttuurin vahvistamiseen jatketaan vuonna 2024. Yli tulosityksikkörajojen tehtävä toiminnallinen yhteistyö on antanut positiivisia vaikutuksia kulttuurielämän kehittämiseen ja sen saavutettavuuteen.

Valtuuston hyväksymällä päätöksellä Kaupungintalo museoksi –hankkeeseen liittyvä muutostyö alkaa vuonna 2024. Tavoite museokohteen avausajankohdaksi on kesä 2025. Taidemuseo Onnin peruskorjauksen hankesuunnitelma on valmis ja odottaa lopullista toimeksippanopäätöstä. Kansalaisopiston opiskelijamäärät ovat kohentuneet huomattavasti sekä myös kaupunginorkesterin konserttikävijämäärät ovat parantuneet. Konservatorion opiskelijamäärät ovat hyvät. Kirjastopalvelut ovat edelleen vahva toimija, joka mahdollistaa erilaisia tapahtumia itsenäisesti sekä yhteistyössä eri kulttuuripalveluiden yksiköiden kanssa. Muu kulttuurityö ja lastenkulttuuri ovat mahdollistaneet kulttuurin saavutettavuutta ja osallisuutta jo vakiintuneella otteella laajalle asiakaskunnalle huomioiden myös Joensuun pitäjät. Kulttuuripalvelut kokonaisuudessaan luovat elämyksellisiä toimintoja ja tapahtumia kaupunkilaisille.

Joensuun Yö -festivaali toimi ulkoistettuna tapahtumana ensimmäistä kertaa vuonna 2022. Jatkamme yhteistyötä tapahtuman toimittajan kanssa myös vuonna 2024. Kokonaiseuromäärä tulee puolittumaan aikaisemmista vuosista, mutta yhteistyötä lisätään kulttuuripalveluiden kanssa sekä muiden festivaalien kanssa, jotta Joensuun Yö -festivaalin vaikuttavuus säilyy.

Laajan Kulttuurin unelmavuosi 2023-hankkeen toimintoja pyritään soveltuvilta osilta jatkamaan yhteistyössä eri tahojen kuten yhdistysten ja yritysmaailman kanssa, jotta hankkeen vaikuttavuus säilyisi pitkälle tulevaisuuteen.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

Yhteiset palvelut	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Kulttuuritapahtumat				
Järjestettyjen tapahtumien ja työpajojen lkm	82	160	20	-87,5 %
Järjestettyjen tapahtumien ja työpajojen kävijämäärä	2 720	130 000	3 500	-97,3 %
Kulttuuriavustukset				
Myönnettyt avustukset kpl	79	44	40	-9,1 %
Avustukset yhteensä	-181 389	-262 500	-235 500	-10,3 %
Lastenkulttuurikeskus				
Järjestettyjen tapahtumien lukumäärä	242	250	250	0,0 %
Järjestettyihin tapahtumiin osallistujat	8 691	8 000	7 200	-10,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	5	4	4	0,0 %
Toimintatulot	30 949	46 000	11 000	-76,1 %
Toimintamenot	-632 176	-771 000	-700 000	-9,2 %
Toimintakate	-601 227	-725 000	-689 000	-5,0 %

Museot	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Pohjois-Karjalan museo				
Kävijöiden lkm	24 217	25 000	5 000	-80,0 %
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	3 044	2 500	500	-80,0 %
Tapahtumat (työpajat, opastukset jne)	68	35	5	-85,7 %
Tapahtumat, osallistujat	1 597	3 000	100	-96,7 %
Taidemuseo				
Kävijöiden lkm	13 821	14 000	1 500	-89,3 %
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	2 629	2 500	500	-80,0 %
Tapahtumien määrä	158	30	5	-83,3 %
Tapahtumiin osallistujat	2 578	4 000	100	-97,5 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	18	18	17	-5,6 %
Toimintatulot	133 400	171 000	41 000	-76,0 %
Toimintamenot	-1 733 270	-2 076 300	-2 060 000	-0,8 %
Toimintakate	-1 599 870	-1 905 300	-2 019 000	6,0 %

Kaupunginorkesteri	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Orkesterin tapahtumat				
Konserttien lkm ("isot" konsertit)	29	35	26	-25,7 %
Esiintymiset pienryhmäkokoontumissa, lkm	17	25	25	0,0 %
Yleisötyö ja avoimet kenraalit	67	50	50	0,0 %
Myytyjen lippujen lkm	7 963	7 500	9 000	20,0 %
Kuulijoiden lkm	61 524	40 000	45 000	12,5 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	39	43	43	0,0 %
Toimintatulot	277 206	175 000	205 000	17,1 %
Toimintamenot	-2 569 959	-2 669 000	-2 714 000	1,7 %
Toimintakate	-2 292 753	-2 494 000	-2 509 000	0,6 %

Joensuun seutukirjasto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Seutukirjasto				
Lainat lkm	2 117 779	2 150 000	2 150 000	0,0 %
Aukiolotunnit	27 144	26 000	26 500	1,9 %
Aukiolotunnit: omatoimiaukio	43 492	47 000	51 000	8,5 %
Käynnit lkm	952 187	1 100 000	1 100 000	0,0 %
Verkkokäyntien lkm	748 954	700 000	700 000	0,0 %
Tapahtumat	889	850	800	-5,9 %
Käyttäjäkoulutus	526	650	700	7,7 %
Aineistohankinnat €/asukas	6	6	6	0,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	85	84	84	0,0 %
Toimintatulot	1 773 098	1 851 400	1 873 400	1,2 %
Toimintamenot	-5 952 729	-6 434 900	-6 691 400	4,0 %
Toimintakate	-4 179 631	-4 583 500	-4 818 000	5,1 %

Konservatorio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Musiikkiopisto				
Opiskelijat yhteensä	894	915	900	-1,6 %
- musiikkiopistotaso	540	535	520	-2,8 %
- varhaisiän musiikkikasvatus	306	320	320	0,0 %
- avoin osasto	48	60	60	0,0 %
Musiikkiopiston opetustunnit	26 901	26 300	26 000	-1,1 %
Avoimen osaston opetustunnit	1 031	900	1 000	11,1 %
Musiikin ammatillinen koulutus				
Opiskelijat	67	60	60	0,0 %
Konserttien/tapahtumien lkm	184	220	220	0,0 %
Konserttien/tapahtumien kuulijamäärä	17 824	20 000	20 000	0,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	59	55	55	0,0 %
Toimintatulot	504 770	485 000	495 000	2,1 %
Toimintamenot	-3 949 867	-4 205 500	-4 282 000	1,8 %
Toimintakate	-3 445 097	-3 720 500	-3 787 000	1,8 %

Joensuun seudun kansalaisopisto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Vapaa sivistystyö				
Vapaa sivistystyö, opiskelija	19 338	23 500	23 500	0,0 %
opetustunnit	38 351	45 000	45 000	0,0 %
Joensuun opetustunnit, joista	26 183	30 500	30 500	0,0 %
Lapset ja nuoret	5 242	5 800	5 800	0,0 %
Kuvataide	2 563	2 800	2 900	3,6 %
Teatteri, sirkus ja ilmaisu	610	700	700	0,0 %
Kirjallisuus ja kirjoittaminen	493	500	500	0,0 %
Musiikki	3 720	4 050	4 100	1,2 %
Tieto- ja viestintätekniikka	437	400	500	25,0 %
Kielet	3 909	4 500	4 500	0,0 %
Kädentaidot ja muotoilu	2 793	3 200	3 200	0,0 %
Hyvinvointi, kauneus ja terveys	353	550	550	0,0 %
Puutarha, luonto ja koti	325	400	400	0,0 %
Ruoka	373	500	500	0,0 %
Liikunta ja tanssi	5 311	6 750	6 750	0,0 %
Muu koulutus	46	200	50	-75,0 %
Maksullinen palvelutoiminta	8	150	50	-66,7 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	18	58	58	0,0 %
Toimintatulot	1 526 030	1 777 600	1 930 600	8,6 %
Toimintamenot	-3 527 406	-4 129 600	-4 156 600	0,7 %
Toimintakate	-2 001 377	-2 352 000	-2 226 000	-5,4 %

Kulttuuripalvelut yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	4 245	4 506	4 556	1,1 %	4 702	4 871
Toimintamenot	-18 365	-20 286	-20 604	1,6 %	-21 235	-22 000
Toimintakate	-14 120	-15 780	-16 048	1,7 %	-16 534	-17 129

690 Liikuntapalvelut

Vastuuhenkilö: liikuntajohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Liikuntapalvelujen kokonaisuus muodostuu liikuntapalvelujen hallinnosta, seuroille jaettavista avustuksista, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, Joensuun Urheiluakatemiasta, kaupungin ylläpitämistä sisä- ja ulkoliikuntapaikoista, Joensuu Areenasta sekä Motonet Areenasta. Ohjattuja ryhmiä järjestetään yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa.

Liikuntapaikkarakentamisen saralla vuonna 2024 toteutuva merkittävä hanke on Mehtimäen jääurheilukeskuksen laajennus ja peruskorjaus, joka valmistuu syksyllä 2024. Toiminnallisesti merkittävä muutos on Liikkuva Joensuu -konseptissa kehittyvä uudenlainen yhteistyö sekä Urheilukaupunki -ohjelman toimeenpanon resursointi.

Vuonna 2022 aloitettiin tiivistämään yhteistyötä Itä-Suomen Liikuntaopiston, Kansalaisopiston, Urheiluakatemia ja Pohjois-Karjalan Liikunta ry:n kanssa. Tavoitteena on luoda ko. toimijoiden yhteisesti johtama strateginen verkosto (Liikkuva Joensuu -konsepti), jonka avulla tuotetaan entistä monipuolisempia liikuntapalveluja kuntalaisten tarpeisiin. Vuoden 2024 tavoitteena on luoda yhteiset toimintaperiaatteet sekä yhteinen suunnitelma ja vuosikello mm. kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden edistämiseksi.

Urheilukaupunki Joensuu –ohjelman toimeenpanoa jatketaan vuonna 2024 hankkeiden avulla. Ikäihmisten liikuntaneuvonta Joensuussa –hankkeessa (2023–24) siirrytään toimintojen ja palveluketjun pilotointivaiheeseen. Keskeinen kysymys on, kuinka yhteistoiminta ja palveluketju saadaan toimimaan yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Mehtimäen hyvinvoinnin ja liikunnan testausasema - uutta liiketoimintaa, palveluita ja yrittäjyyttä – hanketta toteutetaan yhteistyössä Karelia-ammattikorkeakoulun, Itä-Suomen yliopiston sekä Itä-Suomen Liikuntaopiston kanssa. Loppuvuodesta 2023 käynnistyneen (10/2023–12/2025) hankkeen keskeisenä tavoitteena on rakentaa Joensuu Areenaan alusta, joka mahdollistaa oppimis- ja tutkimusympäristön sekä uuden liiketoiminnan, palveluiden ja yrittäjyyden kehittämisen hyvinvoinnin ja liikunnan toimialoille. Hankkeen alkuvaiheessa Joensuu Areenan yläkertaan investoidaan testausaseman toimintoja palveleva infra. Joensuun Urheiluakatemia kehitystyö nivoutuu testausasema -hankkeen toimenpiteisiin.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

Yhteiset palvelut	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Avustukset				
Tuettujen seurojen/järjestöjen määrä	43	50	45	-10,0 %
Avustukset yhteensä (brutto)	-220 200	-220 500	-200 000	-9,3 %
Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen				
Ohjattuun toimintaan osallistuneiden lukum.	915	1 200	1 100	-8,3 %
Seniorikorttikäynnit uimahalleissa	38 660	35 000	35 000	0,0 %
Urheiluakatemia				
Opiskelijoiden lkm	496	500	530	6,0 %
Toimintatulot	294 487	276 600	279 600	1,1 %
Toimintamenot	-687 497	-974 600	-1 007 600	3,4 %
Toimintakate	-393 010	-698 000	-728 000	4,3 %

Sisäliikuntapaikat	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Uimahallit				
Käynnit lkm	208 837	280 000	280 000	0,0 %
Toimintatulot	844 819	973 900	1 023 900	5,1 %
Toimintamenot	-3 590 999	-4 054 100	-4 339 900	7,0 %
Toimintakate	-2 746 179	-3 080 200	-3 316 000	7,7 %

Mehtimäen urheilukeskus	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Joensuun Areena				
Tapahtumien lkm	69	40	40	0,0 %
Tapahtumakäyttö vrk	43	35	35	0,0 %
Liikuntakäyttö vrk	313	317	317	0,0 %
Suljettu vrk	14	13	13	0,0 %
Kokonaiskävijämäärä	212 153	250 000	250 000	0,0 %
Jäähallit				
Käyttöaste %	59 %	70 %	65 %	-7,1 %
Toimintatulot	1 130 071	1 365 300	1 430 300	4,8 %
Toimintamenot	-6 201 035	-6 507 400	-7 208 000	10,8 %
Toimintakate	-5 070 964	-5 142 100	-5 777 700	12,4 %
Maaseutualueiden ulko- ja sisäliikuntapaikat				
Toimintatulot	79 257	72 200	102 200	41,6 %
Toimintamenot	-1 707 762	-1 753 900	-1 906 500	8,7 %
Toimintakate	-1 628 504	-1 681 700	-1 804 300	7,3 %

Liikuntapalvelut yhteensä	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	72	68	68	0,0 %
Toimintatulot	2 348 635	2 688 000	2 836 000	5,5 %
Toimintamenot	-12 187 292	-13 290 000	-14 462 000	8,8 %
Toimintakate	-9 838 658	-10 602 000	-11 626 000	9,7 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	2 349	2 688	2 836	5,5 %	2 901	3 005
Toimintamenot	-12 187	-13 290	-14 462	8,8 %	-14 873	-15 409
Toimintakate	-9 839	-10 602	-11 626	9,7 %	-11 972	-12 403

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	6 594	7 194	7 392	2,8 %	7 603	7 876
Toimintamenot	-30 553	-33 576	-35 066	4,4 %	-36 109	-37 409
Toimintakate	-23 959	-26 382	-27 674	4,9 %	-28 506	-29 532

Hyvinvoinnin toimiala yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	16 143	16 437	16 697	1,6 %	17 206	17 825
Toimintamenot	-166 765	-182 620	-188 795	3,4 %	-194 423	-201 422
Toimintakate	-150 616	-166 183	-172 098	3,6 %	-177 217	-183 597

7.1.6 Kaupunkiympäristön toimiala

Vastuuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Toimiala huolehtii kaupungin toimitila-, maa- ja infraomaisuudesta, vastaa tilojen ja kaupunkiympäristön käytettävyydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä sekä edistää kaupungin kehittämistä. Toimiala tuottaa myös kaupungin sisäisiä kiinteistöpalveluita, katujen-, puistojen- ja metsienhoitopalveluita sekä joukkoliikenne- ja rakentamispalveluita ja vastaa maankäyttö- ja rakennuslain ja ympäristönsuojelulain perusteella kunnalle kuuluvista lupa- ja valvontatehtävistä sekä jätelain mukaisista kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä. Joensuun Vesi -liikelaitos kuuluu myös toimialaan, mutta liikelaitoksen talousarvioasiat on esitetty erillisenä.

Kaupunkiympäristön toimiala edistää Joensuun konsernistrategian toteutumista mm. toteuttamalla strategisesti merkittäviä investointihankkeita, digiohjelmaa, ilmastopolitiikkaa ja huolehtimalla toimittilojen korkeasta käyttöasteesta, omaisuuden kunnosta sekä tonttituotannon aktiivisesta kehittämisestä.

Kaupunkirakennepalvelujen ja tilakeskuksen investointiohjelmilla varmistetaan toiminnan edellytykset, hillitään korjausvelan kasvua ja toteutetaan kaupungin kehittämisen edellyttämiä hankkeita.

Epävarmuus kustannustason kehittymisestä tuonee haasteita toimintaan vuoden 2024 aikana parin viime vuoden tapaan, ellei maailman tilanteessa tapahdu merkittävää muutosta positiiviseen suuntaan. Toimiala valmistautuu kaupungin talouden tasapainottamiseen kehittämällä toimintatapoja ja tarkentamalla tehtäväkokonaisuuksia. Tavoitteena on kuitenkin säilyttää toiminta niin sisällöllisesti kuin laadullisestikin vuoden 2023 tasolla.

75 Kaupunkirakennelautakunta

Vastuuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Kaupunkirakennepalveluista ja tilakeskuksesta vastaava toimielin on kaupunkirakennelautakunta. Kaupunkirakennelautakunta järjestää tekniset palvelut ja siinä tarkoituksessa huolehtii mm. maankäyttö- ja rakennuslain, kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain, kiinteistönmuodostamislain, kiinteistörekisterilain, lunastuslain, maantielain, tieliikennelain sekä joukkoliikennettä koskevien säännösten mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä lukuun ottamatta muille toimielimille ja viranomaisille säädettyjä ja määrättyjä tehtäviä. Kaupunkirakennepalvelujen keskeisimpiä tehtäviä ovat kaavojen valmistelu ja tonttien luovutus sekä vastuu maa- ja vesialueiden, katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden sekä kiinteistö- ja muiden tilapalveluiden hallinnasta, suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Lautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto vastaa joukkoliikennelain tarkoittaman toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueella.

Kaupunkirakennelautakunnan toimintaa ohjaavat strategia ja siitä johdetut tavoitteet, maapoliittinen ohjelma, asuntopoliittinen ohjelma, omistajapolitiikka ja maankäytön toteutusohjelma.

Hyvinvointialueelle vuokrattujen toimitilojen omistusjärjestelyt voivat aiheuttaa muutoksia peruskaupungin kiinteistöomaisuuteen ja niihin liittyviin resursseihin. Muutoin toimintaan ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia. Kaupunkirakennepalvelujen, tilakeskuksen ja liikuntatoimen keskinäisen työnjaon ja rajapintojen kehittämistä jatketaan tavoitteena parantaa peruskaupungin kokonaistuottavuutta.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu		
Tavoitelinjaus: Vuoden 2024 talousarviona ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmakauden investointikehys on enintään 130 miljoonaa euroa. Samassa yhteydessä valmistellaan laaja-alainen talouden tasapainon varmistava toimenpideohjelma.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Investoinnit toteutuvat strategiakauden talous- ja investointilinjauksissa määrätellyn mukaisesti	Talousarvion mukainen investointikehys ei ylity	Tilakeskus Yhdyskuntatekniikka
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digiohjelman tavoitteiden toteuttaminen otetaan luontaiseksi osaksi kaupungin kaikkea toimintaa. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Asiakirjojen siirto sähköiseen arkistoon	Kaupunkirakennepalveluiden asiakirjoista 70 % on siirretty	Kaupunki- ympäristön hallinto
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2024 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet	Kaikki tulosalueet
Tavoitelinjaus: Vastuullinen omaisuuden hoito. Toimitilojen käyttöaste pidetään korkealla ja omaisuuden korjausvelka alhaalla ennakoivalla toimitila-, palveluverkko- ja investointisuunnittelulla.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Toimitilojen vuokrausaste säilyy korkealla	Vuokrausaste 95 %	Tilakeskus
Vuonna 2023 tehdyn asiakastytyväisyysvertailun tulostulosten perusteella laaditaan toimenpideohjelma	Toimenpideohjelma on laadittu	Tilakeskus
Toimitilojen korjausvelka pienenee	Korjausvelka alle 36 milj. euroa Vuoden 2023 lopussa uudet kiinteistöjen taloudelliset tunnusluvut (mm. tekninen arvo, korjausvelka), jonka perusteella uusi tavoitelaskelma vuodelle 2024	Tilakeskus
Katujen korjausvelka säilyy kohtuullisena	Katujen peruskorjaustoimenpiteet toteutetaan investointiohjelman mukaisesti	Yhdyskuntatekniikka

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Maanvuokraussopimustoiminnassa ei kaupungin maksettavaksi tule vuokralaisen hoidettavaksi kuuluvia kuluja, kuten purku- tai puhdistamiskustannuksia	Tunnistetaan menettelyt, joilla kaupunki varmistaa sen, että vuokralainen täyttää sopimusehdot Sopimusehdoissa edellytetään vakuudet, joilla kaupunki varmistaa, että vuokralainen vastaa sopimusvelvoitteistaan kustannuksellaan sopimuksen aikana ja sen päättyessä	Maaomaisuus
Tavoitelinjaus: Toteutamme hankintamme laadukkaasti, tehokkaasti, kestävästi ja innovatiivisesti. Alueellisia/paikallisia yrityksiä hyödynnetään entistä paremmin.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Mahdollistetaan markkinavuoropuhelu hankinnoissa	Erikseen määriteltujen hankkeiden kilpailutuksen yhteydessä on järjestetty markkinavuoropuhelut	Tilakeskus Yhdyskunta- tekniikka

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu		
Tavoitelinjaus: Asukaslukumme kasvaa, investoimme elinvoimaan ja pidämme Joensuun kasvukaupunkien joukossa etenemällä määrätietoisesti kohti 80 000 asukkaan kaupunkia 2025 mennessä, ja Suomen 10. suurimman kaupungin asemaa vuoteen 2030 mennessä. Olemme vahvasti muuttovoittokaupunki ja avoimia kuntarakennepöytäkustelulle. Vahvistamme markkinointia.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Elinkeinokaavat ovat prioriteettina etusijalla	Vuoden 2024 kaavoituksen työohjelmassa painotettu ja edistetty ensisijaisesti elinkeinokaavoja	Yhdyskuntasuunnittelu
Elinkeinokaavat laaditaan yritysten kanssa yhteistyössä	Kaavoitus laatinut yhdessä Business Joensuun kanssa yritysaluestrategian	Yhdyskuntasuunnittelu Maaomaisuus
Joensuun seudun yleiskaava	Huomioitu elinkeinonäkökulma	Yhdyskuntasuunnittelu
Tavoitelinjaus: Joensuun saavutettavuus paranee kaikilla liikennemuodoilla sekä henkilö- että tavaraliikenteessä. Lentoliikenteen jatkuvuus turvataan ja Joensuun syväsatamaa kehitetään eri liikennemuotojen solmupisteeksi. Junaliikennettä nopeutetaan ja vuorotarjontaa lisätään. Tieverkolla tavoitteena on sujuva ja turvallinen henkilöliikenne ja teollisuuden kuljetukset.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Joensuun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpiteet etenevät	Aiesopimuksessa vuodelle 2024 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet	Yhdyskuntasuunnittelu

Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntymisen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat. Yrityksiä palvelemme yrityskaupunkiohjelman palvelulupauksen mukaisesti – kokonaisvaltaisesti ja luvatussa määrääjassa.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Hyödynnämme vihreän/puhtaan siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat	Kaikissa kehittämishankkeissa on haettu ulkopuolista rahoitusta, mikäli hanke täyttää hakuehdot	Kaikki tulosalueet
Yrityskaupunkiohjelman palvelulupaukset toteutuvat	Ohjelmassa maaomaisuudelle ja yhdyskuntasuunnittelulle määritelty tavoiteajat ovat toteutuneet (asemakaavaprosessi keskim. 1½ vuotta, kiinteistönmuodostus ja tontinluovutus 14 vrk siitä, kun päätökset ja sopimukset ovat laillisesti tehtävissä)	Maaomaisuus Yhdyskuntasuunnittelu

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu		
Tavoitelinjaus: Olemme ilmastotyön edelläkävijä. Toteutamme hiilineutraaliustavoitteen 2025 mennessä ja huomioimme ilmastovaikutukset kaikessa toiminnassa. Toteutamme ilmasto- viisasta rakentamista ja lisäämme luonnon monimuotoisuutta.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Joukkoliikenteen käyttäjämäärät kasvavat	Jojo-liikenteessä 2,65 milj. matkaa	Yhdyskuntasuunnittelu
Asemakaavojen vähähiilisyyden arviointimenetelmä kehittyy	Asemakaavojen vähähiilisyyden arviointimenetelmä on käytössä	Yhdyskuntasuunnittelu
Viherkerroin on mukana kaikissa uusissa asemakaavoissa ja asemakaavamuutoksissa	Viherkerroin käytössä	Yhdyskuntasuunnittelu
Henkilökunnan omien autojen käytön vähentäminen työajoissa	Työaikana tehtävät asiointimatkat suoritetaan pääosin yhteiskäyttöautoilla	Kaikki tulosalueet
Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämistavoite joukkoliikenteessä	Joukkoliikenteen kohteiden 2 ja 3 kilpailutusasiakirjoissa puhtaat käyttövoimat etusijalla	Yhdyskuntasuunnittelu
Öljylämmityskohteista luopuminen jatkuu	Öljylämmityskohteiden määrä on pienempi kuin vuonna 2023	Tilakeskus
Ympäristöluokitus hakemus toimitilarakennuksille	Asetetaan Reijolan koululle ympäristötavoitteet (RTS luokitus 4 tähteä)	Tilakeskus
Toimitilavalaistukseen käytettävän sähköenergian vähentäminen	Valaistuksen energiatehokkuuden parantaminen loisteputkivalaisimia korvaamalla	Tilakeskus
Katuvalaistuksen käyttämän sähköenergian vähentäminen	Katuvalaisimista vähintään 90 % on energiatehokkaita LED-valaisimia	Yhdyskuntatekniikka
Vähennämme katujen talvihoidossa syntyviä liikenteen päästöjä	Lumilogistiikan kehittäminen	Yhdyskuntatekniikka
Selvitetään uuden teknologian käyttöönottomahdollisuuksia viheralueiden hoidossa	Sähkötyökalujen käytön lisääminen ja robottileikkurien käytön selvitys	Yhdyskuntatekniikka

Tavoitelinjaus: Kehitämme Joensuuta alueena monimuotoisesti, alueiden erilaisuus ja niiden uudistuminen sekä lähivirkistystarpeet huomioiden. Mahdollistamme turvallisen ja toimivan arjen sekä sujuvan liikenteen kaikenikäisille ja erityisryhmille.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Joensuun seudun yleiskaava 2040 tavoite- ja rakennemallivaihe on valmis	Tavoite- ja rakennemallivaiheen selvitykset vaihtoehtotarkasteluineen ovat valmiina ja yleiskaavatoimikunta on hyväksynyt rakennemallin	Yhdyskuntasuunnittelu
Toteutamme esteetöntä kaupunkiympäristöä	Esteettömyys selvityksessä esiin tulleet toimenpiteet etenevät	Yhdyskuntatekniikka
Päivitetään viheralueiden kunnossapitoluokitus (RAMS)	Päivitystyölle on projektisuunnitelma ja työ on käynnissä	Yhdyskuntatekniikka
Tavoitelinjaus: Aktiivisella maapolitiikalla turvaamme vetovoimaisen ja monipuolisen tonttivarannon kasvavan kaupungin asuntojen ja yritystonttien tarpeeseen. Yhteensovitamme maa- ja asuntopoliittiset ohjelmat. Toteutamme symmetristä kaupunkia suunnitelmallisesti.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Maankäytön toteutusohjelma päivitetään ja siihen sisällytetään palveluverkon kokonaistarkastelu	Ohjelma on päivitetty ja hyväksytty	Yhdyskuntasuunnittelu Maaomaisuus Yhdyskuntatekniikka
Yhdyskuntatekniikan investointiohjelmassa kaupungin strategisesti merkittävimmät hankkeet toteutetaan	Toimenpiteet ovat toteutuneet suunniteltuun valmiuteen	Yhdyskuntatekniikka
Tavoitelinjaus: Kehitämme kaupunkikeskustaa elinvoimaiseksi kaikkien yhteiseksi olohuoneeksi, ympärivuotiseksi kulttuurin ja kohtaamisen paikaksi ja halutuksi asumispaikaksi. Torin ja ydinkeskustan vetovoimaa lisätään yhä halutummaksi paikaksi yrityksille ja ihmisille.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Kaupunkikeskustan kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet etenevät	Erikseen sovitut kehittämistoimenpiteet on toteutettu	Yhdyskuntatekniikka Yhdyskuntasuunnittelu
Tavoitelinjaus: Hyödynnämme Pielisjoen ja Pyhäselän täysimääräisesti symmetrisen kaupungin vision mukaisesti ja esim. ideakilpailujen kautta. Kehitämme joenrantojen tonttivarantoja.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Laaditaan Pielisjoen länsirannan rantapuistojen asemakaava	Asemakaava on valmistunut ehdotusvaiheeseen	Yhdyskuntasuunnittelu
Jokirannan yritystoiminta kehittyy	Cederberginaukion liiketontille on toteuttaja/kehittäjä	Maaomaisuus

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu		
Tavoitelinjaus: Edistämme Jokaisen Joensuuta. Vahvistamme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kehitämme osallistavaa budjetointia. Luomme monikulttuurisia kohtaamispaikkoja, joissa syntyy vuoropuhelua esimerkiksi kirjastojen yhteyteen. Rakennamme kokeilevaa toimintakulttuuria. Teemme vaikuttavaa ja monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Kaupunki tekee yliopiston kanssa yhteistyötä	Harjoittelijoita on palkattu kesätyöhön ja tarjottu päättötöyhaiheita	Yhdyskuntasuunnittelu
Kaupunki tekee yhteistyötä ammattikorkean ja ammattiopiston kanssa	Ammattioppilaitokset on kutsuttu yhteistyöhön kaavaprojektin toteuttamisessa	Yhdyskuntasuunnittelu
Kaupunki jatkaa vuorovaikutteisen suunnittelun parantamista	Uusia menetelmiä on kokeiltu kaupungin tiedotuksen avustamana	Yhdyskuntasuunnittelu
Viestintää lisätään	Alkuvuodesta on järjestetty avoin seminaari tai koulutustilaisuus	Yhdyskuntasuunnittelu Maaomaisuus Yhdyskuntatekniikka
Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun tunnettuutta tapahtumakaupunkina yhdessä suurtahtumakumppaneiden kanssa. Etsimme Joensuuhun uusia valtakunnallisia suurtahtumia. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Karjalaisuus näkyy vahvasti. Vieraanvaraisuutemme on voimavara.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Joukkoliikenteen yhdistäminen osaksi tapahtumia	Tapahtumalipun toimintamalli vakinaistetaan JOJO-liikenteessä	Yhdyskuntasuunnittelu

210 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto

Vastuuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Paperisten asiakirjojen digitointiprojekti jatkaa erityisesti pysyvästi säilytettävän aineiston osalta. Projektissa jatkaa määräaikainen arkistosihiteeri vuoden 2024 ajan. Lisäksi toimialan johdon raportoinnin ja ostolaskujen käsittelyn automatisoinnin kehittäminen jatkaa.

Toimialan talouspalvelut keskitetään vuoden 2024 alusta talouspalvelujen alle tulosalueelle 150 Konsernipalvelut.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	9,3	11,5	4,9	-57,4 %
Toimintatulot	164 811	178 000	21 000	-88,2 %
Toimintamenot	-1 021 744	-1 398 000	-1 020 000	-27,0 %
Toimintakate	-856 933	-1 220 000	-999 000	-18,1 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	165	178	21	-88,2 %	22	22
Toimintamenot	-1 022	-1 398	-1 020	-27,0 %	-1 053	-1 091
Toimintakate	-857	-1 220	-999	-18,1 %	-1 031	-1 068

240 Yhdyskuntasuunnittelu

Vastuuhenkilö: kaavoituspäällikkö

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Yhdyskuntasuunnittelu vastaa kaupunkirakenteen, maankäytön ja liikenteen kehittämisestä ja suunnittelusta sekä joukkoliikenteestä. Yhdyskuntasuunnittelu seuraa ja ennakoii yhdyskuntarakenteen, rakennustoiminnan, väestön ja liikenteen kehitystä Joensuun alueella.

Joukkoliikenne vastaa joukkoliikenteen viranomaistehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueilla ja tuottaa Pohjois-Savon ELY-keskukselle Waltti lippu- ja maksujärjestelmäpalvelut.

Joensuun seudun yleiskaavatyötä viedään suunnitelmallisesti eteenpäin ja vuoden 2024 päätösmenpiteinä ovat tavoite- ja rakennemallin saattaminen valmiiksi.

Vuonna 2024 joukkoliikenteen tarjonta säilyy ennallaan. Talousarviovuoden aikana kilpailutetaan seudullisten kohteiden 2 (Joensuu-Liperi/Hammaslahti) ja 3 (Joensuu-Kontiolahti) liikenne siten, että uusi sopimuskausi alkaa kesäkuussa 2025.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos %
Yhdyskuntasuunnittelu				
Toimintatulot	84 400	76 000	76 000	0,0 %
Toimintamenot	-930 984	-1 269 000	-1 310 000	3,2 %
Toimintakate	-846 583	-1 193 000	-1 234 000	3,4 %
Seudullinen joukkoliikenne				
Tehtyjen matkojen lukumäärä, kpl	2 269 876	2 500 000	2 650 000	6,0 %
Toimintatulot	8 352 641	8 589 000	8 968 000	4,4 %
Toimintamenot	-12 088 797	-12 899 000	-13 206 000	2,4 %
Toimintakate	-3 736 156	-4 310 000	-4 238 000	-1,7 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	16,2	15,9	15,2	-4,1 %
Toimintatulot	8 437 042	8 665 000	9 044 000	4,4 %
Toimintamenot	-13 019 781	-14 168 000	-14 516 000	2,5 %
Toimintakate	-4 582 740	-5 503 000	-5 472 000	-0,6 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	8 437	8 665	9 044	4,4 %	9 236	9 439
Toimintamenot	-13 020	-14 168	-14 516	2,5 %	-14 981	-15 520
Toimintakate	-4 583	-5 503	-5 472	-0,6 %	-5 744	-6 081

270 Maaomaisuus

Vastuuhenkilö: kaupungingeodeetti

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Maaomaisuus vastaa kaupungin maapolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, maa- ja vesialueiden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatietoaineistojen ylläpidosta, kartastotehtävistä ja maastomittaustoiminnasta sekä kiinteistönmuodostuksen tehtävistä ja kiinteistörekisterin pidosta.

Paikkatieto- ja maastomittauspuolen henkilöstövaihdosten yhteydessä haetaan osaamista osa-alueisiin, jotka palvelevat tehokkaammin kaupungin paikkatietotuotannon tarpeita. Tehostetaan maa- ja vesialueisiin kohdistuvien sopimusten valvontaa ja saatetaan maa-alueita tehokkaampaan käyttöön.

Yhtenä kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteenä lisätään puun myyntiä yli kaksinkertaiseksi aiempiin vuosiin verrattuna. Viimeisen 10 vuoden aikana hakkuumäärä on ollut kestäväää hakkuumäärää alempi, ja nyt toteutettavat hakkuut olisivat suunnilleen syntyneen hakkuusäästön suuruinen. Puunmyyntimäärän lisääminen on tarkoitus toteuttaa vuosina 2024 ja 2025, jonka jälkeen palataan Joensuun metsänhoidon linjausten mukaisiin puunmyyntimääriin. Puunmyyntimääriä lisättäessä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan eri-ikäisrakenteisen ja jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen keinovalikoimaan sekä panostetaan Joensuun metsänhoidon linjauksissa mainittuihin luonnonhoidon toimenpiteisiin.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos %
Luovutetut tontit lkm	47	25	25	0,0 %
- joista omakotitalontontteja	36	18	18	0,0 %
- joista kerros- ja rivitalotontteja	2	2	2	0,0 %
- joista yritystontteja	9	5	5	0,0 %
Puun myynti m ³	28 555	26 000	58 000	123,1 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	24,3	28,3	28,3	0,0 %
Toimintatulot	11 235 023	11 700 000	14 168 000	21,1 %
Toimintamenot	-2 259 536	-2 698 000	-2 866 000	6,2 %
Toimintakate	8 975 487	9 002 000	11 302 000	25,5 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	11 235	11 700	14 168	21,1 %	14 841	13 972
Toimintamenot	-2 260	-2 698	-2 866	6,2 %	-2 958	-2 957
Toimintakate	8 975	9 002	11 302	25,5 %	11 884	11 014

280 Yhdyskuntatekniikka

Vastuuhenkilö: kaupungininsinööri

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Yhdyskuntatekniikka vastaa kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja yleisten alueiden hallinnasta. Yhdyskuntatekniikka vastaa myös muista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen katualueen ja sen ylä- ja alapuolisten johtojen, laitteiden ja rakenteiden yhteensovittamiseksi. Lisäksi yhdyskuntatekniikan palvelutuotanto vastaa ajoneuvopalveluista. Yhdyskuntatekniikan keskeisenä tehtävänä on huolehtia katujen ja yleisten alueiden pitämisestä toimivina, turvalisina ja ympäristöltään viihtyisinä sekä varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yhdyskuntatekniikka vastaa myös yksityistieavustushakemusten käsitte-lystä.

Toiminnan muutokset kohdistuvat pääasiassa katujen ja yleisten alueiden kunnossapidon kustan-
nustason nousuun, tieliikennelain uudistuksen vaatimiin toimenpiteisiin sekä uuden katuvalaistuk-
sen ohjausjärjestelmän käyttöönottoon.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos %
Yhdyskuntatekniikan yhteiset				
Toimintatulot	436 361	361 000	389 000	7,8 %
Toimintamenot	-1 805 190	-1 889 000	-1 929 000	2,1 %
Toimintakate	-1 368 829	-1 528 000	-1 540 000	0,8 %
Liikennealueiden hoito				
Liikennealueet, km	819	821	821	0,0 %
- joista ajoratoja	436	437	437	0,0 %
- joista jalankulku- ja pyöräilyväyliä	351	352	352	0,0 %
- joista ruutukaavan jalkakäytäviä	32	32	32	0,0 %
Liikennealueiden talvihoito, € vuosi	-3 173 899	-3 058 000	-2 870 000	-6,1 %
€/m ²	-0,74	-0,72	-0,68	-6,2 %
Liikennealueiden kesähoito, € vuosi	-863 059	-980 000	-991 000	1,1 %
€/m ²	-0,15	-0,17	-0,17	1,1 %
Liikennealueiden puhtaanapito, € vuosi	-248 795	-220 000	-220 000	0,0 %
€/m ²	-0,12			#JAKO/0!
Hoitokustannukset €/km	-5 446	-5 397	-5 172	-4,2 %
Liikennealueiden hoito yhteensä	-4 285 753	-4 258 000	-4 081 000	-4,2 %
Viheralueiden hoito				
Kunnossa pidetyt istutukset ja hoidetut viheralueet ha	188	189	190	0,5 %
€/ha	-5 734	-5 778	-5 926	2,6 %
Viheralueiden hoito yhteensä	-1 077 993	-1 092 000	-1 126 000	3,1 %
Valaistusjärjestelmä				
Ulkovalopisteiden lkm	21 388	21 550	21 570	0,1 %
€/valopiste	-43	-41	-43	6,2 %
Energiankulutus MWh	3 847	3 700	3 600	-2,7 %
Valaistusjärjestelmä yhteensä	-913 955	-875 000	-930 000	6,3 %

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos %
Muu kunnossapito				
Uudelleen päällystys €/m ²	-8,7	-16,2	-14,3	-11,7 %
Uudelleen päällystys m ²	47 445	38 221	45 000	17,7 %
Muu kunnossapito yhteensä	-1 400 664	-1 709 000	-1 591 000	-6,9 %
Kunnossapito yhteensä				
Toimintatulot	48 202	12 000	12 000	0,0 %
Toimintamenot	-7 678 364	-7 934 000	-7 728 000	-2,6 %
Toimintakate	-7 630 162	-7 922 000	-7 716 000	-2,6 %
Rakentaminen				
Toimintatulot	2 898 645	2 290 000	1 420 000	-38,0 %
Toimintamenot	-2 910 864	-2 290 000	-1 420 000	-38,0 %
Toimintakate	-12 219	0	0	
Yhdyskuntatekniikan palvelutuotanto				
Toimintatulot	1 771 057	1 874 500	2 059 500	9,9 %
Toimintamenot	-1 609 469	-1 866 500	-2 050 500	9,9 %
Toimintakate	161 588	8 000	9 000	12,5 %
Liikenne-, viher- ja muiden erityisaluiden investoinnit				
Valmistus omaan käyttöön	3 334 113	2 868 000	2 070 000	-27,8 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	61,3	58,1	55,6	-4,3 %
Toimintatulot	5 155 930	4 537 500	3 880 500	-14,5 %
<i>Valmistus omaan käyttöön</i>	3 334 113	2 868 000	2 070 000	-27,8 %
Toimintamenot	-17 339 666	-16 847 500	-15 197 500	-9,8 %
Toimintakate	-8 849 623	-9 442 000	-9 247 000	-2,1 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	8 490	7 406	5 951	-19,6 %	6 141	6 362
Toimintamenot	-17 340	-16 848	-15 198	-9,8 %	-15 651	-16 214
Toimintakate	-8 850	-9 442	-9 247	-2,1 %	-9 510	-9 852

Tulosalueet 210 – 280 Yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	32 896	27 949	29 184	4,4 %	30 240	29 795
Toimintamenot	-38 279	-35 112	-33 600	-4,3 %	-34 642	-35 782
Toimintakate	-5 383	-7 163	-4 416	-38,3 %	-4 401	-5 986

Vuosien 2022 ja 2023 luvut eivät organisaatiomuutosten vuoksi ole vertailukelpoisia.

295 Tilakeskus

Vastuuhenkilö: tilakeskuksen johtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä. Tilakeskuksen toimitilainvestointien osalta vastaava luottamustoimielin on kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto.

Tilakeskuksen tehtävänä on hankkia kaupunkikonsernille tarkoituksenmukaiset toimitilat ja niiden käyttäjien tarvitsemat kiinteistö- ja muut tilapalvelut. Tilakeskus vastaa kaupungin omistaman tilaomaisuuden ylläpidosta, arvonsäilymisestä, hoidosta ja kunnossapidosta, tuottavuudesta ja tehokkaasta käytöstä. Tilakeskuksen investoinnit ovat pitkävaikutteisia, joissa pyritään varmoihin ratkaisuihin, jotta kaupunkilaisille taataan turvalliset toimitilat ja elinkaarikustannuksiltaan edulliset tilat.

Joensuun tilakeskus vastaa toimialansa palvelujen tehokkaasta ja taloudellisesta järjestämisestä lähtökohtana asiakkaiden tarpeet ja omistajaetu.

Tilakeskus pyrkii aktiivisesti myymään omaan käyttöön tarpeettomat rakennukset. Huonokuntoiset ja tarpeettomat rakennukset puretaan erillisen purkuohjelman mukaisesti. Tilakeskus on mukana kiinteistöjen tunnuslukuvertailussa, jossa on vertailtu kaikkiaan 12 kaupungin tunnuslukuja. Koulukiinteistöjen osalta Joensuu oli ylläpitokustannuksiltaan vertailuryhmän neljänneksi kallein ja päiväkotien osalta kolmanneksi kallein. Vertailussa Joensuun tilannetta heikentävät sähkön ja lämmityksen kulutusmäärät sekä korjaukset. Ylläpitokustannusten vertailua verrokkikaupunkeihin jatketaan ja seuranta tarkennetaan sekä tarvittaessa tehdään korjaavia toimenpiteitä.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos %
Tulostavoite, euroa	-213 354	1 872 000	4 533 000	142,1 %
Korvaus peruspääomasta, milj. euroa	5,49	5,49	5,49	0,0 %
Kaupungin omistamien rakennusten ja osakehuoneistojen huoneistoala (htm ²)	316 282	311 141	283 507	-8,9 %
Kaupungille vuokrattujen tilojen huoneistoala (htm ²)	85 914	75 369	70 186	-6,9 %
Kaupungin hallinnassa ja käytössä olevien tilojen huoneistoala (htm ²)	328 586	323 445	247 226	-23,6 %
Kaupungin omien rakennusten keskimääräinen sisäinen vuokra (€/hm ² /kk)	12,46	12,24	13,71	12,0 %
Keskimääräinen ulkoisten vuokrasopimusten vuokra (€/hm ² /kk)	13,25	15,27	18,32	20,0 %
Tilojen vuokrausaste (%)	94,9 %	94,9 %	94,3 %	-0,6 %
Hoidettavien kiinteistöjen pinta-ala h-m ² /kk	264 324	255 412	266 212	4,2 %
Lämmön ominaiskulutus kWh/rm ³ /a	32,7	38,0	37,2	-2,1 %
Veden ominaiskulutus l/rm ³ /a		70,0	65,0	
Sähkön ominaiskulutus kWh/rm ³ /a		17,5	17,0	
Kiinteistönhoito €/m ²	-11,2	-12,4	-12,5	1,1 %
Rakennustekninen kunnossapito €/m ²	-5,0	-6,3	-6,8	7,3 %
Talotekninen kunnossapito €/m ²	-7,5	-8,4	-8,7	3,4 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	62,9	64,5	66,3	2,7 %
Toimintatulot	49 918 132	54 842 600	58 548 000	6,8 %
<i>Valmistus omaan käyttöön</i>	570 423	400 000	400 000	0,0 %
Toimintamenot	-33 361 637	-34 248 600	-35 463 000	3,5 %
Toimintakate	17 126 918	20 994 000	23 485 000	11,9 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	50 489	55 243	58 948	6,7 %	60 834	63 024
Toimintamenot	-33 362	-34 249	-35 463	3,5 %	-36 598	-37 915
Toimintakate	17 127	20 994	23 485	11,9 %	24 237	25 109

75 Kaupunkirakennelautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	83 385	83 191	88 132	5,9 %	91 075	92 820
Toimintamenot	-71 641	-69 360	-69 063	-0,4 %	-71 239	-73 697
Toimintakate	11 744	13 831	19 069	37,9 %	19 835	19 123

Vuosien 2022 ja 2023 luvut eivät organisaatiomuutosten vuoksi ole vertailukelpoisia.

80 Joensuun alueellinen jätelautakunta

Vastuuhenkilö: jätehuoltosuunnittelija

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Alueellinen jätelautakunta toimii kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Se hoitaa jätelaissa kunnille määritellyt jätehuollon viranomaistehtävät. Lautakunnan vastuukuntana toimii Joensuu ja muut yhteistoiminta-alueen kunnat ovat Ilomantsi, Kontiolahti, Liperi ja Polvijärvi. Jätelain, lautakunnan yhteistoimintasopimuksen ja Joensuun kaupungin hallintosäännön mukaisesti lautakunta päättää mm. kunnallisista jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta, seuraa lainsäädännön ja jätehuoltomääräysten toteutumista toimialueella sekä ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos %
Viranhaltijapäätökset, kpl	96	100	120	20,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	2,8	2,5	2,5	0,0 %
Toimintatulot	172 535	209 000	219 000	4,8 %
Toimintamenot	-172 535	-209 000	-219 000	4,8 %
Toimintakate	0	0	0	

80 Joensuun alueellinen jätelautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	173	209	219	4,8 %	226	234
Toimintamenot	-173	-209	-219	4,8 %	-226	-234
Toimintakate	0	0	0	0,0 %	0	0

85 Rakennus- ja ympäristölautakunta

Vastuuhenkilö: rakennustarkastaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tulosalueita ovat yhteiset palvelut, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja pysäköinninvalvonta. Yhteisiin palveluihin on budjetoitu lautakunnan ja toimielimen yhteiset kulut. Tulosalueiden tehtävät ovat viranomaistehtäviä, jotka määräytyvät pääasiassa lainsäädännön perusteella.

850 Rakennus- ja ympäristölautakunnan yhteiset palvelut

Vastuuhenkilö: rakennustarkastaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii Joensuun kaupungissa lainsäädännön tarkoittamana rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä vastaa muista sille hallintosäännössä määritellyistä tehtävistä.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA2024	Muutos %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	0,6	0,6	0,6	0,0 %
Toimintatulot	453	1 000	1 000	0,0 %
Toimintamenot	-105 846	-126 000	-128 000	1,6 %
Toimintakate	-105 393	-125 000	-127 000	1,6 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	0	1	1	0,0 %	1	1
Toimintamenot	-106	-126	-128	1,6 %	-132	-137
Toimintakate	-105	-125	-127	1,6 %	-131	-136

860 Pysäköinninvalvonta

Vastuuhenkilö: yhdyskuntalakimies

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Pysäköinninvalvonnan tehtävänä on poliisin ohella huolehtia Joensuun kaupungin alueella ajoneuvojen pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämistä koskevista tehtävistä ja huolehtia tarvittavista ajoneuvojen siirroista. Vuonna 2024 on tarkoitus uudistaa pysäköinninvalvonnan ohjelmisto.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA2024	Muutos %
Pysäköintivirhemaksut kpl	10 070	12 500	14 000	12,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	4,7	6,1	6,1	0,0 %
Toimintatulot	541 583	652 000	727 000	11,5 %
Toimintamenot	-342 867	-402 000	-465 000	15,7 %
Toimintakate	198 715	250 000	262 000	4,8 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	542	652	727	11,5 %	750	777
Toimintamenot	-343	-402	-465	15,7 %	-427	-442
Toimintakate	199	250	262	4,8 %	323	335

870 Rakennusvalvonta

Vastuuhenkilö: rakennustarkastaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta.

Rakennusrekisterin ajan tasalle saattaminen tehdään Joensuun kaupungin osalta loppuun alkuvuodesta 2024. Rakennusrekisterissä oleva rakennuskanta on perusteena myös kiinteistöveron muodostamiselle. Tämän selvitystyön resurssit sisältyvät tulosalueelle.

Rakentamislain uudistus tulee voimaan vuoden 2025 alussa. Vuonna 2024 rakennusvalvonnan toiminnassa joudutaan pohtimaan tehtävien priorisointia ja tekemään toiminnan uudelleen järjestelyjä. Vuoden 2024 aikana on syytä varautua uudistamaan ja päivittämään rakennusjärjestys sekä hallintosääntö rakentamislain mukaiseksi. Henkilöstö joutuu perehtymään lakiin ja kouluttautumaan sen tulkitsemiseen vuonna 2024.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu		
Tavoitelinjaus: Kehitämme Joensuuta alueena monimuotoisesti, alueiden erilaisuus ja niiden uudistuminen sekä lähivirkistystarpeet huomioiden. Mahdollistamme turvallisen ja toimivan arjen sekä sujuvan liikenteen kaikenikäisille ja erityisryhmille.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Rakennusjärjestyksen uudistustyö	Uudistettu rakennusjärjestys on valmis vuoden 2024 lopussa	Rakennusvalvonta
Hallintosäännön päivitys uudistetun rakennuslain mukaiseksi	Hallintosääntö on valmis vuoden 2024 lopussa	Rakennusvalvonta

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA2024	Muutos %
Saapuneet lupahakemukset	694	620	600	-3,2 %
Myönnetyt rakennusluvut kpl	716	605	575	-5,0 %
- joista asuminen luvat	100	70	65	-7,1 %
- joista liike- ja teollisuusrakennusten lupia	48	35	30	-14,3 %
- joista muita lupia	568	500	480	-4,0 %
Keskim. käsittelyaika vrk	22	23	20	-13,0 %
Lupa-asioista käsitelty 80 %	10 vrk	10 vrk	10 vrk	0,0 %
Myönnetyt luvat m³	357 182	200 000	280 000	40,0 %
- joista asuinrakennuksia m ³	120 709	40 000	80 000	100,0 %
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	157 400	60 000	100 000	66,7 %
- joista muita rakennuksia m ³	79 073	100 000	100 000	0,0 %
Valmistuneet rakennukset m³	436 641	280 000	300 000	7,1 %
- joista asuinrakennuksia m ³	116 733	90 000	80 000	-11,1 %
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	164 745	150 000	140 000	-6,7 %
- joista muita rakennuksia m ³	155 163	40 000	80 000	100,0 %
€/lupa (brutto)	-1 139	-1 534	-1 657	8,1 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	10,7	12,0	11,5	-4,2 %
Toimintatulot	658 232	500 000	550 000	10,0 %
Toimintamenot	-815 496	-928 000	-953 000	2,7 %
Toimintakate	-157 264	-428 000	-403 000	-5,8 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	658	500	550	10,0 %	568	588
Toimintamenot	-815	-928	-953	2,7 %	-967	-1 002
Toimintakate	-157	-428	-403	-5,8 %	-400	-414

880 Ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: ympäristönsuojelupäällikkö

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Ympäristönsuojelun tulosalueen tehtävänä on toimia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja tuottaa ympäristönsuojelun lainsäädäntöön kuuluvat palvelut kuntalaisille. Ympäristönsuojelu neuvoo ja opastaa kuntalaisia ympäristöasioissa sekä tuottaa ympäristövalistukseen liittyviä palveluita.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA2024	Muutos %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	4,5	3,9	3,0	-22,8 %
Toimintatulot	53 637	101 000	40 000	-60,4 %
Toimintamenot	-250 021	-351 000	-284 000	-19,1 %
Toimintakate	-196 384	-250 000	-244 000	-2,4 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	54	101	40	-60,4 %	41	43
Toimintamenot	-250	-351	-284	-19,1 %	-293	-304
Toimintakate	-196	-250	-244	-2,4 %	-252	-261

85 Rakennus- ja ympäristölautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	1 254	1 254	1 318	5,1 %	1 360	1 409
Toimintamenot	-1 514	-1 807	-1 830	1,3 %	-1 820	-1 885
Toimintakate	-260	-553	-512	-7,4 %	-459	-476

Kaupunkiympäristön toimiala yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	84 811	84 654	89 669	5,9 %	92 661	94 463
Toimintamenot	-73 327	-71 376	-71 112	-0,4 %	-73 285	-75 816
Toimintakate	11 484	13 278	18 557	39,8 %	19 376	18 647

7.2 Investointiosa

12 Kaupunginhallitus

120 Yleishallinto

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos %	TS2025	TS2026
Investointimenot	-1 281	-1 720	- 1 210	-29,7 %	- 1 235	-1 100
Investointitulot	1 383	2 400	3 220	34,2 %	3 900	2 400
Nettoinvestoinnit	102	680	1 990	195,6 %	2 665	1 300

Tulosalue sisältää tonttien ja maan hankinnan ja myynnin sekä muut yhteiset käyttöomaisuusinvestoinnit tai -sijoitukset. Maanhankintaan on varattu 0,7 milj. euroa. Pääomasijoitusrahastojen kaupungin rahoitusosuuksiksi on varattu 0,22 milj. euroa. Itärata Oy:n rahoitukseen on kohdistettu 0,09 milj. euroa. Lisäksi muihin tulosalueelle kohdistuviin hankintoihin on varattu 0,2 milj. euroa.

Investointituloihin on kirjattu tonttien ja maan hankinnan koko myyntitulo. Investointituloissa on huomioitu myös myyntitulo muiden kuntien alueella sijaitsevan metsäomaisuuden myynnistä. Vuonna 2024 on suunniteltu luovuttavaksi Pärnävaaran alueen metsäomaisuudesta ja vuonna 2025 Lykynlammen alueen metsäomaisuudesta.

Hyvinvoinnin toimiala

46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta

420 Koulutus- ja nuorisopalvelut

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos %	TS2025	TS2026
Investointimenot	-1 211	- 1 216	-579	-52,4 %	-589	0
Investointitulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-1 211	- 1 216	-579	-52,4 %	-589	0

Määräraha on tarkoitettu Enon koulun (524 000 euroa) ja Pielisjoen koulun lisätilojen (27 000 euroa) sekä Enon uuden nuorisotilan (28 000 euroa) kalustamiseen ja varustamiseen.

Taloussuunnitelmakaudella vuonna 2025 varaudutaan Hammaslahden koulun ja nuorisotilojen kalustamiseen ja varustamiseen. Vuodelle 2026 ei ole tiedossa olevia investointeja.

440 Varhaiskasvatuspalvelut

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos %	TS2025	TS2026
Investointimenot	-53	-54	-34	-37,0 %	-113	-28
Investointitulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-53	-54	-34	-37,0 %	-113	-28

Määräraha on tarkoitettu päiväkotien vanhojen kalusteiden uusimiseen (34 000 euroa).

Taloussuunnitelmakausilla 2025 varaudutaan päiväkotien vanhojen kalusteiden uusimiseen sekä Penttilän päiväkodin laajennuksen kalustamiseen ja varustamiseen. Vuonna 2026 varaudutaan Heinävaaran päiväkodin kalustamiseen ja varustamiseen.

47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

660 Kulttuuripalvelut

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos %	TS2025	TS2026
Investointimenot	-352	-255	-1 033	305,1 %	-550	-750
Investointitulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-352	-255	-1 033	305,1 %	-550	-750

Määräraha on tarkoitettu museon kokoelmakeskuksen uusimiseen (27 000 euroa), Kaupungintalo museoksi hankkeen kalustamiseen ja varustamiseen (371 000 euroa), kaupungintalo museoksi näyttelyn toteutukseen (600 000 euroa) sekä seutukirjaston omatoimiväestön päivittämiseen (35 000 euroa).

Taloussuunnitelmakaudella vuonna 2025 varaudutaan Hammaslahden kirjaston kalustamiseen ja varustamiseen sekä kaupungintalo museoksi hankkeen toteutukseen. Vuonna 2026 varaudutaan Outokummun hyllykalusteiden uusimiseen, taidemuseon kalustamiseen ja varustamiseen sekä uuden kirjastoauton hankinta.

690 Liikuntapalvelut

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos %	TS2025	TS2026
Investointimenot	-382	-245	-737	200,8 %	-150	-150
Investointitulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-382	-245	-737	200,8 %	-150	-150

Määräraha on tarkoitettu jäähallin kalustamiseen (532 000 euroa), Areenan muutostöihin (100 000 euroa) Testaus- ja mittausasema uuden liiketoiminnan alustana Mehtimäellä -kehittämishanke) sekä muihin liikuntapalveluiden kone- ja kalustohankintoihin (105 000 euroa).

Taloussuunnitelmakaudella vuosina 2025-2026 varaudutaan sekä koneiden ja kalustojen uusintaan sekä sähkötrakin ja moottorikelkan hankintaan.

Kaupunkiympäristön toimiala

75 Kaupunkirakennelautakunta

210 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos %	TS2025	TS2026
Investointimenot	-493	-417	-620	48,7 %	-365	-310
Investointitulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-493	-417	-620	48,7 %	-365	-310

Määräraha on suunniteltu käytettäväksi välttämättömiin kalusto- ja laitehankintoihin.

280 Yhdyskuntatekniikka

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos %	TS2025	TS2026
Investointimenot	-12 632	-14 672	-11 108	-24,3 %	-10 785	-11 500
Investointitulot	376	1 172	8	-99,3 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-12 256	-13 500	-11 100	-17,8 %	-10 785	-11 500

Yhdyskuntatekniikan investointeihin sisältyvät liikennealueiden, viheralueiden ja muiden yleisten alueiden rakentaminen. Toteutusjärjestyksenä noudatetaan seuraavaa kaupungin strategiassa määriteltyä tärkeysjärjestystä:

1. Uudisrakentaminen turvataan ja kaavoitetut alueet tehdään valmiiksi
2. Elinkeinoelämää edistävät kohteet
3. Vastuiden toteuttaminen kumppanuushankkeissa (valtio, yritykset)
4. Omaisuuden arvo säilytetään ja korjausvelkaa pienennetään

Vuodelle 2024 esitettyjen hankkeiden nettokehys on yhteensä 11,100 milj. euroa, joka koostuu 11,108 milj. euron menoista ja 8 000 euron rahoitusosuuksista. Uudisrakentamisen osuus on 2,823 milj. euroa, peruskorjauksen 7,580 milj. euroa sekä satama- ja ulkoliikuntapaikkarakentamisen 0,705 milj. euroa.

Uudisrakentaminen

Vuonna 2024 uusien asuntoalueiden rakentaminen jatkuu Haapajoen alueella. Multimäessä viimeistellään aikaisemmin rakennettua katuverkkoa. Myös Papinkankaan teollisuusalueen kunnallistekniikan rakentaminen jatkuu.

Enon uuden koulun avaamiseen varaudutaan rakentamalla uusi katuyhteys.

Pyöräteiden opastusta ja liikenneturvallisuutta parannetaan.

Suurimpia viheraluehankkeita ovat Penttilänrannan Suola-Kustin puisto ja Sahaniitynpuisto. Arbotumien aluetta kehitetään edelleen.

Marjalaan rakennetaan palveluverkkosuunnitelman mukaisesti koirapuisto.

Peruskorjaus

Suurimpia katujen peruskorjauksia tehdään Mutalassa Kurjenkadulla ja Metsästäjänkadulla, Nepenmäellä Saukon-, Mäyrän- ja Näädänkadulla, Reijolassa Karpalotiellä ja Mansikkatiellä. Enossa aloitetaan Kauppatien peruskorjaus ja Uimaharjussa Marintien alue. Asemanseudulla parannetaan saattoliikenteen toimivuutta Asemanparkin liikennöintiin liittyen ja aloitetaan Itä- ja Länsisiltojen peruskorjaus, joka on Asemanseudun kustannuksista merkittävin osuus.

II-kaupunginosan katuja peruskorjaan Kirkkokadulla ja Sairaalakadulla. Utrantien pyöräväylän parantaminen jatkuu ja Länsikatu Koskikatu sekä Suvikatu Mustolankatu -risteyksiin rakennetaan kiertoliittymät.

Viheralueista kunnostetaan mm. Ahvalonpuiston, Tuulipuiston sekä Asevelipuiston leikkipaikat. Laulurinteen alueella tehdään kunnostustoimenpiteitä.

Lisäksi tehdään vähäisessä määrin muita peruskorjaustöitä. Ulkovalaistuksen muuttamiseen energiatehokkaammaksi led-valaistukseksi jatkuu edelleen. Liikennevalojen saneeraukseen varaudutaan pienimuotoisesti. Pieniä liikenneturvallisuuskohteita toteutetaan.

Satama- ja ulkoliikuntapaikkahankkeet

Ukonniemen satamaraiteen peruskorjaukseen varaudutaan.

Noljakan lähivirkistysalueen parantaminen jatkuu ja Hammaslahteen rakennetaan kuntoportaat.

Vekaruksen retkeilyalueella uusitaan Myllykosken riippusilta.

Vuoden 2024 investointikohteisiin sisältyvät seuraavat kaupungin strategian kannalta merkittävimmät **kehittämishankkeet**:

o Papinkankaan teollisuusalue	0,380 milj. euroa
o Asemanseudun kehittäminen	1,150 milj. euroa
o II kaupunginosan kadut	0,625 milj. euroa
o Multimäki II -kaava-alue	0,310 milj. euroa
o Utrantien pyöräilyn pääväylä	0,300 milj. euroa
o Mutalan alueen peruskorjaus	0,400 milj. euroa
o Pyöräteiden viitoitukset	0,300 milj. euroa
o Papinkadun liikennejärjestelyt	0,030 milj. euroa
o Karjalankatu/Tikkamäentien kiertoliittymä	0,050 milj. euroa

Vuodet 2025 – 2026

Nettoinvestointien määrän on suunniteltu olevan vuonna 2025 10,785 milj. euroa ja vuonna 2026 11,500 milj. euroa.

Uudisrakentaminen

Uudisrakentamisen investointimenot ovat vuosina 2025 - 2026 noin 3,5-5,0 milj. euroa. Kohteisiin haetaan ulkopuolista rahoitusta (mm. OKM, P-K:n Maakuntaliitto, Traficom, ELY) mikäli sopivia rahoitushakua julkaistaan suunnitelmakaudella.

Asuinalueista Haapajoen, Multimäen, Penttilän ja Reijolassa Kaupparaitin alueiden rakentaminen etenevät edelleen tonttikysynnän edellyttämään tahtiin. Utrassa Savikujan ja Kirkkotarhantien alueen rakentamiseen varaudutaan. Niittylahdessa varaudutaan katujen rakentamiseen tonttikysynnän mukaisesti. Myös puistohankkeet kohdistuvat uusille asuinalueille. Liike- ja teollisuusalueiden rakentaminen keskittyy edelleen Papinkankaan alueelle.

Katuyhteyden rakentamiseen Voimatieltä Salpakadulle varaudutaan.

Peruskorjaus

Peruskorjausluontoisin kohteisiin tulisi pystyä varaamaan vuosittain vähintään noin 5,0 milj. euroa, jotta katuverkon korjausvelan kasvu saataisiin pysäytettyä. Liikennealueiden peruskorjauskohteisiin on suunniteltu käytettävän vuosina 2025 – 2026 noin 6,0-7,0 milj. euroa vuosittain, jolloin tavoitteena on korjausvelan pienentäminen tai vähintään säilyttäminen nykytasolla. Ruutukaavalla jatketaan II-kaupunginosan katujen peruskorjausta. Lisäksi katuja peruskorjataan yhteishankkeina Joensuun Veden kanssa mm. Nepenmäen alueella, Mutalassa, Enossa ja Uimaharjussa. Leikki- ja puistojen peruskorjausta jatketaan, tehdään pienempiä puistoalueiden korjaustöitä sekä parannetaan alueiden esteettömyyttä.

Pyöräilyn ja jalankulun olosuhteita parannetaan Tiedepuistolta Papinkadun kautta Rantapuistoon ja Karjalankadun ja Tikkamäentien kiertoliittymä rakennetaan. Varaudutaan myös Noljakan eritasoliittymän parantamiseen mikäli yhteisrahoitus Ely:n ja yksityisten toimijoiden kanssa varmistuu.

Suunnitelmakaudella jatketaan edelleen ulkovalaistuksen muuttamista energiatehokkaammaksi ja toteutetaan liikenneturvallisuuden parannuskohteita. Siltojen peruskorjaukseen varaudutaan vuosittain.

Satama- ja ulkoliikuntapaikkahankkeet

Liikuntapaikkakohteita toteutetaan vuosittain liikuntapaikkasuunnitelman mukaisesti.

Satamarakentamiseen vaikuttaa erittäin paljon Saimaan kanavan tulevaisuus. Joensuun satamaa pyritään kehittämään myös merkittävänä maalogistiikan keskuksena, jolloin myös katu- ja ratayhteyden tärkeys korostuu. Pienisatamarakentamista ei ole suunnittelukaudelle ajoitettu.

Yhdyskuntatekniikan investointiohjelma 2024 ja -suunnitelma 2024-2026

YHDYSKUNTATEKNIikka			2024	2025	2026
Uudisrakentaminen			2 823 000	3 500 000	4 920 000
Peruskorjaus			7 580 000	6 685 000	5 970 000
Satamat ja ulkoliikuntapaikat			705 000	600 000	610 000
Menot yhteensä			11 108 000	10 785 000	11 500 000
Rahoitusosuudet					
Noljakan lähivirkistysalue, ISAVI			-8 000		
Rahitoitusosuudet yhteensä			-8 000		
NETTO YHTEENSÄ			11 100 000	10 785 000	11 500 000
Merkittävimmät kehittämishankkeet	Kust. Arvio		2024	2025	2026
Papinkaankaan teollisuusalue	3 159 000		380 000		390 000
Yhteys Salpakatu - Voimatie	4 100 000			100 000	2 000 000
II kaupunginosan kadut	5 756 000		625 000	500 000	510 000
Multimäki II -kaava-alue	6 014 000		310 000	773 000	335 000
Mutalan alueen peruskorjaus	5 452 000		400 000	350 000	410 000
Asemanseutu	8 003 000		1 150 000	1 000 000	
Utrantie, pyöräilyn pääväylä	580 000		300 000	280 000	
Papinkadun liikennejärjestelyt	1 700 000		30 000	400 000	400 000
Karjalankatu/Tikkamäentie kiertoliittymä	1 250 000		50 000	1 200 000	
Noljakan eritasoliittymä	750 000			50 000	700 000
Pyöräteiden viitoitukset	660 000		300 000	300 000	

295 Tilakeskus

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos %	TS2025	TS2026
Investointimenot	-15 372	-26 007	-31 944	22,8 %	-11 265	-14 665
Investointitulot	934	1 035	1 125	8,7 %	600	300
Nettoinvestoinnit	-14 438	-24 972	-30 819	23,4 %	-10 665	-14 365

Kaupunginvaltuusto päätti 19.6.2023 § 67 vuosien 2024–2026 investointikehykseksi enintään 130 miljoonaa euroa, josta toimitilainvestointien suuruusluokka on 58 miljoonaa euroa. Investointien priorisoinnissa noudatetaan seuraavaa tärkeysjärjestystä:

1. Palveluverkon kannalta välttämättömät kohteet (koulut, päiväkodit)
2. Tilojen terveellisyydestä, kunnosta ja esteettömyydestä huolehtiminen sekä korjausvelan pienentäminen
3. Liikuntaa, vapaa-ajantoimintoja ja kulttuuria tukevan palveluverkon täydentäminen.

Toimitilojen investointiohjelma 2024 ja investointisuunnitelma 2024–2026

Hanke	Kust.arv.		Aik.	2024	2025	2026
Enon uusi alakoulu	7 020	M T	2 208	4 812		
Enon koulu, C-osan muutokset	785	M T		785		
Hammaslahden uusi alakoulu	11 655	M T	900	6 605	4 150	
Mehtimäen jääurheilukeskus, laajennus ja pkorj.	17 950	M	5 517	12 433		
	750	T	225	525		
Kaupungintalon muutos museoksi	6 500	M	750	5 250	500	
	900	T	300	300	300	
Taidemuseon perusparannus	7 350	M T		250	3 100	4 000
Mehtimäen pallokentän huoltotilat	1 115	M T		400	715	
Pienet hankkeet		M T		1 409	1 500	1 500
Rakennusten myyntitulot		M T		300	300	300
Toimitilainvestoinnit yhteensä		M		31 944	9 965	5 500
		T		1 125	600	300
		N		30 819	9 365	5 200
Korvausinvestoinnit		N		19 302	4 800	5 500
Uusinvestoinnit		N		11 517	4 565	
Kiinteistöleasing-/vuokrakohteet	Kust.arv.		Aik.	2024	2025	2026
Penttilän päiväkodin laajennus (vuokraus)	1 100	M T			1 100	
Heinävaaran uusi päiväkotikoti (vuokraus)	1 100	M T				1 100
Kiinteistöleasing-/vuokrakohteet yhteensä		M T		0	1 100	1 100

Toimitilainvestoinneissa noudatetaan käytäntöä, jonka mukaan investointiohjelmassa ja investointisuunnitelmassa huomioidaan hankkeet, joissa hankesuunnitelmat on hyväksytty tai ne valmistuvat vuoden 2023 aikana. Investointiohjelmaa tulee noudattaa hankkeiden järjestyksen ja aloittamisvuoden osalta. Suunnitelmassa yksilöidään yli 0,5 milj. euron hankkeet.

Mikäli investointiohjelmaan merkityn kohteen kustannusarvio ylittyy tai uhkaa ylittyä merkittävästi, on hanke ylityksen määrän mukaan tuotava joko kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston käsittelyyn. Kaupunginhallitus käsittelee hankkeet, mikäli investointimenot kokonaisuutena eivät ylitä ja hankkeen kustannusten ylitysuha on alle 20 %.

Suunnitelmakauden kokonaisohjelmaa on valmisteltu aiemmin määritellyn investointikehityksen ja investointien priorisointijärjestyksen mukaisesti. Suunnitelmakaudella on tavoitteena sisällyttää investointiohjelmiin Reijolan uusi alakoulu ja päiväkotikoti sekä teatteriravintolan lasiterassin ja keittiön peruskorjaus. Lisäksi selvitetään mahdollisuutta toteuttaa vuokrakohteena Enossa olevan Metsätähden päiväkodin laajennus. Virkistysuimala Vesikko korvataan uudisrakennuksella ja sen rakentaminen ajoittuu suunnitelmajakson jälkeen.

Suunnitelmakauden aikana on tavoitteena luopua kaupungin toiminnalle tarpeettomista toimitiloista myymällä tai vaihtoehtoisesti huonokuntoisten toimitilojen osalta purkamalla. Myyntikohteiden osalta markkinatilanne on tällä hetkellä haastava, joten vuotuisesti myyntitulotasoksi on arvioitu maltillisesti 300 000 euroa.

Hankkeet huomioidaan toimitilojen investointiohjelmassa hankesuunnitelmien valmistuttua, tässä vaiheessa hankkeisiin on tehty kokonaisuutena varaus, jotta taloussuunnitelma antaa investointitason ja lainakannan kehityksestä realistisen arvion.

Kaupunginvaltuuston 31.8.2020 § 72 tekemän päätöksen mukaan musiikki- ja kulttuuritalon toteuttaminen ja aikataulutus Carelicum vaihtoehtoon mukaisesti ratkaistaan tarkemmin seuraavan valtuustokauden strategiassa ja siitä johdetuissa talousarvioissa. Em. päätöksen mukaisesti tullaan kuluvan valtuustokauden aikana määrittelemään musiikki- ja kulttuuritalon toteutuskonsepti ja laatimaan hankesuunnitelma mahdollisen toteuttamisen vastuutahon kanssa

Tilakeskuksen tulosbudjetti, toimitiloja koskevat toimenpiteet ja toimitilahankkeiden kuvaukset [Liite 5.](#)

8 Joensuun Vesi

Joensuun Vesi -liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Joensuun Vesi -liikelaitoksen tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti kaupungin vesihuollosta, joka sisältää vedentuotannon ja johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden johtamisen ja puhdistuksen. Joensuun Vesi -liikelaitos huolehtii myös hulevesien ja perustusten kuivatusvesien poisjohtamisen viemäreissään kaupunkirakennepalvelujen kanssa sovitun mukaisesti.

Laitos toimittaa sopimusperusteisesti muille vesihuoltolaitoksille vettä ja vastaanottaa vastaavasti jätevesiä. Laitos tuottaa jossain määrin myös toimialaansa liittyviä muita palveluja.

Laitos toimii kuntalain 9 luvun mukaisena liikelaitoksena niin, että sen toiminta on itsekannattavaa ja kaupunginvaltuuston asettama tulostavoite saavutetaan. Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokuntana toimii Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunta.

Joensuun Veden arvot ovat laadukkaat vedet, luotettavuus ja hyvä palvelu

Joensuun Vesi -liikelaitoksen toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet liittyvät Joensuun kaupungin strategiaan.

Joensuun Vesi -liikelaitoksen toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet vuonna 2024:

Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu

1. Kilpailukykyiset vesihuoltomaksut verrokkikaupunkeihin ja maan keskitasoon verrattuna. Valtakunnallisen vertailuhintalaskelman perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkikaupunkeja alhaisemmat.
2. Valtuuston asettama tulostavoite saavutetaan.
3. Digiohjelman mukaisten tavoitteiden toteuttaminen. Etäluentateknologiaa otetaan käyttöön vaiheittain suunnitelman mukaisesti. Kattavuus yli 90 % v. 2027 mennessä eli noin 1 700 etäluettavaa vesimittaria asennettuna/vuosi.
4. Vesihuollon liiketoimintaselvityksen laatiminen. Laaditaan selvitys, jossa tarkastellaan liiketoimintaa ja sen kehittämismahdollisuuksia nykytilanteessa ja toimintaympäristön muutoksessa. Pitkän aikavälin talousmallinnuksen kautta analysoidaan investointien ja taksamuutosten vaikutusta vesihuoltoliiketoiminnan talouteen.

Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu

5. Asiakkaidemme mukaan veden laatu kokonaisuutena arvioitaessa on maailman parasta. Palvelun kokonaislaadun osalta asiakastyytyväisyyden säilyttäminen hyvällä tasolla.
6. Oman sähköenergiatuotannon kasvattaminen. Aurinkoenergiaselvityksen mukaiset investoinnit. Oman aurinkoenergiatuotannon kasvattaminen 80 000 kWh/vuosi.
7. Viemäriverkoston hulevesikuormituksen vähentäminen. Kohdennettua vuotovesiselvitystä jatketaan Raatekankaan ja Käpykankaan teollisuusalueelle.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toiminnan laajuus			
Liikevaihto, milj. €	17,14	18,05	18,50
Investoinnit, milj. € (netto)	7,81	7,90	8,93
Vesijohtoverkosto (km)	958	959	961
Viemäriverkosto (km)	1007	1005	1011
- jätevesiviemäriverkosto	665	665	667
- hulevesiviemäriverkosto	342	340	344
Suoritteet			
Veden myynti (1000 m³/a)	4048	4150	4000
Veden hinta €/m³ (sis. alv)	2,06	2,16	2,27
Laskutettu jätevesi (1000 m³/a)	3359	3415	3350
Jäteveden hinta €/m³ (sis. alv)	2,69	2,81	2,95
Henkilöstö			
Vakinainen henkilöstö	44	46	46

Joensuun Vesi -liikelaitoksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys on liitteessä 6.

9 Rahastot

Itsenäisinä taseyksikköinä toimivia rahastoja ovat tulevaisuusrahasto ja elinkeinorahasto. Rahastojen tulot ja menot yhdistellään muihin kaupungin vastaaviin eriin tilinpäätöksessä sekä talousarviossa kaupungin ulkoisessa tuloslaskelmassa ja ulkoisessa rahoituslaskelmassa.

Rahastojen sijoitustoimintaa ohjaa valtuuston hyväksymät rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet (12.12.2023 § 140), rahaston säännöt sekä rahastojen sijoituspolitiikka. Voimassa olevan rahastojen sijoituspolitiikan (omistajaohjausjaosto 8.5.2023 § 58) rahastojen sijoitusvarallisuus hajautetaan seuraavasti:

Omaisuuslaji	Perusallokaatio	Vaihteluväli
Osakesijoitukset	30 %	0 - 50 %*
Lyhyet ja pitkät korkosijoitukset	60 %	30 % - 100 %
Muut sijoitukset	10 %	0 – 20 %

Sijoitusmarkkinoiden näkymät huomioiden rahastojen tuottotavoitteeksi vuodelle 2023 asetetaan 5,0 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa 2,5 milj. euroa.

Tulevaisuusrahaston tuottoa on rahaston sääntöjen mukaan mahdollista käyttää edistämään pääasiassa korkeaan osaamiseen perustuvien työpaikkojen lisäämistä ja niiden säilyttämistä. Rahaston tuotosta voidaan käyttää rakennuskustannusindeksin muutoksen ylittävä osa.

Elinkeinorahaston pääomaa ja sen tuottoa voidaan käyttää rahastojen tarkoituksen mukaisiin strategisesti merkittäviin ja/tai välittömästi työllisyyttä edistäviin hankkeisiin.

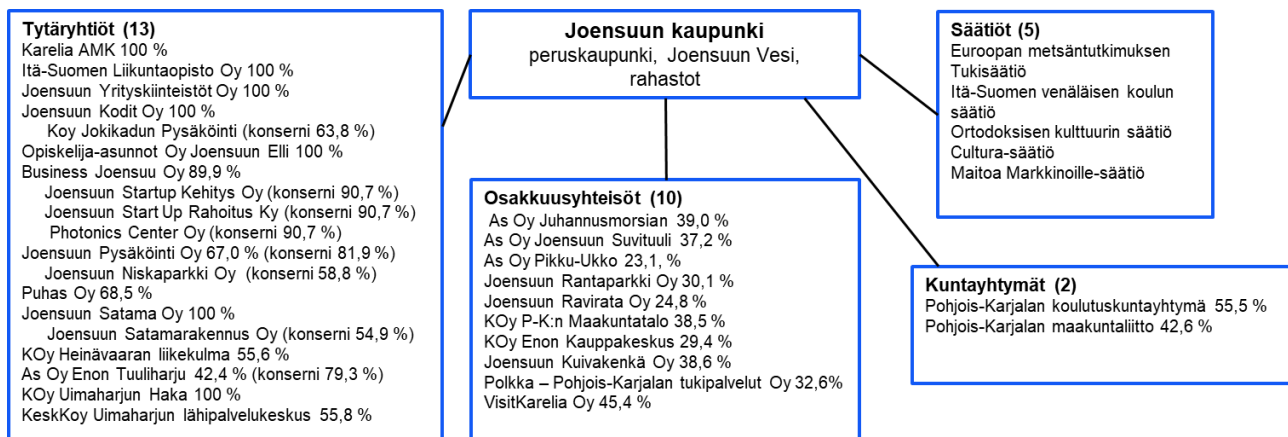
Rahastojen tulos- ja rahoituslaskelma on liitteessä 7.

10 Konserni ja konserniyhtiöt

Konsernirakenne ja muutokset

Konsernilla tarkoitetaan kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Kunnan määräysvallassa olevaan säätiöön sovelletaan kuntalain tytäryhteisösäännöksiä.

Joensuu konserniin kuuluu 1.10.2023 13 tytäryhtiötä sekä neljä tytäryhtiön tytärtä sekä yksi kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär. Kaupungilla on lisäksi 10 osakkuusyhtiötä, joissa omistusosuus vaihtelee 20-50 %:n välillä. Kaupunki on jäsenenä kolmessa kuntayhtymässä ja lisäksi osallisena 5 säätiössä. Edellisvuoteen verrattuna tytäryhtiöiden osalta on tapahtunut yksi muutos, kun vuonna 2020 (Kh 31.8.2020 § 291) kaupungin ostaman Kiinteistö Oy Enon jäähallin omistaman jäähallirakennuksen kiinteistöyhtiön purkautuminen toteutui vuoden 2023 keväällä.

Vuoden 2023 alussa toteutui erittäin merkittävä muutos, kun konsernista poistui Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa. Kuntayhtymä purkautui ja hyvinvointialue on järjestänyt sote-palvelut vuoden alusta alkaen. Muutos näkyi jo vuoden 2023 talousarviossa, joten vuoden 2024 talousarvio on vertailukelpoinen kuluvan vuoden talousarvioon nähden.

Konsernin ohjaus

Konserniohjauksen välineet ovat konsernistrategia, omistajapolitiikka, konserniohjeet, yhtiöille valtuuston asettamat tavoitteet, omistajaohjausjaoston hyväksymät tavoite- ja tulossopimukset strate-

gisesti merkittävimpien yhtiöiden kanssa sekä hallitusehdokkaiden nimeäminen kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen hallituksiin.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 25.2.2019 § 25 (muutos 30.9.2019 § 121) ja omistajapolitiikan 18.12.2017 § 156. Joensuun kaupunkikonsernin yhtiöiden hallitusten nimeämisprosessi on hyväksytty omistajaohjausjaostossa 7.6.2021 § 57. Tavoite- ja tulossopimukset vuosille 2022-2024 on käsitelty ja hyväksytty kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostossa alkuvuonna 2022.

Kuntalain (410/2015) 48 § mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto, kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö.

Hallintosäännön § 9 mukaan kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto mm. vastaa konsernin omistajapolitiikan ja konserniohjeiden valmistelusta, konserniohjauksesta konserniohjeissa määriteltujen yritysten osalta, hyväksyy tytäryhteisöjen kanssa tehtävät tavoite- ja tulossopimukset ja huolehtii muutoinkin omistaja ja konserniohjauksen kehittämisestä ja omistajuuteen liittyvästä edunvalvonnasta.

Konserniohjeiden mukaan kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa ovat seuraavat tytäryhteisöt:

- Karelia Ammattikorkeakoulu Oy
- Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy
- Joensuun Kodit Oy
- Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli
- Joensuun Pysäköinti Oy
- Puhas Oy
- Joensuun Yrityskiinteistöt Oy
- Business Joensuu Oy

Lisäksi omistajaohjausjaosto antaa ohjeet kaupungin edustajille seuraavissa yhtiöissä, joissa kaupunki on omistajana:

- Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy
- Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
- Meidän IT ja talous Oy
- Efetta Oy
- Polkka – Pohjois-Karjalan Tukipalvelut Oy
- Karelia Expert Matkailupalvelu Oy (nykyinen Visit Karelia Oy)

Muut yhteisöt ovat hallintopalvelujen ohjauksessa.

Konsernia koskevat toiminnan ja talouden tavoitteet

Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Kuntalain mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Edelleen kuntalain mukaan kaupungin talousarviossa ja –suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, kuten konserniyritysten merkittävät investoinnit tai lainakannan muutokset.

Suosituksen mukaan valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Suosituksen mukaan konsernijohto on suositeltavaa neuvotella tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä tai kuten konserniohjeessa on mahdollisesti sovittu. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista ja tytäryhteisöjen taloussuunnitelmat perustuvat valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Käytännöistä ja suunnittelumalleista päättää kuitenkin yhteisön hallitus.

Kuntalain lisäksi kaupungin tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat valtuuston hyväksymä konsernistrategia, omistajapolitiittinen ohjelma, konserniohjeet ja hallintosääntö. Konsernistrategia 2021–2025 on hyväksytty marraskuussa 2021 ja päivitetty valtuustossa elokuussa 2023. Konsernistrategiassa linjataan Joensuun toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet, jotka ohjaavat talousarvion laatimista ja kaikkea muutakin kaupungin toimintaa. Strategian mukaan Joensuu on Idän houkuttelevin.

Kaupungin omistajapolitiittisen ohjelman mukaan Joensuun kaupunki on aktiivinen, vaativa ja johdonmukainen omistaja, joka varmistaa omien omistustensa tehokkaan hyödyntämisen kaupunkilaisten hyväksi. Omistajapolitiikan tarkoitus on osaltaan liittää konserniin kuuluvat yhteisöt osaksi kaupungin strategista johtamista.

Konserniohjeiden mukaan valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille konsernistrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta johdettuja toiminnan ja talouden tavoitteita. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Yksityiskohtaisemmista tytäryhteisölle asetettavista tavoitteista sovitaan yhteisön kanssa tehtävässä tavoite- ja tulossopimuksessa.

Edellä esitetyin perustein valtuusto asettaa vuodelle 2024 yhtiökohtaiset strategiset kehittämissuhteet sekä talouden tavoitteet omistajapolitiittisessa ohjelmassa strategisiksi mainituille sekä kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa oleville yhtiöille. Lisäksi vuonna 2024 edellä mainittujen yhtiöiden tulee huomioida kaikessa toiminnassaan työllisyysnäkökulma. Tämä tarkoittaa yhtiön osallistumista työllisyystoimenpiteisiin esimerkiksi työkokeilun, palkkatukityöllistämisen tai hankintojen keinoin.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto päättää konserniohjeen mukaisesti tarkempien tavoite- ja tulossopimusten laatimisesta ja seuraamisesta edellä mainituille yhtiöille. Sopimukset pohjautuvat konsernistrategiaan.

Yhtiökohtaiset arviot vuoden 2024 investointimenoista ja lainakannan muutoksesta

Yhtiö	Investointimenot 1 000 euroa	Lainakannan muutos 1 000 euroa
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	-1 200	0
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	-100	0
Joensuun Kodit Oy	-2 200	-6 660
Opiskelija-asunnot Joensuun Elli Oy	-9 800	8 300
Joensuun Pysäköinti Oy	-200	0
Puhas Oy	-1 070	0
Yrityskiinteistöt Oy	-2 000	890
Business Joensuu Oy	-400	-2 413

+ = lainakanta kasvaa, - = lainakanta pienenee

Yhtiöiden tulevien investointien rahoitus- ja takaustarpeet ratkaistaan tapaus- ja investointikohtaisesti erikseen. Mahdolliset takaukset tuodaan erikseen päätettäväksi kaupunginvaltuustoon.

Konsernistrategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat yhtiökohtaiset tavoitteet ovat seuraavat:

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy

Karelia-ammattikorkeakoulu on monialainen ammattikorkeakoulu, jonka lakisääteisiä tehtäviä ovat koulutus, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI-toiminta) sekä aluekehitystehtävä.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö toimii merkittävänä alueen asiantuntija-ammattien kouluttajana.	Valmistuneiden määrä - Amk, tavoitetaso 750 - Yamk, tavoitetaso 120
Yhtiö toimii merkittävänä työ- ja elinkeinoelämän tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toteuttajana.	Alueen kehittämiseen suunnatun TKI-rahoituksen ulkoinen osuus, tavoitetaso 4,5 milj. €
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista.	Tilikauden yli-/alijäämä, tavoitetaso 0,01 milj. euroa.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy

Yhtiö järjestää kattavasti liikunta-alan koulutusta sekä tukee ja kehittää alueen liikuntaa, urheilua sekä niihin liittyviä palveluita yhteistyössä urheiluseurojen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö on kansallisesti tunnettu ja sen järjestämä liikunta-alan koulutus on laadukasta sekä veto-voimaista.	Ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosikertymä (sis. tutkinto- ja tutkinnonosatavoitteinen koulutus sekä muu ammatillinen koulutus), tavoitetaso 120.
Yhtiö tukee kaupungin asukkaiden hyvinvointia ennaltaehkäisevästi ja tarjoaa mahdollisuuksia oman hyvinvoinnin edistämiseen Liikkuva Joensuu – verkoston toiminnan kautta.	Vapaan sivistystyön opiskelijapäivien määrä, tavoite 25 000 päivää
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista.	Tilikauden yli-/alijäämä, tavoitetaso; 0,05 milj. €

Joensuun Kodit Oy

Joensuun Kodit Oy omistaa ja vuokraa hallinnoimiaan vuokra-asuntoja. Yhtiö tarjoaa asuntoja kuntalaisille kaikissa elämän vaiheissa.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö tukee toiminnallaan Joensuun kasvua ja elinvoiman kehittymistä.	Asuntojen saatavuus. Tavoitetaso; Yhtiö kykenee tarjoamaan alueelle työn vuoksi muuttavalle asunon vähintään kuukauden kuluessa, mikäli hakija täyttää asukkaan valintakriteerit.
Mahdollisten uudisinvestointien toteuttamisalueet vastaavat kaupungin kasvusuuntia.	Toteuttamisalueet suunnitellaan yhdessä kaupungin yhdyskuntasuunnittelun ja maankäytön kanssa.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa.	Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tavoitetaso; 0 milj. euroa.
Yhtiö laatii pidemmän aikavälin suunnitelman korjausvelan vähentämiseksi ja niiden kohteiden kintoluokan nostamiseksi, joiden kunnostaminen on taloudellisesti järkevää.	Suunnitelma on laadittu.

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli

Yhtiö rakentaa, ylläpitää ja vuokraa asuntoja joensuulaisille peruskoulun jälkeisille opiskelijoille.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö palvelee opiskelijoita kilpailukykyisin asunmisratkaisuin. Soluasuntojen määrä sopeutetaan vastaamaan kysyntä	Tilojen käyttöaste. Tilojen käyttöaste on korkea ja asuntoverkko vastaa kysyntää. Tavoitetasot: - soluasunnot 80 % - kaikki asunnot 94,4 %
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa.	Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tavoitetaso; 0,5 milj. euroa.
Yhtiö laatii pidemmän aikavälin suunnitelman korjausvelan vähentämisestä. Suunnitelman toteuttaminen käynnistetään.	Suunnitelma on laadittu ja käynnistetty.

Joensuun Pysäköinti Oy

Yhtiön toimialana on pysäköintipaikkojen ja pysäköintilaitoksien rakentaminen, omistaminen ja ylläpitäminen sekä pysäköintipaikkojen myyminen tai vuokraaminen.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö laatii pysäköintitoiminnan kehittämissuunnitelman ja käy aktiivista vuoropuhelua kaupungin sekä yritysten kanssa kaupunkikeskustan elinvoimaisuuden edistämiseksi.	Suunnitelma on laadittu.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0,1 milj. euroa

Puhas Oy

Yhtiö on viiden kunnan omistama jätehuollon palveluyhtiö.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Uuden jätehuollon palvelutasosuunnitelman 2025–2026 laatiminen yhdessä kaupungin ja muiden omistajakuntien kanssa.	Suunnitelma on laadittu ja hyväksytty sekä yhtiön hallituksessa että jätelautakunnassa.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö toimii kustannustehokkaasti siten, että jätemaksujen maksutaso on asiakkaille kohtuuhintainen. Yhtiö laatii vuonna 2024 suunnitelman maksutason saamisesta (C21) jätehuollon kustannusten keskiarvoon. Suunnitelma tulee käynnistää v. 2025.	Kiinteistöliiton Indeksitalo-kustannusvertailu (€/m ² /kk). Tavoitetaso: sijoittua 21 suurimman kunnan/kaupungin (C21) jätehuollon kustannusten keskiarvoon. Keskiarvo jätehuollossa v. 2022: C21 0,21 €/m ² /kk, Puhas Oy 0,25 €/m ² /kk.

Yrityskiinteistöt Oy

Yhtiön toimialana on ylläpitää tuotanto-, liike- ja palvelurakennuksia ja luovuttaa niitä edellä mainittujen palvelujen tuottamiseksi Joensuun alueella.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö edistää Joensuussa jo toimivien ja kaupunkiin sijoittuvien uusien yritysten kilpailukykyä tarjoamalla vetovoimaisia toimitiloja.	Yritysten tarpeisiin räätälöidyt toimitilat kilpailukykyiseen hintaan; Tavoitetaso vuokralle 6,00 €/m ² .
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0,05 milj. euroa

Business Joensuu Oy

Yhtiö tuottaa kaupungille palveluita yritysten käynnistämiseen, kasvuun, kansainvälistymiseen, investointeihin ja sijoittumiseen alueelle.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Ekosysteemisopimuksen kärkitoimialojen TKI-toiminnan kautta saatava vaikuttavuuden kasvu	Joensuuhun sijoittuu tai tänne perustetaan vihreän/puhtaan siirtymän yrityksiä, tavoitetaso 5 kpl
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista.	Yhtiön liikevaihto ja tulos. Tavoitetaso; Yhtiön liikevaihto on budjetoidun mukaisesti 12,2 milj. euroa ja liikevoitto 0,8 milj. euroa

11 Tulos- ja rahoituslaskelmat

11.1 Tuloslaskelma

Talousarvion tuloslaskelmaosa on kaupungin kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys kaupungin palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos.

Toimintakate on käyttötalouden toimintatulojen ja -menojen erotus ja se osoittaa, paljonko käyttötalouden menoista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuloilla. Vuosikate on kaupungin kokonaistulo-rahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tilikauden tuloksen osoittaman ylijäämän verran. Talousarviossa tuloksen käsittelyerät ovat ohjeellisia, lopullisesti niistä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Talousarvion yhteydessä esitetään kaksi erilaista tuloslaskelmaa: peruskaupungin tuloslaskelma ja yhdistetty tuloslaskelma, jossa esitetään erikseen peruskaupungin, Joensuun Vesi- liikelaitoksen sekä tulevaisuus- ja elinkeinorahaston tuloslaskelmat sisältäen niiden väliset sisäiset erät. Tuloslaskelma vuosille 2022–2026 vastaa tilinpäätöksen ulkoista tuloslaskelmaa, jossa on laskettu yhteen peruskaupunki, Joensuun Vesi- liikelaitos sekä tulevaisuus- ja elinkeinorahaston tuloslaskelmat.

Peruskaupungin tuloslaskelma 1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintakate	-468 005	-185 963	-185 812	-191 458	-195 643
<i>Talouden sopeutus/nettomenojen tason alentaminen vähintään 10 me</i>			3 700	9 000	10 000
<i>Talouden sopeutus/nettomenoja alennetaan lisää tai veroperusteita tarkistetaan 10 me</i>				10 000	10 000
Kunnallisvero	252 225	119 000	112 000	115 500	120 000
Kiinteistövero	22 957	23 500	24 700	24 900	25 100
Osuus yhteisöveron tuotosta	37 901	27 000	22 500	23 600	24 000
Valtionosuudet	175 268	56 000	39 550	48 700	50 300
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotulot	442	850	1 050	1 000	1 000
Muut rahoitustulot	7 580	7 750	7 000	7 000	7 000
Korkomenot	-1 262	-4 600	-7 600	-8 400	-9 200
Muut rahoitusmenot	-5 499	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Vuosikate	21 607	38 037	7 888	15 342	17 057
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 320	-28 972	-30 400	-30 100	-29 600
Arvonalentumiset	-283	-1 408	-522	-300	0
Tilikauden tulos	-5 996	7 657	-23 034	-15 058	-12 543
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	322	1 800	1 800	1 800	1 800
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)	1 836				
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)	4				
Peruskaupungin tilikauden yli-/alijäämä	-3 834	9 457	-21 234	-13 258	-10 743

Tuloslaskelma 2024 1 000 euroa	Perus- kaupunki	Joensuun Vesi	Rahastot	Elimi- noinnit	Yhteensä
Toimintakate	-185 812	9 262	-30		-176 580
Kunnallisvero	112 000				112 000
Kiinteistövero	24 700				24 700
Osuus yhteisöveron tuotosta	22 500				22 500
Valtionosuudet	39 550				39 550
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	1 050	85	100	-315	920
Muut rahoitustulot	7 000	6	2 730	-818	8 918
Korkomenot	-7 600	-315		315	-7 600
Muut rahoitusmenot	-5 500	-818	-300	818	-5 800
Vuosikate	7 888	8 220	2 500	0	18 608
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-30 400	-6 020			-36 420
Arvonalentumiset	-522				-522
Tilikauden tulos	-23 034	2 200	2 500	0	-18 334
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	1 800	250			2 050
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)					0
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)					0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-21 234	2 450	2 500	0	-16 284

Ulkoinen tuloslaskelma 1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintakate	-459 351	-176 566	-176 580	-181 828	-185 752
<i>Talouden sopeutus/nettomenojen tason alentaminen vähintään 10 me</i>			3 700	9 000	10 000
<i>Talouden sopeutus/nettomenoja alennetaan lisää tai veroperusteita tarkistetaan 10 me</i>				10 000	10 000
Kunnallisvero	252 225	119 000	112 000	115 500	120 000
Kiinteistövero	22 957	23 500	24 700	24 900	25 100
Osuus yhteisöveron tuotosta	37 901	27 000	22 500	23 600	24 000
Valtionosuudet	175 268	56 000	39 550	48 700	50 300
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	386	641	920	867	871
Muut rahoitustulot	4 140	9 562	8 918	8 918	8 918
Korkomenot	-1 245	-4 600	-7 600	-8 400	-9 200
Muut rahoitusmenot	-8 275	-5 800	-5 800	-5 800	-5 800
Vuosikate	24 006	48 737	18 608	26 457	28 437
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-32 970	-34 972	-36 420	-36 515	-36 280
Arvonalentumiset	-283	-1 408	-522	-300	0
Tilikauden tulos	-9 247	12 357	-18 334	-10 358	-7 843
Poistoeron muutos	593	1 800	2 050	2 050	2 050
Varausten muutos	1 836	-2 300	0	0	0
Rahastojen muutos	4	-1 000	0	0	0
Tilikauden alijäämä/ylijäämä	-6 814	10 857	-16 284	-8 308	-5 793

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot toimintamenoista %	15 %	29 %	30 %	30 %	30 %
Vuosikate %	72 %	134 %	50 %	72 %	78 %
Vuosikate €/asukas	310	627	238	338	362
Kertynyt yli-/alijäämä 1 000 euroa	24 489	35 346	19 062	10 754	4 961
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	316	455	244	137	63

Kaupungin lähtökohdat talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudelle ovat kaksijakoiset. Vuosi 2023 on kuntataloudessa ja myös kaupungin taloudessa varsin vahva. Muutetun talousarvion mukainen talousarvio on lähes 11 milj. euroa ylijäämäinen. Myönteinen tilanne on kuitenkin seurauksena sote-uudistukseen liittyvistä väliaikaisista kuntien tulokertymää kasvattavista tekijöistä. Myös laajemmin viime vuosia tarkastellessa kaupungin taloutta on parantunut kertaluontoiset tekijät: esimerkiksi vuosien 2020-2021 talouden nosti ylijäämäiseksi valtion mittavat koronatuot.

Poikkeuksellisten tuloerien vaikutusten poistuminen näkyy vuoden 2024 talousarviossa. Kokonaisuutena verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) alenee lähes 12 % vuoteen 2023 nähden. Vuoden 2024 peruskaupungin talousarvio on 21,2 milj. euroa alijäämäinen. Talouden sopeutustoimenpiteiden johdosta nettomenot eivät kasva vuoteen 2023 nähden, mutta verotulojen ja valtionosuuk-sien tason aleneminen johtaa alijäämäiseen tulokseen. Joensuun Vesi -liikelaitos sekä rahastot huomioiden talousarvio on 16,3 milj. euroa alijäämäinen. Vuosikateprosentti on 50 %.

Taloussuunnitelmakaudella 2025-2026 alijäämä pienenee, **mutta alijäämän pieneneminen edellyttää toimenpiteitä**. Käyttötalouden tulosaluekohtaisissa talousarviossa vuosille 2025-2026 on huomioitu arvio kustannusten kasvusta. Lisäksi toimintakatteessa on huomioitu talousarviolinjausten mukainen nettomenojen tason alentamista vähintään 10 milj. eurolla koskeva tavoite. **Vuoden 2024 talousarvio sisältää toimenpiteitä vajaalla 4 milj. eurolla. Tavoite kasvaa vuoteen 2025 9 milj. euroon eli uusia toimenpiteitä vuoteen 2024 nähden tarvitaan 5 milj. euroa. Kokonaistavoite kasvaa vuonna 2026 10 milj. euroon.** Koska osa vuoden 2024 toimenpiteiden vaikutuksista ei ole pysyviä (metsän myyntitavoite ja muiden kuntien alueella olevan metsäomaisuuden myynti), **uusia toimenpiteitä tarvitaan vuonna 2026 vielä noin 4 milj. eurolla.** Vuosien 2025-2026 toimenpiteiden kokonaisuus valmistellaan maaliskuun loppuun mennessä ja tavoitteena on, että toimenpiteiden kokonaisuudesta pääte-tään kevät kauden 2024 aikana.

Vaikka nettomenojen tasoa alentavia toimenpiteitä saataisiin toteutettua 10 milj. eurolla vuoteen 2026 mennessä, talous jää alijäämäiseksi. 20 milj. euron sopeutustarpeen toteuttaminen edellyt-tää joko tulojen lisäämistä tai menotason alentamista talousarvioon jo sisältyvää tavoitetta enemmän. Veroperusteiden tarkistamisen tarvetta arvioidaan osana talouden sopeutustoimenpiteiden kokonaisuutta. Talousarviossa on huomioitu sopeutustarpeen kasvattaminen 20 milj. euroon vuosien 2025 ja 2026 toimintakatteessa ja korostettu erillisenä rivinä (Talouden sopeutus/nettomenoja alenne-taan lisää tai veroperusteita tarkistetaan 10 me). Tämä tuo näkyväksi sen, että talouden tasapaino edel-lyttää mittavia toimenpiteitä eikä niiden käynnistämistä ole mahdollisuutta viivästyttää.

Talouden mittavan sopeutustarpeen johdosta on aiempaakin tärkeämpää sitoutua kaikilla tasoilla voi-massa olevaan talousarvioon. Tavoitteena on, että vuoden 2024 talousarvioon ei hyväksytä menoja lisääviä talousarviomuutoksia, vaan lähtökohta on, että aktiivisella ja ennakollisella talouden suunnitte-lulla pystytään mahdollisiin poikkeamiin reagoimaan ja estämään talousarviossa ennakoimattomat me-nokasvut.

Talousarvio ja taloussuunnitelma täyttävät kuntalain 110 §:n 3 momentin edellytykset, jonka mukaan *Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.* Taloussuunnitelman mukaan kaupungin taseessa ei käytännössä ole enää ylijäämää vuonna 2026. **Taloussuunnitelman mukaan kaupungin taseen ylijäämäpuskuri alenee merkittävästi, mutta riittää, jos 20 milj. euron sopeutustoimenpiteet saadaan toteutettua vuosina 2024-2026. Tämän hetken arvion mukaan talous ei kuitenkaan ole tasapainossa vuonna 2026, joten sopeutustoimenpiteiden kokonaistavoitetta tarkennetaan myös prosessin kuluessa.**

Yleisen taloustilanteen kehitykseen liittyy edelleen epävarmuutta, joka voi vaikuttaa myös kaupungin talouden kehitykseen. Ennakoitua heikompi talouskehitys heijastuu kuntien verotuloihin, toisaalta aiheuttaa paineita menopuolelle mm. työttömyysmenojen kehityksen kautta. Toisaalta ennakoitua parempi kehitys voisi vaikuttaa positiivisesti verokertymiin. Viime vuosien varsin ripeän inflaation on ennakoitu alenevan, mutta kustannuskehitykseen liittyy edelleen epävarmuutta. Sama pätee myös korkotason kehitykseen. Julkisen talouden sopeutuspaineet voivat tuoda myös kunta-puolelle vaikutuksia, joita ei ole pystytty vielä ennakoimaan. Lisäksi TE-uudistuksen talousvaikutukset ovat myös vielä ennakkolliset ja syksyllä 2023 käynnistyneen kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamisen vaikutukset tuovat epävarmuutta kaupungin valtionosuuksien määrään vuodesta 2026 alkaen.

11.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmaan kootaan käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta (toiminnan ja investointien rahavirta). Rahoituslaskelma kertoo, kuinka paljon toiminnan ja investointien rahavirta on yli-/alijäämäinen. Rahoitustoiminnan rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan ja investointien kassavirta on katettu tai miten ylijäämäinen kassavirta on muuttanut rahoitusasemaa.

Rahoituslaskelma on rahavirtaluonteinen, sen lopussa esitetään toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen vaikutus kunnan maksuvalmiuteen. Vaikutus maksuvalmiuteen kuvaa kunnan rahoitusarvopapereiden sekä rahojen ja pankkisaamisten muutosta vuoden aikana.

Vuoden 2024 alijäämäisen tuloksen sekä korkeahkon investointitason johdosta peruskaupungin vuosikate ei riitä rahoittamaan nettoinvestointeja. Toiminnan ja investointien nettokassavirta vuonna 2025 on – 38,1 milj. euroa alijäämäinen. Liikelaitos ja rahastot huomioiden nettokassavirta on 36,3 milj. euroa alijäämäinen. Vuosien 2025-2026 alijäämäisen talousarvion johdosta toiminnan ja investointien nettokassavirta säilyy alijäämäisenä koko taloussuunnitelmakauden ajan, mistä seuraa, että kaupungin lainakannan kasvu jatkuu. 20 milj. euron sopeutustoimenpiteet eivät riitä pysäyttämään lainakannan kasvua. Talouden tasapaino vuonna 2026 parantaisi hieman toiminnan ja investointien nettokassavirtaa.

Peruskaupungin rahoituslaskelma 1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	21 607	38 037	7 888	15 342	17 057
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-143	-1 250	-3 070	-3 750	-2 250
	21 464	36 787	4 818	11 592	14 807
Investointien rahavirta					
Investointimenot (-)	-31 868	-44 931	-47 265	-25 052	-28 503
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	706	1 907	833	300	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	1 987	1 700	3 520	4 200	2 700
	-29 174	-41 324	-42 912	-20 552	-25 803
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 711	-4 537	-38 094	-8 960	-10 996
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-440	-500	-500	-500	-500
Antolainasaamisten vähennys	1 450	1 000	1 000	1 000	1 000
	1 010	500	500	500	500
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	35 000	62 000	75 000	52 000	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-35 007	-35 300	-37 700	-41 900	-46 100
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	254				
	247	26 700	37 300	10 100	13 900
Oman pääoman muutokset	-5 419				
Muut maksuvalmiuden muutokset	18 545	-22 040	-200	-300	-250
Vaikutus maksuvalmiuteen	6 674	623	-494	1 340	3 154

Ulkoinen rahoituslaskelma 2024 1 000 euroa	Perus- kaupunki	Joensuun Vesi	Rahastot	Yhteensä
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	7 888	8 220	2 500	18 608
Satunnaiset erät				0
Tulorahoituksen korjauserät	-3 070			-3 070
	4 818	8 220	2 500	15 538
Investointien rahavirta				
Investointimenot (-)	-47 265	-9 195		-56 460
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	833	270		1 103
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	3 520			3 520
	-42 912	-8 925	0	-51 837
Toiminnan ja investointien rahavirta	-38 094	-705	2 500	-36 299
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-500			-500
Antolainasaamisten vähennys	1 000			1 000
	500	0	0	500
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	75 000			75 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-37 700			-37 700
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	0			0
	37 300	0	0	37 300
Muut maksuvalmiuden muutokset	-200			-200
Vaikutus maksuvalmiuteen	-494	-705	2 500	1 301

Ulkoinen rahoituslaskelma 2022-2026 1 000 euroa	TP2022	TA2024	TS2025	TS2026
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	24 006	18 608	26 457	28 437
Satunnaiset erät		0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-145	-3 070	-3 750	-2 250
	23 861	15 538	22 707	26 187
Investointien rahavirta				
Investointimenot (-)	-40 190	-56 460	-35 632	-40 573
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 222	1 103	1 380	1 890
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	1 990	3 520	4 200	2 700
	-36 978	-51 837	-30 052	-35 983
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 117	-36 299	-7 345	-9 796
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-440	-500	-500	-500
Antolainasaamisten vähennys	1 450	1 000	1 000	1 000
	1 010	500	500	500
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	35 000	75 000	52 000	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-35 007	-37 700	-41 900	-46 100
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	237	0	0	0
	231	37 300	10 100	13 900
Muut maksuvalmiuden muutokset	12 622	-200	-300	-250
Vaikutus maksuvalmiuteen	746	1 301	2 955	4 354

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Lainakanta milj. euroa	235	262	299	309	323
Lainat €/asukas	3 034	3 367	3 833	3 950	4 112

Rahoituslaskelman tulorahoituksen korjauserissä on huomioitu käyttötalouteen kohdistuvat myyntivoitot. Peruskaupungin myyntivoitoista Joensuun Tilakeskus –taseyksikölle kohdistuu 0,25 milj. euroa ja 2,0 milj. euroa ovat muun peruskaupungin myyntivoittoja (tonttien myyntivoitot) sekä 0,82 milj. euroa muiden kuntien alueella olevan metsäomaisuuden myynnistä arvioitu myyntivoitto.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot on esitetty myyntitulojen mukaisina ja sisältävät siten myös myyntivoitot.

Antolainoissa vuokratalohankkeiden III-sijalainoihin on varattu 0,5 milj. euroa. Kolmassijalainoista peritään 1,0 %-yksikön marginaali (viitekorkona peruskorko).

Muissa maksuvalmiuden muutoksissa on sopimusten mukaiset asemanseudun maankäyttökorvaustulot, Motonet Areenaan liittyvä yksityisen rahoitusosuuden tuloutus käyttötalouteen sekä North Karelia Growth Fund – pääomasijoitusrahastoon kohdistuvan Elyn osuuden mukaiset pääomakutsut.

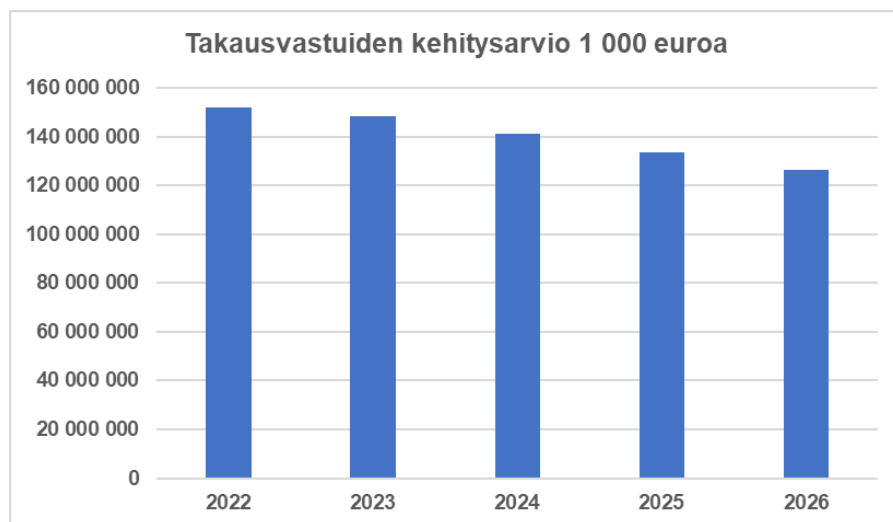
Peruskaupungin uuden pitkäaikaisen lainan tarve vuodelle 2024 on 75 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa lyhennetään 37,7 milj. euroa. Lainakanta kasvaa 3833 euroon/asukas vuonna 2024. Taloussuunnitelmakaudella lainakanta kasvaa 4 112 euroon/asukas. Lainakannan kasvuun vaikuttaa olennaisesti talouden sopeutustoimissa onnistuminen. Mikäli talous saadaan tasapainotettua vuoteen 2026 mennessä, lainakanta jää arvioitua pienemmäksi.

Investointeja on toteutettu viime vuosina myös leasingrahoituksella sekä vuokraamalla toimitiloja. Vuokravastuiden määrässä huomioidaan leasingsopimukset jäännösarvoineen sekä määräaikaisten vuokrasopimukset että toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset irtisanomisehdon mukaisesti. Kaupungin vuokravastuut vuoden 2022 lopussa olivat 148 milj. euroa, joista toimitilojen vuokravastuut (sis. kiinteistöleasing) olivat 143 milj. euroa. Vuokravastuiden määrään vaikuttaa alentavasti erityisasumiseen liittyvien vuokrasopimusten siirtyminen hyvinvointialueelle.

Strategian painopistealue Vakaan ja vastuullisen Joensuun keskeisenä tavoitteena on lainakannan sekä vuokra- ja leasingvastuiden tason vakauttaminen. Tavoitteena on, että vastuiden taso säilyy vuoden 2021 tasolla. Talousarvio- ja taloussuunnitelman mukainen vastuinen määrä ei toteuta tavoitetta. Vuonna 2021 lainakannan ja vuokravastuiden taso on 4 792 euroa/asukas, kun vuoden 2026 lopussa vastuiden määrä olisi runsaat 5 500 euro/asukas.

Kaupungin takausvastuut 31.12.2022 oli yhteensä 151,8 milj. euroa. Tästä konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut takaukset olivat 149,7 milj. euroa. Takausvastuut kasvoivat voimakkaasti vuosina 2017-2019 erityisesti opiskelija-asuntotuotantoa koskevien takausten seurauksena, mutta on alentunut sen jälkeen. Joensuun takausten määrät ovat tulopohjaan suhteutettuna maan sekä verrokkiryhmän keskiarvoja suuremmat. Takausten määrä Joensuussa oli vuoden 2022 lopussa asukasta kohden 1 959 euroa, kun 15. suurimman kaupungin vastaava luku oli 1 488 euroa ja koko maan 1 485 euroa.

Vuoden 2023 aikana on tehty yksi uusi takauspäättös. Vuonna 2024 varaudutaan tarvittaessa takausten myöntämiseen, jos se arvioidaan konsernin kokonaistalouden näkökulmasta perustelluksi. Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen voi vaikuttaa myös takausten määrään. Takausten myöntäminen arvioidaan aina tapauskohtaisesti Kuntalain 129 §:n edellytykset huomioiden. Alla olevassa taulukossa takausten määrä on arvioitu nykyisten takausten mukaisesti.

Liite 1

Tulosaluekohtaiset muutokset

Tulosalue/muutos	€	Selite
10 Kaupunginvaltuusto		
100 Valtuusto		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-366	
- Vaalien kustannukset	-100	Presidentinvaalit ja europarlamanettivaalit
- Kokousten ja iltakoulujen määrä	14	Kokousten ja iltakoulujen määrän vähentäminen (talouden sopeutus)
Talousarvio 2024	-453	
11 Tarkastuslautakunta		
110 Tarkastuslautakunta		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-116	
- Tarkastuslautakunnan menojen muutos	0	
Talousarvio 2024	-116	
12 Kaupunginhallitus		
120 Yleishallinto		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-6 697	
- Henkilöstökulujen muutos	47	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus, henk.muutokset
- Tilavuokrien muutos	25	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Myyntivoittojen taso	1 000	Myyntivoittojen taso ta-muutos 2023 1 M€, v. 2024 2 M€
- Kertaluontoisten erien poistuminen	100	Kaupunginjohtajan rekrytointi ja päällekkäiset palkkakustannukset
- Historiakirjatyön varaus	100	Historiakirja valmistuu v.2023
- Suurtahtumatukien taso	-31	Suurtahtumatukien taso
- Metsäomaisuuden myynti	820	Muiden kuntien alueella sijaitsevien metsien myyntivoitto
- UEF professuurin rahoitus	60	Prof.rahoitus päättyy
- Vieraanvaraisuudet	10	Vieraanvaraisuuksien taso (talouden sopeutus)
- Kokousten ja iltakoulujen määrä	14	Kokousten ja iltakoulujen määrän vähentäminen (talouden sopeutus)
- Enon verkkokoulusopimus	30	Enon verkkokoulusopimuksen taso ja siirto koulutuspalveluihin
- Keskitetty varaus henkilöstökuluihin	-628	Järjestelyvara- ja kehittämisohjelm erät, työttöm.vak.maksun aleneminen
- Verotuskustannusten muutos	-77	Verotuskustannukset ennakkotieto
- Siirto elinvoiman tulosalueelle	600	Ekosysteemisopimuksen ja Innokaupungin maksuosuus
- Muut muutokset	-223	Kuurnan voiman osuus, osuudet KT, Teosto ym., KV-toiminta
Talousarvio 2024	-4 850	
140 Työllistäminen		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-14 950	
- Palkkatukityöllistämisen määrärahat	592	Palkkatukityöllistämisen määrärahojen muutos
- Työmarkkinatuen maksuosuus	33	Työmarkkinatuen maksuosuus TA2024 9,935 M€, TA2023 9,968 M€
- Muut työllisyyspalvelujen menot	-625	Muiden työllisyyspalv.menojen muutos
Talousarvio 2024	-14 950	
150 Konsernipalvelut		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-4 710	
- Henkilöstökulujen muutos	-81	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	177	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Henkilöstökulujen muutos	25	Virka- ja työehtosop.mukaisen v. 2023 kertaerän poistuminen
- Työmatkaliikkumisen tuki	-200	Keskitetty varaus koko kaupungin osalta
- Tulosalueiden väliset siirrot	-861	Taloustiimien keskittäminen
- Avustusten taso	15	Hissiavustusten taso
- Henkilöstömuutokset	80	Tehtävien uudelleenjärjestely
- Muut muutokset	101	Muut muutokset vuoteen 2023 nähden
Talousarvio 2024	-5 454	

Tulosalue/muutos	€	Selite
174 Ympäristöterveydenhuolto		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-1 236	
- Ympäristöterveydenhuollon menojen muutos	-6	Maksuosuus HVA:lle +500 euroa ja varautuminen kunnalle kuuluviin
Talousarvio 2024	-1 242	
184 Elinvoimapalvelut		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-2 370	
- Vuoden 2023 kertaluontoisen erän poisto	20	Vuoden 2023 talousarviomuutoksen siirron poisto
- Siirto yleishallinnon tulosalueelta	-330	Ekosysteemisopimuksen ja Innokaupungin maksuosuuksien siirto
- Elinvoiman muut määrärahat	46	BJOE osuuden ja muiden elinvoiman menojen muutos
Talousarvio 2024	-2 634	
190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi		
Talousarvio 2023 (muutettu)	0	
- Henkilöstökulujen muutos	-13	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus, henk. Muutokset
- Tilavuokrien muutos	-2	Vuokraperusteiden muutos
- Muut menojen muutokset	-3	Muiden hankintatoimen menojen muutokset
- Tulojen lisäys	18	Komissiomaksutulot kattavat hankintatoimen menot
Talousarvio 2024	0	
31 Osallisuus- ja vetovoimalautakunta		
310 Osallisuus- ja vetovoimapalvelut		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-2 611	
- Henkilöstökulujen muutos	-30	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	-89	Indeksin ja tilojen muutos, Tuupovaaran nuorisotilan vuokramuutos
- Kertaluontoisten erien poistuminen	33	Aiemm.käyttämättä jääneiden Leader-rahojen uudelleen kohdennus
- Palvelupisteiden henkilöstömuutokset	20	Palvelupisteiden henkilöstömuutokset (määräaikaisuus)
- Carelicumin aukioloajat ja tulot	24	Carelicumin tulojen ja aukioloaikojen muutos museon muutoksen myötä
- Matkailun määrärahojen taso	77	Matkailun määrärahojen taso (Visit Karelian osuus sekä oma toiminta)
- Joensuun Uutiset ja viestinnän muutos	40	Joensuun Uutisista luovutaan, viestinnän kohdentaminen päätösviestintään ja monikanavaiseen viestintään
- Muut muutokset	-36	Muut muutokset (kustannustason nousu)
Talousarvio 2024	-2 572	

Hyvinvoinnin toimiala		
46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta		
400 Hyvinvoinnin hallintopalvelut		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-879	
- Henkilöstökulujen muutos	-41	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	21	Vuoden 2023 kertaerän poistuminen
- Tilavuokrien muutos	20	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Organisaatorakenteen muutos	381	Talous- ja osan hyvo-tiimistä siirtyminen konsernipalveluihin
- Vahtimestareiden muutos	-1	Vahtimestaritoimintojen tulo- ja menomuutokset
- Siirto koulutuspalveluista	-35	Hallinnon kulujen siirto koulutuspalveluiden tulosalueelta
- HYTE-menot	-262	HYTE-menojen siirto hyvinvoinnin edistämisen palveluista
- Toimintamenojen muutos	40	Vuoden 2023 kertaluontoisten erien poisto
Talousarvio 2024	-756	
420 Koulutus- ja nuorisopalvelut		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-92 852	Hyvinvoinnin edistämisen sekä koulutuspalveluiden tulosalueet
- Henkilöstökulujen muutos	-1 386	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	503	Vuoden 2023 kertaerän poistuminen
- Tilavuokrien muutos	-2 199	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Ennaltaehkäisevä päihdetyö	-5	Ennaltaehkäisevän päihdetyön määrärahat
- Harrastamisen Suomen malli	-15	Toiminnan laajentuminen, omarahoitusosuus
- Nuorisotoiminnan resurssit	-18	Nuorisotoimen toimintakulujen tason tarkistus, tulkkaukspalveluiden varaus
- Nuorisovaalit	-18	Nuorisovaalit vuonna 2024
- Kieku-opetus	-456	Kieku-opetuksen laajuus, oppimisen tuki
- Kotikuntakorvaukset	136	Perusopetuksen kotikuntakorvausten muutos
- Puhtaus- ja ateriapalvelut	-217	Varaus puhtaus- ja ateriapalv.muutokseen
- Sisäiset siirrot varhaiskasvatuksen välillä	885	Avustajien siirto hyv.edistämisen palveluista vakaan, Tuupovaaran esiopetus vakasta kopaan
- HYTE-menot	262	HYTE-menojen siirto hallinnon tulosalueelle
- Aineiden ja tarvikkeiden hinnan nousu	-130	Varaus oppimateriaalien kustannusten nousuun
- Tuva opetuksen laajuus	-100	Tutkintokoulutukseen valmentavan opetuksen laajuus
- Koulukuljetusten hinnan nousu	-168	Koulukuljetusten kustannukset, Scifest kuljetuksista luopuminen
- Perusopetuksen laajuus, oppilasmäärät	69	Perusopetuksen oppilasmäärän muutokset
- Valmistuvien koulutilojen kertahankinnat	29	Valmistuvien koulujen käyttötaloushankintojen muutos
- Rantakylän liikuntahallin päiväaikainen käyttö	20	Määräaikaisen korotuksen päättymisen
- Primus arkistointi	-30	Arkistoinnin kustannusten muutps
- Oppivelvollisuuden laajennus	-83	Oppivelvollisuuden laajentumisen muutos lukiot
- Enon verkkokoulun siirto	-15	Enon verkkokoulun määrärahan siirto yleishinnosta
- Sisäinen siirto hyvinvoinnin hallintoon	40	Vahtimestaripalvelut ja hallinto
- Sisäisen laskutuksen väheneminen	65	Sisäisten menojen väheneminen (talous, hallinto)
- Hankkeiden tulolisäys	116	Hankkeiden tuloarvion muutos
- Nuorisoverstas toiminnan laajuus	15	Nuorisoverstasta koskevan sopimuksen muutos
- Kesäleikkitoiminnan muutos	25	Kesäleikkitoiminnasta luopuminen
Talousarvio 2024	-95 524	

Tulosalue/muutos	€	Selite
440 Varhaiskasvatuspalvelut		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-46 070	
- Henkilöstökulujen muutos	-703	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	456	Vuoden 2023 kertaerän poistuminen
- Tilavuokrien muutos	-648	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Sisäinen siirto	-895	Avustajien siirto hyv.edistämisen palveluista
- Sisäisen laskutuksen väheneminen	110	Sisäisten menojen väheneminen (talous, hallinto)
- Avoimen varhaiskasvatuksen laajuus	84	Avoimen varhaiskasvatuksen osuus pienenee
- Perhepäivähoidon laajuus	93	Perhepäivähoidon laajuus, hoidossa olevien lasten määrä alenee
- Päiväkotihoidon laajuus	-189	Päiväkotihoidon muutokset (pl. palkankorotukset ja vuokramuutokset)
- Yksityisen hoidon laajuus	-385	Yksityisen hoidon osuuden muutos ml. tuen osuus, palvelusetelin indeksikorotus
- Yhteisten palveluiden muut muutokset	2	Varhaiskasvatuksen yhteisten palveluiden muut muutokset (pl.palkankorotukset ja vuokramuutokset)
Talousarvio 2024	-48 144	
47 Kulttuuri ja liikuntalautakunta		
660 Kulttuuripalvelut		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-15 780	
- Henkilöstökulujen muutos	-355	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	130	Vuoden 2023 kertaerän poistuminen
- Tilavuokrien muutos	-186	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Tulojen muutos vuokrattavat tilat	-35	Työtilojen väheneminen, vuokratulojen muutos
- Tulojen muutos museot	-130	Tulokertymän aleneminen (museoiden muutokset)
- Tulojen muutos orkesteri	30	Tulokertymän arvio, kävijämäärän muutos
- Tulojen muutos konservatorio	10	Tulokertymän muutos (konservatorion sali)
- Tulojen muutos kansalaisopisto/asiakkaat	125	Tulokertymän muutos ml. kysynnän palautuminen
- Tulojen muutos kansalaisopisto/kunnat	28	Tulokertymän muutos kansalaisopiston jäsenkunnilta
- Tulojen muutos kirjastot/kunnat	37	Tulokertymän muutos seutukirjaston jäsenkunnilta
- Itsenäisyyspäivän juhla/perinnetoimikunta	-11	Juhlien järjestämisen menojen siirto kulttuuripalveluille
- Museoiden menomuutokset	37	Carelicumin sisäinen veloitus sekä M_Itä Biennaalin määräraha
- Kirjaston e-aineistomäärärahat	-29	Kirjastojen e-aineistomäärärahat sekä vaikutus tuloihin
- Puhtauspalvelut	-10	Varaus puhtauspalvelujen muutokseen
- Kulttuurin menot	25	Joen Yön tapahtuman ja yhteistötaitelijan määrärahat
- Kansalaisopiston menot	66	Henkilöstö- ja menomuutokset
Talousarvio 2024	-16 048	
690 Liikuntapalvelut		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-10 602	
- Henkilöstökulujen muutos	-91	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	41	Vuoden 2023 kertaerän poistuminen
- Tilavuokrien muutos	-1 108	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Tulojen muutos /jäähalli	-40	Peruskorjauksen aikainen tulomenetyt
- Tulojen muutos / Motonet	75	Tulojen muutos
- Tulojen muutos/muut	113	Liikuntapalveluiden taksojen ja maksujen muutos kustannustason muutos huomioiden
- Jäänhoitokoneet leasing	-10	Jäänhoitokoneiden leasingmaksujen muutos
- Puhtauspalvelut	-4	Varaus puhtauspalvelujen muutokseen
Talousarvio 2024	-11 626	

Kaupunkiympäristön toimiala		
75 Kaupunkirakennelautakunta		
<u>210 Kaupunkirakennelautakunnan toimialan hallinto</u>		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-1 220	
- Kertaluontoisten erien palautuminen	-34	V. 2023 kertaluontoisten erien muutokset
- Henkilöstökulujen muutos	-8	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	-30	Harjoittelijoiden palkkavarauksen lisäys
- Tilavuokrien muutos	53	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Organisaatorakenteen muutos	251	Taloustiimin siirto konsernipalveluihin
- Tilavuokra	-11	Varaus paperiarkiston digitointiin
Talousarvio 2024	-999	
<u>240 Yhdyskuntasuunnittelu</u>		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-5 503	
- Henkilöstökulujen muutos	-33	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	10	Henkilöstömäärän muutokset
- Tilavuokrien muutos	-19	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Joukkoliikenteen muutos	379	Tulojen lisäys, matkustajamäärän kasvu
- Joukkoliikenteen muutos	-307	Joukkoliikenteen menojen muutos
Talousarvio 2024	-5 472	
<u>270 Maaomaisuus</u>		
Talousarvio 2023 (muutettu)	9 002	
- Henkilöstökulujen muutos	-41	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	-46	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Maanvuokratulot ulkoiset	500	Uudet sopimukset, päättyvien sop.muutos, indeksi
- Maanvuokrat sisäiset	180	Sisäinen maanvuokra tilakeskukselle
- Maankäyttökorvaukset	300	Maankäyttökorvausten muutos
- Kustannustason nousu	-12	Metsien työkoneet
- Tulojen muutos	-13	Rakennusvalvontamittaukset
- Tulojen muutos	-67	Kiinteistötoimitusmaksut
- Hakkuiden ja puun kasvun mukainen myynti	1500	Metsän myyntitavoitteen lisäys
Talousarvio 2024	11 302	
<u>280 Yhdyskuntatekniikka</u>		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-9 442	
- Kertaluontoisten erien muutos	402	V. 2023 kertaluontoisten erien muutokset
- Henkilöstökulujen muutos	-87	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	-10	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Tieliikennelainsäädännön muutokset/liikenne	-20	Varaus vuonna 2023 65te, vuonna 2024 85te
- Ajouratamaalaukset/keskustan suojaatiemerkin	30	Varaus vuonna 2023 60te, vuonna 2024 30te
- Kertaluonteisen erän poistuminen	190	Pyöriteiden kaksisuuntaiset merkit
- Hulevesimaksun muutos	-20	Hulevesimaksu
- Katuvalaistuksen ohjausjärjestelmä	-55	Ulkovalaistuksen ohjausjärjestelmäpalvelu
- Kustannustason nousu korjausmäärärahat	-184	Korjausmääräraha
- Henkilöstökulujen muutos	16	Henkilöstömäärän muutokset
- Kustannustason nousu liikenneväylien hoito	-200	Liikenneväylien talvihoito
- Kustannustason nousu viheralueiden hoito	-50	Viheralueiden hoitokustannukset
- Tulojen tarkistus	28	Katuluvat ja tulojen tarkistus
- Tulojen tarkistus	1	Palvelutuotannon ulkoinen myynti
- Kaupunkirakenteen ohjelmistot	24	Ohjelmistojen karsinta / toimintapojen muutos
- Liikenneväylien ja viheralueiden hoidon muut	130	Katujen talvihoito ja viheralueiden hoidon muutokset
Talousarvio 2024	-9 247	

Tulosalue/muutos	€	Selite
295 Tilakeskus		
Talousarvio 2023	20 994	
- Vuokratulojen muutos ulkoiset	600	Tilakeskuksen saaminen vuokratulojen muutos
- Vuokratulojen muutos sisäiset	3 101	Tilakeskuksen saaminen vuokratulojen muutos
- Henkilöstökulujen muutos	-97	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	-32	Henkilöstömäärän muutos
- Vuokramenojen muutos	-488	Vuokrattavien kohteiden vuokramenojen muutos
- Maanvuokramenon muutos	-180	Sisäinen maanvuokra
- Rakennusten purkukustannukset, kuntotutkimukset	-113	Purkamismenot, kuntotutkimukset
- Muut menojen muutokset	-442	Muiden menojen muutos, kustannustaso (mm. sähkö, vesi)
- Tilavuokrien muutos	-127	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Kaupunkirakenteen ohjelmistot	10	Ohjelmistojen karsinta / toimintapojen muutos
- Kiinteistönhoidon päivystyksen muutos	42	Kiinteistönhoidon päivystyksen keskittäminen
- Tyhjiällä olevista toimitiloista luopuminen	217	Ylläpitokustannusten väheneminen toimitilojen myynnin myötä
Talousarvio (toimintakate) 2024	23 485	
Rahoituskulut	-5 486	Korvaus peruspääomasta
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 504	Rakennusten ja kaluston poisto
Lisäpoistot	-600	Käytöstä poistettujen rakennusten arvonalentumiset
Arvonalentumiset	-362	Varaus rakennusten arvonalentumisiin
Tilikauden tulos	4 533	
80 Joensuun alueellinen jätelautakunta		
810 Joensuun alueellinen jätelautakunta		
Talousarvio 2023	0	
- Henkilöstökulujen muutos	-4	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	-8	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Muut muutokset	-5	Jätehuoltovelvoitteiden muutoksesta tiedottaminen
- Muut muutokset	17	Tulojen muutos
Talousarvio 2024	0	
85 Rakennus- ja ympäristölautakunta		
850 Rakennus- ja ympäristölautakunta		
Talousarvio 2023	-125	
- Henkilöstökulujen muutos	-2	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
Talousarvio 2024	-127	
860 Pysäköinninvalvonta		
Talousarvio 2023	250	
- Henkilöstökulujen muutos	-8	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	-3	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Pysäköintivirhemaksut	75	Arvio virhemaksujen määrästä
- Muut muutokset	-53	Ohjelmiston muutos
Talousarvio 2024	262	
870 Rakennusvalvonta		
Talousarvio 2023 (muutettu)	-428	
- Henkilöstökulujen muutos	-21	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	-10	Vuokraper.kustannusten muutosten sekä toimitilamuutokset
- Henkilöstökulujen muutos	16	Henkilöstömäärän muutokset
- Tulojen muutos	50	Rakennusvalvonnan tulokertymä
- Kertaluontoisten erien muutos	-10	Kertaluontoisten erien muutos
Talousarvio 2024	-403	
880 Ympäristönsuojelu		
Talousarvio 2023	-250	
- Henkilöstökulujen muutos	-7	virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	13	Kertaluontoisen erän poistuminen
Talousarvio 2024	-244	

Vuoden 2024 talousarvioon sisältyvät talouden sopeutustoimenpiteet

Liite 2

Toimenpide	TA sivu	Tulosalue	Eurovaikutus	Toimenpiteen lyhyt kuvaus
Palveluiden tuottaminen, palveluverkko ja palveluiden laajuus				
Toimielinten kokoukset	58	100 Valtuusto	14 000	1 kaupunginvaltuuston kokous/ilta koulu vähemmän. Huomioitu kokouspalkkiot, tilat, tarjoilut.
Toimielinten kokoukset	65-67	120 Yleishallinto	14 000	Kaupunginhallituksen ja omistajaohjausjaoston kokousten määrän vähentäminen
Enon verkkokoulusopimuksen taso ja uudelleen kohdennus	65-67	120 Yleishallinto	15 000	Enon verkkokoulusopimuksen sisältö ja avustuksen taso 30te >15te. 15te määräraha siirtyy koulutus- ja nuorisopalveluille.
Vieraanvaraisuuksien taso	65-67	120 Yleishallinto	10 000	Vieraanvaraisuuksiin varattujen määrärahojen tason tarkistus 100te>90te.
Maakuntaliiton jäsenmaksuosuus	65-67	120 Yleishallinto	60 000	Maakuntaliiton jäsenmaksu tämän vuoden tasolla kaupunginhallituksen lausunnon mukaisesti
Professuurien rahoitus	65-67	120 Yleishallinto	60 000	Kasvatustieteen professuurin rahoitus päättyy, kohdennus osin ohjelmien mukaisiin toimenpiteisiin
Avustusten taso tarkistus	70-73	150 Konsernipalvelut	15 000	Hissiaavustukset
Talous- ja henkilöstöpalveluiden muutokset	70-73	150 Konsernipalvelut	80 000	Palvelussuhdepääällikkön viran lakkauttaminen, henkilöstön vaihtuvuus/tehtäväjärjestelyt
Matkailun määrärahat	78-81	310 Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	77 000	Visit Karelian osuus sekä matkailun muut määrärahat/kaupungin omat matkailun toimenpiteet
Carelicumin aukiolot	78-81	310 Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	40 000	Carelicumin aukioloaikojen muutos museon siirtyessä pois Carelicumista
Joensuun Uutisten julkaisemisesta luopuminen	78-81	310 Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	40 000	Joensuun Uutisten julkaisemisesta luovutaan, panostus päätösviestintään ja monikanavaisen viestintään
Carelicumin ja palvelupisteiden resurssit	78-81	310 Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	20 000	Palvelupisteiden resurssien määrän vähentäminen 0,5 htv
SciFest-kydyt	86-88	420 Koulutus- ja nuorisopalvelut	25 000	Luovutaan oppilaiden osallistumisen ja kuljetuksen järjestämisestä SciFest-tapahtumaan
Nuorten työpajatoiminnan sopimuksen taso	86-88	420 Koulutus- ja nuorisopalvelut	15 000	Nuorten työpajasopimuksen (Nuorisoverstaan) vuosikorvauksen taso 95te>80 te
Kesäleikkikenttätöiminnasta luopuminen	86-88	420 Koulutus- ja nuorisopalvelut	25 000	Kaupungin järjestämästä kesäleikkikenttätöiminnasta luovutaan
Avoin varhaiskasvatus	89-91	440 Varhaiskasvatus	80 000	Avoimen varhaiskasvatuksen toiminta päättyy kokonaan Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa 31.5.2024
Kulttuuripalveluiden menot	94-98	660 Kulttuuripalvelut	35 000	Joen Yön tapahtuma 20te (kulttuuripalvelut osallistuvat omalla työpanoksella tapahtuman toteuttamiseen), yhteisötaitelija 5te, taitelijoiden työtilat 10te
Kansalaisopistotoiminnan menot	94-98	660 Kulttuuripalvelut	67 000	Postitus, kaluston osto, kesätoiminnasta luopuminen, toimistotehtävien organisointi
Liikuntapalveluiden tilamuutokset	98-100	690 Liikuntapalvelut	44 000	Hallitie2 autopaikkavastike, Enon urheilukentän huoltorakennus, Louhiojan uimarannan kioskirakennus, Kiihtelysvaaran urheilukentän kuuluttamo ja jääkiekkokaukalon pukukoppi, Niittylahden opiston kuntosali, liikuntasalin varasto. Vaikutus hyvinvoinnin talousarvioon.
Palvelutasomuutokset liikenne- ja viheralueiden hoidossa	109-110	280 Yhdyskuntateknikka	130 000	Liikennealueiden hoitoon varataan rahoitusta puolet ja viheralueiden hoitoon 40% indeksien muutosten edellyttämästä lisärahoitustarpeesta, saunatupa ja laavu (Pitkäjärventie)
Kiinteistönhoidon päivystyksen keskittäminen	111-112	295 Tilakeskus	42 000	Kiinteistönhoidon päivystyksen keskittäminen kantakaupungin alueelle
Kaupunkiympäristön ohjelmistojen karsinta / toimintapojen muutos	109-112	280 Yhdyskuntateknikka, 295 Tilakeskus	34 000	Ohjelmistoista luopuminen, edellyttää toimintapojen muutosta

Toimenpide	TA sivu	Tulosalue	Eurovaikutus	Toimenpiteen lyhyt kuvaus
Omistuksista luopuminen				
Hakkuiden ja puun kasvun mukainen myynti	108	270 Maaomaisuus	1 500 000	Puun myyntitavoitteen nosto 26 000m ³ >58 000 m ³
Muiden kuntien alueella sijaitsevista metsäomaisuudesta luopuminen	65-67, 118	120 Yleishallinto	820 000	Muiden kuntien alueella sijaitsevan metsäomaisuuden myynti (Pärnävaara)
Tyhjillään olevista, huonokuntoisista tai palveluverkon tiivistämisen seurauksena vapautuvista rakennuksista luopuminen	111-112	295 Tilakeskus	217 000	Myydään tai puretaan toimitilat, joille kaupungilla ei ole omaa käyttöä tai joissa oleva vähäinen käyttö voidaan järjestellä toisin
Asuntotoimen määrättyistä kohteista luopuminen	70-73	150 Konsernipalvelut	7 500	Asuntotoimen määrättyistä kohteista luopuminen
Tulorahoituksen vahvistaminen, taksat ja maksut				
Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero	36-38	Tuloslaskelma/ kiinteistövero	40 000	Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron käyttöönotto KV 13.11.2023 § 115
Taksojen ja maksujen korotukset vähintään kustannustason muutosta vastaavasti	94-100	660 Kulttuuripalvelut 690 Liikuntapalvelut	146 000	Liikuntapalvelut 88te, kansalaisopisto 54te ja orkesteri 4te
Taksojen ja maksujen korotukset vähintään kustannustason muutosta vastaavasti	107-110	240 Yhdyskuntasuunnitelu 270 Maaomaisuus 280 Yhdyskuntatekniikka	39 000	Taksojen korotusten arvioitu vaikutus. Huomattavaa, että rakentamisen hiljeneminen vaikuttaa tulojen kokonaiskertymään
Taksojen ja maksujen korotukset vähintään kustannustason muutosta vastaavasti	115-116	870 Rakennusvalvonta	26 000	Taksojen korotusten arvioitu vaikutus. Huomattavaa, että rakentamisen hiljeneminen vaikuttaa tulojen kokonaiskertymään

Peruskaupungin toimielimien yhteenveto

Liite 3

Tiliryhmä/toimielin 1 000 euroa	Kaupungin- valtuusto	Tarkastus- lautakunta	Kaupungin- hallitus	Osallisuus- ja vetovoimaitk	Kasvatus- ja koulutusltk	Kulttuuri- ja liikuntaltk	Kaupunki- rakenneltk	Joensuun alueellinen jätelautak	Rakennus- ja ympäristö- lautakunta	Perus- kaupunki yhteensä
Toimintatuotot	449	0	8 010	166	9 305	7 392	85 662	219	1 318	112 520
Myyntituotot	449	0	1 599	6	2 074	2 291	12 005	218	26	18 668
Maksutuotot	0	0	0	47	1 398	2 779	886		588	5 699
Tuet ja avustukset	0	0	1 035	0	5 760	418	2 451	1	1	9 665
Muut toimintatuotot	0	0	5 376	113	73	1 905	70 320	0	703	78 489
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	2 470	0	0	2 470
Toimintakulut	-902	-116	-37 140	-2 738	-153 729	-35 066	-69 063	-219	-1 830	-300 802
Henkilöstökulut	-654	-40	-10 973	-1 083	-79 419	-15 920	-9 255	-144	-1 254	-118 743
Palkat ja palkkiot	-598	-40	-9 017	-901	-63 434	-12 681	-7 408	-117	-1 005	-95 200
Henkilösivukulut	-56	0	-1 956	-182	-15 985	-3 239	-1 847	-28	-250	-23 543
Eläkekulut	-46	0	-1 643	-151	-13 735	-2 789	-1 586	-24	-215	-20 188
Muut henkilösivukulut	-10	0	-314	-31	-2 249	-450	-261	-4	-35	-3 355
Palvelujen ostot	-167	-76	-9 627	-903	-40 106	-3 787	-29 608	-57	-327	-84 658
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18	0	-148	-11	-3 227	-1 541	-11 303	-1	-24	-16 273
Avustukset	-31	0	-12 768	-320	-2 879	-498	-323	0	0	-16 819
Muut toimintakulut	-31	0	-3 624	-422	-28 098	-13 320	-18 574	-17	-224	-64 310
Toimintakate	-453	-116	-29 130	-2 572	-144 424	-27 674	19 069	0	-512	-185 812
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	-328	-32	-1 394	-967	-27 676	0	-3	-30 400
Arvon alentumiset	0	0	-160	0	0	0	-362	0	0	-522

Investointiosan yhteenveto

Toimielin/tulosalue	TP2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	TS2027
12 Kaupunginhallitus						
120 Yleishallinto						
Investointitulot	1 383 340	2 400 000	3 220 000	3 900 000	2 400 000	2 400 000
Investointimenot	-1 281 055	-1 720 000	-1 210 000	-1 235 000	-1 100 000	-1 390 000
Nettoinvestoinnit	102 285	680 000	2 010 000	2 665 000	1 300 000	1 010 000
150 Konsernipalvelut						
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointimenot	-49 300	-325 000	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-49 300	-325 000	0	0	0	0
12 Kaupunginhallitus yhteensä						
Investointitulot	1 383 340	2 400 000	3 220 000	3 900 000	2 400 000	2 400 000
Investointimenot	-1 330 355	-2 045 000	-1 210 000	-1 235 000	-1 100 000	-1 390 000
Nettoinvestoinnit	52 985	355 000	2 010 000	2 665 000	1 300 000	1 010 000
30 Osallisuus- ja vetovoimalautakunta						
310 Osallisuus- ja vetovoimapaalvelut						
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointimenot	-43 320	-20 000	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-43 320	-20 000	0	0	0	0
30 Osallisuus- ja vetovoimalautakunta yhteensä						
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointimenot	-43 320	-20 000	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-43 320	-20 000	0	0	0	0
46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta						
410 Koulutus- ja nuorisopalvelut						
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointimenot	-1 210 703	-1 216 000	-579 000	-589 000	0	-1 200 000
Nettoinvestoinnit	-1 296 000	-1 216 000	-579 000	-589 000	0	-1 200 000
440 Varhaiskasvatuspalvelut						
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointimenot	-52 808	-54 000	-34 000	-113 000	-28 000	-250 000
Nettoinvestoinnit	-66 000	-54 000	-34 000	-113 000	-28 000	-250 000
46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä						
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointimenot	-1 263 511	-1 270 000	-613 000	-702 000	-28 000	-1 450 000
Nettoinvestoinnit	-1 263 511	-1 270 000	-613 000	-702 000	-28 000	-1 450 000

Toimielin/tulosalue	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta					
660 Kulttuuripalvelut					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-351 589	-255 000	-1 033 000	-550 000	-750 000
Nettoinvestoinnit	-351 589	-255 000	-1 033 000	-550 000	-750 000
690 Liikuntapalvelut					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-382 109	-245 000	-737 000	-150 000	-150 000
Nettoinvestoinnit	-382 109	-245 000	-737 000	-150 000	-150 000
47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-733 698	-500 000	-1 770 000	-700 000	-900 000
Nettoinvestoinnit	-733 698	-500 000	-1 770 000	-700 000	-900 000
Toimielin/tulosalue	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
75 Kaupunkirakennelautakunta					
210 Kaupunkir.toimialan talous- ja hallinto					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-492 961	-417 000	-620 000	-365 000	-310 000
Nettoinvestoinnit	-492 961	-417 000	-620 000	-365 000	-310 000
280 Yhdyskuntatekniikka					
Investointitulot	375 920	1 172 000	8 000	0	0
Investointimenot	-12 632 105	-14 672 000	-11 108 000	-10 785 000	-11 500 000
Nettoinvestoinnit	-12 256 185	-13 500 000	-11 100 000	-10 785 000	-11 500 000
160 Tilakeskus					
Investointitulot	934 062	1 035 000	1 125 000	600 000	300 000
Investointimenot	-15 371 662	-26 007 000	-31 944 000	-11 265 000	-14 665 000
Nettoinvestoinnit	-14 437 600	-24 972 000	-30 819 000	-10 665 000	-14 365 000
75 Kaupunkirakennelautakunta yhteensä					
Investointitulot	1 309 982	2 207 000	1 133 000	600 000	300 000
Investointimenot	-28 496 728	-41 096 000	-43 672 000	-22 415 000	-26 475 000
Nettoinvestoinnit	-27 186 746	-38 889 000	-42 539 000	-21 815 000	-26 175 000
Peruskaupunki yhteensä					
Investointitulot	2 693 322	4 607 000	4 353 000	4 500 000	2 700 000
Investointimenot	-31 867 612	-44 931 000	-47 265 000	-25 052 000	-28 503 000
Nettoinvestoinnit	-29 174 290	-40 324 000	-42 912 000	-20 552 000	-25 803 000

Liite 4

Peruspalvelujen valtionosuuden 2024 erittely

	1 000 euroa	euroa/asukas	Väestömäärä
Laskennalliset kustannukset yhteensä	117 218		
Ikärakenne (31.12.2022)	97 856	1 262	77 513
0-5 -vuotiaat	28 832	8 186	3 522
6-vuotiaat	5 629	8 687	648
7-12 -vuotiaat	32 100	7 231	4 439
13-15 -vuotiaat	27 020	12 435	2 173
Yli 16-vuotiaat	4 275	64	66 731
Muut	19 362		
Työttömyyden perusteella	7 583		
Vieraskielisyyden perusteella	8 306		
Asukastiheyden perusteella	1 810		
Koulutustaustan perusteella	1 663		
Kunnan omarahoitusosuus	107 642	1 389	
<i>Valtionosuus omarahoitusosuuden jälkeen</i>	9 576		
Lisäosat			
Työpaikkaomavaraisuuden perusteella	1 157		
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perusteella	1 466		
Asukasmäärän kasvun perusteella	228		
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset			
Perustoimeentulotuen vähennys	-5 041		
Kumulatiivinen verotuloihin perustuvan tasauksen muutoksen neutralisointi	-1 744		
Muut vähennykset	-295		
Sote-uudistukseen liittyvä muutosrajoitin	1 000		
Sote-uudistukseen liittyvä siirtymätasaus vuodelle 2023	1 481		
Jälkikäteistarkistuksesta johtuva valtionosuuden läsiirtotarve	-7 013		
Määräaikainen läisy kompensoidaan läsiirtotarpeen muutosta	2 689		
<i>Valtionosuus ennen tulopohjan tasausta</i>	3 504		
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	23 418	303	
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	26 922		
Veromenetysten korvaukset	12 833		
Valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset yhteensä	39 755		

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet 2024
1 000 euroa

	Yksikkö- hinta	Suorite- määrä	Vos-%	TA yhteensä 1 000 euroa
<u>Valtionosuudet, jotka eivät kuulu kunnan omarahoitusosuuden laskennan piiriin</u>				
Aamu- ja iltapäivätoiminta	26 €/h	16 455	57 %	244
Kansalaisopisto	95,18 €/h	29 228	57 %	1 586
Kansalaisopisto/kotoutumissuunnitelma	95,18 €/h	681	100 %	65
Taiteen perusopetus/konservatorio	89,34 €/h	26 386	57 %	1 344
Liikunta	12 €/as	77 513	30 %	276
Nuorisotyö	15 €/alle 29-v as	26 844	30 %	120
Museo	85 071 €/htv		43 %	
perusrahoitus 37 %	85 071 €/htv	12	37 %	378
vastuumuseotehtävä 85 %	85 071 €/htv	5,7	85 %	412
Orkesteri				
perusrahoitus 37 %	58 318 €/htv	41	37 %	885
alueellinen tehtävä 60 %	58 318 €/htv	1	60 %	35
<u>Perusopetuksen lisärahoitus</u>				
Esiopetus				
- pid. oppiv. 5-vuotiaat	10 065 €/oppilas	2	100 %	20
Perusopetuksen aineopetus	285 €/kurssi	28	100 %	8
Opp.velv.ylittäneet	327 €/kurssi	1 400	100 %	458
Opp.velv.ylittäneet/korjaus	327 €/kurssi	-391	100 %	-128
Pidennetty oppivelvollisuus				
- vaikeimmin vammaiset	33 979 €/oppilas	30	100 %	1 019
- vammaiset	21 201 €/oppilas	127	100 %	2 693
Joustavan perusopetuksen lisä	2 701 €/oppilas	3	100 %	8
Maahanmuutt.valmistava opetus	1 324 €/kuukausi	1 450	100 %	1 919
Maahanmuutt.valmistava opetus/tarkistus	1 324 €/kuukausi	439	100 %	581
<u>Ylläpitäjämallin mukaiset valtionosuudet</u>				
Lukiot				
- lukiokoulutus, nuorten oppim.	7 712 €/oppilas	1 186	100 %	9 147
- lukiokoulutus, aikuisten oppim.	4 882 €/oppilas	132	100 %	644
- erityisen tehtävän rahoitus				190
- tutkintokoulutukseen valmentava, TUV	9 370 €/oppilas	54	100 %	506
Ammatillinen koulutus (konservatorio)				
- perusrahoitus	530 000 €	1	100 %	530
- suoritusrahoitus	130 000 €	1	100 %	130
- vaikuttavuusrahoitus	60 000 €	1	100 %	60
Kunnan rahoitusosuus				
- lukiokoulutus	-98 €/asukas	77 513	100 %	-7 596
- ammatillinen koulutus	-203 €/asukas	77 513	100 %	-15 735
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet yhteensä				-202

Liite 5

TILAKESKUKSEN TULOSBUDJETTI

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TA2024
Toimintatulot	50 489	55 243	58 948
Toimintamenot	-33 362	-34 249	-35 463
Toimintakate	17 127	20 994	23 485
Rahoitustulot ja -menot			
Korvaus peruspääomasta	-5 486	-5 486	-5 486
Vuosikate	11 641	15 508	17 999
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 809	-12 391	-13 104
Pysyvien vastaavien arvonalentumiset	-46	-1 245	-362
Tilikauden tulos	-213	1 872	4 533
Poistoeron muutos	1 255		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 041	1 872	4 533

Toimitilainvestointeihin otettujen lainojen korkokulut eivät kohdennu Tilakeskuksen tulosalueelle.

Vuonna 2024 myytäväksi tai purettavaksi esitettävät rakennukset ja kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeet

Nimi	Toimenpide	Huoneistoala m2	Ylläpitomenot vuositasolla	Lisätiedot
Kotilahden sairaala	Purku	6439	169 063 €	Rakennus ollut tyhjiillään useamman vuoden
Pyhäselän terveyskeskus	Purku	2916	124 354 €	Pohjois-Karjalan hyvinvointialue on sanonut tilat irti 31.12.2023, rakennus sisäilmaongelmainen
Pekkala talo 5 (asuintalo G)	Purku	113	1 192 €	Rakennus korjauskelvoton, tyhjiillään
Koivuniemen huvila	Purku	45	3 420 €	Rakennus huonokuntoinen, sijaitsee uimaranta-alueella
Koivuniemen huvilan talousrakennus	Purku	17	188 €	Rakennus huonokuntoinen, sijaitsee uimaranta-alueella
Koivuniemen huvilan saunarakennus	Purku	20	221 €	Rakennus huonokuntoinen, sijaitsee uimaranta-alueella
Asunto Oy Suvituli	Myynti	694	31 800 €	Ei omaa toimintaa, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ja Cafe Pepe vuokralla
Carelicum	Myynti	4317	306 897 €	Omaa toimintaa vuodesta 2025 alkaen vain asiakaspalvelutiloissa 1. kerroksessa (210 m²)
Kiinteistö Oy Heinävaaran liikekulma	Myynti	185	11 448 €	Ei omaa toimintaa, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue vuokralla
Kiinteistö Oy Reijolan risteys	Myynti	127	4 829 €	Ei omaa toimintaa, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue vuokralla
Muuntamontie 5 (A-talo)	Myynti	2949	157 297 €	Ei omaa toimintaa, Joensuun vesi ja Ravintola Edison vuokralla
Koivuniemen kentän huoltorakennus	Purku	125	3 911 €	Ei omaa toimintaa, rakennus sisäilmaongelmainen
Paavontie 5, halli	Myynti	691	25 248 €	Tilakeskus lopettaa käytön, liikuntapalveluilla osa tiloista sisäisellä vuokralla, Kola & Viikate Oy vuokralla
Paavontie 5, kylmä varasto	Myynti	660	10 042 €	Tilakeskus lopettaa käytön
Kauppatie 21, keskusvarasto (lämmin)	Myynti	750	21 120 €	Tilakeskus lopettaa käytön, Joensuun vesi on vuokralla
YHTEENSÄ		20048	871 030 €	

Carelicumin kiinteistöön liittyvistä kiinteistöosakeyhtiön osakkeista tulee laatia erikseen osakesarjakohtainen tarkempi suunnitelma. Suunnitelmassa on otettava huomioon muun muassa mahdollisen musiikki- ja kulttuuritalon tilatarpeiden mukaiset ratkaisut.

Ennen varsinaisia myynti- tai purkutoimenpiteitä on kunkin kohteen osalta selvitettävä toimijoiden kanssa vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Vuosien 2024-2026 talousarvion ja -suunnitelman toimitilahankkeiden kuvaukset

Nimetyt hankkeet

Enon uusi alakoulu rakennetaan nykyiselle Enon koulukampukselle. Kohteen rakennustyöt käynnistyvät vuoden 2023 keväällä.

Enon koulun hankkeen hyväksytty kustannusarvio oli 6,850 M€ (alv. 0%). Suunnittelun edetessä kustannusarvio tarkentui yleisen hintatason voimakkaan nousun ja ratkaisujen tarkentumisen myötä ja on 7,805 M€ (alv 0%). Rakennustyöt ovat käynnissä ja hankkeen arvioidaan toteutuvan tarkennetun kustannusarvion mukaisesti. Rakennustöiden on tarkoitus valmistua niin että tilat voidaan ottaa käyttöön syyslukukaudeksi 2024.

Hammaslahden uuden alakoulun ja liikuntasalin hanke käsittää myös Hammaslahden aluekirjaston rakentamisen. Hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio on 11,655 M€ (alv 0%) ja hanke on etenemässä kustannusarvion mukaisesti. Kohteen rakennustyöt käynnistyvät vuoden 2023 lopulla ja tilat voidaan ottaa käyttöön syksyn 2025 aikana.

Mehtimäen jääturheilukeskuksen laajennuksella ja peruskorjauksella tehostetaan jäälajien harrastamis- ja kilpailumahdollisuuksia Mehtimäen urheilupuiston alueella. Samalla parannetaan hallin käyttöturvallisuutta ja huoltovarmuutta uusimalla kentän ammoniakkiuosputkisto. Hankkeen toteutus on käynnissä ja työt valmistuvat syksyllä 2024.

Hankkeen lisämäärärahamyönnön mukainen kustannusarvio on 17,95 M€ (alv 0%). Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt hankkeelle 750 000 euron avustuksen. Hankkeen arvioidaan toteutuvan kustannusarvion mukaisesti.

Kaupungintalon muutos museoksi käsittää konsernipalveluilta vapautuvien tilojen muuntamisen museon käyttöön sopivaksi. Rakennustyöt käynnistyvät vuoden 2023 lopulla Torikadun uusien hallintotilojen valmistumisen ja niihin muuton jälkeen. Kohteen kustannuksiksi on arvioitu 6,5 M€ (alv. 0%). Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt hankkeelle 900 000 euron avustuksen.

Taidemuseon peruskorjaus käsittää taidemuseon käytössä olevien nykyisten tilojen ja rakennuksen peruskorjauksen. Taidemuseon tiloissa ja rakennuksessa on kuntotutkimusten ja selvitysten perusteella laaja-alaista korjaustarvetta, ja rakennuksen talotekniikka on monilta osin käyttöikänsä päässä eikä palvele käyttötarkoitustaan. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kohteen hankesuunnitelman 2.10.2023 § 95 ja hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio on 7,350 M€ (alv 0%). Kohteeseen tullaan hakemaan valtionavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Rakennussuunnittelu tehdään vuonna 2024 ja peruskorjaustyöt vuosina 2025-2026.

Mehtimäen pallokentän huoltotilat -hanke käsittää pallokentän pukeutumis- ja huoltotilojen rakentamisen pallokentän yhteyteen. Hankkeen tavoitteet, laajuus, toteutus ja sisältö kustannusarvioineen määritellään hankesuunnitelmassa. Hankkeen alustava kustannusarvio on 1,15 M€.

Penttilän päiväkodin laajennus on tarkoitus toteuttaa moduulirakenteisena 4-osastoisena vuokrakohteena. Nykyisen päiväkodin tilat on vuokrattu määräaikaikaisella vuokrasopimuksella, joka päättyy vuonna 2033. Laajennuksella korvataan Petäikkölän ja Peltolankadun päiväkodit. Kohteen kustannuksiksi (kokonaisvuokraksi) on arvioitu 1,1 M€ ja laajennuksen toteutus on ajoitettu vuodelle 2025.

Heinävaaran uusi päiväkotikoti on tarkoitus toteuttaa moduulirakenteisena 3-osastoisena vuokrakohteena. Uusi päiväkotikoti korvaa Kiihtelysvaaran ja Heinävaaran päiväkodit. Uusi päiväkotikoti sijoittuisi samaan pihapiiriin koulun kanssa. Kohteen kustannuksiksi (kokonaisvuokraksi) on arvioitu 1,1 M€ ja laajennuksen toteutus on ajoitettu vuodelle 2026.

Reijolan uuden alakoulun hankesuunnitelma tehdään vuoden 2024 aikana. Hankkeen tavoitteet, laajuus, toteutus ja sisältö kustannusarvioineen hahmottuvat hankesuunnittelun aikana. Toteutussuunnittelu tehdään vuonna 2025 ja rakennustyöt on suunniteltu ajoittuvan vuosille 2026 – 2027.

Reijolan uuden päiväkodin hankesuunnitelma tehdään vuoden 2024 aikana. Hankkeen tavoitteet, laajuus, toteutus ja sisältö kustannusarvioineen hahmottuvat hankesuunnittelun aikana. Toteutussuunnittelu tehdään vuonna 2026 ja rakennustyöt on suunniteltu ajoittuvan toteutussuunnittelun jatkoksi suunnitelmakauden ulkopuolelle.

Teatteriravintolan keittiön ja lasiterassin peruskorjauksen hankesuunnittelu käsittää kaupungintalolla sijaitsevan ravintolan keittiön peruskorjauksen ja ravintolan yhteydessä sijaitsevan lasiterassin peruskorjauksen. Hankkeen tavoitteet, laajuus, toteutus ja sisältö kustannusarvioineen hahmottuvat hankesuunnittelun aikana. Hankkeen toteutussuunnittelu ja rakentaminen on suunniteltu pääosin vuodelle 2026.

Pienet hankkeet

Pienet hankkeet täsmentyvät ja nimetään loppuvuoden kuluessa. Pieniin hankkeisiin jätetään myös ns. sitomatonta määräraahavarausta yllättäviin ja kyseisen vuoden aikana nimettäviin investointirahalla toteutettaviin hankkeisiin.

Hankesuunnittelussa olevat, suunnitelmakauden ulkopuoliset hankkeet

Metsätähden päiväkodin laajennus (TL 1*) on tarkoitus toteuttaa moduulirakenteisena 2-osastoisena vuokrakohteena, vuokra-aika 5 vuotta. Laajennus sijoittuisi samaan pihapiiriin nykyisen päiväkodin kanssa. Kokonaisvuokraksi on arvioitu 550 000 euroa. Mikäli investointikehys mahdollistaa, olisi toteutus vuonna 2025.

Vesikon virkistysuimala (TL 2) esitetään korvattavaksi uudisrakennusvaihtoehdolla, joka sijoittuu todennäköisesti ns. Lähtelän tontille. Esitys pohjautuu tarveselvitysvaiheessa tehtyihin kuntotutkimuksiin ja selvityksiin. Kuntotutkimuksissa nykyisen virkistysuimalan betoni- ja allasrakenteissa on todettu laaja-alaista korjaustarvetta, eikä hallin korjaaminen teknisesti ja taloudellisesti ole näin ollen järkevää. Hankkeen tavoitteet, laajuus, toteutus ja sisältö kustannusarvioineen hahmottuvat hankesuunnittelun aikana ja hankesuunnitelma valmistuu loppuvuodesta 2023. Hankkeen toteutusaikataulu on avoin.

Rantakylän uimahallin parannuksen (TL 2) hankesuunnitelma valmistuu vuoden 2023 aikana. Kuntotutkimusten perusteella halli on vielä korjattavissa, mutta korjausaste on korkea. Hankesuunnitelmassa arvioidaan hallin elinkaari ja järkevät jatkotoimenpiteet. Hankkeen tavoitteet, laajuus, toteutus ja sisältö kustannusarvioineen hahmottuvat hankesuunnittelun aikana. Hankkeen toteutusaikataulu on avoin.

*** = Tärkeysluokka**

Liite 6

Joensuun Vesi -liikelaitos

Tulosbudjetti 2024, suunnitelma 2025-2026, 1 000 euroa

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatulot	18546	19050	19455	19720	20065
Liikevaihto	17236	18030	18435	18690	19035
Valmistus omaan käyttöön	1185	1000	1000	1000	1000
Liiketoiminnan muut tuotot	114	20	20	30	30
Muut tuet ja avustukset	11				
Toimintamenot	-9871	-9623	-10193	-10060	-10144
Materiaalit ja palvelut	-7009	-6488	-6959	-6900	-6950
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3037	-2753	-2986	-3000	-3000
Palvelujen ostot	-3972	-3735	-3973	-3900	-3950
Henkilöstökulut	-2386	-2647	-2724	-2740	-2774
Palkat ja palkkiot	-1879	-2096	-2178	-2268	-2296
Henkilösivukulut	-507	-551	-546	-472	-478
Eläkekulut	-431	-464	-469	-392	-397
Muut henkilösivukulut	-76	-87	-77	-80	-81
Liiketoiminnan muut kulut	-476	-488	-510	-420	-420
Toimintakate	8675	9427	9262	9660	9921
Rahoitustuotot ja -kulut	-1100	-1127	-1042	-1045	-1041
Korkotuotot	27	0	85	82	86
Muut rahoitustuotot	6	6	6	6	6
Korkokulut (sisäiset)	-315	-315	-315	-315	-315
Korvaus peruspääomasta	-818	-818	-818	-818	-818
Vuosikate	7575	8300	8220	8615	8880
Poistot ja arvonalentumiset	-5650	-6000	-6020	-6415	-6680
Suunnitelman muk. poistot	-5650	-6000	-6020	-6415	-6680
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	1925	2300	2200	2200	2200
Tilinpäätössiirrot	271	-2300	250	250	250
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	271	0	250	250	250
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	-2300	0	0	0
Tilikauden ylijäämä	2196	0	2450	2450	2450

Joensuun Vesi -liikelaitos

Rahoitusbudjetti 2024, suunnitelma 2025-2026, 1 000 euroa

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	7 575	8 300	8 220	8 615	8 880
Investointimenot	-8 323	-8 170	-9 195	-10 580	-12 070
Rahoitusosuudet investointimenoihin	516	270	270	1 080	1 890
Omaisuuuden myyntitulot	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	2				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-230	400	-705	-885	-1 300
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-544	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta	-7	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-757	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-158	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	378	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-774	400	-705	-885	-1 300

Joensuun Vesi -liikelaitos

Investointibudjetti 2024, suunnitelma 2025-2026, 1 000 euroa

		Edellisten vuosien toteutuma	TP 2022	TA 2023	Ennuste 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
RAHOITUSOSUUKSET INVESTOINTIMENOIHIN			-516	-270	-279	-270	-1080	-1890
Yhteisviemäröintisopimukset			-500	-270	-270	-270	-1080	-1 890
Aurinkovoimalahankkeet			-16		-9			
INVESTOINTIMENOT	kustannusarvio n.		8 324	8 170	8 179	9 195	10 580	12 070
Talousveden tuotanto, josta:			656	2 750	3 180	3 660	1 140	1 440
- Niinivaaran ylävesisäiliö*	6 700	120	270	2 100	3 000	3 300		
Vesi- ja viemäriverkostot, josta:			7 006	4 800	4 409	4 915	7 320	7 010
- yhteishankkeet kaupunkirakennepalvelujen kanssa (vesihuollon osuus)		jatkuu vuosittain	4 323	2 455	2 725	2 730	3 280	3 555
- verkostosaneeraukset		jatkuu vuosittain	1 525	1 365	1 185	1 485	3 470	2 855
Jäteveden puhdistus ja lietteen käsittely, josta:			546	500	500	500	2000	3 500
- Kuhasalon jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan vaatimat tehostamistoimenpiteet*	4 700						200	1 500
Kalusto			116	120	90	120	120	120
NETTOINVESTOINNIT			7 808	7 900	7 900	8 925	9 500	10 180

Joensuun Veden talousarvion sitouvuustaso valtuustoon nähden investointien osalta ovat nettoinvestoinnit. Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunta päättää vuoden lopussa investointihankkeista tarkemmalla tasolla.

* Ns. yksilöity hanke, jonka kokonaiskustannusarvio on yli miljoona euroa. Näiden hankkeiden osalta taulukossa esitetään edellisten vuosien toteutumatiedot. Kustannusarvio on tämänhetkinen ja voi vielä tarkentua hankkeen valmistelun edetessä.

Liite 7

Tulevaisuus- ja elinkeinorahastojen tuloslaskelma

1 000 euroa

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-22	-30	-30	-30	-30
Tuet ja avustukset kunnalta					
Toimintakate	-22	-30	-30	-30	-30
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	249	100	100	100	100
Muut rahoitustulot	2 858	2 730	2 730	2 730	2 730
Korkomenot					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoitusmenot	-8 262	-300	-300	-300	-300
Vuosikate	-5 176	2 500	2 500	2 500	2 500
Poistot ja arvonalentumiset				0	0
Tilikauden tulos	-5 176	2 500	2 500	2 500	2 500
Tilinpäätössiirrot		-1 000			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 176	1 500	2 500	2 500	2 500

Tulevaisuus- ja elinkeinorahastojen rahoituslaskelma

1 000 euroa

	TA2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-5 176	2 500	2 500	2 500	2 500
Investointien rahavirta	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 176	2 500	2 500	2 500	2 500
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-5 176	2 500	2 500	2 500	2 500